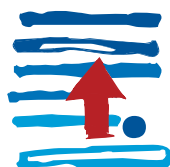

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ **2014**

Ίδρυμα
Πρωτόθησης
Έρευνας

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
2014

Χαιρετισμός Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

Αγαπητέ αναγνώστη,

Όλες οι διεθνείς συγκριτικές μελέτες αναδεικνύουν ότι οι χώρες που χαρακτηρίζονται από υψηλή κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη είναι αυτές που έχουν στον πυρήνα της αναπτυξιακής τους στρατηγικής την έρευνα και την καινοτομία. Στη χώρα μας, οι αναταράξεις των τελευταίων ετών καθιστούν πιο επιτακτική την ανάγκη για αναπροσαρμογή του αναπτυξιακού μοντέλου της κυπριακής οικονομίας με τρόπο που η έρευνα και η καινοτομία να αποτελούν βασικά συστατικά στοιχεία της συλλογικής προσπάθειας για βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας ως εθνικός εκτελεστικός βραχίονας του συστήματος διακυβέρνησης έρευνας και καινοτομίας στην Κύπρο έχει θέσει ως βασικές προτεραιότητες, το σχεδιασμό και τη διαχείριση προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που εξυπηρετούν τους στρατηγικούς στόχους της Πολιτείας για γρήγορη επιστροφή στην ανάπτυξη και για τη δημιουργία μιας οικονομίας ανταγωνιστικής και εξωστρεφούς. Σε μία προσπάθεια για συνεχή προσαρμογή στις νέες εξελίξεις και ανάγκες, το Ίδρυμα μελετά διαρκώς και σχεδιάζει νέες δραστηριότητες έτσι ώστε να ενδυναμώνει το ρόλο του και να ενισχύει τη σημασία της έρευνας και της καινοτομίας στην Κύπρο.

Κατά το 2014, μέσα από το σχεδιασμό και τη διαχείριση εθνικών ανταγωνιστικών προγραμμάτων, την προώθηση της συμμετοχής κυπριακών ερευνητικών ομάδων σε ευρωπαϊκά και άλλα διεθνή προγράμματα και πρωτοβουλίες, τις πολλές ανοικτές δράσεις για την υποστήριξη καινοτομικών δραστηριοτήτων, καθώς και την πληθώρα εκδηλώσεων και διαγωνισμών για την καλλιέργεια της κουλτούρας έρευνας και της καινοτομίας στο ευρύ κοινό κάθε ηλικίας, το Ίδρυμα συνεισέφερε, παρά την επιβεβλημένη οικονομική περισυλλογή, με αξιοπιστία στην προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στην Κύπρο. Τα κυριότερα πεπραγμένα του, όπως καταγράφονται στην Ετήσια Έκθεση που έχετε στα χέρια σας, είναι στη διάθεση και στην κρίση κάθε αναγνώστη.

Με αυτή την ευκαιρία, θα ήθελα εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος να εκφράσω τις ειλικρινείς και θερμές ευχαριστίες μου προς το προσωπικό του ΙΠΕ. Χωρίς την αφοσίωση και την ποιοτική εργασία όλων δεν θα ήταν δυνατή η υλοποίηση των στόχων του Ιδρύματος. Ευελπιστώ ότι όλοι θα συνεχίσουν να εργάζονται με υψηλό αίσθημα ευθύνης και στην φετινή χρονιά.

Καταλήγοντας, με τη δέσμευση όλων, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι το Ίδρυμα θα εξακολουθήσει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια έτσι ώστε να γίνει πιο αποτελεσματικό, πιο ευέλικτο και πιο άμεσο στην παροχή των υπηρεσιών του. Η νέα προγραμματική περίοδος 2014-2020 δίνει τη δυνατότητα για τις κατάλληλες προσαρμογές και αναθεωρήσεις μεθόδων, πρακτικών και διαδικασιών.

Με συνέπεια και αίσθημα ευθύνης προς την ερευνητική και καινοτομική κοινότητα το ΙΠΕ θα συνεχίσει να αναζητά τα βέλτιστα μέσα για να εκπληρώσει τους στόχους και την αποστολή του.

Γιώργος Γεωργίου
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Χαιρετισμός Γενικού Διευθυντή

Αγαπητοί φίλοι,

Ο χρόνος που πέρασε ήταν παραγωγικός για το Ίδρυμα παρά την αναγκαστική συγκράτηση των δαπανών του ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης.

Εντός του 2014, το Ίδρυμα ανακοίνωσε έναν αριθμό μικρών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο διακρατικών και διεθνών συμφωνιών και προγραμμάτων καθώς και στο πλαίσιο στοχευμένων πρωτοβουλιών προώθησης της καινοτομίας. Με τον τρόπο αυτό, και με δεδομένο ότι δεν υπήρχε διαθέσιμος προϋπολογισμός για ανακοίνωση νέας μεγάλης προκήρυξης, διατηρήθηκε μία κάποια κινητικότητα από πλευράς νέων έργων και το κυριότερο τα νέα αυτά έργα μπορούν να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά και να οδηγήσουν σε μελλοντικές νέες προτάσεις και έργα μεγάλης κλίμακας στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Βεβαίως, παράλληλα με τα πιο πάνω συνεχίστηκε η παρακολούθηση περίπου 250 ερευνητικών έργων τα οποία υλοποιούνται στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2008 και 2009-2010.

Η μεγαλύτερη πρόκληση για το ΙΠΕ στο προσεχές μέλλον είναι η προκήρυξη των νέων προγραμμάτων του. Στα τέλη του 2014, ολοκληρώθηκε η εκπόνηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και το Μάρτιο του 2015 η Στρατηγική εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αποτελεί τη βάση για τις επενδύσεις στους τομείς της Έρευνας και της Καινοτομίας στην Κύπρο για τα επόμενα χρόνια συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων του ΙΠΕ.

Στα τέλη του 2014 ξεκίνησε ο σχεδιασμός των νέων προγραμμάτων του ΙΠΕ ο οποίος προβλέπεται να διαρκέσει περίπου ένα χρόνο. Μεγάλη πρόκληση για το ΙΠΕ είναι τα νέα προγράμματά του να περιλαμβάνουν σημαντικά απλοποιημένους κανόνες και διαδικασίες αξιοποιώντας εκτός των άλλων στο μέγιστο δυνατό βαθμό τα περιθώρια που αφήνουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι εθνικοί κανονισμοί διαχείρισης και ελέγχου. Προς αυτή την κατεύθυνση θα συνεισφέρουν σημαντικά και τα πληροφοριακά συστήματα τα οποία βρίσκονται σε ανάπτυξη για να διευκολύνουν τις βασικές λειτουργίες του Ιδρύματος.

Το 2014 βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη το μεγάλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Έρευνα και Καινοτομία, «Ορίζοντας 2020». Το Ίδρυμα, έχοντας το θεσμικό ρόλο προώθησης του Προγράμματος στην Κύπρο, συνέχισε τις εντατικές προσπάθειες υποστήριξης της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας με υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβουλευτικής υποστήριξης υψηλής προστιθέμενης αξίας. Οι κυπριακές ομάδες έχουν ήδη εξασφαλίσει, ως αποτέλεσμα και των προσπαθειών του ΙΠΕ, σημαντικά κονδύλια από τον «Ορίζοντα 2020», ενώ ο τελικός απολογισμός του 7^{ου} Προγράμματος Πλαισίου έφερε την Κύπρο στην δεύτερη υψηλότερη θέση στην Ευρώπη σε ότι αφορά το ποσοστό των κονδυλίων που εξασφαλίζει έναντι αυτών που συνεισφέρει στον κοινοτικό προϋπολογισμό για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Η σημασία αυτών των χρηματοδοτήσεων είναι τεράστια: Αφενός αντανακλούν την υψηλή ανταγωνιστικότητα του κυπριακού ερευνητικού συστήματος, αφετέρου προσφέρουν στο κυπριακό ερευνητικό σύστημα δυνατότητες ανάπτυξης για τις οποίες δεν θα επαρκούσε η εθνική χρηματοδότηση για Έρευνα και Καινοτομία.

Μία επίσης σημαντική πρόκληση για το ΙΠΕ το 2015 είναι να ολοκληρώσει τον έλεγχο όλων των έργων που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2008 και 2009-2010 και τα οποία ολοκληρώνονται σταδιακά έως και τα μέσα του 2015. Η έγκαιρη ολοκλήρωση των ελέγχων θα οδηγήσει σε πλήρη απορρόφηση των πόρων που διατέθηκαν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την έρευνα κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Από τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε το ΙΠΕ κατά το 2014, θα ήθελα να κάνω ειδική αναφορά σε αυτές που αφορούν στην προετοιμασία για την ανάπτυξη ενός εθνικού συστήματος μεταφοράς τεχνολογίας από τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας. Μέσα στο 2014 ολοκληρώθηκε η μελέτη που εκπόνησε το ΙΠΕ σχετικά με τη μορφή του συστήματος ενώ παράλληλα, το ΙΠΕ υποστήριξε - μέσω εξειδικευμένου οίκου διεθνούς φήμης- τα Ιδρύματα να αναπτύξουν τις εσωτερικές τους πολιτικές και διαδικασίες για την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων. Εκπονήθηκε τέλος, επιχειρηματικό σχέδιο για την ανάπτυξη ενός Εθνικού Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας για την εφαρμογή του οποίου θα απαιτηθεί μία σειρά συμπληρωματικών ενεργειών μέσα στα επόμενα 1-2 χρόνια τόσο από πλευράς ΙΠΕ όσο και των υπόλοιπων εμπλεκόμενων.

Οι στενές σχέσεις συνεργασίας με την ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα της Κύπρου και το υψηλό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού του ΙΠΕ με κάνουν να πιστεύω ότι το Ίδρυμα θα καταφέρει να αντιμετωπίσει επιτυχώς όλες τις προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει μέσα στα επόμενα χρόνια.

Βασίλειος Τσάκαλος
Γενικός Διευθυντής

Χαιρετισμός Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου**Χαιρετισμός Γενικού Διευθυντή****Πρόλογος****Εισαγωγή****ΚΕΦΑΛΑΙΟ 01 - ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

- 1.1. Βασικές Επιδιώξεις και Δραστηριότητες
- 1.2. Διοικητικό Συμβούλιο ΙΠΕ
- 1.3. Οργανωτική Δομή ΙΠΕ
- 1.4. Στελέχωση ΙΠΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 02 - Η ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ Η ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

- 2.1. Το Κυπριακό Σύστημα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας
- 2.2. Στατιστικά Στοιχεία για την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη στην Κύπρο
 - 2.2.1. Εθνικά Στατιστικά Στοιχεία
 - 2.2.2. Σύγκριση με άλλες χώρες
- 2.3. Στατιστικά Στοιχεία για την Καινοτομία στην Κύπρο
 - 2.3.1. Η Καινοτομία στις Κυπριακές Επιχειρήσεις
 - 2.3.2. Οι Επιδόσεις της Κύπρου σε Θέματα Καινοτομίας
 - 2.3.2.1. Η Κύπρος στο European Innovation Union Scoreboard (IUS)
 - 2.3.2.2. Η Κύπρος στο Global Innovation Index2 (GII)
 - 2.3.3. Αιτήσεις και Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας από Κύπριους Επινοητές
 - 2.3.4. Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 03 - ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

- 3.1. Εισαγωγή
- 3.2. Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας
 - 3.2.1. Θεματική Περιοχή «Τεχνολογία»
 - 3.2.2. Θεματική Περιοχή «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών»
 - 3.2.3. Θεματική Περιοχή «Αειφόρος Ανάπτυξη»
 - 3.2.4. Θεματική Περιοχή «Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες»
 - 3.2.5. Θεματική Περιοχή «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες»
- 3.3. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού και Καλλιέργεια Ερευνητικής Κουλτούρας
 - 3.3.1. Στήριξη Κατόχων Διδακτορικού Τίτλου
 - 3.3.2. Έρευνα από Υποψήφιους Διδάκτορες
 - 3.3.3. Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας
- 3.4. Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις
 - 3.4.1. Έρευνα για Επιχειρήσεις
 - 3.4.2. Μέτρα Στήριξης της Καινοτομίας
 - 3.4.3. Βιομηχανική Έρευνα και Ανάπτυξη στο Πλαίσιο του Οργανισμού «EUREKA»
- 3.5. Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής
- 3.6. Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας
 - 3.6.1. Υλοποίηση Διακρατικών Συνεργασιών
 - 3.6.2. Χρηματοδότηση Έρευνας στο Πλαίσιο Διεθνούς Συνεργασίας
 - 3.6.3. Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού
 - 3.6.4. Μέτρα Υποστήριξης της Διεθνούς Δικτύωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 04 – ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

- 4.1. Εισαγωγή
- 4.2. Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο (7^ο ΠΠ) της ΕΕ για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (2007-2014)
 - 4.2.1. Εισαγωγή στο 7^ο ΠΠ
 - 4.2.2. Συμμετοχή της Κύπρου στο 7^ο ΠΠ
 - 4.2.2.1. Κυπριακή Συμμετοχή ανά Πρόγραμμα/Δραστηριότητα
 - 4.2.3. Οι Δραστηριότητες του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας
- 4.3. Το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της ΕΕ
 - 4.3.1. Εισαγωγή στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»
 - 4.3.2. Συμμετοχή της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»
 - 4.3.3. Οι Δραστηριότητες και ο Ρόλος του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας
- 4.4. Συμμετοχή στον Οργανισμό EUREKA
- 4.5. Συμμετοχή στο European Science Foundation (ESF)
- 4.6. Συμμετοχή στις Δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών της ΕΕ (Joint Research Centre - JRC)
- 4.7. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα European Cooperation in Science and Technology (COST)
- 4.8. Διακρατικές Συνεργασίες
- 4.9. Συμμετοχή της Κύπρου σε Κοινά Ερευνητικά Προγράμματα
 - 4.9.1. Συμμετοχή σε Πρωτοβουλίες στο Πλαίσιο του Άρθρου 185 της Συνθήκης της ΕΕ
 - 4.9.2. Συμμετοχή στο Σχέδιο ERA-NET του 7^{ου} Προγράμματος Πλαισίου
 - 4.9.3. Συμμετοχή στις Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- 4.10. Προσέλκυση Κυπρίων Απόδημων Ερευνητών και Ερευνητών Εξωτερικού
- 4.11. EURAXESS - Κέντρο Κινητικότητας Ερευνητών Κύπρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 05 - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

- 5.1. Εισαγωγή
- 5.2. Στήριξη της Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων
- 5.3. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου (ΕΚΕΣΚ)
 - 5.3.1. Συντονισμός και Λειτουργία
 - 5.3.2. Δραστηριότητες του ΕΚΕΣΚ
- 5.4. Διαχείριση Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΔΔΙ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 06 – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ

- 6.1. Εισαγωγή
- 6.2. Δραστηριότητες και Μέσα Προβολής του ΙΠΕ
 - 6.2.1. Ενημερωτικές Εκδηλώσεις
 - 6.2.2. Περιοδικό «υψΙΠΕτης»
 - 6.2.3. Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο ΙΠΕ
- 6.3. Διαγωνισμοί ΙΠΕ για Καλλιέργεια Ερευνητικής Κουλτούρας
 - 6.3.1. Διαγωνισμός «ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ (ΜΕΡΑ) 2013 - 2014»
 - 6.3.2. Διαγωνισμός «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΤΕΚΕ) 2013 - 2014»
 - 6.3.3. Διαγωνισμός «ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ (ΦΟΙΤΩ) 2013 - 2014»
 - 6.3.4. Βραβεία Έρευνας
- 6.4. Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας
- 6.5. Εβδομάδα Έρευνας και Καινοτομίας 2014
- 6.6. Εκδήλωση «Με τη ματιά του...ερευνητή 2014»
- 6.7. Διαγωνισμός FameLab 2014
- 6.8. Γυναίκες στην Επιστήμη
- 6.9. Βιοηθική στην Έρευνα

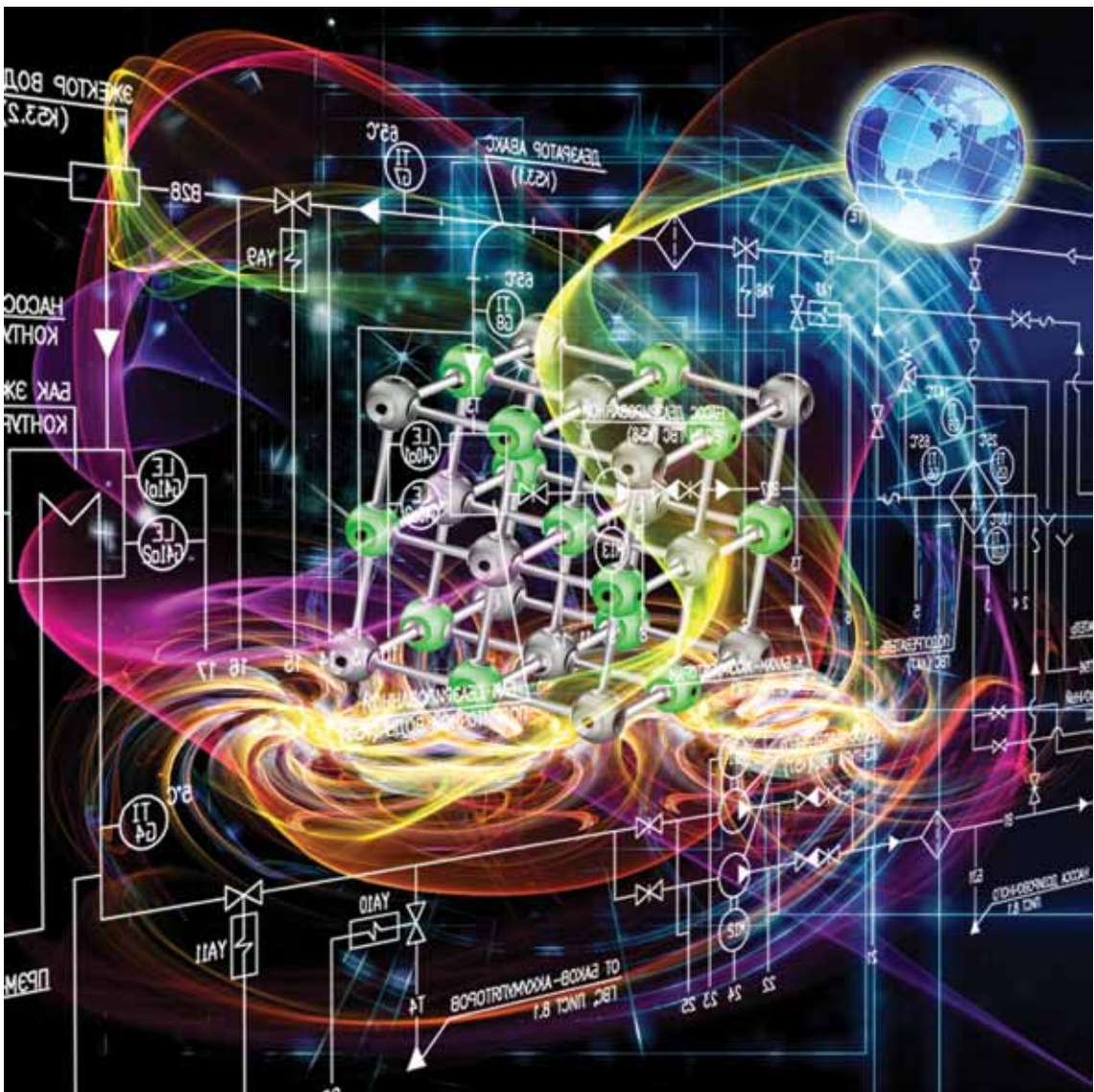
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 07 - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΠΕ 2014**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**

Πρόλογος

Η Ετήσια Έκθεση του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) για το έτος 2014, αποτελεί μια σύνοψη των σημαντικότερων πεπραγμένων του και σ' αυτήν παρουσιάζονται οι κυριότερες δραστηριότητές του καθώς και οι οικονομικές του καταστάσεις για το έτος αναφοράς.

Προς εφαρμογή του Άρθρου 17 του Καταστατικού του Ιδρύματος, οι Ετήσιες Εκθέσεις του κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων, προκειμένου να παρέχουν προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ενημέρωση για το έργο και τη χρηματοοικονομική πορεία του ΙΠΕ καθώς και για την ευρύτερη συμβολή του στην προώθηση της επιστημονικής έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στην Κύπρο.

Αντίστοιχα για σκοπούς διαφάνειας και ενημέρωσης του κοινωνικού συνόλου, οι Ετήσιες Εκθέσεις είναι διαθέσιμες σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Εισαγωγή

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) ιδρύθηκε το 1996 με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και αποτελεί τον εθνικό φορέα, αρμόδιο για την υποστήριξη και προώθηση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στην Κύπρο. Το Ίδρυμα σχεδιάζει και υλοποιεί ετησίως λεπτομερές πρόγραμμα δραστηριοτήτων με σκοπό την υλοποίηση τόσο της εθνικής στρατηγικής όσο και των επιμέρους στόχων που προκύπτουν από την αποστολή του.

Οι δραστηριότητες του ΙΠΕ εντάσσονται σε δύο κύριες κατηγορίες:

(α) Σχεδιασμός και Διαχείριση Προγραμμάτων Χρηματοδότησης Έργων Έρευνας και Καινοτομίας και
(β) Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Έρευνας και Καινοτομίας και Προώθηση της Διεθνούς Ερευνητικής Συνεργασίας.

Το 2014, παρά την οικονομική περισυλλογή, το Ίδρυμα στο πλαίσιο της αποστολής του υλοποίησε πληθώρα δραστηριοτήτων που περιελάμβανε τη διάθεση σημαντικού ποσού για επιχορήγηση ερευνητικών έργων, τη συμμετοχή σε σημαντικό αριθμό διεθνών και ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων καθώς και την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών και μέτρων σε μια προσπάθεια για περαιτέρω προώθηση και διεύρυνση της ερευνητικής και καινοτομικής δραστηριότητας στην Κύπρο.

Σημεία αναφοράς, κατά το έτος 2014, αποτέλεσαν:

- Η ανακοίνωση ενός αριθμού θεματικά στοχευμένων Προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της συμμετοχής του Ιδρύματος σε διακρατικές και άλλες διεθνείς πρωτοβουλίες.
- Η ολοκλήρωση εξήντα επτά (67) ερευνητικών έργων από Προσκλήσεις περασμένων ετών.
- Η διάθεση χρηματοδότησης για έργα έρευνας και καινοτομίας συνολικού ύψους €7,887.807 εκ.
- Η έναρξη του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και η εντατικοποίηση της δράσης των Εθνικών Σημείων Επαφής για παροχή πληροφόρησης προς τους κυπριακούς φορείς μέσα από στοχευμένες ενημερωτικές δράσεις. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι τα κονδύλια που εξασφάλισε η Κύπρος μέσω της συμμετοχής κυπριακών φορέων στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ανήλθαν στα €26,352.963 εκ. μέχρι τον Ιούλιο του 2015.
- Η εξασφάλιση εσόδων ύψους €347.812 από συμμετοχή του ΙΠΕ σε Ευρωπαϊκά και άλλα Προγράμματα.
- Η ανάληψη σημαντικών πρωτοβουλιών για την προώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παράγονται σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα.
- Η έναρξη της διαδικασίας σχεδιασμού των νέων Προγραμμάτων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας 2015-2020, στη βάση των συμπερασμάτων της μελέτης για τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης που ολοκληρώθηκε, με τη διεξαγωγή σημαντικού αριθμού δράσεων διαβούλευσης και διαλόγου με τους ενδιαφερόμενους.

Κεφάλαιο 01

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) ιδρύθηκε το 1996, με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, με σκοπό την προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας στην Κύπρο. Η αναγνώριση της σημασίας που διαδραματίζει η έρευνα στις σύγχρονες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και η εκτίμηση ότι η ερευνητική δραστηριότητα και υποδομή στην Κύπρο χρήζουν σημαντικής υποστήριξης και αναβάθμισης συνέβαλαν καθοριστικά στην ίδρυση του ΙΠΕ.

Με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το ΙΠΕ διεύρυνε από το 2007 το φάσμα των αρμοδιοτήτων του, ενσωματώνοντας στις δραστηριότητές του την υποστήριξη και την ανάπτυξη της καινοτομίας στην Κύπρο.

Το ΙΠΕ αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και είναι εγγεγραμμένο ως Ίδρυμα με βάση τον Περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμο του 1972 (57/1972).

1.1. Βασικές Επιδιώξεις και Δραστηριότητες

Βασική επιδίωξη του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας αποτελεί η προώθηση της επιστημονικής έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας ως μοχλών ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας στην Κύπρο.

Πιο αναλυτικά, στους κύριους σκοπούς του ΙΠΕ περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- Η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων επιστημονικής έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας που υλοποιούνται στην Κύπρο, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς.
- Ο εντοπισμός κατάλληλων θεμάτων για διεξαγωγή εφαρμοσμένης κυρίως έρευνας, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές ανάγκες της οικονομίας και τη μακροχρόνια στρατηγική της Κύπρου στους τομείς της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.
- Ο σχεδιασμός και η προκήρυξη προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας σε επιλεγμένες θεματικές ενότητες, άλλων στοχοθετημένων προγραμμάτων, διεθνών και διμερών συμφωνιών.
- Η αξιολόγηση των δυνατοτήτων φορέων ή ατόμων για διεξαγωγή έρευνας.
- Η ενίσχυση των ερευνητικών δραστηριοτήτων των ερευνητικών και παραγωγικών φορέων της κυπριακής οικονομίας και η παροχή χρηματοδότησης για την υλοποίηση ανταγωνιστικών έργων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.
- Η ενίσχυση της ερευνητικής υποδομής και η ανάπτυξη νέων ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων σε κρίσιμους τομείς αιχμής για την Κύπρο.
- Η διαχείριση ευρωπαϊκών και διεθνών προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στα οποία συμμετέχει η Κύπρος.
- Η προώθηση της συμμετοχής κυπριακών ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων καθώς και η οργάνωση και ο συντονισμός της εκπροσώπησης της Κύπρου σε επιστημονικές και άλλες επιτροπές διεθνών οργανισμών και προγραμμάτων.

- Η ενδυνάμωση μηχανισμών υποστήριξης του επιχειρηματικού κόσμου για τεχνολογική αναβάθμιση, προαγωγή της καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας, αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας και προώθηση της εμπορικής τους εκμετάλλευσης.
- Η συνομολόγηση συμφωνιών με άλλους οργανισμούς, είτε του εσωτερικού είτε του εξωτερικού για από κοινού διεξαγωγή ερευνών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων σε προσωρινή, μακροχρόνια, και μόνιμη βάση, τη χρηματοδότηση ή συμμετοχή στη χρηματοδότηση τέτοιων συνεργασιών και γενικά, την προώθηση της επιτυχούς υλοποίησής τους.
- Η παροχή συμβουλών στην Κυβέρνηση ή σε άλλους αρμόδιους φορείς σε θέματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.
- Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κυπριακού κοινού για τη σημασία της έρευνας και της καινοτομίας στις σημερινές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και η δημιουργία ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας στις νεότερες γενιές.

Προς υλοποίηση των βασικών του σκοπών, οι δραστηριότητες του Ιδρύματος κατανέμονται οργανικά σε δύο κύριες κατηγορίες ως ακολούθως:

(α) Σχεδιασμός και Διαχείριση Προγραμμάτων Χρηματοδότησης Ερευνητικών Έργων και Δραστηριοτήτων Καινοτομίας.

(β) Διαχείριση Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Προγραμμάτων και Προώθηση της Διεθνούς Ερευνητικής Συνεργασίας.

Πιο συγκεκριμένα, οι εν λόγω δραστηριότητες του ΙΠΕ στοχεύουν στην:

- Ενίσχυση του ερευνητικού ιστού της Κύπρου και στην υλοποίηση ερευνητικών εργασιών υψηλού επιπέδου, σε ένα ευρύ φάσμα θεματικών πεδίων που σχετίζονται άμεσα με τις εγχώριες ανάγκες.
- Αναβάθμιση της ερευνητικής υποδομής.
- Ανάπτυξη του ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού και στην καλλιέργεια ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας.
- Ενίσχυση των ερευνητικών και καινοτομικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων του τόπου.
- Ένταξη κυπρίων ερευνητών σε διεθνείς δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

1.2. Διοικητικό Συμβούλιο ΙΠΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελεί το ανώτατο διοικητικό όργανο του Ιδρύματος.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού του, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος αποτελείται από δώδεκα (12) μέλη ως ακολούθως:

- Έξι (6) ex officio μέλη, στα οποία περιλαμβάνονται ο εκάστοτε Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης ως Πρόεδρος του ΔΣ και πέντε Διευθυντές από τα Υπουργεία Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Παιδείας και Πολιτισμού, Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Υγείας.
- Έξι (6) αριστίνδην μέλη, τα οποία διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας. Τα αριστίνδην μέλη συμμετέχουν υπό την προσωπική τους ιδιότητα και αποτελούν προσωπικότητες υψηλού κύρους με ευρεία γνώση των θεμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής με δυνατότητα επαναδιορισμού.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΠΕ κατά το 2014 ήταν η ακόλουθη:

Πρόεδρος:

κ. Γιώργος Γεωργίου

Γενικός Διευθυντής

Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης

Γραμματέας:

κ. Πάμπος Χαραλάμπους

Διευθυντής Εμπορίου και Βιομηχανίας

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Ταμίας:

κ. Μάνθος Μαυρομμάτης

Επιχειρηματίας

Μέλη:

Δρ Πόπη Κανάρη

Διευθύντρια Γενικού Χημείου του Κράτους

Υπουργείο Υγείας

Δρ Δέσποινα Μαρτίδου - Φορσιέρ

Διευθύντρια Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

κ. Λούης Τιμοθέου

Διευθυντής Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Δρ Δώρα Χειμωνίδου

Διευθύντρια Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών
Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Καθηγητής Παντελής Βουτούρης

Ακαδημαϊκός (μέχρι τον Οκτώβριο του 2014)

κ. Δημήτρης Εγγλεζάκης

Εκπαιδευτικός

Καθηγητής Νίκος Παπαμιχαήλ

Ακαδημαϊκός

Στις 19 Μαΐου 2015, το Υπουργικό Συμβούλιο προχώρησε στο διορισμό νέου Διοικητικού Συμβουλίου για περίοδο πέντε ετών:

Το ΔΣ αποτελούν οι ακόλουθοι:

Πρόεδρος:**κ. Γιώργος Γεωργίου**

Γενικός Διευθυντής
Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης

Αντιπρόεδρος:**κ. Κυριάκος Κόκκινος**

Εκτελεστικός Διευθυντής
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, IBM Ευρώπη

Γραμματέας:**κα Σταυριάνα Κοφτερός**

Ειδική Σύμβουλος Επιχειρηματικότητας, Καινοτομίας και Ανάπτυξης
Διευθύντρια του Founder Institute

Ταμίας:**Δρ Μιχάλης Ι. Λοιζίδης**

Χημικός/Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός
Ερευνητής

Μέλη:**Δρ Πόπη Κανάρη**

Διευθύντρια Γενικού Χημείου του Κράτους
Υπουργείο Υγείας

Δρ Γιώργος Κασίνης

Αναπληρωτής Καθηγητής
Πανεπιστήμιο Κύπρου

κ. Γιώργος Κωμοδρόμος

Διευθυντής Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Δρ Αθηνά Μιχαηλίδου

Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

κ. Πάμπος Πάντζιαρος

Γραμματέας της Επιτροπείας της
Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας

κ. Τάκης Τσιντίδης

Διευθυντής Τμήματος Δασών
Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Δρ Παναγιώτης Φιλήμης

Μηχανολόγος Μηχανικός
Επιχειρηματίας

κ. Χαράλαμπος Χαραλάμπους

Διευθυντής Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

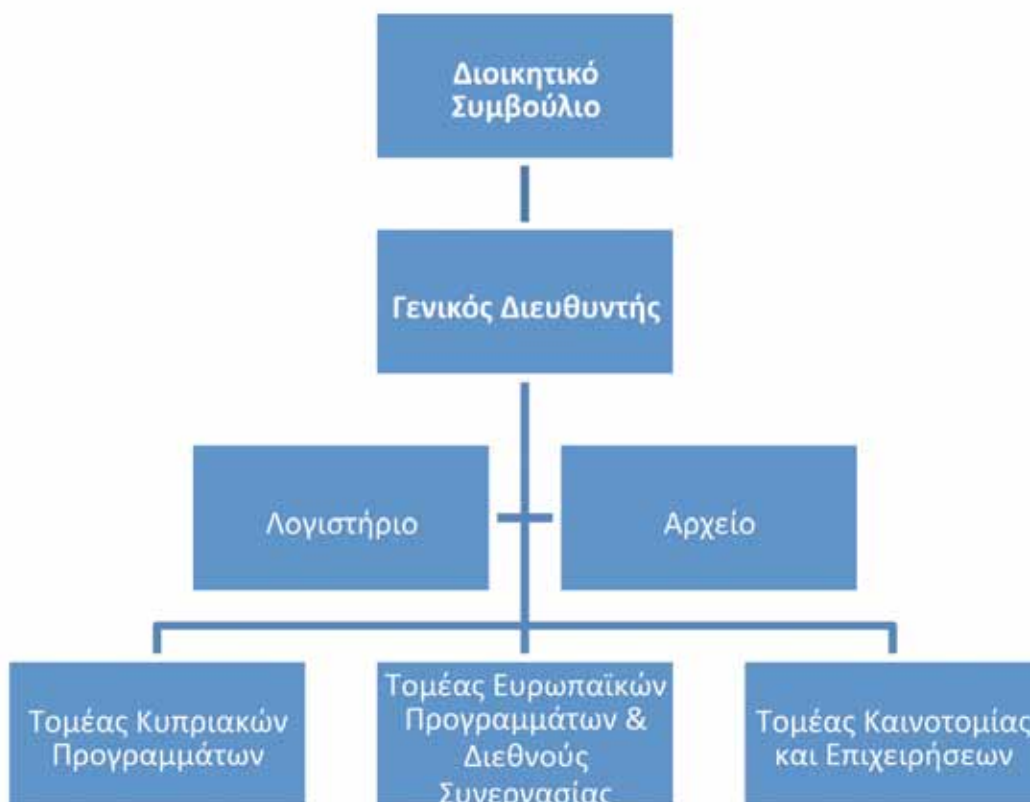
1.3. Οργανωτική Δομή ΙΠΕ

Η οργανωτική διάρθρωση του ΙΠΕ κατά το 2014 περιλάμβανε τρεις τομείς ως ακολούθως:

- Τομέας Κυπριακών Προγραμμάτων
- Τομέας Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Προγραμμάτων και Διεθνούς Συνεργασίας
- Τομέας Καινοτομίας και Επιχειρήσεων

Η οργανωτική δομή του Ιδρύματος κατά το 2014 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.

Διάγραμμα 1: Οργανωτική Δομή ΙΠΕ

1.4. Στελέχωση ΙΠΕ

Κατά το έτος 2014 εργάστηκαν στο ΙΠΕ πενήντα τρία (53) συνολικά άτομα στις ακόλουθες θέσεις:

Γενικός Διευθυντής, δύο (2) Προϊσταμένοι Τομέα, ένας (1) Ανώτερος Λειτουργός, τέσσερεις (4) Λειτουργοί Α', είκοσι πέντε (25) Λειτουργοί, ένας (1) Ανώτερος Λογιστικός Λειτουργός, ένας (1) Λογιστικός Λειτουργός, ένας (1) Βοηθός Λογιστικός Λειτουργός 1^{ης} Τάξης, έξι (6) Βοηθοί Λογιστικοί Λειτουργοί, μια (1) Γραφείας Γενικών Καθηκόντων Α', οκτώ (8) Γραφείς Γενικών Καθηκόντων και δύο (2) άτομα ως Προσωπικό Υποστήριξης.

Πιο κάτω παρουσιάζονται αναλυτικά τα μέλη του προσωπικού του ΙΠΕ κατά το έτος 2014:

Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Τσάκαλος

Χημικός Μηχανικός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και Διδάκτωρ της École Nationale Supérieure de Mines de Paris (Γαλλία) στον τομέα των Υλικών. Ασκεί καθήκοντα Γενικού Διευθυντή από την 1^η Ιανουαρίου 2011.

Προϊστάμενοι Τομέων

Λεωνίδας Αντωνίου

Κάτοχος πτυχίου Αρχιτεκτονικής από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και μεταπτυχιακού τίτλου από το Πάντειο Πανεπιστήμιο στην Οικονομική και Περιφερειακή Ανάπτυξη. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 1999 και είναι Προϊστάμενος του Τομέα Κυπριακών Προγραμμάτων.

Καλυψώ Σέπου

Κάτοχος πτυχίου στις Οικονομικές και Κοινωνικές Επιστήμες από το Πανεπιστήμιο του Manchester. Κατέχει επίσης μεταπτυχιακό τίτλο στις Κοινωνικές Επιστήμες και διδακτορικό τίτλο στην Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη από το Πανεπιστήμιο του Birmingham. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 1999 και είναι Προϊσταμένη του Τομέα Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Προγραμμάτων και Διεθνούς Συνεργασίας.

Ανώτερος Λειτουργός

Μαριλένα Παρασκευά

Κάτοχος πτυχίου Πολιτικής Μηχανικής από το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, πτυχίου Πολιτικής Μηχανικής και Περιβαλλοντικής Διαχείρισης από το Πανεπιστήμιο του Manchester και μεταπτυχιακού τίτλου στην Εδαφομηχανική και Σεισμολογία από το Imperial College του Λονδίνου. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2000 και εκτελεί καθήκοντα Αναπληρώτριας Προϊσταμένης του Τομέα Καινοτομίας και Επιχειρήσεων.

Λειτουργοί Α΄

Χριστάκης Θεοχάρους

Κάτοχος πτυχίου Πολιτικής Μηχανικής από το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο και το Πανεπιστήμιο Rutgers (ΗΠΑ) καθώς και μεταπτυχιακού διπλώματος στη Διοίκηση από το Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης. Ενσωματώθηκε στο δυναμικό του ΙΠΕ το 2007 και εποπτεύει την ομάδα Λειτουργών που διαχειρίζονται τα Προγράμματα Κυπριακής Επιχορήγησης.

Αντώνης Ιουλιανός

Κάτοχος πτυχίου Βιοχημείας και μεταπτυχιακού τίτλου στην Ανθρώπινη Μοριακή Γενετική από το Imperial College του Λονδίνου. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2001 και εποπτεύει την ομάδα Λειτουργών του Τομέα Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Προγραμμάτων και Διεθνούς Συνεργασίας.

Κάτια Νικολαΐδου

Κάτοχος πτυχίου Επιχειρησιακής Έρευνας και Μάρκετινγκ από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου στη Διεύθυνση Διεθνών Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο του Surrey. Ενσωματώθηκε στο δυναμικό του ΙΠΕ το 2007 και εποπτεύει την ομάδα Λειτουργών του Τομέα Καινοτομίας και Επιχειρήσεων.

Ματθαίος Σπανός

Κάτοχος πτυχίου Οικονομικών από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου στο Μάρκετινγκ από το Πανεπιστήμιο του Leicester. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2000 και εποπτεύει την ομάδα Λειτουργών που διαχειρίζονται τα Προγράμματα Ερευνητικής Υποδομής και Ανθρώπινου Δυναμικού.

Λειτουργοί

Μαρία Ανδρέου

Κάτοχος πτυχίου Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και μεταπτυχιακού τίτλου στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Warwick. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2010.

Ελεάνα Γαβριήλ

Κάτοχος πτυχίου Χρηματοοικονομικών από το Πανεπιστήμιο του Southampton και μεταπτυχιακού τίτλου στα Διεθνή Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Surrey. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2007.

Δημήτρης Ευαγόρου

Κάτοχος πτυχίου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού από το Imperial College και μεταπτυχιακού τίτλου στις Τηλεπικοινωνίες και στην Επεξεργασία Σημάτων από το ίδιο Πανεπιστήμιο καθώς επίσης και διδακτορικού τίτλου στην Ηλεκτρολογική Μηχανική από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Εργάζεται στο ΙΠΕ από τον Δεκέμβριο του 2014.

Σταύρος Καμπανέλλας

Κάτοχος πτυχίου Μηχανολόγου Μηχανικού από το University of Surrey College και μεταπτυχιακού τίτλου Advanced Manufacturing Management and Technology από το ίδιο πανεπιστήμιο. Εργάζεται στο ΙΠΕ από τον Νοέμβριο του 2014.

Κατερίνα Καρακασίδου

Κάτοχος πτυχίου Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και μεταπτυχιακού τίτλου στη Διαχείριση της Επιστήμης, Τεχνολογίας και Καινοτομίας από το Πανεπιστήμιο του Manchester. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2010.

Κατερίνα Καρή

Κάτοχος πτυχίου Βιολογίας από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου στην Περιβαλλοντική Αειφορία από το Πανεπιστήμιο του Edinburgh. Εργάστηκε στο ΙΠΕ από το 2007 μέχρι τον Απρίλιο 2014.

Νέδη Καφφά

Κάτοχος πτυχίου Διαιτολογίας - Διατροφολογίας από το King's College London καθώς και μεταπτυχιακού τίτλου στη Τεχνολογία Τροφίμων - Διαχείριση Ποιότητας από το Πανεπιστήμιο του Reading. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2011.

Γεωργία Κλεάνθους

Κάτοχος πτυχίου Επιστήμης Διαιτολογίας και Διατροφής από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου στην Ψυχολογία και Προώθηση της Υγείας από το Πανεπιστήμιο του Nottingham. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2008.

Παντελίτσα (Λίτσα) Κουντουρίδου

Κάτοχος πτυχίου Ευρωπαϊκών Σπουδών από το Πανεπιστήμιο Royal Holloway, University of London και μεταπτυχιακού τίτλου στις Διεθνείς Σχέσεις από το Πανεπιστήμιο King's College London. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2011.

Σπυρούλα (Ίρια) Λουκαΐδου

Κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων από το Intercollege και μεταπτυχιακού τίτλου στην Επιστήμη της Πληροφορικής από το Πανεπιστήμιο του Bristol. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2006.

Κωνσταντίνα Μακρή

Κάτοχος πτυχίου Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και μεταπτυχιακού τίτλου στα Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Leicester. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2007.

Ανδρέας Παπαδόπουλος

Κάτοχος πτυχίου Χρηματοοικονομικών από το London Institute, πτυχίου Λογιστικής και μεταπτυχιακού τίτλου στα Χρηματοοικονομικά και Επενδύσεις από το Πανεπιστήμιο του Middlesex. Εργάστηκε στο ΙΠΕ από το 2007 μέχρι τον Ιούλιο του 2014.

Πιεραντώνιος Παπάζογλου

Κάτοχος πτυχίου στις Περιβαλλοντικές Επιστήμες από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και μεταπτυχιακού τίτλου στην Περιβαλλοντική Μηχανική από το Πανεπιστήμιο Stevens (ΗΠΑ). Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2008.

Στυλιανή Πετρούδη

Κάτοχος πτυχίου και μεταπτυχιακού τίτλου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού από το University of Michigan, Ann Arbor καθώς και διδακτορικού τίτλου (DPhil) στη Μηχανική με εξειδίκευση στη Μηχανική Συστημάτων Πληροφοριών και στη Βιοϊατρική Μηχανική από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Επίσης κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Εργάζεται στο ΙΠΕ από τον Νοέμβριο του 2014.

Δήμητρα Πέτσα

Κάτοχος πτυχίου Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και μεταπτυχιακού τίτλου στη Μηχανική Περιβάλλοντος από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Εργάζεται στο ΙΠΕ από τον Νοέμβριο του 2014.

Ανδρέας - Μαρίνος Πορτοκαλλίδης

Κάτοχος πτυχίου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού από το Πανεπιστήμιο Πατρών και μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Cyprus International Institute of Management (CIIM). Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2007.

Έλενα Πουλλή

Κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο του Manchester και μεταπτυχιακού τίτλου στη Διεθνή Πολιτική από το Université de Bruxelles στο Βέλγιο. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2004.

Ιωάννα Σεργίδου - Λοΐζου

Κάτοχος πτυχίου στην Επιστήμη των Επιχειρήσεων από το Philips College και μεταπτυχιακού τίτλου στη Δημόσια Διοίκηση από το American University στο Κάρο. Ενσωματώθηκε στο δυναμικό του ΙΠΕ το 2007.

Λήδα Σκουφάρη - Θεμιστού

Κάτοχος πτυχίου Μηχανολογίας από το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο και το City University καθώς και διδακτορικού τίτλου στην Επιστήμη Υλικών και Μεταλλουργία από το ίδιο Πανεπιστήμιο. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2001.

Μάρσια Τριλλίδου - Βαρζακάκου

Κάτοχος πτυχίου Μαθηματικών από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο του Birmingham. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2003. Κατά το 2014 έκανε χρήση άδειας άνευ απολαβών.

Πασχαλία (Λίνα) Τσούμπανου

Κάτοχος πτυχίου Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής Ψυχολογίας από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών καθώς και πτυχίου στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Κατέχει επίσης μεταπτυχιακό τίτλο στις Ευρω-Μεσογειακές Σπουδές από το Πανεπιστήμιο του Reading. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2008.

Αχιλλέας Χατζηκυριάκου

Κάτοχος πτυχίου Ιστορίας και Αρχαιολογίας από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Κατέχει επίσης μεταπτυχιακούς τίτλους στη Νεότερη Ιστορία από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και στην Ιστορία και τον Πολιτισμό από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας και διδακτορικό τίτλο στην Ιστορία και τον Πολιτισμό από το ίδιο Πανεπιστήμιο. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2011. Κατά το 2014 έκανε χρήση άδειας άνευ απολαβών.

Γιώργος Χρίστου

Κάτοχος πτυχίου στην Επικοινωνία και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Κατέχει επίσης μεταπτυχιακούς τίτλους στη Διακυβέρνηση και την Πολιτική της ΕΕ από το London School of Economics and Political Science και στη Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2011.

Άννα - Μαρία Χριστοφόρου

Κάτοχος πτυχίου Χημείας από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και διδακτορικού τίτλου στη Χημεία από το Louisiana State University (ΗΠΑ). Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2008.

Ρεβέκκα Χρυσάφη

Κάτοχος πτυχίου και διδακτορικού τίτλου στη Χημική Μηχανική από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στην Αθήνα. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2009.

Λογιστήριο

Ανώτερος Λογιστικός Λειτουργός

Χρίστος Χαραλάμπους

Κάτοχος πτυχίου Λογιστικής και Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο του Southampton και τίτλου Associate Chartered Accountant (ACA) από το Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW). Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2007 και προΐσταται του Τμήματος του Λογιστηρίου.

Λογιστικός Λειτουργός

Μαρία Κωνσταντίνου

Κάτοχος πτυχίου Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τίτλου Associate Chartered Accountant (ACA) από το Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW). Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2012.

Βοηθός Λογιστικός Λειτουργός 1ης Τάξης

Φρόσω Λεωνίδου

Κάτοχος διπλώματος LCCI Intermediate. Ενσωματώθηκε στο δυναμικό του ΙΠΕ το 2007.

Βοηθοί Λογιστικοί Λειτουργοί

Γεωργία Μακρυγιάννη

Κάτοχος διπλώματος στα Τουριστικά από το City College of Management Studies του Λονδίνου και διπλώματος στο Association Science από το Πανεπιστήμιο του Indianapolis (ΗΠΑ). Κατέχει επίσης δίπλωμα LCCI Higher. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2007.

Χρύσω Μαλαχουρίδου - Ανδρονίκου

Κάτοχος διπλώματος LCCI Higher. Εργάζεται στο ΙΠΕ από τον Οκτώβριο του 2012.

Σκεύη Μαύρου - Κολοκοτρώνη

Κάτοχος διπλώματος στη Διοίκηση και τα Τραπεζικά από το Americanos College και διπλώματος LCCI Higher. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2000.

Κυπρούλα Ρήγα

Κάτοχος πτυχίου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στη Λογιστική από το European University of Cyprus. Εργάζεται στο ΙΠΕ από τον Μάιο του 2014.

Ντίνα Τιμινή

Κάτοχος πτυχίου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο Newport και διπλωμάτων LCCI Intermediate και GCE A Level στη Λογιστική. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2006.

Θέμης Χριστοδούλου

Κάτοχος Διπλώματος LCCI Higher. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2008.

Γραφείς / Αρχείο

Γραφέας Γενικών Καθηκόντων Α΄

Άντρη Πογιατζή

Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 1999 και προΐσταται του Γραμματειακού και Υποστηρικτικού προσωπικού του ΙΠΕ.

Γραφείς Γενικών Καθηκόντων

Μαριάνδρη Γεωργίου

Κάτοχος διπλώματος στα Γραμματειακά και Διοίκηση Γραφείου από το Global International College. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2005 με καθήκοντα στο Αρχείο.

Έλενα Γιάγκου

Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2002 με καθήκοντα ιδιαιτέρας γραμματέως του Γενικού Διευθυντή του ΙΠΕ.

Δέσπω Ερωτοκρίτου

Ενσωματώθηκε στο δυναμικό του ΙΠΕ το 2007 και έχει καθήκοντα στο Αρχείο.

Νάσια Θεοδούλου

Κάτοχος πτυχίου στα Παιδαγωγικά από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2009 με καθήκοντα στο Αρχείο.

Βακίνα Καζαμία

Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2009 με καθήκοντα υποδοχής και γραμματέως γενικών καθηκόντων.

Άρτεμις Καπιρή

Ενσωματώθηκε στο δυναμικό του ΙΠΕ το 2007 και εργάζεται ως ιδιαιτέρα γραμματέας Προϊσταμένου Τομέα και γραμματέας Τομέα.

Κυριακή Μιχαήλ

Κάτοχος πιστοποιητικού στις Γραμματειακές Σπουδές και διπλώματος Εκτελεστικής Γραμματέως από το CDA College. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2005 και έχει καθήκοντα ιδιαιτέρας γραμματέας Προϊσταμένου Τομέα και γραμματέας Τομέα.

Μαρία Παπαγεωργίου

Κατέχει πτυχίο στις Δημόσιες Σχέσεις και στο Μάρκετινγκ από το Philips College. Εργάζεται στο ΙΠΕ από το 2009 με καθήκοντα στο Αρχείο.

Προσωπικό Υποστήριξης

Μαρίνα Νικολάου

Εργάζεται ως καθαρίστρια στο ΙΠΕ από το 2001.

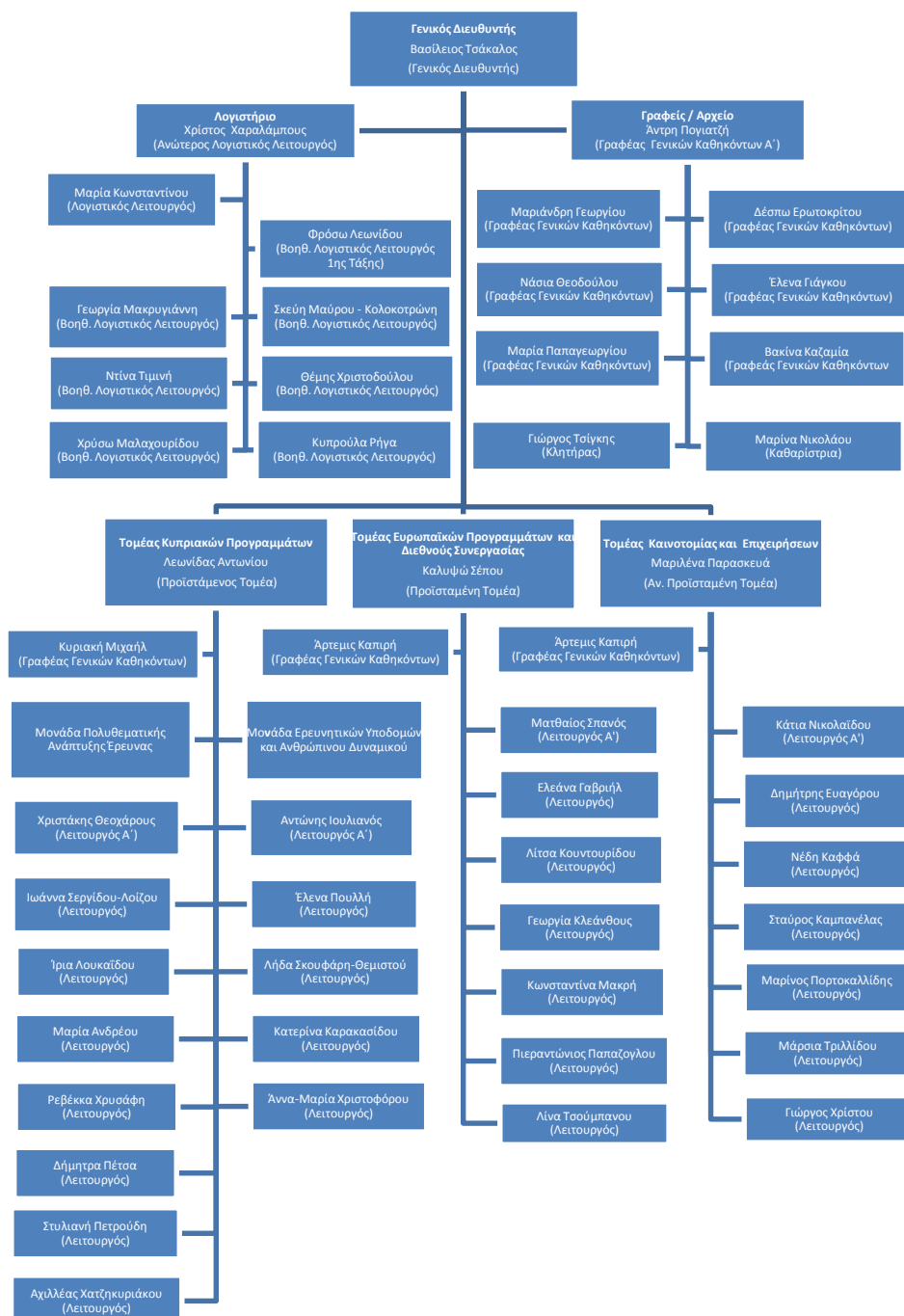
Γιώργος Τσίγγης

Εργάζεται ως κλητήρας στο ΙΠΕ από το 2007.

Στο Διάγραμμα 2 παρουσιάζεται η στελέχωση του Ιδρύματος ανά τομέα δραστηριότητας κατά το 2014.

Για τη συνεχή επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού του Ιδρύματος, σε θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση και την ενίσχυση της αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων τους, εντός του 2014, πραγματοποιήθηκαν εσωτερικές και εξωτερικές δραστηριότητες εκπαίδευσης, οι οποίες κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων.

Διάγραμμα 2: Στελέχωση ΙΠΕ ανά τομέα

Κεφάλαιο 02

Η Έρευνα και η Καινοτομία στην Κύπρο

2.1. Το Κυπριακό Σύστημα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας

Το Σύστημα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) της Κύπρου αποτελεί μια ολοκληρωμένη δομή, στην οποία εκπροσωπείται το σύνολο των εμπλεκομένων φορέων που υποστηρίζουν την παραγωγή και αξιοποίηση νέας γνώσης και προσδιορίζει τους τρόπους με τους οποίους οι εν λόγω συντελεστές αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Το ισχύον Σύστημα διαμορφώθηκε το 2009 και περιλαμβάνει τα ακόλουθα Σώματα και Οργανισμούς:

i. Το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ)

Το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας αποτελεί το ανώτατο όργανο στη συνολική δομή του Συστήματος ΕΤΑΚ. Λειτουργεί υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας και σε αυτό συμμετέχουν έξι Υπουργοί (Οικονομικών, Παιδείας και Πολιτισμού, Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Υγείας). Το ΕΣΕΚ είναι αρμόδιο για τον καθορισμό των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων εθνικών στόχων και επιδιώξεων στους τομείς ΕΤΑΚ, οι οποίοι συνάδουν με τους ευρύτερους αναπτυξιακούς στόχους του κράτους και με την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της ΕΕ. Το ΕΣΕΚ είναι επίσης αρμόδιο για τη:

- Διεύρυνση των αρμοδιοτήτων και την ανάθεση προγραμμάτων στο ΙΠΕ σύμφωνα με τις προκύπτουσες ανάγκες,
- Έγκριση του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού που θα διαχειρίζεται το ΙΠΕ και ειδικότερα των δαπανηρών ή και εξειδικευμένων προγραμμάτων ανάπτυξης και
- Υποβολή προτάσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη σύνθεση του Κυπριακού Επιστημονικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΠΕ.

ii. Το Κυπριακό Επιστημονικό Συμβούλιο (ΚυΕΣ)

Το Κυπριακό Επιστημονικό Συμβούλιο είναι συμβουλευτικό επιστημονικό σώμα αποτελούμενο από διακεκριμένους επιστήμονες διεθνούς εμβέλειας. Το ΚυΕΣ παρέχει συμβουλές προς το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ) που άπτονται της ευρύτερης εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής και πολιτικής στους τομείς ΕΤΑΚ.

Το ΚυΕΣ είναι αρμόδιο για:

- Παροχή συμβουλών στο ΕΣΕΚ για τον καθορισμό επιστημονικών ή άλλων προτεραιοτήτων, για τη σύσταση ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και θεματικών ερευνητικών δικτύων και για την ανάπτυξη συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα και οργανισμούς του εξωτερικού και
- Υποβολή εισηγήσεων για το μακροπρόθεσμο προγραμματισμό του ΙΠΕ και την αξιολόγηση των ερευνητικών προγραμμάτων και των αποτελεσμάτων τους.

iii. Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

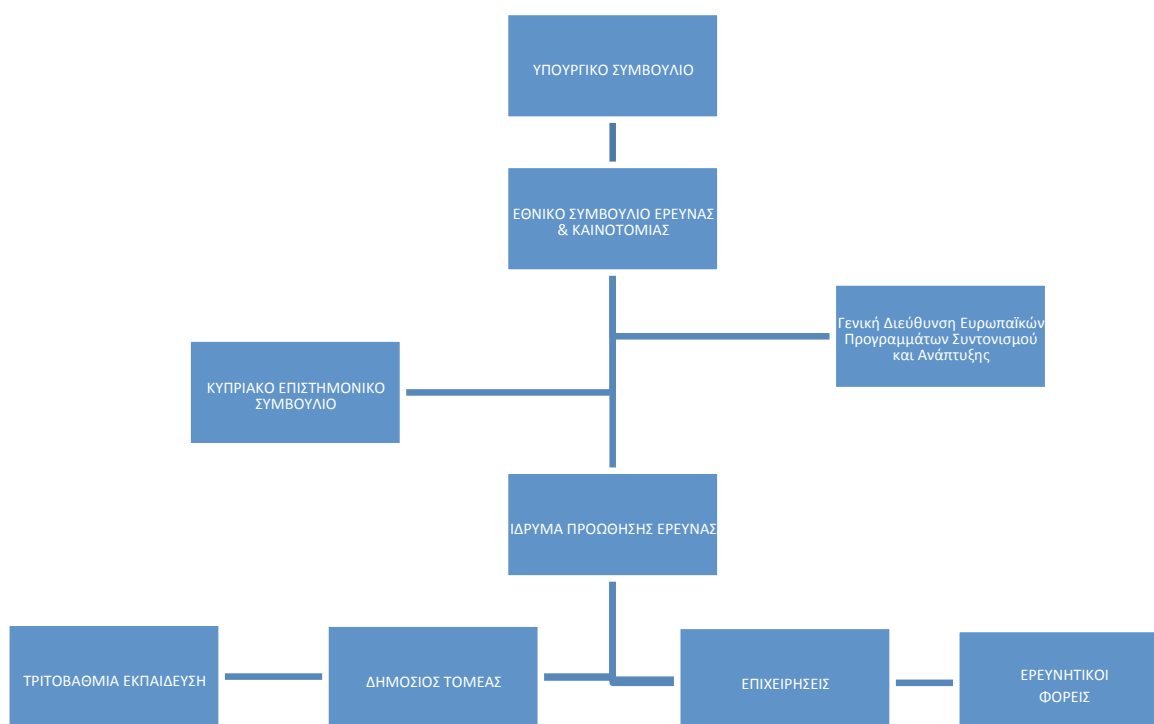
Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας αποτελεί τον εκτελεστικό βραχίονα του Συστήματος προώθησης της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας στην Κύπρο, υλοποιώντας τις στρατηγικές και τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε ανώτατο επίπεδο.

iv. Η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης

Η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, όπως μετονομάστηκε από τον Νοέμβριο 2013 το Γραφείο Προγραμματισμού, είναι η αρμόδια κυβερνητική υπηρεσία για θέματα ΕΤΑΚ και αποτελεί το συνδετικό κρίκο του Συστήματος με το σύνολο της κρατικής μηχανής.

Στο Διάγραμμα 3 παρουσιάζεται η Δομή του Συστήματος ΕΤΑΚ στην Κύπρο.

Διάγραμμα 3: Δομή Συστήματος ΕΤΑΚ στην Κύπρο

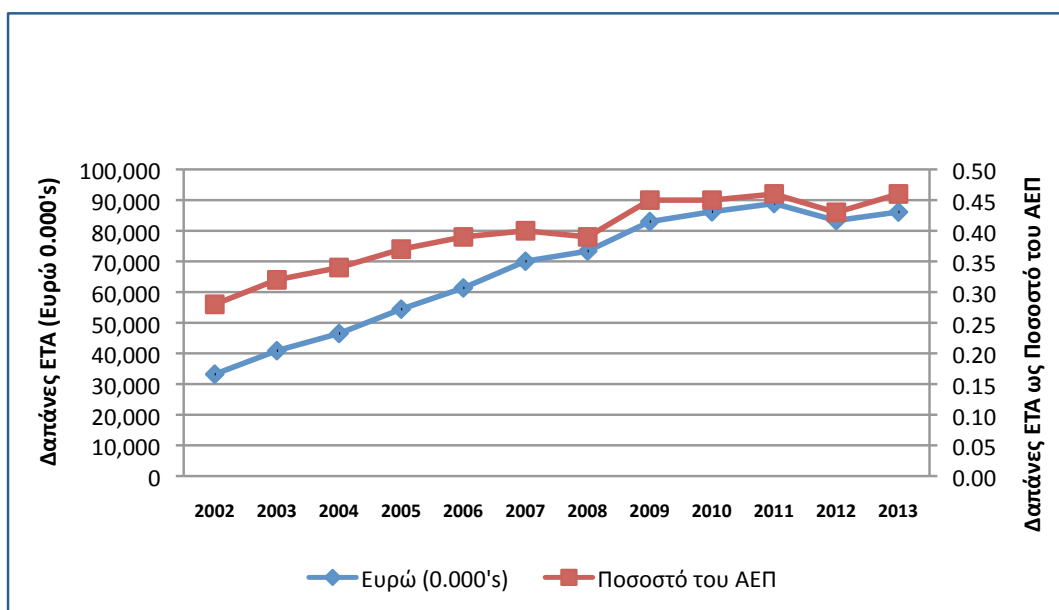
2.2. Στατιστικά στοιχεία για την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη στην Κύπρο

2.2.1. Εθνικά Στατιστικά Στοιχεία

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα ειδικής έρευνας που διεξήγαγε η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου αναφορικά με την επιστημονική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη, οι συνολικές δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες στην Κύπρο κατά το 2013 ανήλθαν σε €83,83 εκ. και αντιστοιχούν στο 0,46% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), σε σύγκριση με €83,32 εκ. ή 0,43% του ΑΕΠ το 2012 και €88,88 εκ. ή 0,46% του ΑΕΠ το 2011.¹

Η Κύπρος βρίσκεται κοντά στο στόχο που τέθηκε στο πλαίσιο της στρατηγικής ανάπτυξης «Ευρώπη 2020» και ο οποίος ανέρχεται στο 0,5%.²

Διάγραμμα 4: Δαπάνες της Κύπρου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη
(Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Η Ερευνητική Δραστηριότητα στην Κύπρο», 2013)

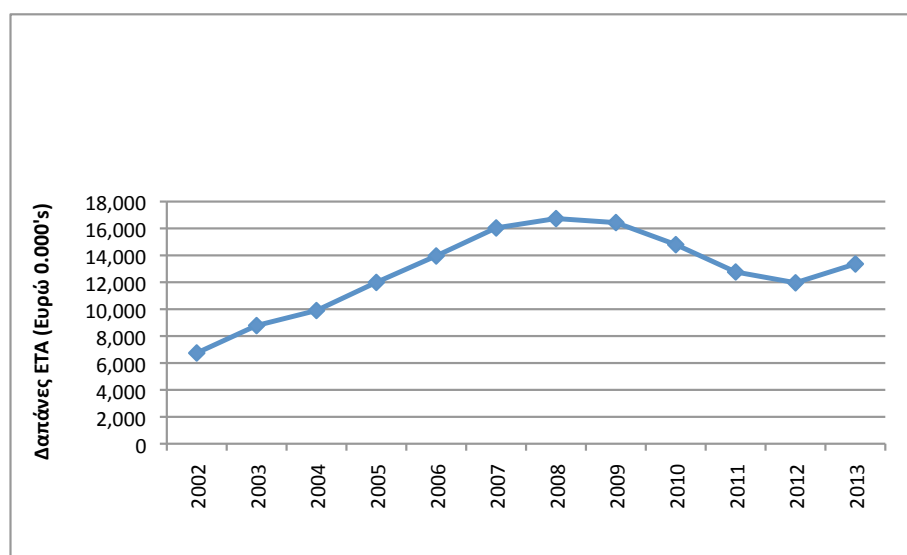

Ο τομέας των επιχειρήσεων παρουσιάζει άνοδο στις δαπάνες για ΕΤΑ της τάξης του 1,58% σε σχέση με το ποσό που επενδύθηκε το 2012 και 1,57% σε σχέση με το ποσό που επενδύθηκε το 2011, ποσοστό που καταδεικνύει την σταδιακή ανάκαμψη στην επένδυση επιχειρήσεων σε δραστηριότητες ΕΤΑ εν μέσω της παρούσας οικονομικής κατάστασης. Η ανοδική τάση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε δραστηριότητες ΕΤΑ μπορεί να διαπιστωθεί και από το διάγραμμα που ακολουθεί.

¹ Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Η Ερευνητική Δραστηριότητα στην Κύπρο», 2013.

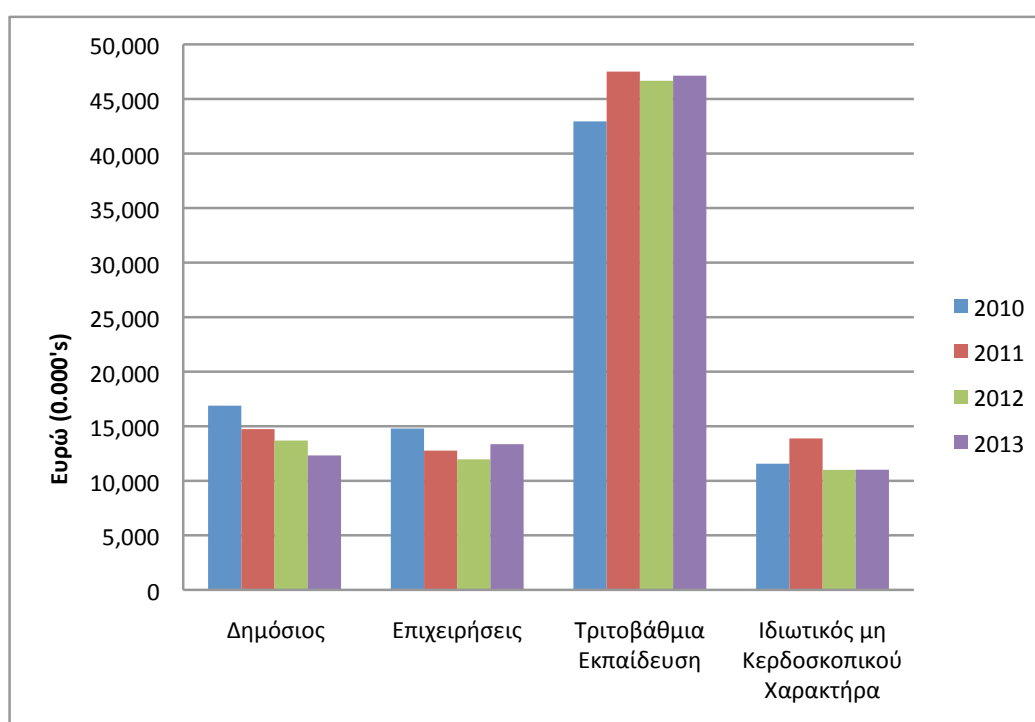
² Στόχος του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρύθμισης στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», Απρίλιος 2012.

Διάγραμμα 5: Δαπάνες Κυπριακών Επιχειρήσεων για Δραστηριότητες ΕΤΑΚ
(Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Η Ερευνητική Δραστηριότητα στην Κύπρο», 2013)

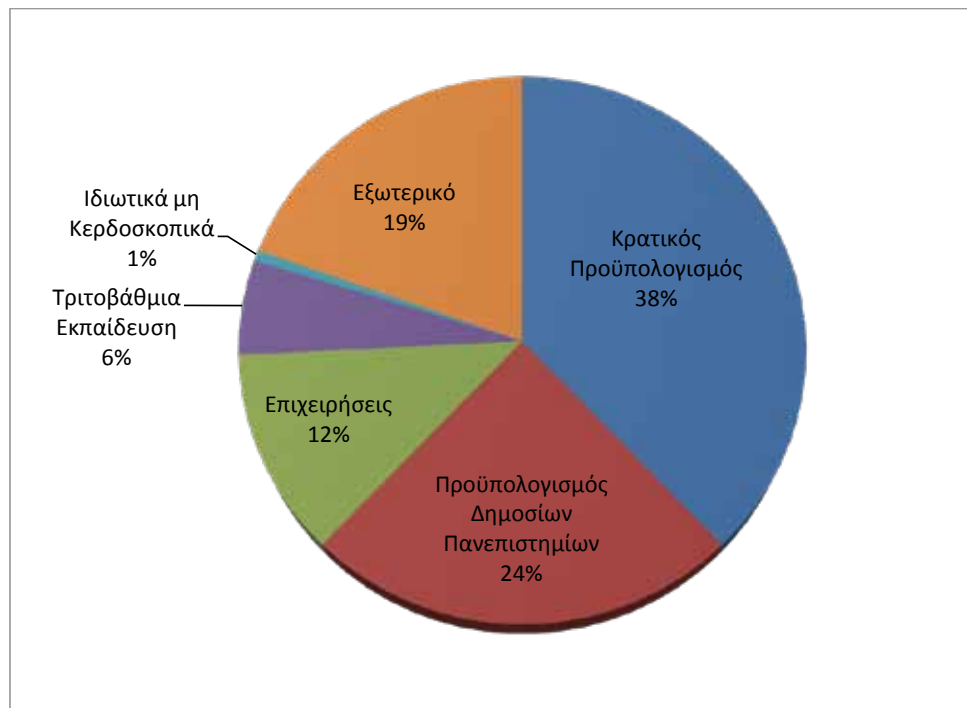
Αξίζει να σημειωθεί ότι όλοι οι τομείς, εκτός του Δημόσιου Τομέα, σημείωσαν, μικρή έστω, αύξηση στις δαπάνες ΕΤΑ κατά το 2013.

Διάγραμμα 6: Δαπάνες της Κύπρου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη ανά Τομέα Δραστηριότητας (Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Η Ερευνητική Δραστηριότητα στην Κύπρο», 2013)

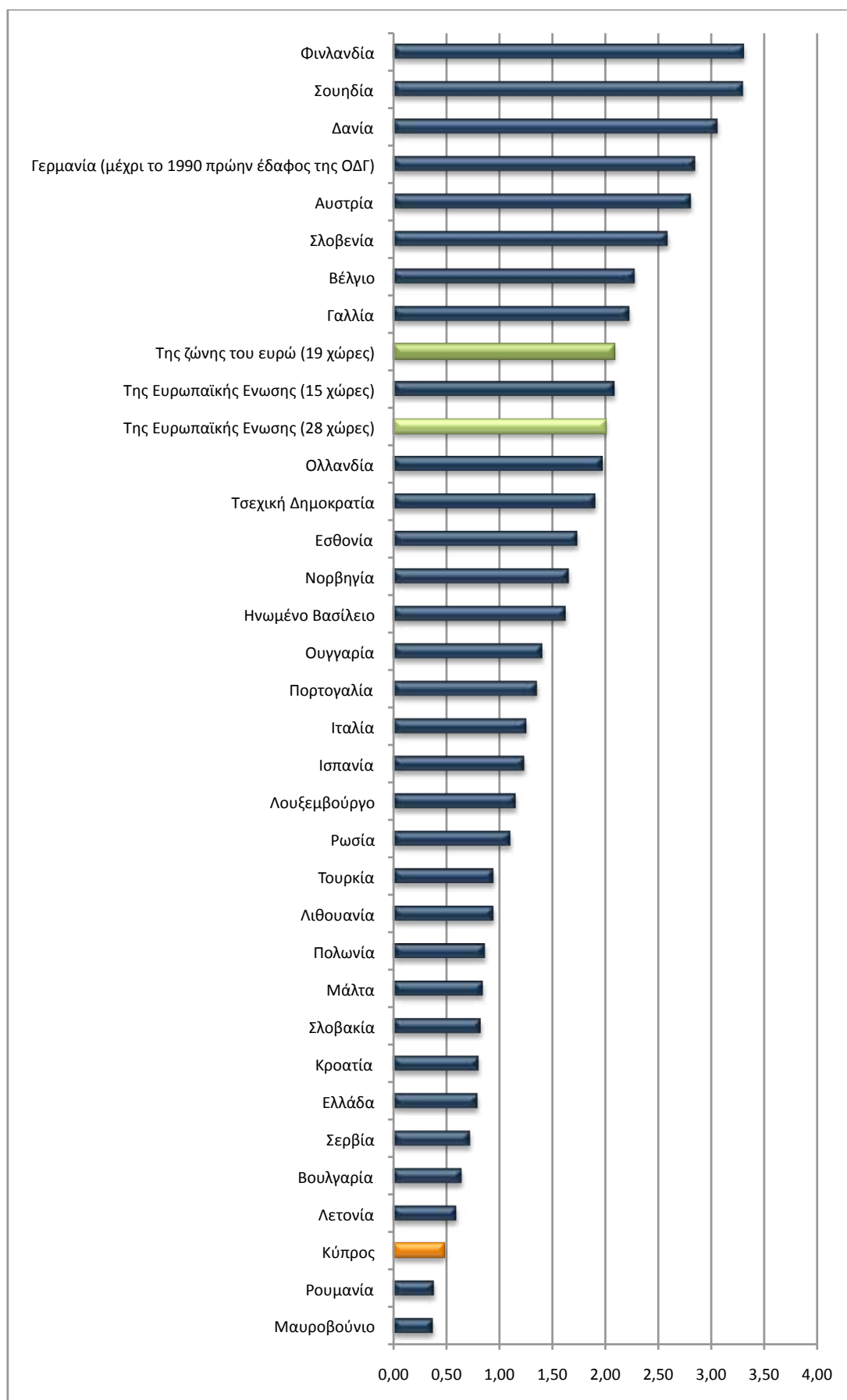
Ως προς την πηγή της χρηματοδότησης της ερευνητικής δραστηριότητας, από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού χρηματοδοτήθηκε κατά το 2013 το 37,95% του συνόλου των δραστηριοτήτων ΕΤΑ, σε σχέση με το 39,87% κατά το 2012. Παρατηρήθηκε μικρή αύξηση του ποσοστού χρηματοδότησης δραστηριοτήτων ΕΤΑ από τον προϋπολογισμό των επιχειρήσεων, των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων καθώς και πόρων από το εξωτερικό. Αντιθέτως, το ποσοστό που προήλθε από τον κρατικό προϋπολογισμό και τα δημόσια πανεπιστήμια μειώθηκε ελαφρά κατά 1,92% και 2,37% αντίστοιχα σε σχέση με το 2012.

Διάγραμμα 7: Πηγή Χρηματοδότησης Ερευνητικών Δραστηριοτήτων
(Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Η Ερευνητική Δραστηριότητα στην Κύπρο», 2013)

Εξετάζοντας τις δαπάνες ΕΤΑ ανά επιστημονικό πεδίο, προκύπτει ότι τις υψηλότερες δαπάνες συγκεντρώνουν οι θετικές επιστήμες και οι επιστήμες της μηχανικής οι οποίες σημείωσαν αύξηση δαπανών, ενώ κατά το 2014 παρουσιάστηκε μείωση δαπανών στους υπόλοιπους τομείς.

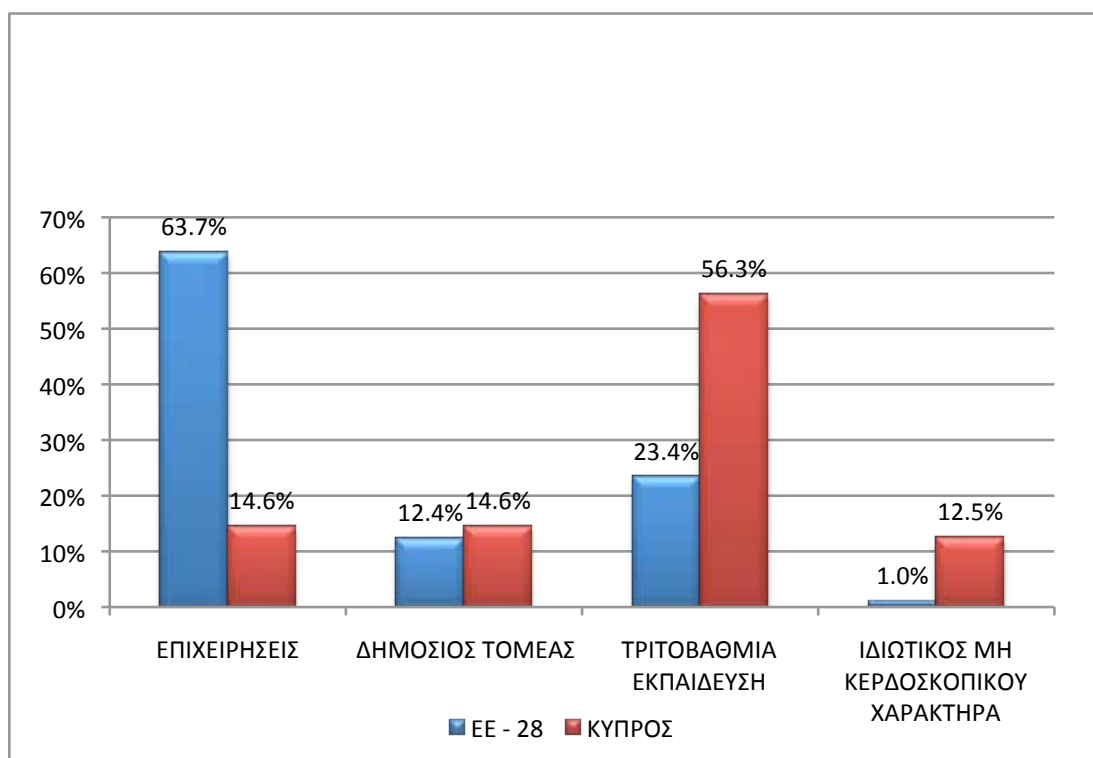
Διάγραμμα 9: Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη ως 1% του ΑΕΠ για το έτος 2013. (Πηγή: Eurostat - Science, Technology and Innovation in Europe)

Οι δαπάνες για ΕΤΑ ανά τομέα δραστηριότητας, παρουσιάζουν διαχρονικά σημαντική διαφοροποίηση από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αναλογεί το 56,3% του συνολικού ποσού που δαπανήθηκε για ΕΤΑ σε σχέση με το 23,4% της ΕΕ και στο δημόσιο τομέα το 14,6% σε σχέση με το 12,4% της ΕΕ. Σημαντική διαφοροποίηση από την κατανομή δαπανών για ερευνητικές δραστηριότητες της ΕΕ παρουσιάζεται και στις δαπάνες του ιδιωτικού μη κερδοσκοπικού τομέα, ο οποίος δαπάνησε το 12,5% του συνολικού ποσού που διατέθηκε για ΕΤΑ, σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ που έφτασε το 1%. Η σημαντική διαφοροποίηση των ποσοστών μεταξύ της Κύπρου και της ΕΕ, οφείλεται στην ίδρυση, τα τελευταία χρόνια, ενός σημαντικού αριθμού ιδιωτικών ερευνητικών κέντρων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση ερευνητικών δραστηριοτήτων και συμμετοχή στα ερευνητικά προγράμματα που προκηρύσσει το ΙΠΕ.

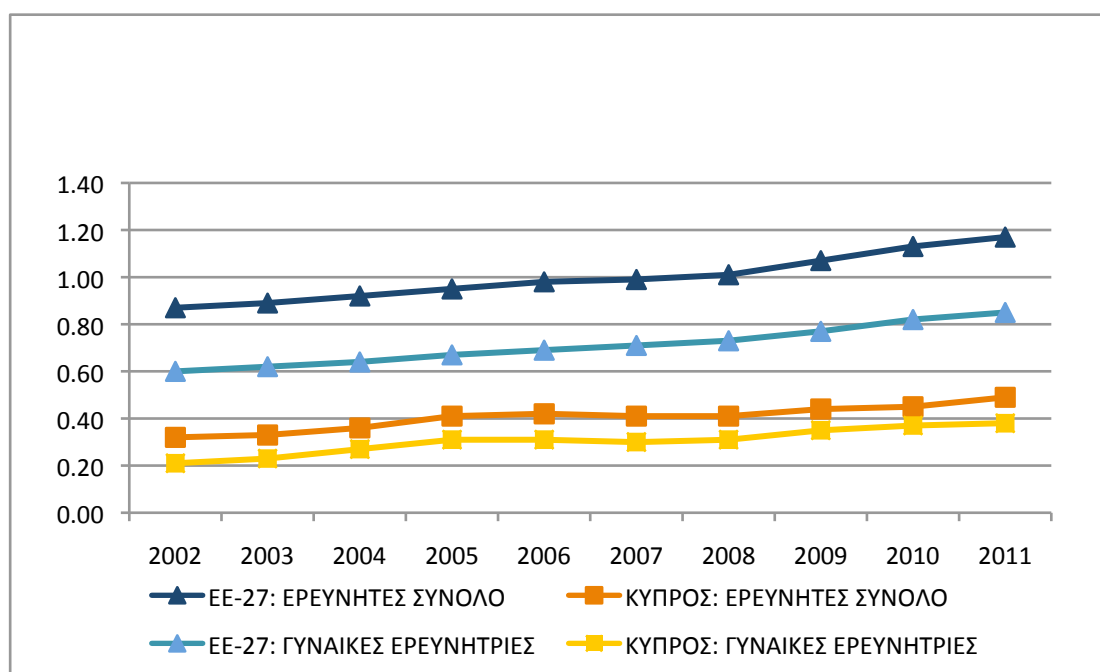
Όπως παρουσιάζεται και στο Διάγραμμα 10, ο ιδιωτικός τομέας της Κύπρου σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ καταγράφει χαμηλότερες επιδόσεις, καθώς οι κυπριακές επιχειρήσεις δαπανούν το 14,6% του συνολικού ποσού για ΕΤΑ ενώ ο μέσος όρος της ΕΕ είναι σημαντικά μεγαλύτερος και φτάνει το 63,7%. Τα πιο πάνω στοιχεία φανερώνουν αφενός μια δομική αδυναμία του τομέα των επιχειρήσεων να εμπλακεί σε ερευνητικές δραστηριότητες και να ενισχύσει την συνολική επίδοση της Κύπρου στην έρευνα και καινοτομία και αφετέρου τις δυσκολίες που εντοπίζονται στο εθνικό Σύστημα ΕΤΑΚ για ενσωμάτωση της έρευνας σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και τη συνεπακόλουθη μεταφορά της γνώσης στην αγορά και στον καταναλωτή.

Διάγραμμα 10: Δαπάνες για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη ανά Τομέα Δραστηριότητας στην Κύπρο και την ΕΕ των 28 κατά το 2013
(Πηγή: Eurostat - R&D Expenditure at National and Regional Level, 31-07-14)

Αναλύοντας τα ποσοστά του ερευνητικού δυναμικού της Κύπρου, προκύπτει ότι οι ερευνητές στην Κύπρο κατά το έτος 2012 ανήλθαν στο 0,50% του συνολικού εργατικού δυναμικού, ποσοστό που παρουσιάζει μικρή αύξηση σε σχέση με το 0,49% κατά το 2011, αλλά είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ που το 2011 ανήλθε στο 1,16%. Ως προς την κατανομή του φύλου, οι γυναίκες ερευνήτριες ανήλθαν στο 0,39% του γυναικείου εργατικού δυναμικού το 2012, ποσοστό που παρουσιάζει αύξηση από το ποσοστό του 0,38% κατά το 2011 αλλά παραμένει πολύ χαμηλότερο από το μέσο όρο της ΕΕ που ανέρχεται στο 0,85%.

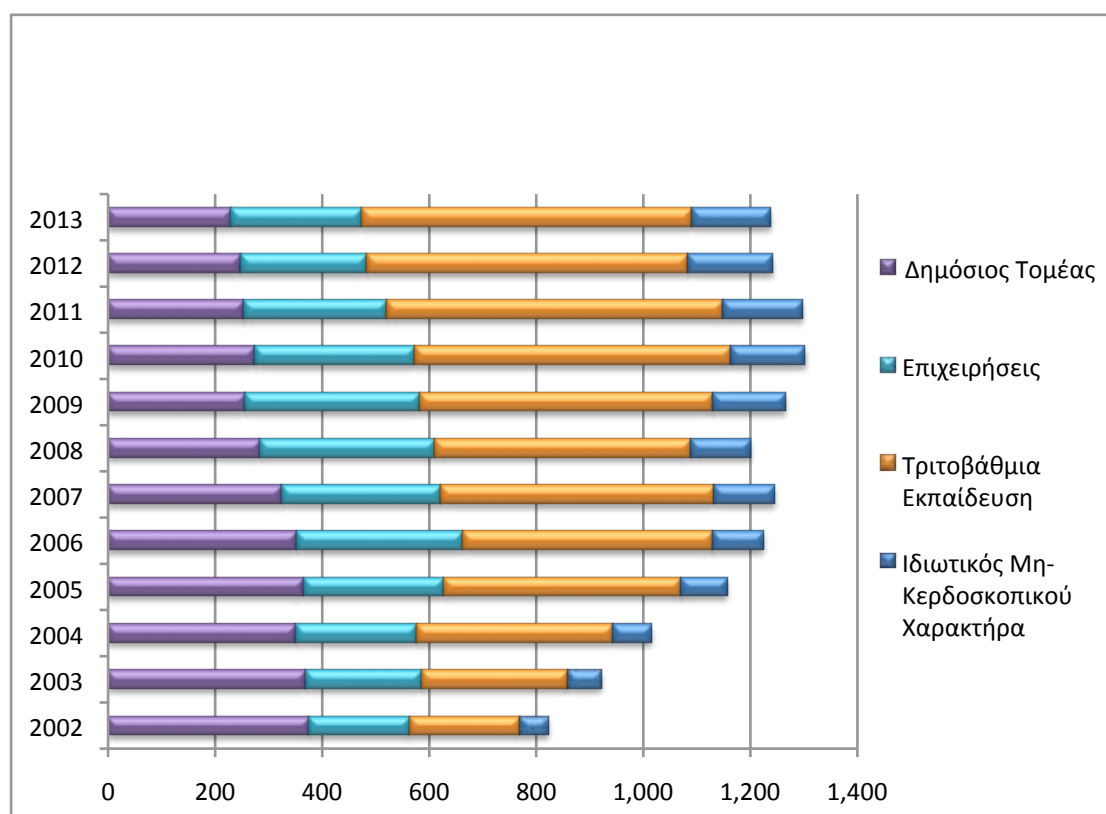
Διάγραμμα 11: Ερευνητές ως Ποσοστό του Συνολικού Εργατικού Δυναμικού
(Πηγή: Eurostat - R&D Personnel at National Level)

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το 2013, το 49,8 % του προσωπικού έρευνας και ανάπτυξης στην Κύπρο απασχολήθηκε στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μικρή μείωση παρουσιάστηκε στο προσωπικό έρευνας και ανάπτυξης που απασχολήθηκε στο Δημόσιο τομέα από το 19,98% το 2012 στο 18,56% το 2013 καθώς και στους ιδιωτικούς οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα όπου τα ποσοστά απασχόλησης ήταν 12,81% το 2012 και 11,95% το 2013.

Αντίθετα, παρουσιάστηκε μικρή αύξηση στο προσωπικό έρευνας και ανάπτυξης που απασχολήθηκε στις κυπριακές επιχειρήσεις από το 19,0% το 2012 στο 19,69% το 2013. Παρόμοια μικρή αύξηση παρουσιάστηκε και στο προσωπικό έρευνας και ανάπτυξης που απασχολήθηκε στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όπου τα ποσοστά απασχόλησης ήταν 48,27% το 2012 και 49,80% το 2013.

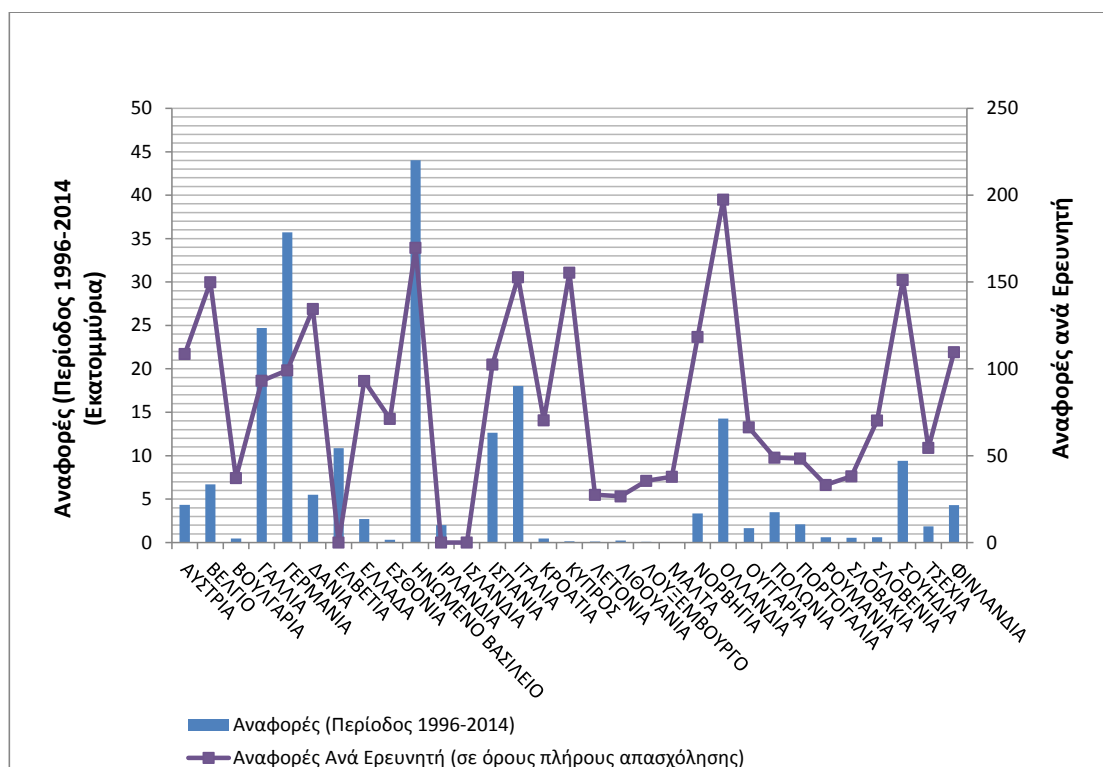
Διάγραμμα 12: Προσωπικό Έρευνας και Ανάπτυξης (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης) ανά Τομέα Δραστηριότητας (Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Η Ερευνητική Δραστηριότητα στην Κύπρο», 2013⁴)

Σε σχέση με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις, η Κύπρος έχει επιδείξει μια ραγδαία αυξητική τάση σε παγκόσμιο επίπεδο, για την περίοδο 1980-2009, σύμφωνα με την μελέτη της Science Metrix⁴ υπό τον τίτλο «30 Years in Science, Secular Movements in Knowledge Creation». Η μελέτη βασίστηκε σε στοιχεία της βάσης δεδομένων για τις επιστημονικές δημοσιεύσεις «Web of Science» (Thomson Reuters). Πιο συγκεκριμένα, ο ρυθμός ανάπτυξης των επιστημονικών δημοσιεύσεων για την Κύπρο αναπτύχθηκε 3,55 φορές γρηγορότερα από τον αντίστοιχο παγκόσμιο δείκτη από το 1980-1994 ως το 1995-2009.

⁴Η Science Metrix είναι ανεξάρτητη εταιρεία που ασχολείται με την βιβλιομετρική ανάλυση και τη μέτρηση και αξιολόγηση δραστηριοτήτων επιστήμης και τεχνολογίας.

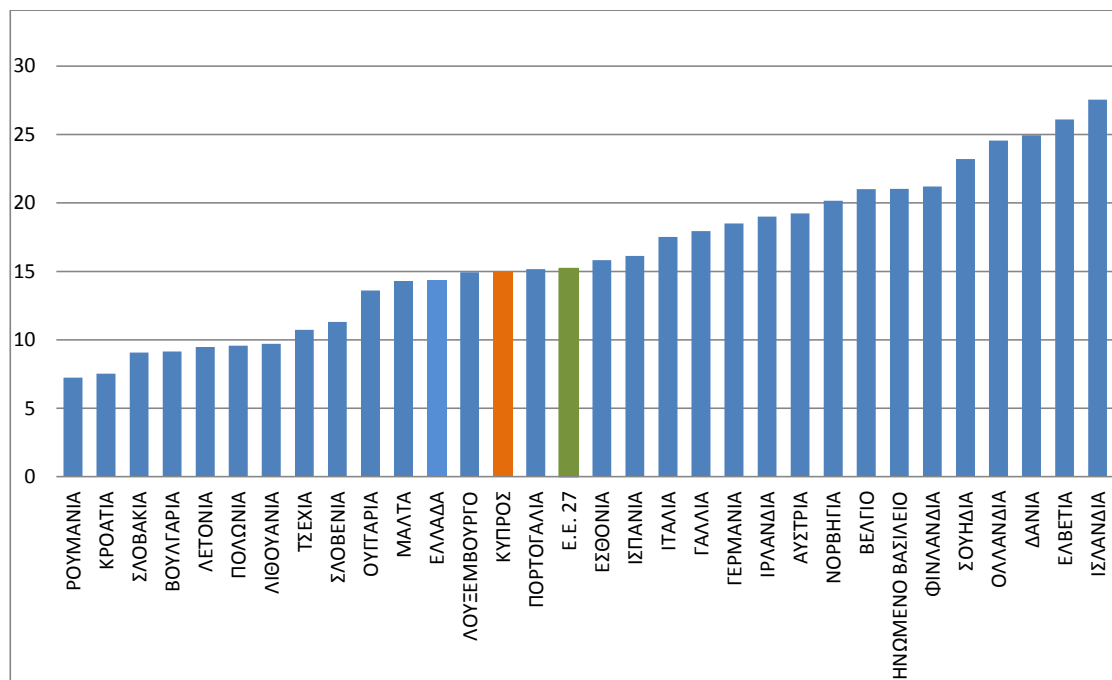
Διάγραμμα 13: Αναφορές (Citations) ανά Χώρα
 (Πηγές: SCImago Journal & Country Rank - Country Rankings, 2014 & Eurostat R&D Personnel at National Level 2014)

Η σχετικά χαμηλή θέση που καταλαμβάνει η Κύπρος, σε σχέση με τις χώρες μέλη της ΕΕ, όσον αφορά τον αριθμό αναφορών που έχουν γίνει σε κυπριακές επιστημονικές δημοσιεύσεις κατά την περίοδο 1996-2014, είναι αναμενόμενη αν ληφθεί υπόψη ο αριθμός των ερευνητών (Αναφορές ανά ερευνητή - Διάγραμμα 13). Ο συσχετισμός αυτός τεκμηριώνει την εκπόνηση ποιοτικών ερευνητικών αποτελεσμάτων από τους κύπριους ερευνητές, αλλά και την ενασχόληση τους με δημοφιλή, για την ερευνητική κοινότητα, επιστημονικά πεδία.

Επιπλέον, όπως προκύπτει και από το Διάγραμμα 14, η Κύπρος βρίσκεται κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ ως προς τις αναφορές ανά επιστημονικό άρθρο, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός επιστημονικών δημοσιεύσεων που εμφανίζει είναι μικρότερος.

Διάγραμμα 14: Επιστημονικές Αναφορές ανά Άρθρο (Citations per Document) ανά Ερευνητή
 (Πηγές: SCImago Journal & Country Rank - Country Rankings, 2012 & Eurostat R&D Personnel at National Level 2014)

2.3. Στατιστικά στοιχεία για την Καινοτομία στην Κύπρο

Η στήριξη της καινοτομίας αποτελεί αναμφισβήτητο κρίσιμο παράγοντα για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη οικονομική και αειφόρο ανάπτυξη, τόσο σε επίπεδο οργανισμών όσο και σε επίπεδο κρατών. Η διαμόρφωση των εθνικών και επιχειρησιακών στρατηγικών για ανάπτυξη και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, θα πρέπει να εστιάζει στην αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζονται κατά τις τρέχουσες δύσκολες, οικονομικά, συγκυρίες. Η επένδυση σε τομείς με υψηλότερη προστιθέμενη αξία αναμένεται να καταστήσει την Κύπρο ελκυστικό προορισμό για επενδύσεις ενώ η υιοθέτηση κατάλληλων μέτρων και πρωτοβουλιών μπορεί να θέσει τα θεμέλια για μελλοντική ανάπτυξη.

Για την πραγματοποίηση των πιο πάνω, είναι απαραίτητη η διενέργεια μετρήσεων της καινοτομίας και των αποτελεσμάτων των υφιστάμενων πολιτικών και μέτρων. Για το σκοπό αυτό, τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, πραγματοποιούνται ετησίως στατιστικές έρευνες και μελέτες, οι οποίες παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με το βαθμό υιοθέτησης και στήριξης της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις και τα κράτη.

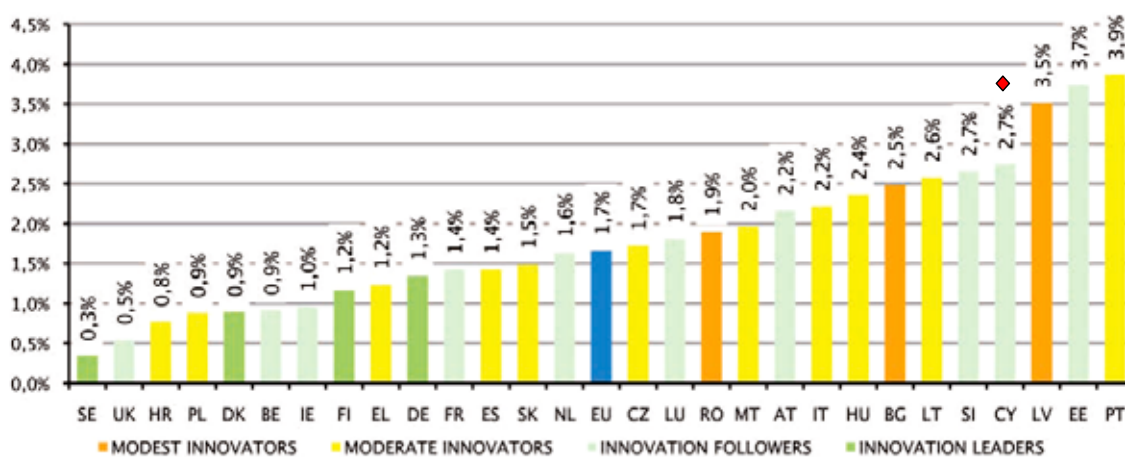
Η μέτρηση της καινοτομίας διαφέρει όταν πραγματοποιείται σε επίπεδο οργανισμού ή επιχείρησης, σε σχέση με την μέτρηση των επιδόσεων των κρατών σε θέματα καινοτομίας. Η αξιολόγηση της καινοτομίας σε επίπεδο ενός οργανισμού/επιχείρησης λαμβάνει υπόψη, κατά κανόνα, το βαθμό ανάπτυξης και εισαγωγής νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά, και την υιοθέτηση καινοτόμων διαδικασιών στο πλαίσιο οργάνωσης της διοίκησης, της παραγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και των τρόπων προώθησης και διανομής τους στην αγορά. Σε επίπεδο κρατών, η καινοτομία αξιολογείται με βάση πολυσύνθετα κριτήρια και δείκτες που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: το επίπεδο μόρφωσης του πληθυσμού, τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, τις επιστημονικές δημοσιεύσεις, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, καθώς και το επιχειρηματικό περιβάλλον, ιδιαίτερα όσον αφορά στους διαθέσιμους μηχανισμούς χρηματοδότησης και στήριξης των επιχειρήσεων.

2.3.1. Η Καινοτομία στις κυπριακές επιχειρήσεις

Σύμφωνα με πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύτηκαν από τη Eurostat στο πλαίσιο του Community Innovation Survey 2012,⁵ το ποσοστό των επιχειρήσεων στην Κύπρο που ενεπλάκη σε δραστηριότητες καινοτομίας κατά τη περίοδο 2010 - 2012 ανήλθε στο 42,10% από 46,19%, συνεχίζοντας τη πτωτική τάση της προηγούμενης περιόδου (Community Innovation Survey το 2008) γεγονός που αντανάκλα τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης που επηρέασε τις επιχειρήσεις σε όλα τα επίπεδα.

Το ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κύπρο, είναι κάτω από τον μέσο όρο στα κράτη - μέλη της ΕΕ, ο οποίος ανέρχεται στο 48,9% (Διάγραμμα 15). Τα υψηλότερα ποσοστά καινοτόμων επιχειρήσεων συνεχίζουν να καταγράφονται στη Γερμανία (66,9%) και στο Λουξεμβούργο (66,1%) ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στη Ρουμανία (20,7%), στην Πολωνία (23,0%) και στη Βουλγαρία (27,4%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων σημείωσε σημαντική μείωση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διάγραμμα 15: Share of innovative enterprises in the European Union, 2010-2012 (% of enterprises)
(Πηγή: EUROSTAT, Community innovation survey 2012)

⁵http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/science_technology_innovation/data/database.

2.3.2. Οι επιδόσεις της Κύπρου σε θέματα Καινοτομίας

Δύο κατοχυρωμένα εργαλεία διεθνούς εμβέλειας και κύρους που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της καινοτομίας κρατών και οικονομιών είναι το Innovation Union Scoreboard (IUS) και το Global Innovation Index (GII), τα οποία εκδίδουν μελέτες σε ετήσια βάση και οι οποίες αποτελούν, συχνά, τα κυριότερα σημεία αναφοράς για την καινοτομία τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στις επιμέρους μελέτες χρησιμοποιούνται για τη σύγκριση των χωρών, τον εντοπισμό βέλτιστων πρακτικών και την επισήμανση των σημείων τα οποία χρήζουν στήριξης και αντιμετώπισης.

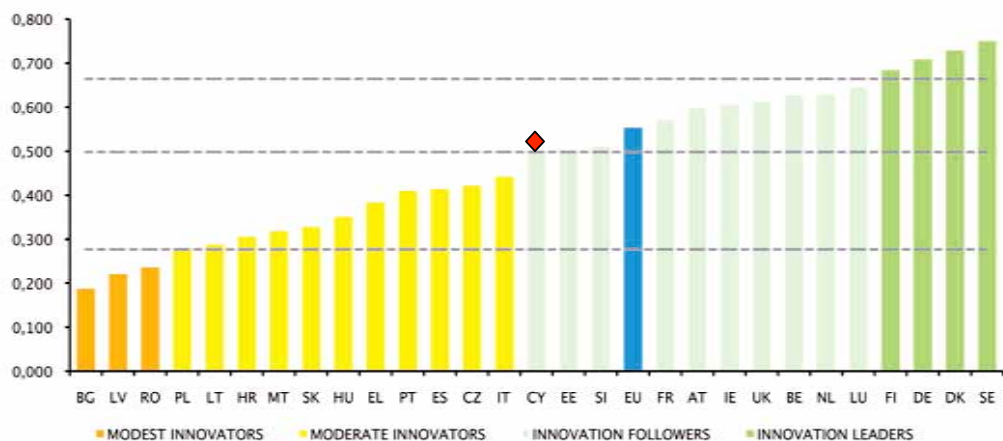
Συχνά, η ημερομηνία έκδοσης των αντίστοιχων μελετών δεν αντιστοιχεί κατ' ανάγκη με την περίοδο συλλογής των στοιχείων, αφού αρκετοί από τους δείκτες στους οποίους στηρίζονται βασίζονται σε στοιχεία των οποίων η συλλογή πραγματοποιήθηκε ένα ή περισσότερα έτη προηγουμένως. Ως εκ τούτου, σε κάποιες περιπτώσεις παρατηρούνται επιδόσεις σε χώρες, οι οποίες δεν συνάδουν άμεσα με τις τρέχουσες πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις κατά την αντίστοιχη χρονική περίοδο.

2.3.2.1. Η Κύπρος στο Innovation Union Scoreboard (IUS)

Σε συνέχεια της υιοθέτησης της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», το European Innovation Scoreboard, το οποίο αποτελεί το πλέον καθιερωμένο εργαλείο αξιολόγησης των επιδόσεων καινοτομίας στα κράτη-μέλη της ΕΕ, μετονομάστηκε σε Innovation Union Scoreboard και αναπροσαρμόστηκε ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθήσει, μέσα από συγκεκριμένους δείκτες, την υλοποίηση επιμέρους στόχων της «Ένωσης Καινοτομίας».

Το Innovation Union Scoreboard, βασίζεται σε είκοσι πέντε (25) δείκτες καινοτομίας, στηριζόμενο σε τρεις (3) κύριες κατηγορίες και οκτώ (8) διαστάσεις καινοτομίας. Με βάση την απόδοση των χωρών στους επιμέρους δείκτες και κατηγορίες, υπολογίζεται και η συνολική επίδοση ενός κράτους μέλους της ΕΕ όσον αφορά την καινοτομία. Επιπρόσθετα, παρέχονται στοιχεία σύγκρισης με δέκα (10) κύριες χώρες αναφοράς όπως είναι οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Κίνα, η Ιαπωνία, η Νότιος Κορέα και η Αυστραλία.

Διάγραμμα 16: Innovation Union Scoreboard 2014 - EU Member States Innovation Performance

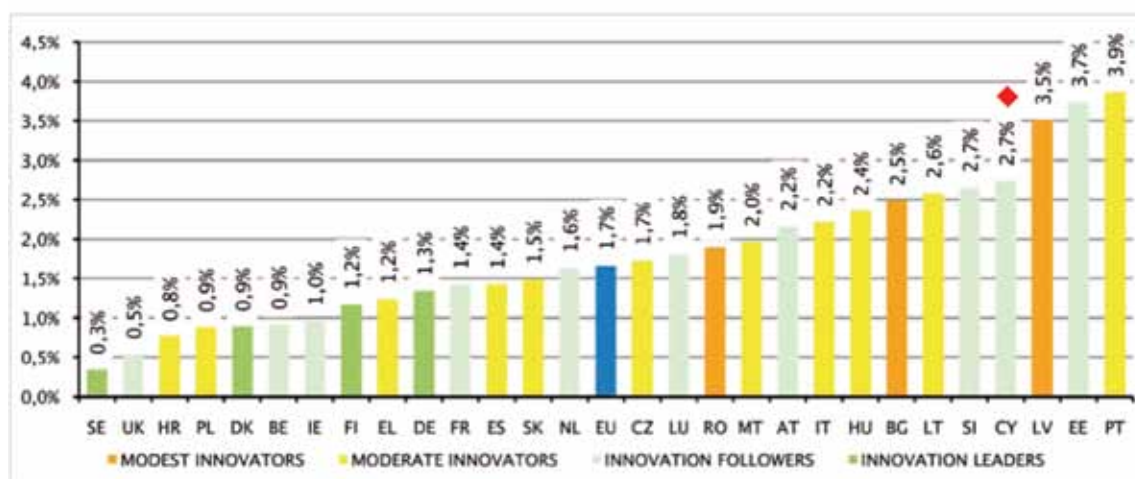

Σύμφωνα με το Innovation Union Scoreboard 2014, η Κύπρος κατατάσσεται στη 13^η θέση σε θέματα καινοτομίας σε σχέση με τα 27 κράτη-μέλη της ΕΕ (Διάγραμμα 16), μια θέση πιο κάτω σε σχέση με το 2013.

Η Κύπρος συνεχίζει να συγκαταλέγεται στην κατηγορία των «Innovation Followers», των χωρών δηλαδή που παρουσιάζουν συνολική επίδοση γύρω στο μέσο όρο της ΕΕ (>10% μικρότερη του μέσου όρου της ΕΕ και < 20% άνω του μέσου όρου της ΕΕ).

Οστόσο, ο συνολικός ρυθμός ανάπτυξης της επίδοσης της Κύπρου σε θέματα καινοτομίας για την περίοδο 2008-2013 ανέρχεται στο +2,7% (Διάγραμμα 17), γεγονός το οποίο κατατάσσει την Κύπρο ανάμεσα στις χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά βελτίωσης των επιδόσεων σε θέματα καινοτομίας της ΕΕ.

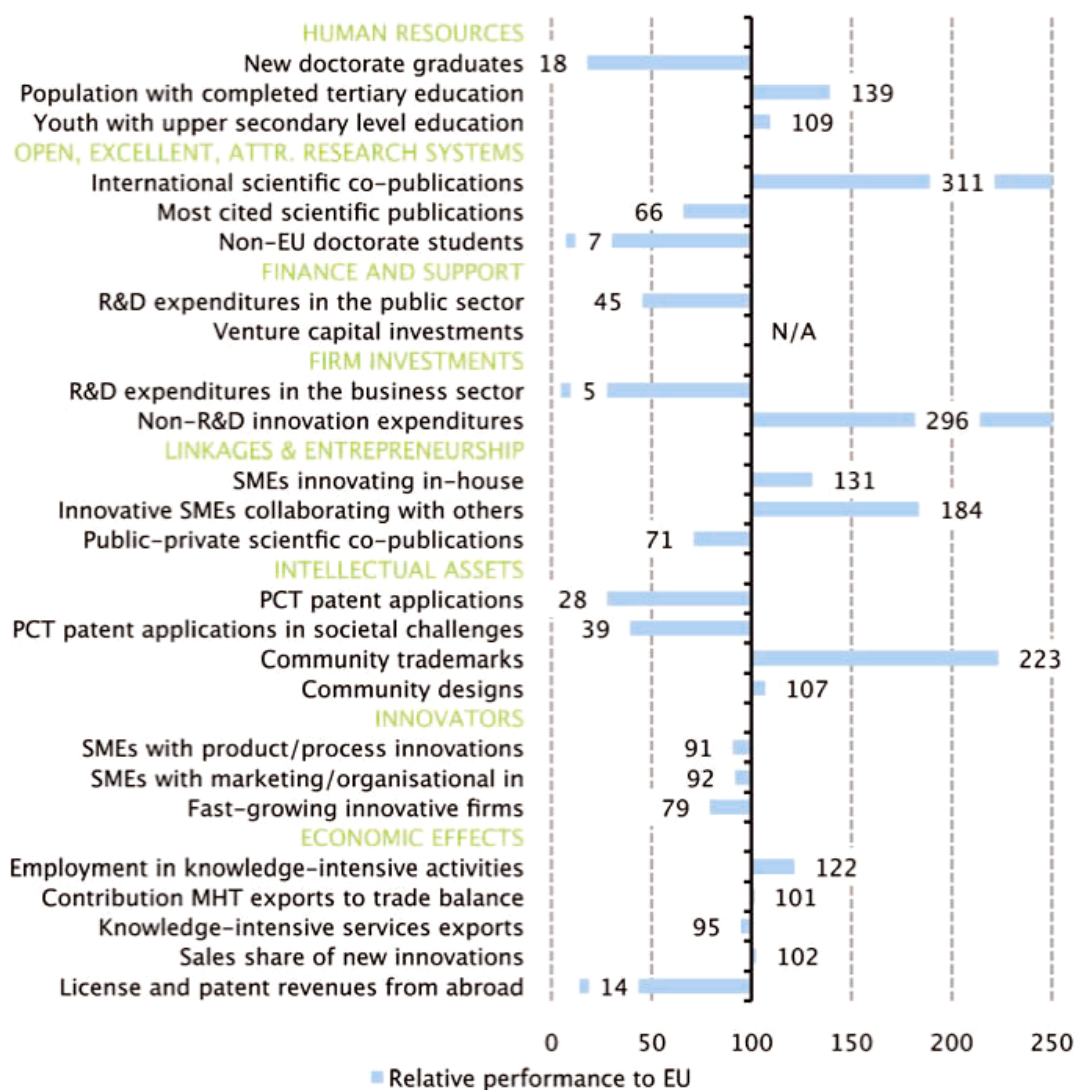
Διάγραμμα 17: Innovation Union Scoreboard 2014
Growth in innovation performance 2006-2013

Τα πλεονεκτήματα της Κύπρου, σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ εντοπίζονται από το IUS 2014 στην κατηγορία «Intellectual Assets», «Open, Excellent, Attractive Research Systems» και «Linkages & Entrepreneurship», ενώ σχετικές αδυναμίες εντοπίζονται στην κατηγορία «Finance and Support» και «Innovators» (Διάγραμμα 18).

Σημαντική βελτίωση παρατηρείται στους δείκτες των «Διεθνών Επιστημονικών Συν-δημοσιεύσεων» και τα «Κοινοτικά Σχέδια». Παράλληλα, έντονη μείωση παρατηρείται στις «Αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο πλαίσιο του Patent Cooperation Treaty (PCT)», τους «Μη κοινοτικούς διδάκτορες» και στα «Εσοδα από το Εξωτερικό από Εκμετάλλευση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας».

Διάγραμμα 18: Innovation Union Scoreboard 2014 - Indicator values relative to the EU27 (EU27=100)

Σημείωση Αναφορικά με το IUS 2014:

Τα στοιχεία, βάσει των οποίων υπολογίζονται οι επιμέρους δείκτες για την έκδοση του 2014, αποτελούνται από τα πιο πρόσφατα δεδομένα που είναι διαθέσιμα από την Eurostat, και αφορούν επιδόσεις του 2009 (1 δείκτης), του 2010 (9 δείκτες), του 2011 (4 δείκτες) και του 2012 (11 δείκτες). Ως αποτέλεσμα, τα συνολικά αποτελέσματα του IUS 2014 δεν αντικατοπτρίζουν τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στις επιδόσεις καινοτομίας, ή την επίδραση πολιτικών και μέτρων που τέθηκαν σε εφαρμογή κατά τα τελευταία χρόνια στα κράτη-μέλη της ΕΕ.

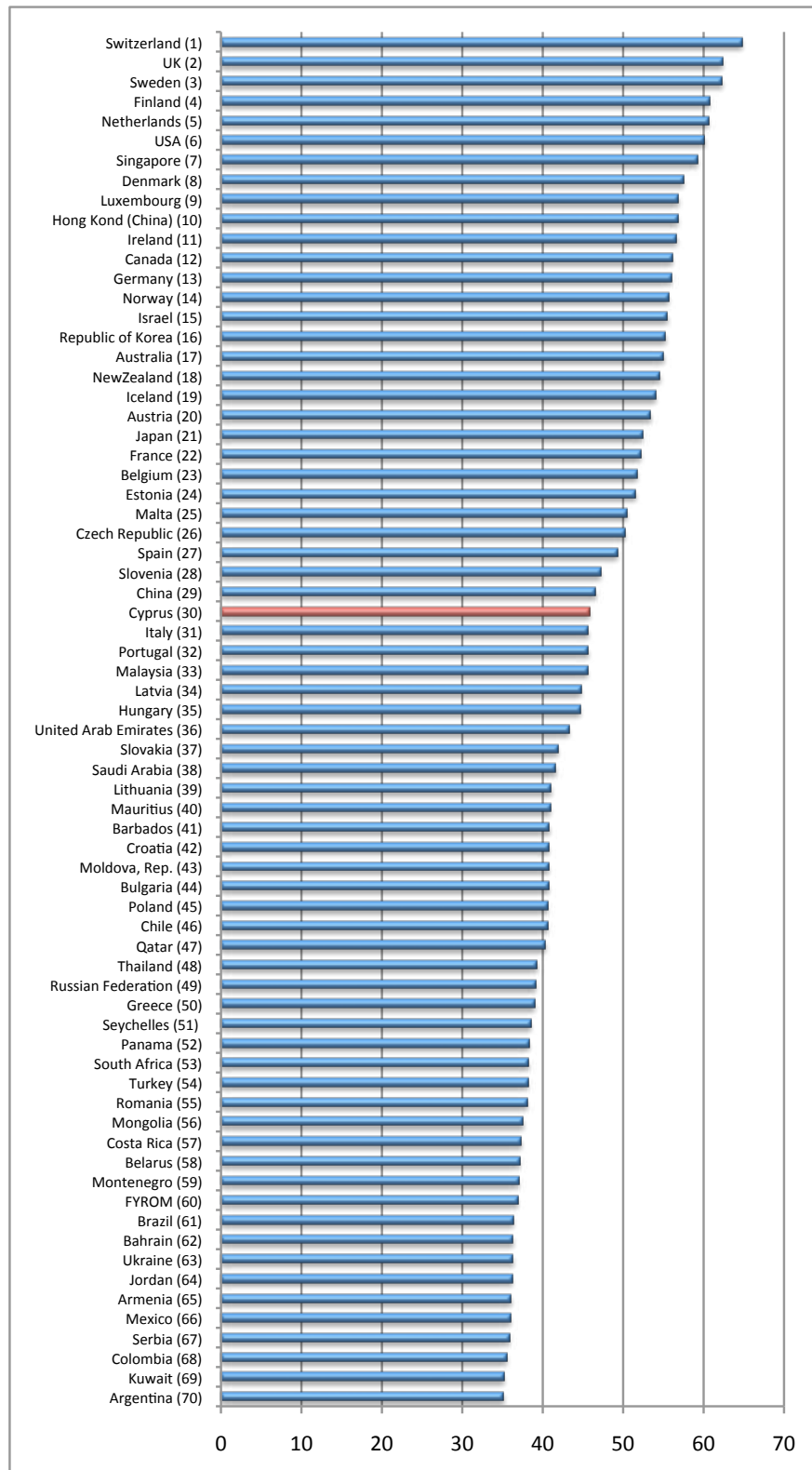
2.3.2.2. Η Κύπρος στο Global Innovation Index (GII)

Το Global Innovation Index⁶ εκδίδεται ετησίως από 2008 από το Πανεπιστήμιο INSEAD στη Γαλλία και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον αντίστοιχο δείκτη καινοτομίας, ο οποίος στηρίζεται σε ένα εύρος παραμέτρων και κατατάσσει χώρες και οικονομίες με βάση τις υποδομές και τα αποτελέσματά τους σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την καινοτομία. Η αναφορά Global Innovation Index για το 2014 εκδίδεται σε συνεργασία με το Cornell University και το World Intellectual Property Organisation (WIPO).

Τονίζοντας την πολυπλοκότητα που παρουσιάζουν πλέον τα εθνικά «οικοσυστήματα καινοτομίας» και τη σπουδαιότητα που παρουσιάζει η ανάπτυξη συνδέσμων ανάμεσα στα εθνικά «οικοσυστήματα» και στην υποστήριξή τους για ανάπτυξη της βέλτιστης υποδομής, η έκθεση του Global Innovation Index για το 2014 παρουσιάζει την Κύπρο να κατέχει την 30^η θέση διεθνώς σε θέματα καινοτομίας. Κατά το 2013 η Κύπρος κατείχε την 27^η θέση ενώ το 2012 την 28^η παγκοσμίως.

⁶www.globalinnovationindex.org

Διάγραμμα 19: Global Innovation Index 2014 First 70 Countries, Score 1-100
 Πηγή: www.globalinnovationindex.org

Σε ανάλυση των δυνατών σημείων της χώρας από το GII, το 2014 η Κύπρος φαίνεται να υπερέχει έναντι των άλλων χωρών σε θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, το ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών σε σχέση με το σύνολο φοιτητών στην Κύπρο, τη δυνατότητα λήψης δανείων από τον ιδιωτικό τομέα, το ποσοστό του ΑΕΠ το οποίο επενδύεται στην εκπαίδευση, τον αριθμό νέων επιχειρήσεων σε σχέση με το παραγωγικό μέρος του πληθυσμού και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας σε σχέση με την αγοραστική δύναμη του πληθυσμού και το ΑΕΠ.

Αδυναμία για την Κύπρο εντοπίζεται, μεταξύ άλλων, σε θέματα εισαγωγών προϊόντων υψηλής τεχνολογίας και διεθνών επενδύσεων σε σχέση με το ΑΕΠ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ανάμεσα στους δείκτες οι οποίοι δεν ήταν διαθέσιμοι για την Κύπρο εντοπίζεται και ο δείκτης που αφορά στην επένδυση επιχειρηματικών κεφαλαίων (4.2.4. Venture capital deals).

2.3.3. Αιτήσεις και Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας από κύπριους επινοητές⁷

Ευρωπαϊκές αιτήσεις για Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και αιτήσεις στο πλαίσιο του «Patent Cooperation Treaty» (PCT)

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του European Patent Office, εντός του 2014 υποβλήθηκαν συνολικά 151,981 αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας από χώρες μέλη του ΕΡΟ. Ο συνολικός αριθμός αναφέρεται σε αιτήσεις που υποβλήθηκαν απ' ευθείας στο European Patent Office αλλά και σε διεθνείς αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο πλαίσιο του Patent Cooperation Treaty (PCT), που εισήλθαν στην ευρωπαϊκή τους φάση εντός του έτους. Από τις αιτήσεις αυτές, σαράντα επτά (47) (Διάγραμμα 20) αφορούσαν αιτήσεις από επινοητές που έχουν τη βάση τους στην Κύπρο, ενώ ο αντίστοιχος αριθμός για το 2013 ήταν σαράντα μια (41).

Διάγραμμα 20: Αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας
Πηγή: European Patent Office Annual Report 2014

Country ▲	2014 ▲	2013	Change
Latvia	8	80	-90% ▼
Croatia	12	10	20% ▲
Lithuania	24	22	9.1% ▲
Romania	28	33	-15.2% ▼
Slovakia	28	29	-3.4% ▼
Bulgaria	32	23	39.1% ▲
Estonia	36	41	-12.2% ▼
Cyprus	47	41	14.6% ▲
Malta	55	43	27.9% ▲
Greece	87	68	27.9% ▲

⁷<http://www.epo.org/about-us/annual-reports-statistics/statistics/granted-patents.html>

Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας από το European Patent Office

Από τα συνολικά 64,611 διπλώματα ευρεσιτεχνίας που χορηγήθηκαν εντός του 2014, είκοσι έξι (26) αφορούσαν σε αιτήσεις επινοητών που έχουν τη βάση τους στην Κύπρο, σε σχέση με δεκαεπτά (17) για το 2013, (Διάγραμμα 21).

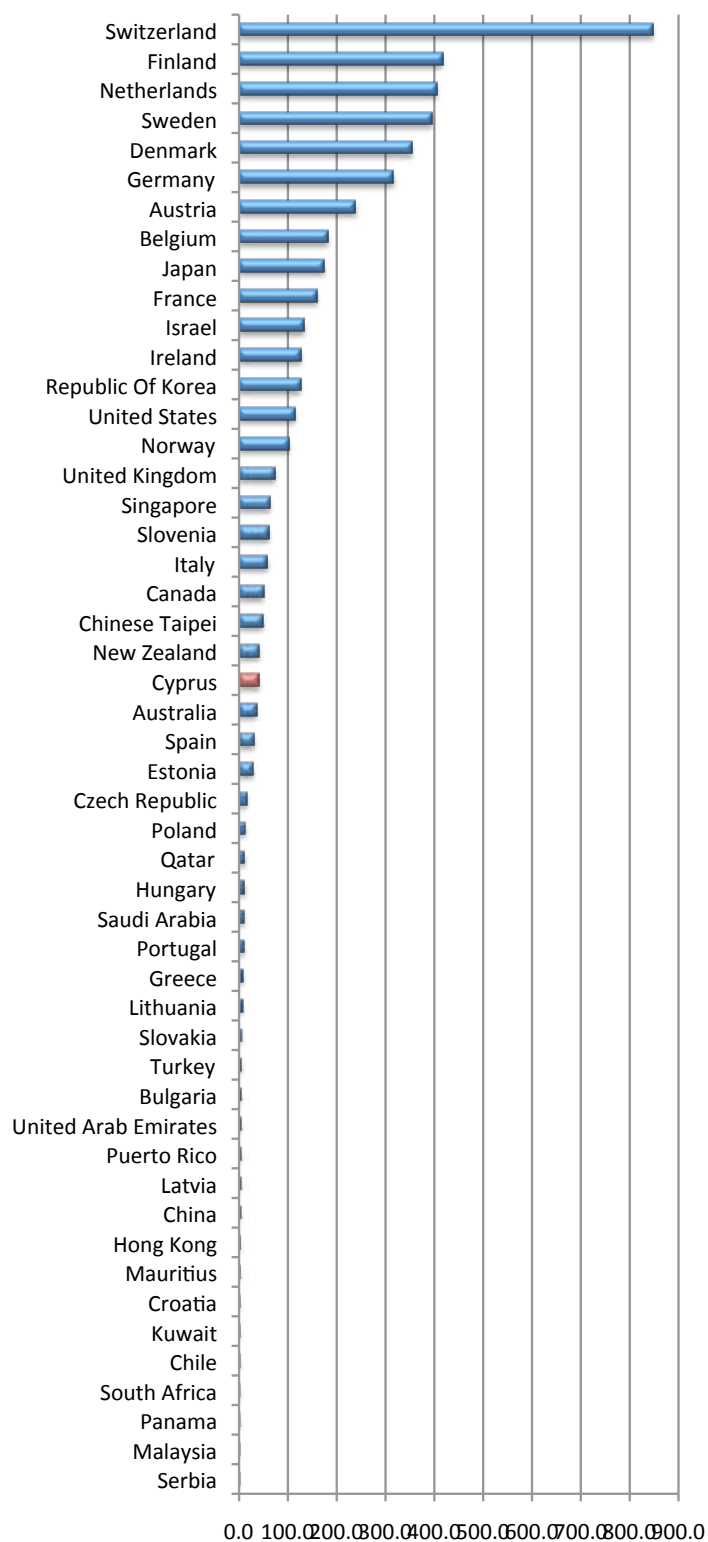
Διάγραμμα 21: Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας που χορηγήθηκαν
Πηγή: European Patent Office Annual Report 2014

Country ▲	2014 ▲	2013	Change
Cyprus	26	17	52.9% ▲
Hungary	41	49	-16.3% ▼
Slovenia	51	52	-1.9% ▼
Czech Republic	66	67	-1.5% ▼
Poland	108	95	13.7% ▲
Luxembourg	222	177	25.4% ▲
Ireland	254	187	35.8% ▲
Spain	467	395	18.2% ▲
Denmark	599	609	-1.6% ▼
Finland	633	664	-4.7% ▼

Όσον αφορά τον αριθμό των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατ' αναλογία πληθυσμού (Διάγραμμα 22), η Κύπρος συνεχίζει να παρουσιάζει υψηλότερες επιδόσεις σε σύγκριση με χώρες με μεγάλη παράδοση στην έρευνα, όπως είναι η Ισπανία, αλλά και από την πλειοψηφία των νέων κρατών-μελών της ΕΕ.

Οι υψηλές επιδόσεις της Κύπρου στον τομέα αυτό, σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησε στο παρελθόν το ΙΠΕ, φαίνεται να αποδίδονται σε σημαντικό βαθμό στο μεγάλο αριθμό ξένων εταιρειών που έχουν παρουσία στην Κύπρο και οι οποίες υποβάλλουν τις αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μέσω της χώρας μας.

Διάγραμμα 22: EPO - Granted Patents 2014 Per Mil. Population
(Πηγή: EPO European Patents And Patent Applications Statistics 2014)

2.4. Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης

Η Ιδέα της Έξυπνης Εξειδίκευσης

Η ιδέα της Έξυπνης Εξειδίκευσης αναπτύχθηκε στο τέλος της προηγούμενης δεκαετίας από μια ομάδα εμπειρογνομόνων - ακαδημαϊκών ως μια νέα προσέγγιση για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των ευρωπαϊκών επενδύσεων στην έρευνα, καινοτομία και επιχειρηματικότητα. Βασικός στόχος της είναι η εξασφάλιση της ορθολογικής και αποδοτικής χρήσης των δημόσιων κονδυλίων. Στο πλαίσιο αυτό, οι ευρωπαϊκές περιφέρειες καλούνται να συγκεντρώσουν τις δυνάμεις και πόρους τους σε μερικές προτεραιότητες, αντί να διαχέουν τις επενδύσεις τους σε όλο το φάσμα των οικονομικών δραστηριοτήτων. Επιδιώκεται έτσι, η συσσώρευση της γνώσης στους τομείς που η περιφέρεια παρουσιάζει ή δύναται να αναπτύξει συγκριτικά πλεονεκτήματα και ισχυρότερη ανταγωνιστικότητα.

Η ιδέα βασίζεται στη διαπίστωση ότι δεν είναι δυνατό όλες οι περιφέρειες να έχουν άριστες επιδόσεις σε όλα τα πεδία της επιστήμης και της καινοτομίας, καθώς δεν έχουν την απαραίτητη κρίσιμη μάζα των αναγκών συντελεστών, όπως για παράδειγμα των επιχειρήσεων και ιδρυμάτων γνώσης. Ταυτόχρονα όμως, οι περιφέρειες, ανεξάρτητα από μέγεθος ή τη θέση τους, μπορούν να διαδραματίσουν ένα ρόλο στην παγκόσμια οικονομία της γνώσης. Προϋπόθεση γι' αυτό είναι να εντοπίσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τις δυνατότητες και τη φιλοδοξία για αριστεία σε συγκεκριμένους τομείς ή τμήματα

Η διαδικασία επιλογής των προτεραιοτήτων απαιτεί μια διττή προσέγγιση: από τη μια χρειάζεται μια καλά οργανωμένη διακυβέρνηση που να βασίζεται σε μια ευρεία και ανοικτή συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων και από την άλλη συνδέεται με την έννοια της «επιχειρηματικής ανακάλυψης».

Σε γενικές γραμμές οι στρατηγικές για την έξυπνη εξειδίκευση αποτελούν ολοκληρωμένες ατζέντες οικονομικού μετασχηματισμού, οι οποίες εστιάζουν σε πέντε σημαντικά ζητήματα:

- i. Στην υποστηρικτική πολιτική και τις επενδύσεις σε κομβικές προτεραιότητες, προκλήσεις και ανάγκες για ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση, συμπεριλαμβανο-μένων των μέτρων που σχετίζονται με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- ii. Στα δυνατά σημεία κάθε περιφέρειας, στα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα και στις δυνατότητες για αριστεία.
- iii. Στην τεχνολογική, αλλά και την πρακτικά εφαρμοσμένη καινοτομία με στόχο την τόνωση των επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα.
- iv. Στην άμεση συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων, ιδίως αυτών που ενθαρρύνουν την καινοτομία και τον πειραματισμό.
- v. Στη συμπερίληψη συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης που υποστηρίζουν την τεκμηρίωση.

Με δύο λόγια, η έξυπνη εξειδίκευση αφορά μια νέα γενιά πολιτικών έρευνας και καινοτομίας που υπερβαίνουν τις κλασσικές επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογία, και τη γενική ενίσχυση της επάρκειας στην καινοτομία.

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Πολιτικής

Στην παρούσα χρονική συγκυρία, όπου πολλές χώρες μέλη της ΕΕ - ανάμεσα τους και η Κύπρος - δοκιμάζονται από μια βαθιά οικονομική ύφεση, η ΕΕ έχει θέσει το όραμα για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς, στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ευρώπη 2020. Το όραμα αυτό θεμελιώνεται μέσω τριών αλληλοενισχυόμενων προτεραιοτήτων, οι οποίες έχουν τεθεί από την ΕΕ και στοχεύουν στην έξυπνη ανάπτυξη, που βασίζεται στη γνώση και στην καινοτομία, στη βιώσιμη ανάπτυξη, που βασίζεται στην αειφορική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων για μια πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία, και στην χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, που βασίζεται στους υψηλούς ρυθμούς απασχόλησης, μέσω της ενίσχυσης της οικονομικής, της κοινωνικής και της εδαφικής συνοχής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σημασία «της έξυπνης εξειδίκευσης, όπου κάθε περιφέρεια βασίζεται στις δικές της δυνάμεις για να καθορίσει προτεραιότητες για τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας, καθώς και για τη διασυννοριακή συνεργασία». Κάλεσε δε την Επιτροπή «να καθοδηγεί τα Κράτη Μέλη προς την κατεύθυνση μιας πιθανής βελτίωσης της απόδοσης των εθνικών συστημάτων καινοτομίας τους μέσω της εφαρμογής στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης».

Έτσι, στο πλαίσιο της νέας πολιτικής για τη συνοχή, η εκπόνηση μιας στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης αποτελεί μία «εκ των προτέρων προϋπόθεση» για να μπορεί ένα κράτος μέλος ή περιφέρεια να λάβει κοινοτική χρηματοδοτική στήριξη μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων για τα σχεδιαζόμενα μέτρα καινοτομίας.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Ευρώπη 2020 φέρνει στο επίκεντρο της πολιτικής ατζέντας την κοινωνική καινοτομία με τη ρητή αναφορά σε διάφορες προτεραιότητες και εμβληματικές πρωτοβουλίες της.

Επιπρόσθετα, η ΕΕ θεωρεί την έξυπνη εξειδίκευση ως ένα σημαντικό μέσο για την εξασφάλιση συνεργειών μεταξύ του «Ορίζοντα 2020» και των Διαρθρωτικών Ταμείων, προς όφελος της ανάπτυξης των δυνατοτήτων και της αναβάθμισης της αριστείας.

Τέλος, μία ακόμη εμβληματική πρωτοβουλία αφορά στην «Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη», που έχει ως στόχο την απορρόφηση του κοινωνικού οφέλους από τις ΤΠΕ.

Η Έξυπνη Εξειδίκευση για την Κύπρο

Για πολλούς λόγους που σχετίζονται με το μέγεθος της χώρας, τη διάρθρωση της οικονομίας, τη φύση των επιχειρήσεων, την απουσία κρίσιμης μάζας σε διάφορους συντελεστές της παραγωγής και κατανάλωσης καινοτομίας, οι επιδόσεις της Κύπρου δεν μπορεί να είναι υψηλές σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Ως εκ τούτου, η ιδέα της έξυπνης εξειδίκευσης μπορεί να έχει ουσιαστική εφαρμογή στο κυπριακό αναπτυξιακό πλαίσιο, δεδομένου μάλιστα ότι η χώρα βιώνει έντονα την παρούσα οικονομική κρίση και κατανοεί την αδήριτη ανάγκη για ορθολογισμό των δημόσιων δαπανών.

Η σημασία του Σχεδιασμού της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Κύπρο - S3Cy είναι εξαιρετικά μεγάλη και προσδιορίζεται από πέντε κύριες διαστάσεις.

Η πρώτη, αφορά στην άμεση σύνδεση της S3Cy με το Στρατηγικό Πλαίσιο για την Ευρώπη 2020 και ειδικότερα τις επιδιώξεις του για «έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξη.

Η δεύτερη συσχετίζεται με το γεγονός ότι η S3Cy βασίζεται στις αρχές του Συμμετοχικού Σχεδιασμού στην οποία εμπλέκονται ενεργά όλες οι πλευρές του «τετραπλού έλικα», γεγονός που την καθιστά ως μια από τις πιο ολοκληρωμένες προσπάθειες διαμόρφωσης στρατηγικής ΕΤΑΚ στην Κύπρο.

Η τρίτη συνδέεται με τη δύσκολη οικονομική και αναπτυξιακή συγκυρία η οποία δημιουργεί περιορισμούς στη διαθεσιμότητα κρατικών κονδυλίων, αλλά και αυξημένες απαιτήσεις σε ότι αφορά στη στοχοθέτηση των προγραμμάτων, στη διασύνδεσή τους με την πραγματική οικονομία και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Η τέταρτη συνδέεται με το γεγονός ότι η εκπόνηση της S3Cy αποτελεί εκ των προτέρων προϋπόθεση για την αξιοποίηση πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ και άρα μπορεί να «συνεισφέρει» σημαντικά στην εξασφάλιση χρηματοδότησης για ανάπτυξη δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ.

Τέλος, το Σχέδιο Δράσης της S3Cy αποτελεί ίσως μια από τις ελάχιστες ευκαιρίες που μπορούν να αξιοποιήσουν οι ερευνητές και οι επιχειρήσεις του τόπου για να υλοποιήσουν πρωτοπόρες και καινοτόμες ιδέες προς όφελος της οικονομίας και κοινωνίας.

Αρχές και Μέθοδος Εργασίας

Για την εκπόνηση της μελέτης S3Cy τέθηκαν εξ' αρχής τρεις βασικές αρχές:

Η πρώτη «Από το Όραμα στην Πράξη» αφορά στη «διεύρυνση του σχεδιασμού» από την ανάλυση, την επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων και τον καθορισμό στρατηγικής και οράματος μέχρι και την εφαρμογή και παρακολούθηση της υλοποίησης.

Η δεύτερη αρχή αφορούσε στη «Διασφάλιση της Απαραίτητης Ευελιξίας». Η μελέτη, σε όλες τις φάσεις της, εξελίχθηκε δυναμικά, ως μια διαρκής διαδικασία ανάλυσης και σχεδιασμού, και δε θεώρησε «ολοκληρωμένο» όποιο τμήμα της είχε συνταχθεί και παρουσιαστεί, αλλά επέτρεπε την αναθεώρηση ή τον εμπλουτισμό του με νέα στοιχεία.

Η τρίτη αφορά στο «Συμμετοχικό Σχεδιασμό», δηλαδή στην κωδικοποιημένη και επιστημονικά ταξινομημένη συμμετοχή των εκπροσώπων του «τετραπλού έλικα», δηλαδή της κυβέρνησης, της βιομηχανίας, των ερευνητικών ιδρυμάτων και των χρηστών καινοτομίας. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώχθηκε η ουσιαστική και ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερομένων οι οποίοι δεν «κλήθηκαν τυπικά την τελευταία στιγμή για να συζητήσουν έτοιμες λύσεις», αλλά ήταν «παρόντες» σ' όλη τη διάρκεια της μελέτης.

Διακυβέρνηση της S³Cy

Η έξυπνη εξειδίκευση αναπτύχθηκε ως μια δυναμική διαδικασία «ανακάλυψης», η οποία περιλαμβάνει συνεργατικά σχήματα ηγεσίας και δεν εξετάζει το δίλημμα από τα πάνω προς τα κάτω ή το αντίθετο. Στο πλαίσιο της S³Cy επιδιώχθηκε η εξασφάλιση συναίνεσης μέσα από ένα σύστημα διακυβέρνησης με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, της αγοράς, αλλά και της κοινωνίας των πολιτών. Η Μελέτη της S³Cy υλοποιήθηκε με τη συμμετοχή τεσσάρων σωμάτων:

Η Επιτροπή Διακυβέρνησης (ΕΔ) αποτελείται από εκπροσώπους των ενδιαφερομένων φορέων και αποτελεί το τελικό φόρουμ λήψης αποφάσεων και διαμόρφωσης κοινά αποδεκτής στρατηγικής και οράματος. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο ΓΔ της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ) και Πρόεδρος του ΔΣ του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ). Μέλη της ΕΔ είναι εκπρόσωποι του τετραπλού έλικα σε ανώτατο επίπεδο: Υπουργείο Ενέργειας, Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (ΥΠΕΒΤ), Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), Ανοικτό Παν. Κύπρου, Κυπριακό Επιστημονικό Συμβούλιο (ΚυΕΣ), Σύνδεσμος Πρυτάνεων, Σύνδεσμος Ερευνητικών Οργανισμών, Κέντρο Παραγωγικότητας, Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχανών, Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, Σύνδεσμος Τραπεζών και Επιστημονικό και Τεχνολογικό Επιμελητήριο Κύπρου.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕΠ) είναι μικρή και ευέλικτη, παρακολουθεί την υλοποίηση της μελέτης και λαμβάνει, αν χρειαστεί, «ενδιάμεσες» αποφάσεις. Στην ΕΠ συμμετέχουν η ΓΔ ΕΠΣΑ, το ΥΠΕΒΤ και ο Συντονιστής της S³Cy.

Την εκπόνηση της S³Cy ανέλαβε το ΙΠΕ σε συνεργασία με ερευνητική ομάδα του ΤΕΠΑΚ. Έτσι, στον πυρήνα της Ομάδας Μελέτης συμμετείχαν στελέχη από το ΙΠΕ και το ΤΕΠΑΚ.

Τέλος, μέρος του ευρύτερου πλαισίου της Διακυβέρνησης της S³Cy μπορούν να θεωρηθούν και οι Ομάδες Εστίασης που λειτούργησαν στο πλαίσιο των ειδικών και θεματικών εργαστηρίων.

Μέθοδος Εργασίας

Η Ομάδα Μελέτης επέλεξε να ακολουθήσει τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ σε ότι αφορά στη μεθοδολογία εκπόνησης της S³Cy, καθώς έκρινε ότι αυτό αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό υπόβαθρο που θα βοηθούσε την επικοινωνία και συνεννόηση τόσο με την ΕΕ, όσο και με άλλες περιφέρειες. Έτσι η Μέθοδος Εργασίας της S³Cy περιελάμβανε τα ακόλουθα έξι στάδια:

ΒΗΜΑ 1. Ανάλυση του περιφερειακού πλαισίου και των δυνατοτήτων για καινοτομία

ΒΗΜΑ 2. Διακυβέρνηση: διασφάλιση της συμμετοχής και της ιδιοκτησίας.

ΒΗΜΑ 3. Επεξεργασία ενός καθολικού Οράματος για το μέλλον.

ΒΗΜΑ 4. Επιλογή περιορισμένου αριθμού Προτεραιοτήτων για την περιφερειακή ανάπτυξη.

ΒΗΜΑ 5. Ορισμός Συνεκτικού Μείγματος Πολιτικής και Σχεδίου Δράσης.

ΒΗΜΑ 6. Ενσωμάτωση Μηχανισμού Παρακολούθησης και Αξιολόγησης.

Παράλληλα όμως, η Ομάδα Μελέτης επεξεργάστηκε μια προσέγγιση για κάθε ένα από τα έξι στάδια κατά τρόπο που να εκφράζονται οι τοπικές ιδιαιτερότητες και η επάρκεια της διαδικασίας.

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Μελέτης

Παρότι τα έξι Βήματα μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιπροσωπεύουν ισάριθμες φάσεις υλοποίησης που εξελίσσονται σε αλληλουχία, εντούτοις στην πράξη, και στο πλαίσιο της Ευελιξίας υπήρξε σημαντική αλληλοεπικάλυψη. Οι κυριότερες φάσεις υλοποίησης της μελέτης ήταν:

Καθορισμός Πλαισίου: Η απόφαση για εκπόνηση της Μελέτης με Συντονισμό του ΙΠΕ λήφθηκε τον Απρίλιο 2013. Η Ομάδα Μελέτης αξιοποιώντας της εμπειρογνωμοσύνη της ερευνητικής ομάδας του ΤΕΠΑΚ και τις σχετικές υποστηρικτικές πληροφορίες που προσφέρει η Πλατφόρμα για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Smart Specialisation Platform - S3), που δημιουργήσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε άμεσα στην ετοιμασία μιας αναλυτικής και ολοκληρωμένης μεθόδου εργασίας, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτή μια σειρά από σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία.

Στη συνέχεια συγκροτήθηκε η Επιτροπή Διακυβέρνησης η οποία στην πρώτη συνεδρία της (24/05/2013) ενημερώθηκε για τις βασικές έννοιες και τη σημασία της μελέτης, συμφώνησε στη σύνθεση και το ρόλο της και προχώρησε στην έγκριση της προτεινόμενης Μεθόδου Εργασίας.

Έρευνα Πεδίου: Τον Ιούνιο 2013, η Ομάδα Μελέτης, αφού αξιολόγησε τα προκαταρκτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την έρευνα γραφείου, προχώρησε στη διαμόρφωση των ερωτηματολογίων για την έρευνα πεδίου και στην επιλογή του κατάλληλου και αντιπροσωπευτικού δείγματος. Η έρευνα πεδίου περιελάμβανε 800 τεχνοδιαγνώσεις σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας και 50 συνεντεύξεις με «γνωμολήτορες» από τον πολιτικό, ακαδημαϊκό, επιχειρηματικό κόσμο και εκπροσώπους δημόσιων υπηρεσιών, ενδιαμέσων φορέων κοκ.

Αποτελέσματα: Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της έρευνας πεδίου παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν στη δεύτερη συνάντηση της ΕΔ (18/09/2013), όπως επίσης και στην Α' φάση δημόσιου διαλόγου που περιλάμβανε τέσσερα ειδικά εργαστήρια και ανοικτή δημόσια διαβούλευση στην παρουσία εκπροσώπων της ΕΕ (Οκτ. 2013).

Ολοκλήρωση Ανάλυσης: Στη συνέχεια η Ομάδα Μελέτης προχώρησε στην διατύπωση, ιεράρχηση και σύνθεση των συμπερασμάτων της Ανάλυσης τα οποία συζητήθηκαν στην ΕΔ (29 Νοε. 2013). Στην ίδια συνεδρία, η ΕΔ υιοθέτησε προκαταρκτική εισήγηση σε σχέση με το Όραμα και τις κατευθυντήριες γραμμές του Μείγματος Πολιτικής.

Τομεακές Προτεραιότητες: Η Ομάδα Μελέτης προχώρησε (Ιαν - Μαρ 2014) στην περαιτέρω επεξεργασία του Μείγματος Πολιτικής. Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν οκτώ εργαστήρια - Ομάδες Εστίασης με στόχο την εμβάθυνση στις τομεακές προτεραιότητες.

Σχέδιο Δράσης: Στη συνέχεια η Ομάδα Μελέτης (Απρ. - Μάιος 2014) επεξεργάστηκε τα μέτρα του προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης, αφού έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα της μελέτης και τις εισηγήσεις όλων των αρμόδιων φορέων. Σε συνεργασία με την ΓΔ ΕΠΣΑ προσδιορίστηκε ο σχετικός προϋπολογισμός και καθορίστηκαν τα μέτρα που προβλέπεται να ενταχθούν στα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ.

Διεθνής Αξιολόγηση S³Cy: Στις 15 - 16 Μαΐου 2014 η Ομάδα Μελέτης συμμετείχε με επιτυχία σε ειδική διαδικασία διεθνούς αξιολόγησης - peer review - που οργάνωσε η ευρωπαϊκή πλατφόρμα (S3 Platform) στην οποία παρουσίασε τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της S³Cy.

Ανάλυση

Στη Φάση της Ανάλυσης επιδιώχθηκε η αναλυτική και συστηματική καταγραφή και εκτίμηση των υφιστάμενων δεδομένων σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία της Κύπρου, τα «δυνατά» και «αδύνατα» σημεία της, τις διασυνδέσεις με τον υπόλοιπο κόσμο και τη θέση της στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία, τη δυναμική του επιχειρηματικού περιβάλλοντός της κ.ά.

Για να είναι δυνατή η επίτευξη του κεντρικού στόχου της μελέτης S³Cy, χρησιμοποιήθηκαν αναλυτικά στοιχεία που προέκυψαν από πρωτογενή συλλογή ή δευτερογενείς πηγές. Για την πολύπλευρη ανάλυση όλων των στοιχείων και τη δημιουργία σαφούς και πλήρους εικόνας για την υφιστάμενη κατάσταση χρησιμοποιήθηκαν τα εργαλεία ανάλυσης GAP, VRIO, PEST και Κοινωνικών Δικτύων.

Η φάση της Ανάλυσης ολοκληρώθηκε με την αναλυτική και αξιολογική διάσταση όλων των δεδομένων στο πλαίσιο μιας Ανάλυσης SWOT η οποία έλαβε υπόψη όλα τα δεδομένα και τα αποτελέσματα των πιο πάνω.

Στις επόμενες παραγράφους δίνεται μια συνοπτική ανασκόπηση των βασικών εργασιών.

Θεωρητικό Υπόβαθρο

Η ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας περιελάμβανε την ανασκόπηση διεθνών συγγραμμάτων και δημοσιεύσεων γύρω από το ευρωπαϊκό και περιφερειακό πλαίσιο πολιτικής της έξυπνης εξειδίκευσης. Κύρια επιδίωξη ήταν ο εννοιολογικός προσδιορισμός της έξυπνης εξειδίκευσης, η κατανόηση της πορείας διαμόρφωσής της, η απεικόνιση όλων των πτυχών της και τέλος η ανάδειξη και περιγραφή των κυριότερων μεθόδων που έχουν χρησιμοποιηθεί για τη μελέτη και εφαρμογή της σε περιφέρειες της Ευρώπης. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση συνέβαλε επίσης στη διαμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης και του μηχανισμού αξιολόγησης, αλλά και στην τεκμηρίωση της μεθοδολογίας.

Μελέτες Περίπτωσης

Η εμβάθυνση σε δεκαπέντε μελέτες από άλλες ευρωπαϊκές περιφέρειες υπήρξε ιδιαίτερα υποστηρικτική στην προσπάθεια κατανόησης του ευρύτερου πλαισίου και του τρόπου αντιμετώπισης προβλημάτων από τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία δεδομένων μέχρι το σχεδιασμό και την εφαρμογή της έξυπνης εξειδίκευσης.

Η εξέταση κάλυψε τρεις ενότητες: Η πρώτη αφορά έξι περιπτώσεις με επίκεντρο την τομεακή επιλογή εφαρμογής της έξυπνης εξειδίκευσης: Ενέργεια στη Χώρα των Βάσκων, Τουρισμός στη Σκωτία, Αγροτικός Τομέας στο Λιούμπλιν της Πολωνίας, Δημιουργικές Βιομηχανίες στην Εσθονία και Συμπλέγματα Καινοτομίας στο Πεδεμόντιο της Ιταλίας. Η δεύτερη αναφέρεται σε τέσσερις περιφέρειες με χαρακτηριστικά που προσομοιάζουν με αυτά της Κύπρου: Κρήτη, Μάλτα, Σαρδηνία και Σικελία. Η τρίτη καταγράφει «καλές πρακτικές» και γενική εμπειρία από τη χρήση των ΔΤ της ΕΕ σε πέντε περιφέρειες: Γκκρατς (Αυστρία), Αάρχους (Δανία), Σιέγκεν (Γερμανία), Τουλούζη (Γαλλία) και Μίχνου (Πορτογαλία).

Επιπρόσθετα, η Ομάδα Μελέτης προχώρησε στην ανάλυση δεδομένων από τη διαδικτυακή βάση Eye@RIS. Όπως διαφάνηκε οι κύριες προτεραιότητες της S³Cy συνάδουν σε μεγάλο βαθμό με τις επικρατέστερες ευρωπαϊκές τάσεις από 253 άλλες περιφέρειες.

Οικονομικό Περιβάλλον

Εξετάστηκε η ιστορική εξέλιξη της κυπριακής οικονομίας από την περίοδο 1960-1974, μέχρι και την προσφυγή (2013) στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Επίσης αναλύθηκαν γενικά στατιστικά στοιχεία ως προς το ΑΕΠ, την αγορά εργασίας, το δημοσιονομικό έλλειμμα, το δημόσιο χρέος και τα βασικά χαρακτηριστικά της κυπριακής οικονομίας, όπως επίσης και στοιχεία που αφορούν στην διάρθρωση των κλάδων παραγωγής ως προς τη συμβολή στο ΑΕΠ, τον αριθμό επιχειρήσεων, τον αριθμό απασχολούμενων, τις εξαγωγές κοκ.

Περιβάλλον ΕΤΑΚ

Σε ότι αφορά στο περιβάλλον ανάπτυξης δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση της ιστορικής εξέλιξης των δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ στην Κύπρο από τη δεκαετία του '90, μέχρι και σήμερα, ενώ έγινε μια εκτεταμένη εξέταση και ανάλυση στοιχείων (π.χ. δαπάνες ΕΤΑΚ, θεματική κατανομή, συμμετοχή ιδιωτικού τομέα κοκ, σύνθεση και κινητικότητα ανθρώπινου δυναμικού, επιστημονικές δημοσιεύσεις, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αριθμό νέων επιχειρήσεων, ηλεκτρονική διακυβέρνηση κοκ) από διάφορες πηγές, όπως η Στατιστική Υπηρεσία, το Innovation Union Scoreboard, το Global Innovation Index, το European Patent Office κ.ά.

Επιπρόσθετα, έγινε ανασκόπηση και αποτίμηση της:

- υλοποίησης εθνικών προγραμμάτων ΕΤΑΚ με έμφαση στη ΔΕΣΜΗ Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία του ΙΠΕ,
- συμμετοχή της Κύπρου σε Διεθνή Προγράμματα και ιδιαίτερα στο Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο για Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (7ο ΠΠ), και
- δραστηριοποίηση του ΙΠΕ σε Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού, δράσεις στο πλαίσιο του Άρθρου 185 της Συνθήκης της ΕΕ, και Δίκτυα ERANET

Τέλος εξετάστηκαν θέματα που σχετίζονται με υπηρεσίες υποστήριξης ΕΤΑΚ όπως το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου, το «EURAXESS - Researchers in Motion», τα Γραφεία Διασύνδεσης των πανεπιστημίων κα, όπως επίσης και με την καλλιέργεια κουλτούρας ΕΤΑΚ (διαγωνισμοί – βραβεία εκδηλώσεις κοκ).

Έρευνα Πεδίου σε Επιχειρήσεις

Αντικείμενο της έρευνας πεδίου ήταν η αναζήτηση στοιχείων που αφορούν στην οργάνωση, τις στρατηγικές κατευθύνσεις και διαδικασίες και την ερευνητική / καινοτόμο δράση των επιχειρήσεων. Το ερωτηματολόγιο προσαρμόστηκε στις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά των επιχειρηματικών κλάδων και τομέων παραγωγής και περιελάμβαναν έξι ενότητες ερωτήσεων σχετικά με:

- τα γενικά χαρακτηριστικά επιχείρησης,
- τα προϊόντα και υπηρεσίες,
- το ανθρώπινο δυναμικό,
- το υφιστάμενο δίκτυο συνεργασιών,
- τις δραστηριότητες ΕΤΑΚ,
- τη συμμετοχή σε προγράμματα.

Η έρευνα πεδίου πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 800 επιχειρήσεων (συνολικός πληθυσμός: 35,262 επιχειρήσεις). Το δείγμα επιλέχθηκε στη βάση τυχαίας πολυσταδιακής μεθόδου με παραμέτρους την κατηγορία στους κώδικες NACE, τη συνεισφορά στο ΑΕΠ, το μέγεθος και την επαρχία / περιοχή δραστηριοποίησης.

Ποιοτική Έρευνα

Η ποιοτική Έρευνα είχε ως στόχο τη διασταύρωση των στοιχείων της πρωτογενούς και δευτερογενούς πληροφόρησης, με την γνώμη ανθρώπων που έχουν ολοκληρωμένη άποψη και εμπειρίες σε σχέση με τα θέματα που εξετάζει η S3Cy. Επιπρόσθετα, δίνεται η ευκαιρία μιας πολύπλευρης εικόνας για την παρούσα κατάσταση σε σχέση με τις προδιαγραφόμενες ανάγκες και προκλήσεις. Στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας πραγματοποιήθηκαν δύο δραστηριότητες.

Συνεντεύξεις με Γνωμηγήτορες: Η διαδικασία στηρίχθηκε στη μέθοδο «Δελφοί» και αφορούσε στη συλλογή ποιοτικών δεδομένων ημι-κατευθυνόμενων συνεντεύξεων με πληροφοριοδότες – κλειδιά. Περιελάμβανε πενήντα (50) προσωπικές συνεντεύξεις με Γνωμηγήτορες, άτομα δηλαδή που, είτε λόγω θέσης, είτε λόγω επαγγέλματος έχουν αποδεδειγμένη γνώση και εμπειρία σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, έρευνας, καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας.

Οι κύριες απόψεις που κατατέθηκαν αφορούσαν το φορολογικό σύστημα, το σύστημα χρηματοδότησης, τις υποδομές, το ανθρώπινο δυναμικό, τη διασύνδεση πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τους πιθανούς τομείς προτεραιότητας.

Οι Ομάδες Εστίασης λειτούργησαν στο πλαίσιο ειδικών Εργαστηρίων. Σ' αυτές συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Σκοπός ήταν η άντληση ποιοτικών δεδομένων μέσα από τις απόψεις, εισηγήσεις και αντιλήψεις των συμμετεχόντων. Τα Εργαστήρια είχαν έντονο «διαδραστικό» χαρακτήρα και πραγματοποιήθηκαν σε δύο φάσεις.

Στην πρώτη φάση έγιναν τέσσερα εργαστήρια που στόχευσαν στη διαμόρφωση ενός πλαισίου συζήτησης για ισάριθμες πτυχές της Στρατηγικής, που αφορούν στη συμμετοχή των (i) νέων και (ii) επιχειρήσεων στο ερευνητικό και καινοτομικό γίγνεσθαι και στην ανάπτυξη (iii) των ερευνητικών υποδομών και (iv) της διεθνούς συνεργασίας.

Στη δεύτερη φάση, οι Ομάδες Εστίασης εργάστηκαν με στόχο την εμβάθυνση στους τομείς προτεραιότητας. Στη φάση αυτή πραγματοποιήθηκαν οκτώ εργαστήρια με θεματικό χαρακτήρα και αφορούσαν στους τομείς: Τουρισμός, Ενέργεια, Δομημένο Περιβάλλον και Κατασκευές, Γεωργία – Τρόφιμα, Υγεία, Μεταφορές – Ναυτιλία, Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και Περιβάλλον. Οι συμμετέχοντες συζήτησαν σε βάθος τα χαρακτηριστικά των οκτώ τομέων, εντόπισαν τα σημαντικότερα προβλήματα και αδυναμίες όπως και τα πλεονεκτήματα κάθε τομέα. Στη συνέχεια συζήτησαν και προσδιόρισαν τις σημαντικότερες προτεραιότητες κάθε τομέα λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου.

Εφαρμογή Εργαλείων Ανάλυσης

Ανάλυση Χάσματος – GAP: αναφέρεται στην σύγκριση μεταξύ της υπάρχουσας (που βρισκόμαστε) και της θέσης-στόχου (που θέλουμε να είμαστε) και στον καθορισμό της μεταξύ τους «απόστασης». Στο πλαίσιο της S³Cy εφαρμόστηκε η Ανάλυση Χάσματος με αντικείμενο σύγκρισης την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ27. Η ανάλυση περιλαμβάνει τους τομείς που καθορίζουν την ανταγωνιστικότητα ανάμεσα στους οποίους ήταν το θεσμικό πλαίσιο, οι υπάρχουσες υποδομές, η υγεία, η εκπαίδευση και κατάρτιση, η επάρκεια αγαθών, η αγορά εργασίας, το μέγεθος και η λειτουργία της αγοράς, η τεχνολογική ετοιμότητα και η ικανότητα για καινοτομία.

Ανάλυση VRIO: Η ανάλυση VRIO (Value, Rarity Imitiability και Organization) αποτελεί ένα εργαλείο «εσωτερικής ανάλυσης» που βασίζεται στην ανάλυση των παραγωγικών πόρων μιας οικονομικής μονάδας. Καθορίζει ποιοι πόροι και ποιες ικανότητες καταλήγουν σε ποιες δυνατότητες και ποιες αδυναμίες. Στόχος της ανάλυσης είναι η συμβολή στη δημιουργία ή/και αξιοποίηση των δυνατοτήτων και στην αντιμετώπιση ή περιορισμό των αδυναμιών. Στο πλαίσιο της S³Cy εφαρμόστηκε η Ανάλυση VRIO στη βάση των συμπερασμάτων που εξάχθηκαν από την ποσοτική και ποιοτική ανάλυση.

Ανάλυση SWOT: Η ανάλυση SWOT χρησιμοποιείται προκειμένου να περιγράψει τις δυνατότητες (Strength), τις αδυναμίες (Weaknesses) τις ευκαιρίες (Opportunities) και τις απειλές (Threats) τις οποίες αντιμετωπίζει μια οικονομική μονάδα. Στο πλαίσιο της S³Cy εφαρμόστηκε η SWOT για να συνθέσει τα αποτελέσματα και συμπεράσματα της έρευνας γραφείου και πεδίου και των μεθοδολογικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν. Τα κύρια αποτελέσματα παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πρόταση

Χρησιμοποιώντας λοιπόν, το σύνολο των συμπερασμάτων, η Ομάδα Μελέτης έχει διαμορφώσει ένα πλαίσιο πρότασης, το οποίο πρόκειται να τεθεί προς συζήτηση στην Επιτροπή Διακυβέρνησης που περιλαμβάνει:

- Όραμα,
- Γενικούς Στόχους και Επιδιώξεις,
- Οριζόντιες και Τομεακές Προτεραιότητες,
- Μείγμα Πολιτικής,
- Σχέδιο Δράσης, και
- Μηχανισμό Παρακολούθησης και Αξιολόγησης.

Όραμα

Η στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης, όπως εκπονήθηκε για την Κύπρο, στοχεύει στην κοινωνική συνοχή και την ευημερία, στρέφεται στη βάση των παραγωγικών δομών της οικονομίας, υιοθετεί την «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση, ενώ είναι θεμελιωδώς βασισμένη στην επιχειρηματική ανακάλυψη, την ικανότητα δηλαδή της παραγωγικής βάσης να αναγνωρίσει το πού και πώς θα επενδύσει.

Το Όραμα της S³Cy αφορά στην ανάδειξη του τομέα της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) σε ένα διαδιάστατο ρόλο.

- Αφενός να εξελιχθεί σε εργαλείο ενίσχυσης των προσπάθειών για υπέρβαση της παρούσας οικονομικής κρίσης.
- Αφετέρου να αποτελέσει σημαντικό διαχρονικό συντελεστή για την αναδιάρθρωση και μετεξέλιξη της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας σύμφωνα με τις αρχές που αναδεικνύει το στρατηγικό πλαίσιο «Ευρώπη 2020».
- Η μελέτη της S³Cy δείχνει ότι η Κύπρος έχει σημαντικό αριθμό περιορισμών - μερικών εκ των οποίων ανυπέρβλητων - που δεν της επιτρέπουν να στοχεύει σε ένα ηγετικό ρόλο στο παγκόσμιο ή ευρωπαϊκό καινοτομικό γίγνεσθαι. Μπορεί όμως να εξελιχθεί σε ένα σημαντικό περιφερειακό κέντρο, όπου η καινοτομία και η εξειδίκευση σε επιλεγμένους τομείς θα διαδραματίζει ισχυρό αναπτυξιακό ρόλο.

Η δυναμική που αναπτύσσεται και εντείνεται στον ερευνητικό και ακαδημαϊκό χώρο της Κύπρου τα τελευταία χρόνια και το πολύ καλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει η χώρα (εντός και εκτός Κύπρου) μπορούν να θεωρηθούν ως μια ισχυρή και ικανή βάση για στήριξη του Οράματος.

Οι σύγχρονες προκλήσεις στον τομέα της καινοτομίας είναι πάρα πολλές και το φαινόμενο συνδυασμού της με την ανάπτυξη γίνεται ιδιαίτερα πολύπλοκο και σύνθετο. Παρά ταύτα η S³Cy θεωρεί ότι η ανάγκη να ενισχυθεί η ικανότητα για εμπορευματοποίηση των νέων τεχνολογιών και των αποτελεσμάτων της έρευνας είναι εξαιρετικής σημασίας για την επιτυχία της όποιας αναπτυξιακής στρατηγικής. Προς τούτο θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι επιχειρηματικές ικανότητες και δεξιότητες τόσο των υφιστάμενων όσο και νέων δυναμικών επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, το όραμα για την εφαρμογή της στρατηγικής, δεν εστιάζει μόνο στις νεοφυείς εταιρείες και ερευνητικά κέντρα έντασης τεχνολογίας και καινοτομίας που βασίζονται αποκλειστικά σε συνεργατικούς σχηματισμούς υψηλής τεχνολογίας. Περιλαμβάνει επίσης και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς αιχμής με στρατηγικά πλεονεκτήματα και ευρύ πλέγμα συνεργασιών, ωστόσο έχουν μείνει πίσω στον τομέα της καινοτομίας και, συνεπώς, έχουν χάσει την ανταγωνιστικότητά τους, αλλά και σημαντικό μερίδιο της αγοράς, συρρικνώνοντας την ανταγωνιστικότητα και επιτείνοντας την ύφεση.

Ο ιδιωτικός τομέας είναι στο επίκεντρο της αξιοποίησης της καινοτομίας, αλλά οι κρατικές υπηρεσίες και οι ενδιάμεσοι φορείς - χρηματοδότες μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη διευκόλυνση των επιχειρηματιών, στη βελτίωση της διασύνδεσης με τα πανεπιστήμια και στη διαμόρφωση θετικού περιβάλλοντος για την εμπορική αξιοποίηση της έρευνας. Με καθαρό στόχο την ανάκαμψη της οικονομίας, προτείνεται ένα πλαίσιο όπου οι δημόσιες αρχές θα αναλάβουν το ρόλο των καταλυτών για δράση που θα θέσει σε λειτουργία με από-τελεσματικό τρόπο την παραγωγική μηχανή, θα δώσει έμφαση στις «επιχειρηματικές ανακαλύψεις» και θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία.

Η S³Cy αναγνωρίζει ότι το κόστος της έρευνας αιχμής και η αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας είναι συχνά υψηλό. Προς τούτο, προσβλέπει στην λήψη αποφάσεων που να οδηγούν σε πιο ουσιώδεις επενδύσεις που να αφορούν στη διατήρηση και την ενίσχυση της ερευνητικής βάσης, όπως επίσης και σε μια διαχρονική πολιτική που να αναγνωρίζει τη σημασία συνεχούς χρηματοδότησης τόσο της αριστείας όσο και της πρωτοποριακής εφαρμοσμένης έρευνας.

Επιπρόσθετα, θεωρεί ότι ο ανταγωνισμός είναι σημαντικός για την προώθηση της ποιότητας της έρευνας και της καινοτομίας τόσο στις επιχειρήσεις, όσο και στα ερευνητικά κέντρα. Τονίζει, όμως την ανάγκη για διεύρυνση της συνεργασίας, καθώς αυτές προσφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία στη δημόσια επένδυση.

Τέλος, η S³Cy προτείνει ένα σύστημα ανά-πτυξης της καινοτομίας το οποίο θα χαρακτηρίζεται από έντονη εξωστρέφεια θα είναι δηλαδή ανοικτό προς τον «έξω» κόσμο, τόσο σε επίπεδο συνεργασιών όσο και στόχευσης αγοράς και θα ευθυγραμμίζεται σε με τις σχετικές Πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ιδιαίτερα το Πρόγραμμα ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020.

Προτεραιότητες

Η πρόταση της Ομάδας Μελέτης για τις προτεραιότητες της S3Cy περιλαμβάνει δύο κύριες κατευθύνσεις.

Η πρώτη αφορά στις Οριζόντιες Προτεραιότητες, αυτές δηλαδή που καθορίζουν τόσο τις βασικές αρχές ανάπτυξης και το γενικό πλαίσιο της έννοιας της καινοτομίας, όσο και τις τεχνολογικές και τομεακές προτεραιότητες οριζώντιου χαρακτήρα. Σε ότι αφορά τις προτεραιότητες οριζώντιου χαρακτήρα αυτές θα μπορούσαν να διακριθούν σε προτεραιότητες που προσδιορίζουν το πλαίσιο της ανάπτυξης και της καινοτομίας και σε αυτές που προσδιορίζουν τις τεχνολογικές επιδιώξεις.

Η δεύτερη ενότητα αφορά στις Τομεακές Προτεραιότητες. Για να έχει πιθανότητες επιτυχίας η S3Cy θα πρέπει να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος ανταγωνισμού και καινοτομίας, το οποίο να βασίζεται ωστόσο - και εδώ είναι η ειδοποιός διαφορά - στα ευρύτερα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των προτεινόμενων τομέων.

Οριζόντιες Προτεραιότητες

Αειφορία - Περιβάλλον

Τόσο η ΕΕ όσο και η Κύπρος έχουν δηλώσει την προσήλωσή τους στις αρχές της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης, η οποία ορίζεται ως η ανάπτυξη εκείνη που διατηρεί στο διηνεκές τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και άλλους πόρους. Στο πλαίσιο αυτό η κεντρική προτεραιότητα της S³Cy αφορά στην Αειφόρο Ανάπτυξη, δηλαδή τη διαχρονική διασφάλιση των φυσικών, ανθρώπινων και κοινωνικών πόρων του νησιού.

Η αειφορία συνίσταται τόσο στην αναπτυξιακή προσέγγιση που πρέπει να έχουν όλες οι πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της Στρατηγικής, όσο και σε ειδικά περιβαλλοντικά θέματα.

Διευρυμένη Καινοτομία

Η Ομάδα Μελέτης προτείνει όπως στο πλαίσιο των γενικών προτεραιοτήτων της S3Cy υιοθετηθεί μια διευρυμένη αντίληψη για την καινοτομία η οποία να καλύπτει τόσο την τεχνολογική όσο και την οργανωτική καινοτομία. Η τεχνολογική, περιλαμβάνει την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων ή διαδικασιών στην παραγωγική διαδικασία, ενώ η οργανωτική έγκειται συνήθως στην αλλαγή της δομής, οργάνωσης ή διακυβέρνησης της επιχείρησης.

Επιδίωξη της Στρατηγικής πρέπει να είναι η συμβολή της καινοτομίας στην οικονομική διαδικασία και στη διασφάλιση του δυναμικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα αν είναι ριζική ή οριακή. Προτείνεται λοιπόν, να επιδιωχθεί η ανάπτυξη της καινοτομίας σε όλες τις πιθανές μορφές της, είτε αυτή αποτελεί παράγωγο ανακάλυψης νέας γνώσης, είτε αξιοποίησης υφιστάμενης γνώσης και τεχνολογιών.

Κοινωνική Καινοτομία

Η Ομάδα Μελέτης πιστεύει ότι η επιδιωκόμενη, μέσω της παρούσας στρατηγικής, οικονομική ανάπτυξη δεν θα έχει ολοκληρωμένο και ολιστικό χαρακτήρα, αν αδιαφορήσει για τα κοινωνικά γίνεσθαι. Προς τούτο, προτείνει ως μια εκ των προτεραιοτήτων την επένδυση στην κοινωνική καινοτομία. Στο πλαίσιο της S3Cy προτείνεται όπως με τον όρο «κοινωνική καινοτομία» καλύπτονται οι νέες ιδέες, προϊόντα, υπηρεσίες, τεχνολογίες, μοντέλα (οργάνωση, διακυβέρνηση, ενδυνάμωση και ανάπτυξη ικανοτήτων) και στρατηγικές που μπορούν να αξιοποιηθούν για την αντιμετώπιση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων στην Κύπρο.

Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής

Οι Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής (Τεχνολογίες Πληροφορικής, Τεχνολογίες Επικοινωνιών, Βιοεπιστήμες - Βιοτεχνολογία, Βιοϊατρική Τεχνολογία, Αγρο-επιστήμες, Τεχνολογίες Τροφίμων, Προηγμένα Υλικά, Νανοτεχνολογία, Προηγμένη Μεταποίηση και Διεργασίες, Αναδυόμενες Τεχνολογίες Μέλλοντος κα) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έξυπνης εξειδίκευσης. Πρόκειται για τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορους τομείς και έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν σε μετασχηματισμούς και βελτιώσεις στην παραγωγικότητα και την απόδοση. Είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η S³Cy προτείνει όπως δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση των ΤΓΕ σ' ένα πλαίσιο διατομεακής προσέγγισης (πχ στην πολιτιστική κληρονομιά και τον τουρισμό, στις «γαλάζιες» βιοτεχνολογίες, ενέργεια και παραγωγή τροφίμων κλπ).

Επιπρόσθετα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι κάθε Τεχνολογία Γενικής Εφαρμογής δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αυτοτελής σε μια στρατηγική για την καινοτομία, αλλά πρέπει να θεωρηθεί ως ένα βασικό δομικό στοιχείο για την ανάπτυξη και την κατασκευή προηγμένων προϊόντων, καθώς σήμερα, τα πλέον προηγμένα προϊόντα έχουν σύνθετο χαρακτήρα και αποτελούν ένα πολυεργαλείο από ΤΓΕ, ένα συνδυασμό δηλαδή από τεχνολογίες.

Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Η ανάλυση στο πλαίσιο της μελέτης της S³Cy κατέδειξε τη σημασία των ΤΠΕ για όλους τους τομείς της οικονομίας. Και το γεγονός ότι ο τομέας των ΤΠΕ είναι από τους ελάχιστους όπου η Κύπρος διαθέτει μια συγκροτημένη στρατηγική ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, δείχνει να διαθέτει την κρίσιμη μάζα επιχειρήσεων και ερευνητικών ομάδων για περαιτέρω ανάπτυξη, ενώ η διαχρονική απόδοση του στα διεθνή προγράμματα είναι εξαιρετική. Το γεγονός πιστοποιεί την ικανότητα του τομέα των ΤΠΕ να πρωταγωνιστήσει και να είναι ανταγωνιστικός σε διεθνές επίπεδο.

Εκτιμάται επίσης ως σημαντικό στοιχείο το γεγονός ότι οι υπηρεσίες των ΤΠΕ μπορούν να συνεισφέρουν στην άμβλυνση βασικών περιοριστικών παραμέτρων του αναπτυξιακού συστήματος της χώρας. Οι ΤΠΕ προσφέρουν άμεση διασύνδεση με τη παγκόσμια αγορά και περιορίζουν έτσι το πρόβλημα του μικρού μεγέθους της εγχώριας αγοράς, ενώ παράλληλα «σμικραίνουν» τη γεωγραφική απόσταση από την Κεντρική Ευρώπη. Πέρα όμως από τη μεγάλη σημασία που έχει η ανάπτυξη των ΤΠΕ στην οικονομία, αυτές μπορούν να συνεισφέρουν και σε τομείς περισσότερου κοινωνικού χαρακτήρα.

Τομεακές Προτεραιότητες

Θεμελιώδης αρχή της στρατηγικής της ευφυούς εξειδίκευσης είναι η αναζήτηση των πυλώνων της ανάπτυξης στην παραγωγική βάση της οικονομίας. Οι προτεραιότητες αφορούν στους τομείς εκείνους, όπου εκτιμάται ότι η Κύπρος μπορεί ρεαλιστικά να ελπίζει ότι θα πρωταγωνιστήσει. Πιο συγκεκριμένα οι τομείς που αναδείχθηκαν ως κυρίαρχοι για να διατηρήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, οφείλουν να λειτουργήσουν σε διττή κατεύθυνση: αφενός να προσαρμοστούν στα νέα σύγχρονα δεδομένα, τεχνολογίες και ανάγκες και αφετέρου, όπου αυτό είναι δυνατό, να επινοήσουν καινοτομίες.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η Ομάδα Μελέτης κατέγραψε τη γενική κατάσταση της οικονομίας και χρησιμοποίησε ένα πλέγμα εργαλείων με σκοπό να αναδείξει:

- α) τη δυναμική των παραγωγικών τομέων και την αποδοχή τους ως ισχυρούς από την παραγωγική βάση,
- β) την ανάδειξη των συνθηκών βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας,
- γ) την παρούσα ή εν δυνάμει διασύνδεσή τους με το σύνολο των παραγωγικών δράσεων και
- δ) την σημασία τους για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της Κύπρου.

Στο πλαίσιο αυτό, οι επιλεγμένοι τομείς κρίθηκε ότι μπορούν να αποτελέσουν εστίες ανάπτυξης της οικονομίας, καθώς διαθέτουν συστατικά όπως υποδομές, τεχνογνωσία, φυσικούς και ανθρώπινους που να λειτουργούν ως υφιστάμενα συγκριτικά πλεονεκτήματα ή να διανοίγουν σημαντικές προοπτικές για το μέλλον.

Το σύνολο των δεδομένων διαμόρφωσε την τελική Ανάλυση SWOT από την οποία προέκυψαν οι προτεινόμενοι τομείς. Έτσι στο πλαίσιο της Α' Φάσης της μελέτης εκπόνησης της S³Cy είχαν «προκριθεί» οι ακόλουθοι τομείς:

- οι τομείς του Τουρισμού και Ενέργειας είχαν αναδειχθεί ως κυρίαρχοι τομείς προτεραιότητας.
- ως δευτερεύοντες αναδείχθηκαν η Γεωργία - Τρόφιμα, οι Κατασκευές, οι Μεταφορές - Ναυτιλία και η Υγεία και
- ως σημαντικοί τομείς οριζόντιου χαρακτήρα είχαν προσδιοριστεί το Περιβάλλον και οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

Μετά από σχετική εισήγηση της Ομάδας Μελέτης και την έγκριση της Επιτροπής Διακυβέρνησης πραγματοποιήθηκε στην δεύτερη φάση της εκπόνησης της μελέτης σειρά τη δεύτερη σειρά από οκτώ θεματικά εργαστήρια – ένα για τον κάθε τομέα – στα οποία συμμετείχαν ισάριθμες Ομάδες Εστίασης που συγκροτήθηκαν ειδικά για το σκοπό αυτό.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής επιχειρήθηκε περαιτέρω επεξεργασία, εμβάθυνση στις περιοχές προτεραιότητας.

Σύμφωνα με όλα τα δεδομένα και στοιχεία που επεξεργάστηκε η Ομάδα Μελέτης έχει προτείνει ως τομεακές προτεραιότητες για τη Σ3Cy τους Τομείς και Περιοχές Εστίασης των Πινάκων που ακολουθούν.

«ΕΝΕΡΓΕΙΑ»
Ανάπτυξη Νέων ή Βελτιστοποιημένων Τεχνολογιών για ΑΠΕ
Ηλιακή Ενέργεια και Τεχνολογίες για Ηλιακά Φωτοβολταϊκά
Τεχνολογίες Ηλιακής Θέρμανσης και Ψύξης
Αιολική Ενέργεια
Καινοτόμες εφαρμογές ΑΠΕ
Τεχνολογίες Ηλιοθερμίας
Ηλιακά Φωτοβολταϊκά
Καινοτόμες Εφαρμογές ΑΠΕ
Αξιοποίηση Υδρογονανθράκων
Αποθήκευση Φυσικού Αερίου
Χρήση Φυσικού Αερίου
Βέλτιστη Χρήση - Εξοικονόμηση Ενέργειας
Ανάπτυξη Καινοτόμων και Οικονομικά Αποδοτικών Τεχνολογιών
Συστήματα ΤΠΕ για Παρακολούθηση
Δίκτυα Μεταφοράς και Διανομής Ενέργειας
«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ»
Αειφόρος Τουριστική Ανάπτυξη
Κοινωνική, οικονομική και Περιβαλλοντική Διάσταση του Τουρισμού
Εκτίμηση και Παρακολούθηση Φέρουσας Ικανότητας
Ειδικές Μορφές Τουρισμού
Προώθηση Ειδικών Μορφών Τουρισμού
Άμβλυνση Εποχικότητας
Ψηφιακή Εποχή και Τουρισμός
Βελτιστοποίηση Τουριστικής Εμπειρίας μέσω της χρήσης ΤΠΕ
Κοινωνικά Δίκτυα
Οργάνωση, Διαχείριση και Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος
Δορυφορικοί Πίνακες Τουρισμού
Οργάνωση Συστήματος Διαχείρισης και Προώθησης τουριστικού προϊόντος.
«ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ»
Αειφόρος Αστική Ανάπτυξη
Αστικά Δίκτυα Υποδομής και Συνδεσιμότητα

Σύγχρονος Σχεδιασμός Κατασκευών και Υποδομών
Κτίρια με Υψηλή Ενεργειακή Απόδοση
Κτιριακή Πολιτιστική Κληρονομιά.
Αναβάθμιση Υφιστάμενου Κτιριακού Αποθέματος
Οργάνωση και Διαχείριση της Παραγωγής Κτιρίων και Υποδομών
Αξιοποίηση Αειφόρων Κατασκευαστικών Μεθόδων
Οικοδομικά Υλικά
Ανάπτυξη Καινοτόμων και Ευφών Οικοδομικών Υλικών
Αξιοποίηση Τοπικών Πρώτων Υλών
«ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΝΑΥΤΙΛΙΑ»
Σύγχρονες Δημόσιες Μεταφορές
Ανάπτυξη συστήματος αστικών συγκοινωνιών και σύγχρονων δημόσιων μεταφορών
Θαλάσσιες Μεταφορές / Ναυτιλία
Διαχείριση, προγραμματισμός και ανάπτυξη λιμένων
Θαλάσσιος και παράκτιος τουρισμός
Αειφόρος Ανάπτυξη Μεταφορών
Συστήματα Ευφών Μεταφορών
Ανάπτυξη ασφαλών μεταφορών
ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ - ΤΡΟΦΙΜΑ»
Ανταγωνιστικότητα Γεωργικής και Κτηνοτροφικής Παραγωγής
Νέες Τεχνολογίες, ΤΠΕ και Ρομποτική
Αξιοποίηση Βιοτεχνολογιών στη Γεωργία, Υδατοκαλλιέργεια και Κτηνοτροφία
Προώθηση προϊόντων ονομασίας προέλευσης, γεωγραφικής ένδειξης και παραδοσιακών προϊόντων.
Ποιότητα και Ασφάλεια Τροφίμων
Αντιμετώπιση Κινδύνων Διατροφικής Αλυσίδας
Ασφάλεια και ποιότητα τροφίμων
Ανάπτυξη Ζώων
Βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης και σίτισης ζώων
Κλιματικές Αλλαγές: Γεωργία και Τρόφιμα
Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις αγρο-κλιματικές ζώνες Κύπρου
Ολοκληρωμένη ανάλυση κινδύνου των συστημάτων τροφίμων
Περιβάλλοντική και Κοινωνικο
Αποτελεσματική αξιοποίηση βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων
Βέλτιστη αξιοποίηση υδάτινων πόρων
Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην γεωργική παραγωγή.
«ΥΓΕΙΑ»
Ηλεκτρονική Υγεία
Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας
Διασφάλιση Ποιότητας και Ασφάλειας
Ψηφιακή Χαρτογράφηση Υγείας

Κλινική και Γενετική Διερεύνηση και Αντιμετώπιση Ασθενειών
Παρακολούθηση – Διαχείριση – Φροντίδα
Διάγνωση – Πρόληψη / Παράγοντες Κινδύνου
Μοριακή και Ιατρική Γενετική (Μεταφραστική Ιατρική Έρευνα)
Προαγωγή Δημόσιας Υγείας και Ποιότητα Ζωής
Ανάπτυξη Ασφαλών και Αποτελεσματικών Φαρμάκων.
Μοριακή διάγνωση και δημιουργία εξειδικευμένων φαρμάκων.
Ιατρικός Τουρισμός
Ανάπτυξη Προληπτικής Ιατρικής

Ορισμός Συνεκτικού Μείγματος Πολιτικής

Το προτεινόμενο Μείγμα Πολιτικής περιλαμβάνει τρεις βασικούς Πυλώνες οι οποίοι στοχεύουν από κοινού στην υλοποίηση των κύριων πτυχών του Οράματος. Ως εκ τούτου οι τρεις Πυλώνες έχουν έντονο συμπληρωματικό χαρακτήρα.

Πυλώνας I: Έξυπνη Ανάπτυξη Smart Growth

Ο Πυλώνας «Έξυπνη Ανάπτυξη» αφορά στην υλοποίηση της κεντρικής επιδίωξης της S3Cy για ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης των σύγχρονων αναπτυξιακών προκλήσεων και προοπτικών στους επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας. Στο πλαίσιο του Πυλώνα I θα υλοποιηθούν δράσεις σχετικές με, που στηρίζονται στην «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση και αφορούν:

- Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας
- Υποδομές
- Συμμετοχή Επιχειρήσεων
- Εξωστρέφεια - Ανοικτοί Ορίζοντες

Πυλώνας II: Αειφόρο Σύστημα ETAK - Sustainable RTDI System

Ο δεύτερος Πυλώνας «Αειφόρο Σύστημα ETAK» αφορά στη διασφάλιση της δημιουργίας ενός διαχρονικού και δυναμικού συστήματος ETAK που θα είναι ικανό να συνεισφέρει τόσο στη αναδιάρθρωση και μετεξέλιξη της κυπριακής οικονομίας όσο και στην ενίσχυση της αντιμετώπισης των κοινωνικών προκλήσεων.

Στο πλαίσιο του Πυλώνα II θα υλοποιηθούν δράσεις σχετικές με, που στηρίζονται στην «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση και αφορούν:

- Αριστεία
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Επιχειρηματική Αριστεία

Πυλώνας III: Εκσυγχρονισμός Συστήματος ETAK - Modernization of the RTDI System

Ο τρίτος Πυλώνας «Εκσυγχρονισμός Συστήματος ETAK» αφορά στην ενίσχυση του πλαισίου, των μηχανισμών και των δομών λειτουργίας του συστήματος ETAK κατά τρόπο που να διευκολύνει και ενδυναμώνει την αποτελεσματικότερη ανάπτυξη, αξιοποίηση και προβολή των αποτελεσμάτων του. Στο πλαίσιο του Πυλώνα III θα υλοποιηθούν δράσεις σχετικές με, που στηρίζονται στην «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση και αφορούν:

- Θεσμικό Πλαίσιο
- Μηχανισμοί Υποστήριξης
- Χρηματοδότηση
- Κουλτούρα ETAK

Μηχανισμός Αξιολόγησης και Παρακολούθησης

Οι μηχανισμοί παρακολούθησης και αξιολόγησης θα πρέπει να ενταχθούν εξ' αρχής στο πλαίσιο της στρατηγικής και στα διάφορα στοιχεία που τη συνθέτουν. Ο μηχανισμός παρακολούθησης αφορά στην ανάγκη επίβλεψης της προόδου υλοποίησης. Ο μηχανισμός αξιολόγησης αναφέρεται στην εκτίμηση του κατά πόσον και με ποιο τρόπο έχουν επιτευχθεί οι στρατηγικοί στόχοι.

Στο πλαίσιο της S³Cy προτείνεται η δημιουργία και λειτουργία του Μηχανισμού Παρακολούθησης και Αξιολόγησης υπό την ευθύνη της ΓΔ ΕΠΣΑ. Η πρόταση περιλαμβάνει τόσο τις διαδικασίες όσο και τους δείκτες αξιολόγησης.

Αξιολόγηση Ομοτίμων

Η ΕΕ έχει προχωρήσει στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού μηχανισμού για την αξιολόγηση της προόδου των περιφερειών στο πλαίσιο ετοιμασίας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Ο μηχανισμός αυτός περιλαμβάνει την πραγματοποίηση ειδικών εργαστηρίων στα οποία αξιολογείται η μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της μελέτης για τις συμμετέχουσες περιφέρειες.

Η αξιολόγηση της S³Cy από την ΕΕ πραγματοποιήθηκε το διήμερο 15-16 Μαΐου 2014 στο Πορτορόζ της Σλοβενίας, στο πλαίσιο ειδικού εργαστηρίου που οργάνωσε η ευρωπαϊκή Πλατφόρμα S3. Το βασικό συμπέρασμα και σχόλιο των κριτών συνοψίζονται στην ακόλουθη παράγραφο:

«An extremely impressive level of work forms the basis for the strategy. RIS3 analytical part is extensive and sound in terms of methodology and data used. Specifically, triangulation and quadrangulation of data have been performed in order to ensure trustworthiness and validity of the study. The study laid down basis for a SWOT analysis and at the same time provided for evidence to support entrepreneurial process of discovery.»

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης και επόμενα βήματα

Η ΕΔ ενέκρινε την ΣΕΕ στις 17 Νοεμβρίου 2014, εξουσιοδοτώντας την ΓΔ ΕΠΣΑ να επιφέρει προσαρμογές ήσσονος σημασίας που δυνατόν να ζητούντο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την εξέταση από την τελευταία της εκπλήρωσης από την Κύπρο της σχετικής προϋπόθεσης. Με βάση τα χρονοδιαγράμματα που είχαν συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ΣΕΕ για την Κύπρο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 23 Μαρτίου 2015.

Η ΣΕΕ περιλαμβάνει ένα Σχέδιο Δράσης που καλύπτει την περίοδο 2015-2022. Τα μέτρα του Σχεδίου Δράσης κατανέμονται σε τρεις Πυλώνες Προτεραιότητας με συνολική δαπάνη €139.450.000 (€82.246.000 από Ευρωπαϊκά κονδύλια (59%) και €57.204.000 (41%) από εθνικούς πόρους), ως εξής:

(α) Πυλώνας 1 «Έξυπνη Ανάπτυξη» - €75.640.000: Στόχος είναι η υλοποίηση της κεντρικής επιδίωξης της ΣΕΕ για ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης των σύγχρονων αναπτυξιακών προκλήσεων και προοπτικών στους επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας. Οι δράσεις που θα υποστηριχθούν θα αφορούν την υλοποίηση έργων μεγάλου βεληνικού, διατομεακού και διεπιστημονικού χαρακτήρα, τη δημιουργία νέων ερευνητικών υποδομών και μονάδων ΕΤΑΚ, την εκπόνηση ερευνητικών έργων σε περιοχές αιχμής, τη δημιουργία νέων προϊόντων/ υπηρεσιών/ μεθόδων παραγωγής υψηλής προστιθέμενης αξίας και την προώθηση της εξωστρέφειας.

(β) Πυλώνας 2 «Αειφόρο Σύστημα ΕΤΑΚ» - €40.900.000: Στόχος είναι η διασφάλιση της δημιουργίας ενός διαχρονικού και δυναμικού συστήματος ΕΤΑΚ που θα είναι ικανό να συνεισφέρει τόσο στη αναδιάρθρωση και μετεξέλιξη της κυπριακής οικονομίας όσο και στην ενίσχυση της αντιμετώπισης των κοινωνικών προκλήσεων. Οι δράσεις που θα υποστηριχθούν θα αφορούν την προώθηση της επιστημονικής αριστείας και την αξιοποίηση, ενίσχυση και κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού.

(γ) Πυλώνας 3 «Υποστήριξη Συστήματος ΕΤΑΚ» - €24.500.000: Στόχος είναι η ενίσχυση του πλαισίου, των μηχανισμών και των δομών λειτουργίας του συστήματος ΕΤΑΚ κατά τρόπο που να διευκολύνει και ενδυναμώνει την αποτελεσματικότερη ανάπτυξη, αξιοποίηση και προβολή των αποτελεσμάτων του. Οι δράσεις που θα υποστηριχθούν θα αφορούν τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου, την αναβάθμιση των μηχανισμών υποστήριξης του συστήματος ΕΤΑΚ, τον εμπλουτισμό των μηχανισμών χρηματοδότησης ΕΤΑΚ και τη δημιουργία ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας.

Οι φορείς υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης θα είναι κατά κύριο λόγο το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και σε πολύ μικρότερο βαθμό το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Η ΓΔ ΕΠΣΑ θα προωθήσει την δημιουργία Μηχανισμού Παρακολούθησης ο οποίος θα παρακολουθεί/ αξιολογεί την υλοποίηση της ΣΕΕ και του σχετικού Σχεδίου Δράσης και θα προωθεί τυχόν διορθωτικές δράσεις.

Η Στρατηγική θα αποτελέσει τη βάση για το σχεδιασμό των νέων Προγραμμάτων Έρευνας και Καινοτομίας του ΙΠΕ για την περίοδο 2015-2020.

Κεφάλαιο 03

Εθνικά Προγράμματα Χρηματοδότησης, Έρευνας και Καινοτομίας

3.1. Εισαγωγή

Η κυριότερη δραστηριότητα του ΙΠΕ είναι ο σχεδιασμός, η προκήρυξη και η διαχείριση Προγραμμάτων χρηματοδότησης δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας.

Τα Προγράμματα του Ιδρύματος χρηματοδοτούνται από την Κυπριακή Κυβέρνηση (μέσω της ετήσιας κρατικής χορηγίας προς το ΙΠΕ), ενώ από το 2008 σημαντικός αριθμός έργων συγχρηματοδοτείται και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για σκοπούς αποτελεσματικότερου σχεδιασμού και διαχείρισης των εθνικών Προγραμμάτων χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας, καθιερώθηκε από το 2003, τα Προγράμματα του Ιδρύματος να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο με πολυεπίπεδους στόχους που καλείται: Δέσμη Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΔΕΣΜΗ). Το εν λόγω πλαίσιο έχει κοινή βάση προκήρυξης και κοινούς γενικούς κανόνες συμμετοχής για όλα τα επιμέρους Προγράμματα του.

Κατά το 2014 βρισκόταν σε εξέλιξη η υλοποίηση ερευνητικών έργων που επιλέχθηκαν στο πλαίσιο Προσκλήσεων που ήταν ενταγμένες σε προηγούμενες Δέσμες Προγραμμάτων του Ιδρύματος. Το 2014 ανακοινώθηκε μικρός αριθμός στοχευμένων Προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, κυρίως στο πλαίσιο της εθνικής συμμετοχής στις Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (βλ. Κεφ. 4.9.3.) καθώς και σε ευρωπαϊκά και διεθνή Προγράμματα. Επιπρόσθετα, ανακοινώθηκε και μικρός αριθμός υποστηρικτικών δράσεων που απευθύνονταν σε επιχειρήσεις.

Οι στρατηγικές επιδιώξεις των Προγραμμάτων του ΙΠΕ είναι:

- Διεύρυνση των δυνατοτήτων του κυπριακού συστήματος έρευνας να παράγει αποτελέσματα υψηλού επιπέδου.
- Αύξηση της κρίσιμης μάζας των ερευνητών και καλλιέργεια ερευνητικής κουλτούρας.
- Επέκταση της συμμετοχής των κυπριακών επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας και αύξηση της συμβολής του ιδιωτικού τομέα στις επενδύσεις ΕΤΑΚ.
- Ανάπτυξη υποδομών έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.
- Διεύρυνση των δυνατοτήτων των κυπριακών ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων για διεθνή δικτύωση και συνεργασία, ιδιαίτερα στο πλαίσιο συμμετοχής τους σε προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση τις προαναφερόμενες στρατηγικές επιδιώξεις, οι ΔΕΣΜΕΣ Προγραμμάτων που προκηρύχθηκαν στο παρελθόν περιλάμβαναν τους ακόλουθους πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας:

- Πολυθεματική Ανάπτυξη Έρευνας
- Ανάπτυξη Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού
- Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής
- Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας

Σε κάθε Άξονα περιλαμβάνονται Προγράμματα, τα οποία αποτελούσαν υποδιαίρεση των Αξόνων και εξέφραζαν γενικές θεματικές επιδιώξεις του ΙΠΕ. Επιπρόσθετα, όλα σχεδόν τα Προγράμματα περιλαμβάνουν επιμέρους Δράσεις, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε εξειδικευμένες επιδιώξεις κάθε Προγράμματος.

3.2. Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας

Η Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας αφορά στην υλοποίηση ερευνητικών έργων υψηλού επιστημονικού επιπέδου με ιδιαίτερη έμφαση στο διατομεακό και διεπιστημονικό χαρακτήρα των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Ο σχεδιασμός των Προγραμμάτων για πολυθεματική ανάπτυξη της έρευνας στόχευε στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των ερευνητικών κέντρων της Κύπρου και του εξωτερικού καθώς και με επιχειρήσεις και κοινωνικές οργανισμούς του τόπου, για την υλοποίηση δραστηριοτήτων βασικής⁹ και εφαρμοσμένης¹⁰ (βιομηχανικής) έρευνας, με στόχο τη δημιουργία νέας γνώσης και την ανάπτυξη νέων εφαρμογών για υφιστάμενα ερευνητικά αποτελέσματα.

Οι πέντε (5) θεματικές περιοχές που υποστηρίχτηκαν μέσα από αντίστοιχα Προγράμματα ήταν:

- **Τεχνολογία**
- **Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών**
- **Αειφόρος Ανάπτυξη**
- **Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες**
- **Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες**

⁹ Ως «Βασική Έρευνα», σύμφωνα με την προκήρυξη της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, ορίζεται η πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρούμενων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση πρακτική εφαρμογή ή χρήση.

¹⁰ Ως «Βιομηχανική (Εφαρμοσμένη) Έρευνα», σύμφωνα με την προκήρυξη της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, ορίζεται η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, μεθόδων ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων, που είναι απαραίτητα για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών εξαιρουμένων των πρωτοτύπων.

3.2.1. Θεματική Περιοχή «Τεχνολογία»

Η θεματική περιοχή της Τεχνολογίας υποστηρίχθηκε μέσα από το αντίστοιχο Πρόγραμμα «Τεχνολογία», το οποίο εστίασε στην Τεχνολογική Ανάπτυξη, ως έναν από τους βασικότερους παράγοντες ανάπτυξης των σύγχρονων οικονομιών και κοινωνιών.

Τα θέματα της Τεχνολογίας, στα οποία εστιάστηκαν οι δραστηριότητες του ΙΠΕ ήταν τα ακόλουθα:

- Υλικά-Νανοεπιστήμες-Νανοτεχνολογίες
- Ενέργεια
- Θετικές Επιστήμες
- Εφαρμογές Μηχανικής

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας με αντικείμενο την «Τεχνολογία», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση πέντε (5) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «Τεχνολογίας» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος II.

3.2.2. Θεματική Περιοχή «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών»

Οι Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) περιλαμβάνουν τις μεθόδους, τις εφαρμογές και τα προϊόντα της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας, που αφορούν τη συγκέντρωση, ηλεκτρονική κωδικοποίηση, επεξεργασία, ταξινόμηση, ανάλυση, διάχυση και μελέτη της όποιας πληροφορίας σε κάθε της μορφή. Ο ρόλος τους τόσο για την εγχώρια όσο και για την παγκόσμια κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη είναι καθοριστικής σημασίας καθώς καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, εφαρμογών, τεχνολογιών, εξοπλισμού και λογισμικών και επηρεάζουν οριζόντια όλες σχεδόν τις πτυχές του σύγχρονου κόσμου.

Τα θέματα των ΤΠΕ, στα οποία καταναμεμήθηκαν οι δραστηριότητες του ΙΠΕ, ήταν τα ακόλουθα:

- Τεχνολογίες Πληροφορικής
- Τεχνολογίες Επικοινωνιών
- Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας με αντικείμενο τις «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση τεσσάρων (4) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος II.

3.2.3. Θεματική Περιοχή «Αειφόρος Ανάπτυξη»

Το ΙΠΕ, μέσω του Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη», κάλυψε τους κύριους πυλώνες της αειφορίας, δηλαδή αυτών του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και της οικονομίας. Παράλληλα, υποστήριξε την παραγωγή νέας γνώσης και καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών για την ορθολογική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης σε εθνικό επίπεδο, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και την πρόληψη περιβαλλοντικών καταστροφών.

Τα θέματα της Αειφόρου Ανάπτυξης, στα οποία κατανεμήθηκαν οι δραστηριότητες του ΙΠΕ, ήταν τα ακόλουθα:

- Φυσικό Περιβάλλον
- Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον
- Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες
- Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας με αντικείμενο την «Αειφόρο Ανάπτυξη», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση τριών (3) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «Αειφόρου Ανάπτυξης» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014 παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 3 του Παραρτήματος II.

3.2.4. Θεματική Περιοχή «Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες»

Μέσω του Προγράμματος «Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες», το ΙΠΕ στόχευσε στην υποστήριξη της εκπόνησης ερευνητικών έργων υψηλού επιπέδου και ενδιαφέροντος, με σκοπό τη βελτίωση και ανάπτυξη πρωτοποριακών μεθόδων και στρατηγικών που να συμβάλλουν στην προστασία της δημόσιας υγείας, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στη διασφάλιση υγιεινής διατροφικής αλυσίδας και στην αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας.

Τα θέματα της Υγείας και των Βιολογικών Επιστημών στα οποία κατανεμήθηκαν οι δραστηριότητες του ΙΠΕ ήταν τα ακόλουθα:

- Δημόσια Υγεία
- Βιοϊατρικές Επιστήμες και Βιοτεχνολογία
- Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας με αντικείμενο την «Υγεία και τις Βιολογικές Επιστήμες», κατά το έτος 2014 ξεκίνησε ένα (1) και ολοκληρώθηκε η υλοποίηση έξι (6) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «Υγείας και Βιολογικών Επιστημών» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 4 του Παραρτήματος II.

3.2.5. Θεματική Περιοχή «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες»

Το Πρόγραμμα «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» του ΙΠΕ, βασίστηκε στην αυξανόμενη έμφαση που δίνεται παγκόσμια στην έρευνα στα πιο πάνω θέματα και στην ανάγκη για διαμόρφωση μιας κοινής γνώσης των πολύπλοκων και αλληλένδετων κοινωνιών, οικονομικών και ανθρωπιστικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ενίσχυση της ικανότητας της κυπριακής κοινωνίας να ανταποκρίνεται και να αντιμετωπίζει τις νεοεμφανιζόμενες κρίσεις και να απαντά με άμεσες πρακτικές λύσεις στα καίρια ερωτήματα και προβλήματα που παρουσιάζονται με αυξανόμενη συχνότητα.

Τα κοινωνικοοικονομικά θέματα στα οποία κατανεμήθηκαν οι δραστηριότητες του ΙΠΕ, ήταν τα ακόλουθα:

- Παιδεία
- Οικονομία
- Κοινωνία
- Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας με αντικείμενο τις «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση επτά (7) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «Κοινωνικών, Οικονομικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 5 του Παραρτήματος II.

3.3. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού και Καλλιέργεια Ερευνητικής Κουλτούρας

Η Κύπρος κατέχει μια από τις υψηλότερες θέσεις στον ευρωπαϊκό χάρτη όσον αφορά ανθρώπινο δυναμικό με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και ειδικότερα ως προς το ανθρώπινο δυναμικό με επίπεδο μόρφωσης την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ωστόσο, η θετική αυτή εικόνα αυτή δεν μεταφράζεται ανάλογα και στους νέους κατόχους διδακτορικών τίτλων, γεγονός που εξηγεί και το χαμηλό αριθμό επιστημόνων που εμπλέκονται ενεργά στην ερευνητική διαδικασία.

Για την αντιμετώπιση αυτής της δομικής αδυναμίας, το ΙΠΕ επεδίωξε την αύξηση του ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού στην Κύπρο σε μακροπρόθεσμη προοπτική μέσα από την προώθηση στοχευμένων Δράσεων και υποστηρικτικών μέτρων.

Στο πλαίσιο αυτό είχαν προκηρυχθεί στο παρελθόν τρία Προγράμματα:

- Πρόγραμμα «ΔΙΔΑΚΤΩΡ»
- Πρόγραμμα «Νέοι Ερευνητές Κύπρου - ΠΕΝΕΚ»
- Πρόγραμμα «Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας»

3.3.1. Στήριξη Κατόχων Διδακτορικού Τίτλου - Πρόγραμμα «ΔΙΔΑΚΤΩΡ»

Η απασχόληση ατόμων με διδακτορικό τίτλο σε ένα εθνικό Σύστημα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας θεωρείται διεθνώς ως μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για ενίσχυση και επέκταση της ερευνητικής δραστηριότητας αφού, κατά κανόνα, τα άτομα αυτά κατέχουν υψηλού επιπέδου θεωρητική γνώση καθώς και πρακτική ικανότητα εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών στο επιστημονικό πεδίο της εξειδίκευσής τους.

Για το σκοπό αυτό το ΙΠΕ δημιούργησε το Πρόγραμμα «ΔΙΔΑΚΤΩΡ», το οποίο χρηματοδότησε την υλοποίηση ερευνητικού έργου, από κατόχους διδακτορικού τίτλου, στο πλαίσιο εργοδότησής τους από κυπριακά ερευνητικά ιδρύματα, κοινωφελείς οργανισμούς ή επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας στο Πρόγραμμα «ΔΙΔΑΚΤΩΡ», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση επτά (7) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «ΔΙΔΑΚΤΩΡ» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 6 του Παραρτήματος II.

3.3.2. Έρευνα από Υποψήφιους Διδάκτορες- Πρόγραμμα «ΠΕΝΕΚ»

Στηρίζοντας την υλοποίηση έρευνας από υποψήφιους διδάκτορες, το ΙΠΕ δημιούργησε το Πρόγραμμα «Νέοι Ερευνητές Κύπρου» (ΠΕΝΕΚ), το οποίο απευθυνόταν σε νέους που φοιτούν σε κυπριακά ή ξένα ακαδημαϊκά ιδρύματα, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να συνδυάσουν τις σπουδές τους με την εκπόνηση ερευνητικού έργου, σε συνεργασία με εγχώριο ερευνητικό οργανισμό ή επιχείρηση.

Με το Πρόγραμμα «ΠΕΝΕΚ» επιδιώχθηκε η προώθηση της εμπλοκής νέων επιστημόνων στην ερευνητική διαδικασία και η απόκτηση χρήσιμων εμπειριών σε θέματα σύγχρονων ερευνητικών μεθοδολογιών και διαχείρισης ερευνητικών έργων σε επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής, που έχουν υψηλό ενδιαφέρον για την Κύπρο.

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας στο Πρόγραμμα «ΠΕΝΕΚ», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση δεκατριών (13) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «ΠΕΝΕΚ» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 7 του Παραρτήματος II.

3.3.3. Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας

Για την καλλιέργεια ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας, το ΙΠΕ προκηρύσσει, σε ετήσια βάση, διαγωνισμούς έρευνας και καινοτομίας. Το 2014 προκηρύχθηκαν τρεις (3) διαγωνισμοί:

- «Μαθητές στην Έρευνα»
- «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση»
- «Φοιτητές στην Έρευνα»

Οι διαγωνισμοί έρευνας και καινοτομίας που προκηρύσσει το ΙΠΕ παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 6.3.

3.4. Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις

Ο ραγδαία αυξανόμενος ανταγωνισμός και οι δύσκολες οικονομικές συνθήκες έχουν καταστήσει τις επιχειρήσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ιδιαίτερα ευάλωτες. Το γεγονός αυτό έχει ενισχύσει την ανάγκη για συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση τους έτσι ώστε να είναι σε θέση να διασφαλίσουν τόσο τη βιωσιμότητά τους όσο και την παραγωγική τους ικανότητα. Οι περισσότερες επιχειρήσεις του τόπου, ιδιαίτερα οι μικρές, χαρακτηρίζονται από μια ενδογενή αδυναμία να εμπλακούν σε δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, η οποία ενδεχόμενα να οφείλεται στην παραδοσιακή δομή των επιχειρήσεων, αλλά και στην έλλειψη υποδομής, εμπειρίας αλλά και της απαραίτητης κουλτούρας για επένδυση στην καινοτομία.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις διαπιστώσεις, το ΙΠΕ συμπεριέλαβε στις προτεραιότητές του μια σειρά από Προγράμματα που είχαν στόχο την εμπλοκή των επιχειρήσεων σε ερευνητικά προγράμματα και τη δημιουργία παραγωγικών συνεργασιών με ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς. Τα Προγράμματα αυτά απευθύνονταν κυρίως στις κυπριακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), όλων των τομέων οικονομικής δραστηριότητας, ενθαρρύνοντάς τις να δράσουν ως «κινητήρια δύναμη» για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνητικών έργων, που να ανταποκρίνονται στις δικές τους ανάγκες, τα προβλήματα, ιδιαιτερότητες και δυνατότητες.

Τα Προγράμματα αυτά ήταν τα εξής:

- Πρόγραμμα «Έρευνα για Επιχειρήσεις»
- Πρόγραμμα «Καινοτομία»
- Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου»

3.4.1. Έρευνα για Επιχειρήσεις

Το Πρόγραμμα «Έρευνα για Επιχειρήσεις» στόχευε στη διεύρυνση της εμπλοκής των επιχειρήσεων σε ερευνητικά προγράμματα, στην εξοικείωση των επιχειρήσεων με τη διαδικασία, τη λειτουργία και εν γένει οφέλη της ερευνητικής δραστηριότητας και την κατανόηση της σημασίας της ως αναπόσπαστου μέρους του συνολικού σχεδιασμού και της λειτουργίας μίας ανταγωνιστικής επιχείρησης.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος είχαν προκηρυχτεί οι ακόλουθες Δράσεις:

- Δράση «Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες»
- Δράση «Συλλογική Έρευνα»

Μέσα από τη Δράση «Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες» υποστηρίχτηκε η δημιουργία νέων και η ουσιαστική αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών ή μεθόδων παραγωγής. Αντίστοιχα μέσα από τη Δράση «Συλλογική Έρευνα» διευκολύνθηκε η επίλυση κοινών τεχνολογικών προκλήσεων και προβλημάτων των εγχώριων επιχειρήσεων, η εξυπηρέτηση κοινών ερευνητικών αναγκών καθώς και η δικτύωση και η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ της επιχειρηματικής και ερευνητικής κοινότητας

Το Πρόγραμμα έδωσε τη δυνατότητα συμμετοχής τόσο σε επιχειρήσεις, όσο και σε συνδέσμους επιχειρήσεων και προώθηση τη συνεργασία τους με ερευνητικούς ή/και ακαδημαϊκούς φορείς καθώς και άλλους εγχώριους φορείς όπως ήταν τμήματα του Δημοσίου Τομέα και Κοινωφελείς Οργανισμοί.

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας «Έρευνας για Επιχειρήσεις», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση επτά (7) έργων.

Τα στοιχεία των έργων «Έρευνας για Επιχειρήσεις» που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 8 του Παραρτήματος II.

3.4.2. Μέτρα Στήριξης της Καινοτομίας

Το Πρόγραμμα «Καινοτομία» αποτέλεσε το πρώτο πρόγραμμα που προκηρύχθηκε στην Κύπρο ειδικά για την υποστήριξη της ανάπτυξης καινοτομικών δραστηριοτήτων. Το Πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της ενδογενούς δυνατότητας των κυπριακών φορέων για ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων και να αντιμετωπίσει την έλλειψη γνώσεων και πρακτικών διαχείρισης της καινοτομίας. Παράλληλα, στο επίπεδο του ευρύτερου κοινωνικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος, είχε στόχο την υποστήριξη της γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας με τη διαμόρφωση μηχανισμών υποστήριξης και την καλλιέργεια καινοτομικής κουλτούρας.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Καινοτομία», ανακοινώθηκαν δυο (2) ξεχωριστές Δράσεις, η κάθε μία εκ των οποίων αποτέλεσε έναν αυτοτελή μηχανισμό στήριξης συγκεκριμένων πτυχών της καινοτομίας:

Οι Δράσεις ήταν:

- Δράση «Κουπόνια Καινοτομίας»
- Δράση «Ευρεσιτεχνία»

Η Δράση «Κουπόνια Καινοτομίας» αποτέλεσε ένα απλοποιημένο μηχανισμό για τη χορήγηση κουπονιών αξίας €5.000 προς ΜμΕ, οι οποίες είχαν τη δυνατότητα να τα εξαργυρώσουν σε υπηρεσίες καινοτομίας (π.χ. μεταφορά τεχνολογίας, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων κ.ά.) που παρέχονται από ερευνητικούς οργανισμούς, ακαδημαϊκά ιδρύματα και επιχειρήσεις.

Η Δράση «Ευρεσιτεχνία» κάλυψε μέρος του κόστους κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας για διανοητική ιδιοκτησία, που προέκυψε στο πλαίσιο εκπόνησης ερευνητικών έργων.

Η συνολική πολιτική του Ιδρύματος στα θέματα υποστήριξης της καινοτομίας παρουσιάζεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 5.

Κατά το έτος 2014, στο πλαίσιο της Δράσης «Ευρεσιτεχνία» υπογράφηκαν τέσσερα (4) συμβόλαια έργου. Τα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος II.

3.4.3. Βιομηχανική Έρευνα και Ανάπτυξη στο πλαίσιο του Οργανισμού «EUREKA»

Ο Οργανισμός «EUREKA» (βλ. Κεφ. 4.4.) αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο που στοχεύει στην προώθηση της βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης. Καθότι ο ίδιος ο Οργανισμός «EUREKA» δεν επιχορηγεί ερευνητικά έργα, αλλά εγκρίνει και προτείνει τα επιλέξιμα έργα, τα οποία τυγχάνουν επιχορήγησης από εθνικές πηγές, το ΙΠΕ έχει καθιερώσει το Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» ως το μηχανισμό επιλογής και στήριξης των κυπριακών φορέων που επιθυμούν τη συμμετοχή τους σε έργα «EUREKA».

Το Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» υποστήριξε την υλοποίηση έργων βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης από πανευρωπαϊκά δίκτυα και είχε ως κύριο στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, τη δικτύωση και τη συνεργασία τους με φορείς του εξωτερικού και την ανάπτυξη ή/και βελτίωση των προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών τους. Το Πρόγραμμα περιελάμβανε τρεις Δράσεις για τις οποίες ανακοινώθηκαν στο παρελθόν σχετικές Προσκλήσεις:

- **Δράση «EUREKA - Νέα Έργα»**
- **Δράση «EUREKA - Υφιστάμενα Έργα»**
- **Δράση «EUROSTARS Κύπρου»**

Η Δράση «EUREKA - Νέα Έργα» επιχορήγησε κυπριακούς οργανισμούς που συμμετείχαν ως εταίροι σε νέα έργα «EUREKA», η Δράση «EUREKA - Υφιστάμενα Έργα» επιχορήγησε τη συμμετοχή κυπριακών φορέων σε έργα «EUREKA» που είχαν λάβει την έγκριση του Οργανισμού και η Δράση «EUROSTARS Κύπρου» προσέφερε τη δυνατότητα χρηματοδότησης της συμμετοχής κυπριακών φορέων που υπέβαλαν πρόταση στο πλαίσιο του Προγράμματος «EUROSTARS» (βλ. Κεφ. 4.4.). Το Πρόγραμμα «EUROSTARS» αποτελεί μια πρωτοβουλία του Οργανισμού EUREKA, η οποία προβλέπει την από κοινού χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων από τα κράτη-μέλη και την Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο την ενθάρρυνση «τεχνολογικά καινοτόμων» ΜμΕ να συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων «EUREKA Κύπρου», κατά το έτος 2014 ξεκίνησε η υλοποίηση δύο (2) έργων, ενώ παράλληλα ολοκληρώθηκε η υλοποίηση άλλων ενός (1) έργου.

Τα στοιχεία των έργων που ξεκίνησαν, καθώς και αυτών που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 10 του Παραρτήματος II.

3.5. Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής

Η υλοποίηση υψηλού επιπέδου ερευνητικών δραστηριοτήτων εξαρτάται άμεσα από την ποιότητα των διαθέσιμων ερευνητικών υποδομών. Η ερευνητική κοινότητα στηρίζεται στην ύπαρξη σύγχρονων ερευνητικών υποδομών, απαραίτητων για την παραγωγή διεθνώς ανταγωνιστικών ερευνητικών αποτελεσμάτων, τα οποία πρόκειται να ενδυναμώσουν την τεχνολογική βάση και την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών επιχειρήσεων και να συνεισφέρουν στην επιστημονική αριστεία των κυπριακών ερευνητικών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

Το ΙΠΕ, υποστήριξε την ανάγκη για δημιουργία και λειτουργία σύγχρονων ερευνητικών υποδομών μέσα από τα ακόλουθα Προγράμματα:

- **Πρόγραμμα «Νέα Υποδομή»**
- **Πρόγραμμα «Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής»**
- **Πρόγραμμα «Πρόσβαση στο CERN»**

Μέσω του Προγράμματος «Νέα Υποδομή», το ΙΠΕ υποστήριξε τη δημιουργία νέων ερευνητικών μονάδων και εργαστηρίων καθώς και την ανάπτυξη κοινωφελούς υποδομής που θα μπορεί να αξιοποιηθεί από διάφορες ερευνητικές ομάδες. Αντίστοιχα, το Πρόγραμμα «Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής» είχε στόχο τη συντήρηση και την ανανέωση της υφιστάμενης ερευνητικής υποδομής. Το Πρόγραμμα λειτούργησε συμπληρωματικά με τις δραστηριότητες δημιουργίας νέων υποδομών και υποστήριξε την ανάπτυξη ενός στέρεου υπόβαθρου για την έρευνα στην Κύπρο. Το Πρόγραμμα «Πρόσβαση στο CERN» είχε στόχο την διασφάλιση της πρόσβασης κυπρίων ερευνητών στις υποδομές του Ευρωπαϊκού Κέντρου Έρευνας Στοιχειωδών Σωματιδίων.

Τα στοιχεία των έργων που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο Προγραμμάτων «Ανάπτυξης Ερευνητικής Υποδομής» παρουσιάζονται στον Πίνακα 11 του Παραρτήματος II.

3.6. Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας

Η ανάπτυξη της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα ενός Εθνικού Συστήματος ΕΤΑΚ να υπερβεί τα στενά εθνικά του όρια και να αξιοποιήσει τις δυνατότητες διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας.

Η δημιουργία ισχυρών δεσμών με το εξωτερικό συμβάλλει καθοριστικά στη διεύρυνση των επιστημονικών πεδίων της ερευνητικής κοινότητας, στην ποιοτική αναβάθμιση του ερευνητικού επιπέδου του τόπου και στην καλύτερη αξιοποίηση των ευκαιριών χρηματοδότησης που παρέχονται από άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Στο πλαίσιο αυτό και παράλληλα με άλλες δραστηριότητές του για την στήριξη της διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας των ερευνητών της Κύπρου (βλ. Κεφ. 04), το ΙΠΕ προκήρυξε αριθμό Προγραμμάτων, τα οποία είχαν στόχο την ένταξη των κυπριακών επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και ερευνητών σε διεθνή δίκτυα και την ανάπτυξη συνεργασιών με αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού.

Τα εν λόγω Προγράμματα ήταν:

- **Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες»**
- **Πρόγραμμα «Διεθνής Συνεργασία»**
- **Πρόγραμμα «Προσέλκυση Ερευνητών του Εξωτερικού»**
- **Πρόγραμμα «Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Συνεργασίας»**

3.6.1. Υλοποίηση Διακρατικών Συνεργασιών

Οι Διακρατικές Συμφωνίες ή τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας αποτελούν επίσημα έγγραφα που συνυπογράφει η Κύπρος και μια άλλη χώρα, για συνεργασία σε θέματα Έρευνας και Ανάπτυξης (βλ. Κεφ. 4.8.). Στο πλαίσιο των Διακρατικών Συμφωνιών ή των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας που υπογράφονται από την Κυπριακή Κυβέρνηση, προκηρύσσονται Κοινά Προγράμματα Συνεργασίας σε θέματα Έρευνας και Ανάπτυξης, βάσει των οποίων καλούνται οι ενδιαφερόμενοι ερευνητικοί φορείς και επιχειρήσεις από τις δύο συμμετέχουσες χώρες να υποβάλουν από κοινού προτάσεις για εκπόνηση ερευνητικών έργων.

Το Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες» αποτέλεσε το μηχανισμό ανακοίνωσης των Κοινών Προγραμμάτων Συνεργασίας εκ μέρους της Κύπρου.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων «Διακρατικής Συνεργασίας», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση δύο (2) έργων.

Επιπρόσθετα, το 2014 προκηρύχθηκαν Κοινές Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με τη Γαλλία και το Ισραήλ.

Τα στοιχεία των έργων που ξεκίνησαν, καθώς και αυτών που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 12 του Παραρτήματος II.

3.6.2. Χρηματοδότηση Έρευνας στο πλαίσιο Διεθνούς Συνεργασίας

Οι διεθνείς συνεργασίες των κυπριακών οργανισμών και επιχειρήσεων με κορυφαίους σε παγκόσμιο επίπεδο οργανισμούς, επιτρέπουν τη μεταφορά τεχνογνωσίας και χρήσιμων εμπειριών και ταυτόχρονα διευρύνουν τις δυνατότητές τους για εξασφάλιση διεθνούς χρηματοδότησης για υλοποίηση ερευνητικών έργων. Μέσω του Προγράμματος «Διεθνής Συνεργασία», το ΙΠΕ προσέφερε τη δυνατότητα σε κυπριακούς ερευνητικούς φορείς και επιχειρήσεις να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας για τα οποία απαιτείται η εξασφάλιση εθνικής χρηματοδότησης.

Για τις ακόλουθες Δράσεις ανακοινώθηκαν στο παρελθόν Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων:

- Δράση «Στοχευμένη Διεθνής Συνεργασία»
- Δράση «Συμμετοχή σε Κοινά Ερευνητικά Προγράμματα»
- Δράση «Συμμετοχή στο ESF»

Η Δράση «Στοχευμένη Διεθνής Συνεργασία» είχε ως στόχο τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειρογνομosύνης και τεχνογνωσίας ανάμεσα σε κυπριακούς φορείς και ερευνητικούς οργανισμούς αριστείας από προηγμένες ερευνητικά χώρες, με τις οποίες η προκήρυξη Κοινού Προγράμματος Συνεργασίας (βλ. Κεφ. 3.6.1.) δεν ήταν εφικτή. Η Δράση «Συμμετοχή σε Κοινά Ερευνητικά Προγράμματα» χρηματοδότησε ερευνητικά έργα που υλοποιούνταν στο πλαίσιο πρωτοβουλιών που εντάσσονταν κάτω από σχετικά Άρθρα της Συνθήκης της ΕΕ (π.χ. 169, 171, 185) και το Σχέδιο ERA-NET του Προγράμματος Πλαίσιο της ΕΕ. Η Δράση «Συμμετοχή στο ESF» κάλυψε τη συμμετοχή κυπριακών φορέων σε έργα συνεργατικής έρευνας του Οργανισμού ESF.

Οι πρωτοβουλίες αυτές είχαν στόχο την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE) μέσα από την ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας και έχουν ως μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητές τους τη διαμόρφωση και προκήρυξη Κοινών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ΕΤΑΚ, τα οποία υλοποιούνται από εθνικούς και περιφερειακούς φορείς προώθησης των σχετικών δραστηριοτήτων σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

Το ΙΠΕ κατά το 2014 συμμετείχε σε μια σειρά από τέτοιες πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των Διεθνών Δικτύων/Προγραμμάτων. Τα σχετικά προγράμματα και πρωτοβουλίες περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4.9.

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης ερευνητικών έργων «Διεθνούς Συνεργασίας», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκαν δύο (2) έργα, τα στοιχεία των οποίων παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 13 του Παραρτήματος II.

3.6.3. Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού

Η δημιουργία ισχυρών δεσμών συνεργασίας με ερευνητές του εξωτερικού λειτουργεί μακροπρόθεσμα προς όφελος της προσπάθειας ανάπτυξης της εγχώριας έρευνας. Οι σχέσεις συνεργασίας μπορούν να αξιοποιηθούν από τους κυπριακούς φορείς για συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά έργα και για εκπόνηση υψηλού επιπέδου έρευνας ενώ συμβάλλουν στην ένταξη των κυπρίων ερευνητών σε διεθνή ερευνητικά δίκτυα, ενισχύοντας τις εμπειρίες και τις γνώσεις του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού της Κύπρου.

Μέσα από το Πρόγραμμα «Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού», το ΙΠΕ επιδίωξε την ένταξη στο σύστημα ΕΤΑΚ της Κύπρου έμπειρων και καταξιωμένων ερευνητών από το εξωτερικό για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν από τη μια, φορείς της Κύπρου ως «κέντρα υποδοχής» και από την άλλη, ερευνητές του εξωτερικού ως «φιλοξενούμενοι ερευνητές». Για τους σκοπούς του Προγράμματος, «Ερευνητής Εξωτερικού» θεωρούνταν ερευνητές των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό χρόνου απασχόλησης αφορούσε ερευνητική εργασία και εργαζόταν στο εξωτερικό.

Το Πρόγραμμα «Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού» περιελάμβανε δύο (2) Δράσεις, ως ακολούθως:

- Δράση «Προσέλκυση Νέου Ερευνητή Εξωτερικού»
- Δράση «Προσέλκυση Έμπειρου Ερευνητή Εξωτερικού»

Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων εγχώριας έρευνας για «Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού», κατά το έτος 2014 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση τριών (3) έργων.

Τα στοιχεία των έργων που ολοκληρώθηκαν εντός του 2014, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 14 του Παραρτήματος II.

3.6.4. Μέτρα Υποστήριξης της Διεθνούς Δικτύωσης

Το Πρόγραμμα «Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Δικτύωσης» (ΜΕΤΡΑ) είχε σκοπό να ενθαρρύνει την ανάπτυξη σχέσεων της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας με διεθνείς ερευνητικούς φορείς και να υποστηρίξει τη συμμετοχή κυπριακών φορέων, κατά τα προηγούμενα έτη, σε Προγράμματα και Δραστηριότητες του 7^{ου} Προγράμματος Πλαίσιο για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της ΕΕ (βλ. Κεφ. 4.2.) και από το 2014 στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» (βλ. Κεφ. 4.3.).

Για την επίτευξη των στόχων του, το Πρόγραμμα υποστήριξε τη διάχυση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων, τη συμμετοχή ερευνητών σε σημαντικά διεθνή συνέδρια και κυρίως σε αυτά που διοργανώνονται στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και διεθνών προγραμμάτων, τη φιλοξενία στην Κύπρο διεθνών επιστημονικών και ερευνητικών συνεδρίων και συναντήσεων καθώς και την ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής κυπριακών φορέων σε ευρωπαϊκά Προγράμματα. Με αυτό τον τρόπο δόθηκε η ευκαιρία στους ερευνητές της Κύπρου να παρουσιάσουν τα αποτελέσματά τους στο διεθνή χώρο, να ενημερωθούν για τις δραστηριότητες ξένων συναδέλφων τους και να αναπτύξουν επαφές αλλά και σχέσεις συνεργασίας, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε συμμετοχή σε κοινές προτάσεις

και έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς. Για το σκοπό αυτό το Ίδρυμα σχεδίασε σχετική Δράση. Στόχος της Δράσης «Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο» ήταν η διεθνής δικτύωση των κυρίων Ερευνητών για την ανταλλαγή θεωρητικής και πρακτικής γνώσης, τη μεταφορά τεχνολογίας και τη διεύρυνση των δυνατοτήτων συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα στο πλαίσιο Προγραμμάτων της ΕΕ. Η Δράση «Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο», προκηρύχθηκε στα τέλη του 2013 και βρισκόταν σε εξέλιξη κατά τη διάρκεια του 2014.

Στο πλαίσιο της Δράσης χρηματοδοτήθηκε, το 2014, η συμμετοχή 46 φορέων για συμμετοχή σε εκδηλώσεις διεθνούς δικτύωσης στο εξωτερικό, οι οποίοι πραγματοποίησαν συνολικά περί τις 250 συναντήσεις.

Κεφάλαιο 04

Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Διεθνής Συνεργασία

4.1. Εισαγωγή

Αναγνωρίζοντας την πολυδιάστατη σημασία της δικτύωσης και της διεθνούς συνεργασίας, το ΙΠΕ έχει αναπτύξει σημαντικές πρωτοβουλίες για την προώθηση της συμμετοχής των κυπριακών φορέων και ερευνητών, σε δραστηριότητες υλοποίησης διεθνούς έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων, υπηρεσιών και τεχνολογικών λύσεων, με δυνατότητες εφαρμογής και αξιοποίησης σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Ο ρόλος του ΙΠΕ για την προώθηση της δικτύωσης και της διεθνούς συνεργασίας της ερευνητικής κοινότητας της Κύπρου κατανέμεται σε δυο επίπεδα και υλοποιείται μέσα από τις ακόλουθες δραστηριότητες: (α) το σχεδιασμό και τη διαχείριση εθνικών προγραμμάτων επιχορήγησης για ανάπτυξη της διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας (Προγράμματα Άξονα V της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, Κεφ.3.6) και (β) την προώθηση της συμμετοχής κυπριακών οργανισμών και ερευνητικών φορέων σε Προγράμματα και Πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς και διεθνείς Οργανισμούς.

Στο πλαίσιο της δεύτερης δραστηριότητάς του, το ΙΠΕ επιδιώκει την ενημέρωση, την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση των κυπριακών οργανισμών και ερευνητικών φορέων να συμμετέχουν σε διεθνή και ευρωπαϊκά Προγράμματα, αναπτύσσοντας με αυτό τον τρόπο την ερευνητική τους ικανότητα, ενισχύοντας τη διαδικασία μεταφοράς τεχνογνωσίας από το εξωτερικό και προσελκύοντας στην Κύπρο χρηματοδότηση που είναι διαθέσιμη από ευρωπαϊκά και διεθνή κονδύλια.

4.2. Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο (7^ο ΠΠ) της ΕΕ για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (2007-2013)

4.2.1. Εισαγωγή στο 7^ο ΠΠ

Το Πρόγραμμα Πλαίσιο αποτέλεσε το μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων για τη χρονική περίοδο 2007-2013. Ο συνολικός προϋπολογισμός του 7^{ου} ΠΠ ανήλθε στα €53,2 δις. Κύριοι στόχοι του Προγράμματος ήταν η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ μέσω της ανάπτυξης της γνώσης, η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και η αύξηση του ποσοστού των δημόσιων και ιδιωτικών δαπανών των κρατών-μελών για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη.

4.2.2. Συμμετοχή της Κύπρου στο 7^ο ΠΠ

4.2.2.1. Κυπριακή συμμετοχή ανά Πρόγραμμα/Δραστηριότητα

Η συμμετοχή της Κύπρου στο 7^ο ΠΠ, με τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από την αρχή του Προγράμματος μέχρι και τον Μάιο του 2015 κρίνεται ως αρκετά ικανοποιητική, λαμβάνοντας υπόψη σημαντικούς περιοριστικούς παράγοντες που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το μέγεθος της χώρας και του ερευνητικού της δυναμικού, τον αριθμό των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, την περιορισμένη βιομηχανική δραστηριότητα και την παραδοσιακή δομή των εγχώριων επιχειρήσεων.

Στον Πίνακα 3 παρουσιάζεται ο αριθμός των Συμβολαίων Έργων που έχουν υπογραφεί από κυπριακούς φορείς από την αρχή του 7^{ου} ΠΠ μέχρι και τον Μάιο του 2015, καθώς και το συνολικό ποσό που εξασφάλισαν οι κυπριακοί φορείς από τα συμβόλαια αυτά.

Συγκεκριμένα, την περίοδο 2007-2014 είχαν υπογραφεί συνολικά 390 Συμβόλαια Έργων, με τη χρηματοδότηση των κυπριακών φορέων να ανέρχεται στα €93 εκ. Τα περισσότερα έργα ανήκουν στο επιμέρους Ειδικό Πρόγραμμα «Συνεργασία» (200 έργα) καθιστώντας το το πιο πετυχημένο για τους κύριους συμμετέχοντες, ενώ παρόμοια εικόνα παρουσιάζεται και για τη χρηματοδότηση που εξασφάλισαν οι κυπριακοί φορείς αφού αυτή πλησιάζει, για το ίδιο Πρόγραμμα, τα €46 εκ. και αντιστοιχεί στο 49% της συνολικής χρηματοδότησης που εξασφάλισε η Κύπρος.

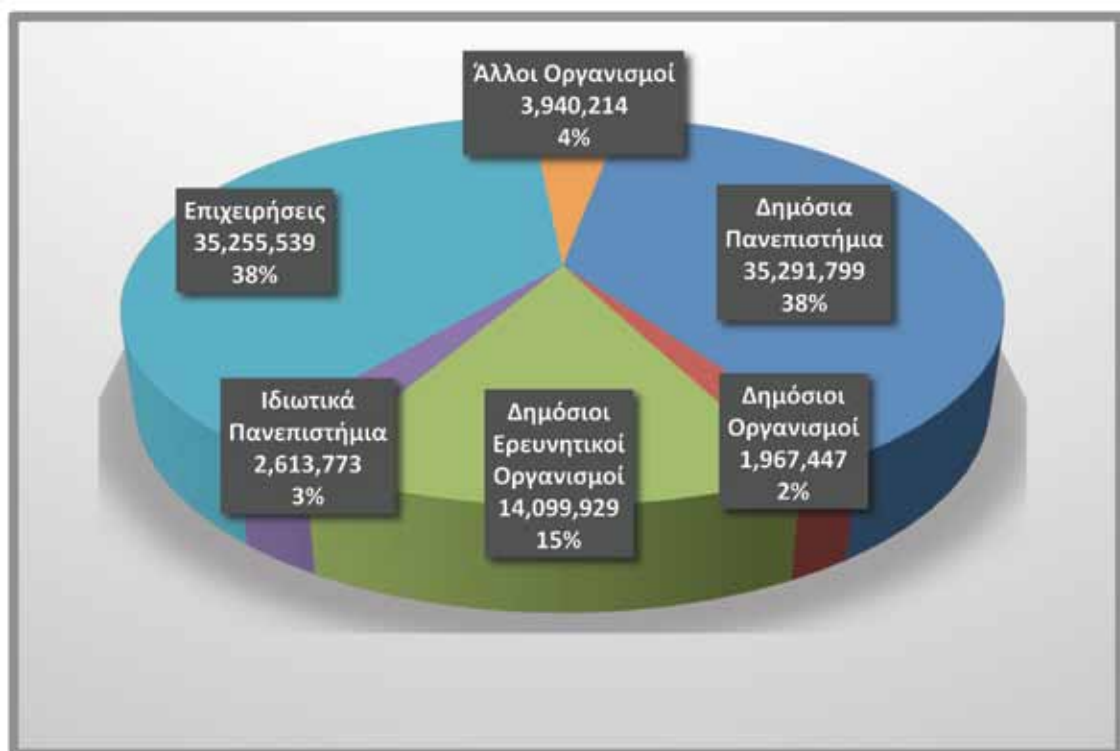
**Πίνακας 3: Αριθμός Συμβολαίων Έργων και Χρηματοδότηση
Κυπριακών Φορέων από το 7^ο ΠΠ**

Πρόγραμμα	Συμβόλαια Έργων	Συνολικό Ποσό Κυπριακών Φορέων σε Συμβόλαια
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	200	€45.997.480
ΙΔΕΕΣ	11	€14.265.756
ΑΝΘΡΩΠΟΙ	59	€12.876.056
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	118	€19.977.673
ΕΥΡΑΤΟΜ	2	€51.731
ΣΥΝΟΛΟ	390	€93.168.696

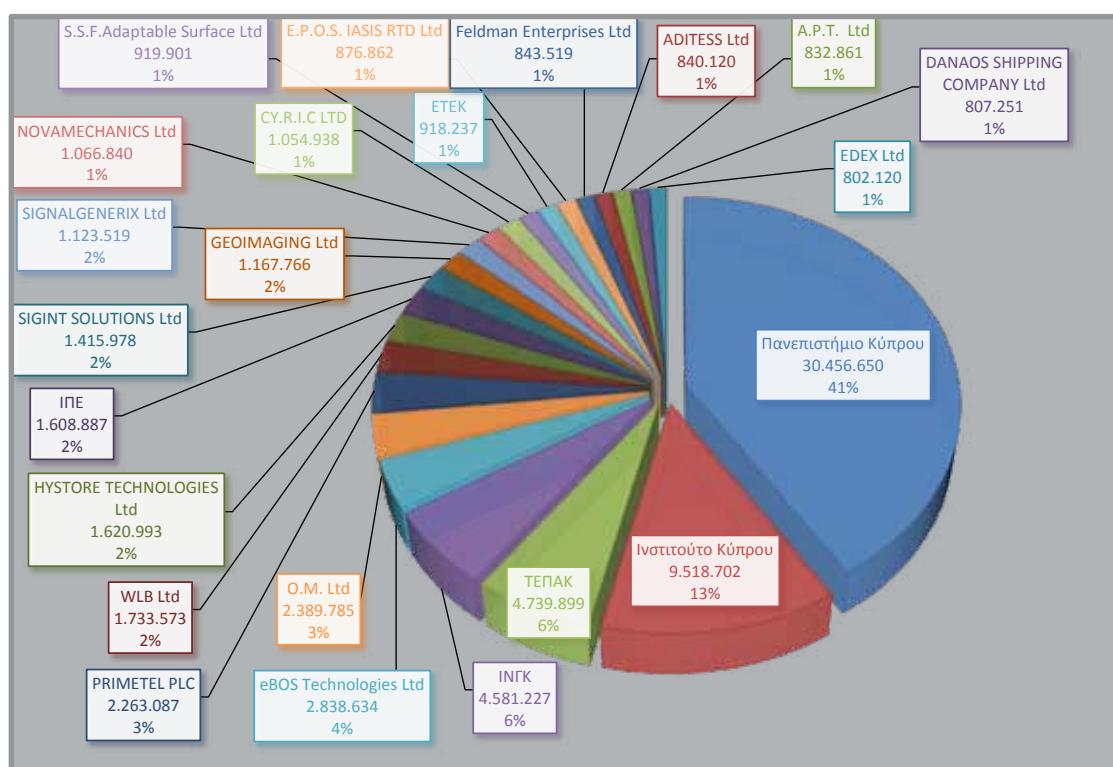
Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία που αφορούν στην συμμετοχή της Κύπρου στο 7^ο ΠΠ από την έναρξή του Προγράμματος Πλαίσιο το 2007 μέχρι και την ολοκλήρωσή του το 2013 (Πίνακας 4).

Πίνακας 4: Αποτελέσματα Συμμετοχής στο 7^ο ΠΠ

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 7^{ου} ΠΠ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (2007-2013):		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ 7^ο ΠΠ (2007-2013)	
Επιλέξιμες Προτάσεις που υποβλήθηκαν:	135,802	Προτάσεις που υποβλήθηκαν με κυπριακή συμμετοχή:	2434
		Αριθμός κυπριακών συμμετοχών σε προτάσεις	2944
		Συμμετοχές κυπριακών ΜμΕ σε προτάσεις	1310
Αριθμός Συμβολαίων που υπογράφηκαν	25,282	Αριθμός Συμβολαίων Έργου που υπογράφηκαν	390
		Αριθμός κυπριακών συμμετοχών σε χρηματοδοτούμενα Έργα	463
		Αριθμός συμμετοχών κυπριακών ΜμΕ σε χρηματοδοτούμενα Έργα	140
		Αριθμός χρηματοδοτούμενων Έργων με Συντονιστή από Κύπρο	74
Χρηματοδότηση που δόθηκε από ΕΕ:	€45,000.000.000	Χρηματοδότηση που δόθηκε από ΕΕ σε κυπριακούς φορείς	€93.168.696
		Χρηματοδότηση που δόθηκε από ΕΕ στις κυπριακές ΜμΕ	€30.553.719

Διάγραμμα 23: Κατανομή προϋπολογισμού έργων του 7^{ου} ΠΠ ανά κατηγορία Φορέα

Διάγραμμα 24: Κατανομή Χρηματοδότησης σε Φορείς

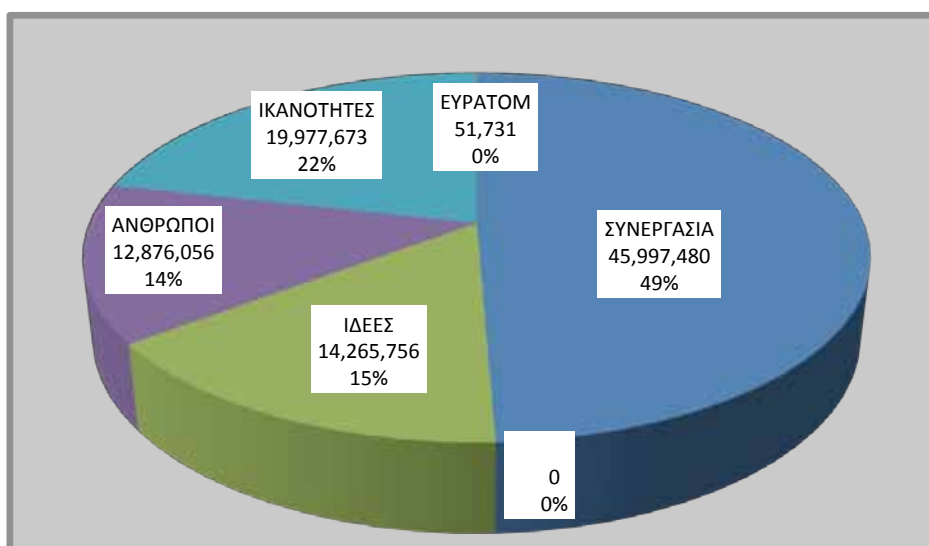
Συνολικά, στις 490 Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 7^{ου} ΠΠ που ανακοινώθηκαν από το 2007 έως και το 2013, υποβλήθηκαν 2434 επιλέξιμες προτάσεις έργων, με κυπριακή συμμετοχή, εκ των οποίων οι 1310 ήταν ΜμΕ. Το συνολικό ποσό που διεκδίκησαν οι κυπριακοί φορείς ανήλθε συνολικά στα €78,8 εκ.

Από αυτές τις προτάσεις έργων, οι 384 πέρασαν όλα τα κριτήρια αξιολόγησης και προωθήθηκαν στον κατάλογο με τις υποψήφιες προτάσεις για χρηματοδότηση (proposals retained for funding) με ποσοστό επιτυχίας 15,7%. Το σύνολο των Συμβολαίων Έργου που τελικώς υπογράφηκαν ανέρχεται στα 360 με ποσοστό επιτυχίας 14,8%.

Ο μέσος όρος του ποσοστού επιτυχίας της συνολικής συμμετοχής της Κύπρου στο 7^ο ΠΠ (με βάση την κατάταξη των προτάσεων με κυπριακή συμμετοχή στη λίστα υποψήφιων προτάσεων για χρηματοδότηση) είναι 15,1 %. Τα ποσοστά επιτυχίας της Κύπρου, παρουσίασαν σταδιακή άνοδο κατά τη διάρκεια του 7^{ου} ΠΠ, αφού το αντίστοιχο ποσοστό επιτυχίας του 2009, που αφορούσε τη συμμετοχή της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας στα πρώτα δύο χρόνια της εφαρμογής του 7^{ου} ΠΠ (2007-2008), ανήλθε μόλις στο 11%.

Το συνολικό ποσό που εξασφάλισαν οι κυπριακοί φορείς μέχρι τις αρχές του 2015, Βάσει των Συμβολαίων Έργου, ανέρχεται στα €93,2 εκ.

Διάγραμμα 25: Συνολικό ποσό που εξασφάλισαν οι κυπριακοί φορείς από την ΕΕ ανα Πρόγραμμα

Ως προς τη συμμετοχή κυπριακών φορέων σε ευρωπαϊκά έργα, με ρόλο συντονιστή, από τις 463 συμμετοχές σε έργα μόνο σε 74 ο κυπριακός φορέας είχε συντονιστικό ρόλο. Οι 40 συμμετοχές ήταν στο Πρόγραμμα «Ανθρωποι», εκ των οποίων μόνο οι 9 προέρχονται από έργα με δίκτυο συνεργασίας ενώ τα υπόλοιπα είναι υποτροφίες και 11 συμμετοχές στο Πρόγραμμα «Ιδέες», όπου οι προτάσεις υποβάλλονται κατά κύριο λόγο από έναν οργανισμό χωρίς να απαιτείται η δημιουργία διεθνούς δικτύου συνεργασίας. Επιπλέον, από τα 360 Συμβόλαια Έργων που έχουν υπογραφεί και στα οποία συμμετέχουν κυπριακοί φορείς, τα 63 έχουν συντονιστή από την Κύπρο. Ωστόσο, τα 40 έργα από αυτά έχουν υποβληθεί στο Πρόγραμμα «Ανθρωποι» και τα 11 στο Πρόγραμμα «Ιδέες», όπου οι προτάσεις

υποβάλλονται κατά κύριο λόγο από έναν Οργανισμό χωρίς να απαιτείται η δημιουργία διεθνικού δικτύου συνεργασίας.

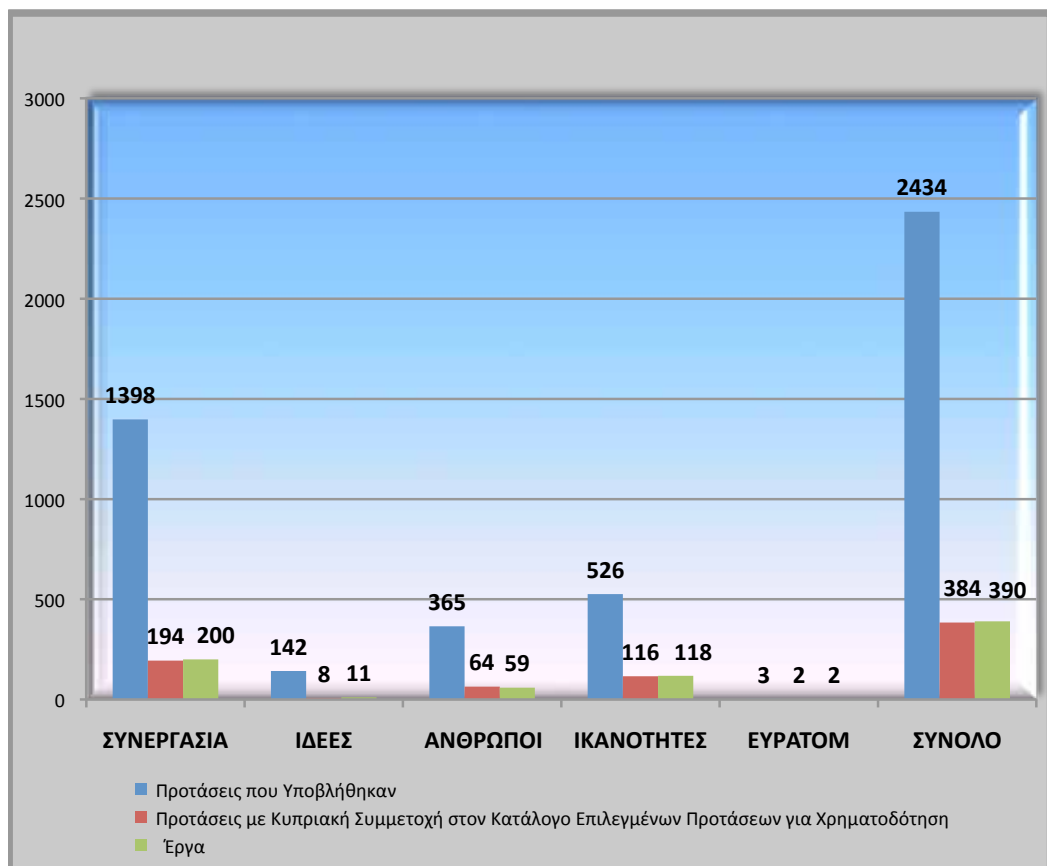
Τα στοιχεία που αναφέρονται στην συμμετοχή ΜμΕ σε ευρωπαϊκά έργα κρίνονται ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Βάσει των μέχρι σήμερα αποτελεσμάτων, οι συμμετοχές των ΜμΕ ανήλθαν στις 1310 (επί των επιλέξιμων προτάσεων), αριθμός που φτάνει στο 54% όλων των συμμετοχών (2434) από την Κύπρο. Η συμμετοχή ΜμΕ σε έργα που εξασφαλίστηκαν ανέρχεται στις 140 ΜμΕ. Συνολικά οι κυπριακές επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες, αποκόμισαν συνολικό ποσό χρηματοδότησης €35,3 εκ., ποσοστό που αποτελεί το 38% του συνόλου της χρηματοδότησης που εξασφάλισαν φορείς από την Κύπρο.

4.2.2.1. Κυπριακή συμμετοχή ανά Πρόγραμμα/Δραστηριότητα

Από το σύνολο των επιλέξιμων προτάσεων που υποβλήθηκαν με κυπριακή συμμετοχή (2434):

- 57% υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Συνεργασία»
- 24% υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Ικανότητες»
- 14% υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Άνθρωποι»
- 5% υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Ιδέες»

Διάγραμμα 26: Ποσοστό συμμετοχής της Κύπρου στο 7^ο ΠΠ ανά Πρόγραμμα

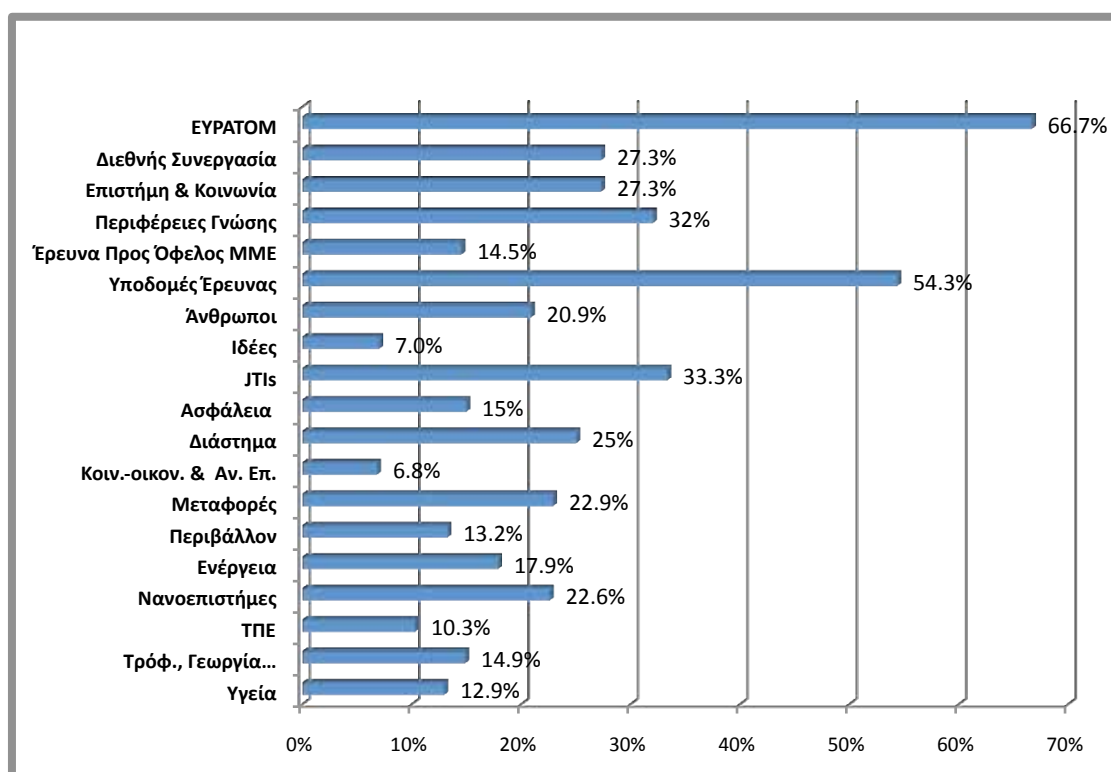

Ειδικό Πρόγραμμα «Συνεργασία»

Το Πρόγραμμα «Συνεργασία» ήταν το δημοφιλέστερο Πρόγραμμα για τους κυπριακούς φορείς. Από το σύνολο των επιλέξιμων προτάσεων που υποβλήθηκαν, το 60% υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Συνεργασία», στο οποίο αντιστοιχεί το 49% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης που εξασφάλισαν οι κυπριακοί φορείς.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα ανά θεματική προτεραιότητα, από το σύνολο των 2434 επιλέξιμων Προτάσεων που υποβλήθηκαν, οι 614 ανήκουν στη θεματική προτεραιότητα «Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών» (ΤΠΕ). Το πιο υψηλό ποσοστό επιτυχίας μεταξύ των θεματικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος κατέγραψε η θεματική «Μεταφορές» με 22,9% ενώ το πιο χαμηλό η θεματική «Κοινωνικές & Ανθρωπιστικές Επιστήμες» με μόλις 6,8%.

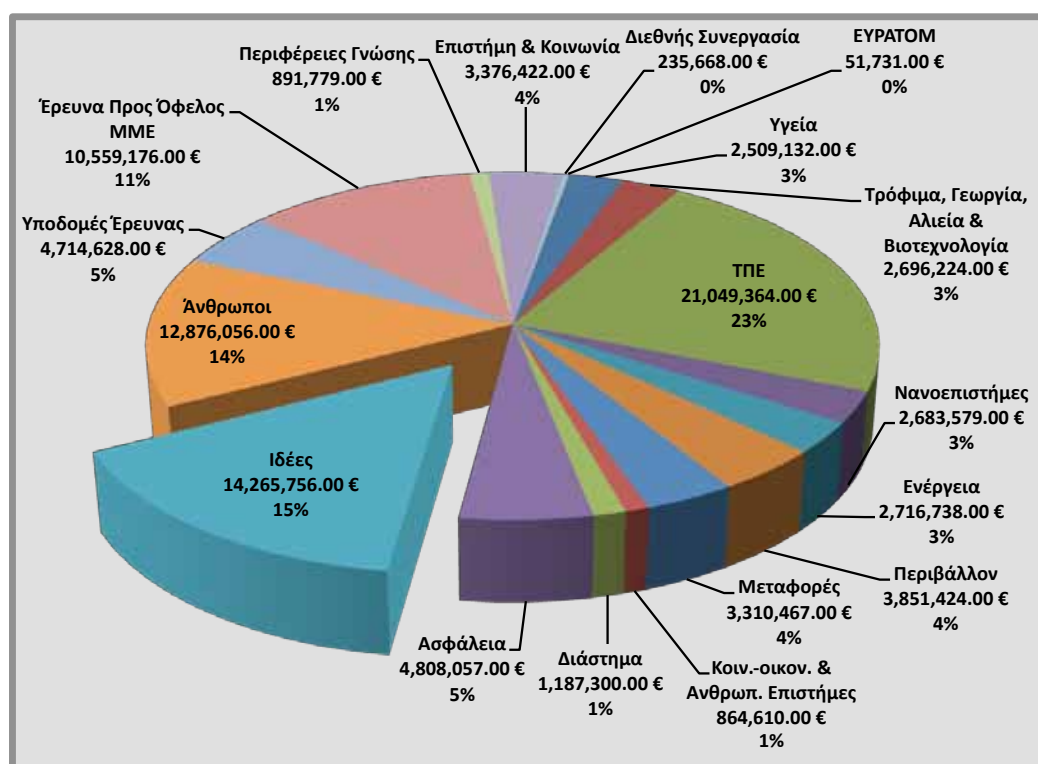
Διάγραμμα 27: Ποσοστό Επιτυχίας ανά Θεματική Προτεραιότητα/Δράση/Πρόγραμμα βάσει συμμετοχών στον κατάλογο Επιλεγμένων Προτάσεων για Χρηματοδότηση

Στη θεματική προτεραιότητα «ΤΠΕ», όπου σημειώθηκε και ο μεγαλύτερος αριθμός κυπριακών συμμετοχών (614 προτάσεις) και αναλογικά ο μεγαλύτερος αριθμός έργων που χρηματοδοτήθηκαν (70 έργα), το ποσοστό επιτυχία ανήλθε στο 11,4%. Η εν λόγω θεματική απέφερε στους κυπριακούς ερευνητικούς φορείς €21 εκ., ποσό που αποτελεί το 23% του συνολικού ποσού που αποκόμισε η Κύπρος από τη συμμετοχή της σε έργα του 7ου ΠΠ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά επιτυχίας της Κύπρου σε συγκεκριμένα Προγράμματα και Δράσεις, όπως για παράδειγμα στα Προγράμματα «EURATOM» και «Υποδομές Έρευνας» (Διάγραμμα 27). Η εικόνα αυτή οφείλεται, κατά μεγάλο ποσοστό, στις ειδικές προδιαγραφές των προκηρύξεων εν λόγω Προγραμμάτων που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση πολύ μικρού αριθμού έργων μεγαλύτερης κλίμακας. Στις περιπτώσεις αυτές, ο αριθμός προτάσεων που υποβάλλεται είναι πολύ μικρός, ενώ σημαντικό παράγοντα για την επιτυχία των προτάσεων διαδραματίζει η εκ των προτέρων δικτύωση των φορέων που συμμετέχουν και η στενή συνεργασία με την ΕΕ κατά την ετοιμασία των προτάσεων.

Διάγραμμα 28: Ποσά που αποκόμισαν οι κυπριακοί φορείς από την ΕΕ ανά Θεματική Προτεραιότητα /Δράση/ Πρόγραμμα

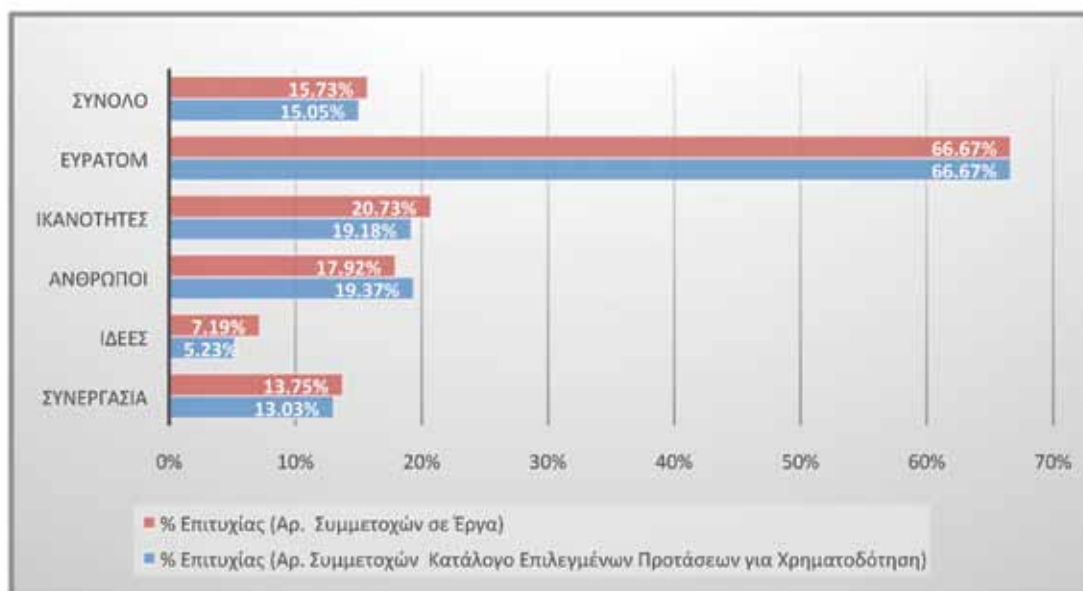
Ειδικό Πρόγραμμα «ΙΔΕΕΣ»

Το 5% των προτάσεων με κυπριακή συμμετοχή υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Ιδέες». Στο εν λόγω Πρόγραμμα αντιστοιχεί το 15% του συνολικού ποσού που δόθηκε στους κυπριακούς φορείς (€14,3 εκ.), 7,9% ποσοστό επιτυχίας, βάσει των Συμβολαίων Έργων και 5,23% ποσοστό επιτυχίας βάσει συμμετοχών στον κατάλογο υποψηφίων προτάσεων για χρηματοδότηση.

Ειδικό Πρόγραμμα «ΑΝΘΡΩΠΟΙ»

Το 14% των προτάσεων με κυπριακή συμμετοχή υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Ανθρωποι», στο οποίο αντιστοιχεί επίσης το 14% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης που δόθηκε στους κυπριακούς φορείς. Στο εν λόγω Πρόγραμμα παρουσιάζονται υψηλά ποσοστά επιτυχίας για τους κυπριακούς φορείς, καθώς το ποσοστό επιτυχίας βάσει των Συμβολαίων Έργων ανήλθε στο 18%, ενώ το ποσοστό επιτυχίας βάσει συμμετοχών στον κατάλογο υποψηφίων προτάσεων για χρηματοδότηση έφτασε στο 19,3%.

Διάγραμμα 29: Ποσοστά επιτυχίας της Κύπρου ανά Πρόγραμμα

Ειδικό Πρόγραμμα «ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ»

Το 24% των προτάσεων με κυπριακή συμμετοχή υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «Ικανότητες», στο οποίο αντιστοιχεί το 22% του συνολικού ποσού που δόθηκε στους κυπριακούς φορείς, ενώ υψηλά ποσοστά επιτυχίας παρουσιάζονται στη Δραστηριότητα «Ερευνητική Υποδομή» για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

4.3. Το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της ΕΕ

4.3.1. Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» («Horizon 2020») αποτελεί το νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα πλαίσιο της ΕΕ για την Έρευνα και την Καινοτομία (2014-2020). Ο «Ορίζοντας 2020» υποστηρίζει τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020», που στοχεύει στην ανάδειξη της έρευνας και της καινοτομίας ως κεντρικούς μοχλούς για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης προς αποτελεσματική αντιμετώπιση σημαντικών και επίκαιρων κοινωνικών προκλήσεων.

Το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» συνενώνει και ενισχύει τις δράσεις που χρηματοδοτούνταν παλαιότερα από το 7^ο ΠΠ για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της ΕΕ, τα τμήματα που αφορούν στην καινοτομία του 1^{ου} Προγράμματος Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία της ΕΕ (Competitiveness and Innovation Framework Programme - CIP) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (European Institute of Innovation and Technology - EIT).

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» αποτελεί το βασικό μηχανισμό για την υλοποίηση της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», της Ένωσης Καινοτομίας και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, φιλοδοξώντας να συμβάλει στην προσπάθεια για ανταπόκριση στην οικονομική κρίση και στη βελτίωση των μελλοντικών συνθηκών για απασχόληση και ανάπτυξη, στην αντιμετώπιση των ανησυχιών των κρατών σχετικά με την ευημερία, την ασφάλεια και το περιβάλλον και στην ενδυνάμωση της παγκόσμιας θέσης της ΕΕ στην Έρευνα, Καινοτομία και Τεχνολογία.

Το Πρόγραμμα έχει συνολικό προϋπολογισμό ύψους €80 δισ. και καλύπτει την περίοδο 2014-2020.

Οι πρώτες Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ανακοινώθηκαν το Δεκέμβριο του 2013.

4.3.2. Συμμετοχή της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»

Η συμμετοχή της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία που ανακοινώθηκαν μέχρι τον Ιούλιο του 2015, κρίνεται ως ιδιαίτερα ενθαρρυντική.

Στον Πίνακα 5 παρουσιάζεται ο αριθμός των Συμβολαίων Έργων που έχουν υπογραφεί από κυπριακούς φορείς από την έναρξη του Προγράμματος μέχρι και τον Ιούλιο του 2015, καθώς και το συνολικό ποσό που εξασφάλισαν οι φορείς στα Συμβόλαια αυτά.

Συγκεκριμένα, την περίοδο Δεκεμβρίου 2013-Ιουλίου 2015 είχαν υπογραφεί συνολικά 74 Συμβόλαια Έργων με κυπριακή συμμετοχή, με τη χρηματοδότηση των κυπριακών φορέων να ανέρχεται στα €26,4 εκ. Τα περισσότερα έργα ανήκουν στο επιμέρους Πρόγραμμα των «Κοινωνικών Προκλήσεων» αφού υπογράφηκαν συνολικά 27 Συμβόλαια Έργων.

Πίνακας 5: Αποτελέσματα συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ	ΑΡ. ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΑΡ. ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΡΓΑ	ΑΡ. ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΕΡΓΑ	% ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (ΑΡ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ)
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑ	212	240	24	25	22	25	10,42%
ΑΝΤΑΓΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	164	201	20	21	15	16	10,45%
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	231	296	24	34	27	36	11,49%
ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ & ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	22	37	5	8	6	10	21,62%
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	27	35	6	6	3	3	17,14%
ΕΥΡΑΤΟΜ	1	1	1	1	1	1	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ	657	810	80	95	74	91	11,73%

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία που αφορούν στην συμμετοχή της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» από την έναρξή του Προγράμματος Πλαίσιο μέχρι και τον Ιούλιο.

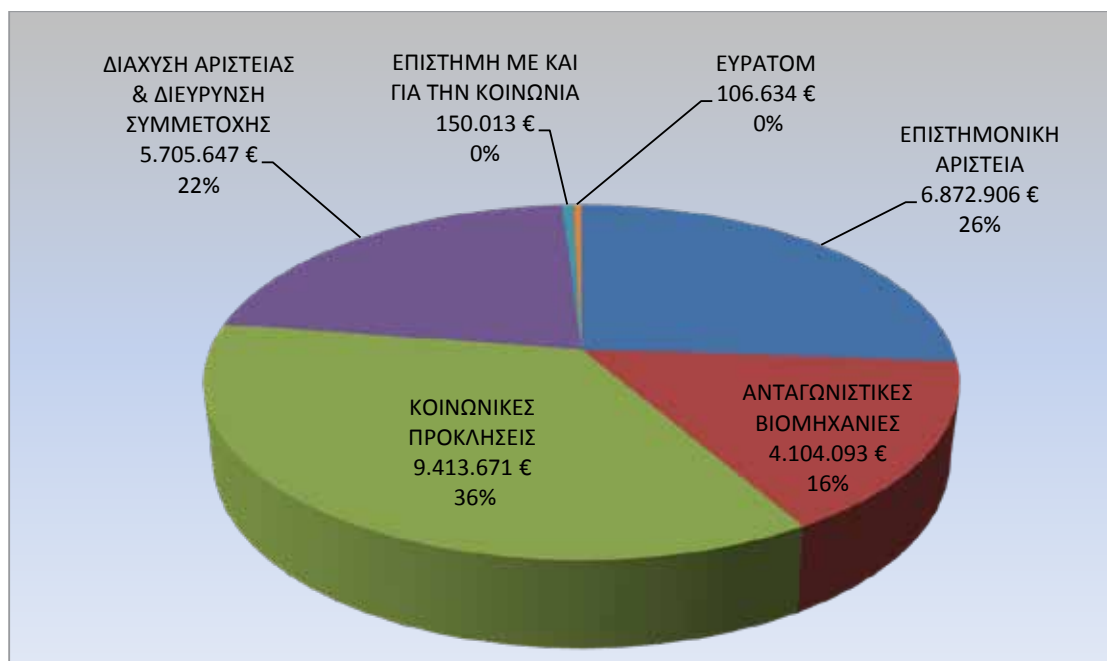
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020» ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (2013-2015)		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020» (2013-2015)	
Επιλέξιμες προτάσεις που υποβλήθηκαν	37.566	Προτάσεις που υποβλήθηκαν με κυπριακή συμμετοχή	657
		Αριθμός κυπριακών συμμετοχών σε προτάσεις	810
		Συμμετοχές κυπριακών ΜμΕ σε προτάσεις	284
Αριθμός επιλέξιμων προτάσεων για χρηματοδότηση	4.843	Αριθμός προτάσεων στον κατάλογο επιλεγμένων προτάσεων για χρηματοδότηση	80
		Αριθμός κυπριακών συμμετοχών στον κατάλογο επιλεγμένων προτάσεων για χρηματοδότηση	95
Αριθμός Συμβολαίων που υπογράφηκαν	5.057	Αριθμός Συμβολαίων Έργου που υπογράφηκαν	74
		Αριθμός κυπριακών συμμετοχών σε χρηματοδοτούμενα έργα	91
		Αριθμός συμμετοχών κυπριακών ΜμΕ σε χρηματοδοτούμενα Έργα	27
Χρηματοδότηση που δόθηκε από ΕΕ	€7.358.241.866	Χρηματοδότηση που δόθηκε από ΕΕ σε κυπριακούς φορείς	€26.352.963

Κατά την περίοδο αναφοράς προκηρύχθηκαν στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020» 112 Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, υποβλήθηκαν 657 προτάσεις έργων με κυπριακή συμμετοχή, εκ των οποίων οι 284 από ΜμΕ.

Από αυτές τις προτάσεις έργων, οι 80 πέρασαν όλα τα κριτήρια αξιολόγησης και προωθήθηκαν στον κατάλογο με τις υποψήφιες προτάσεις για χρηματοδότηση (proposals retained for funding) με ποσοστό επιτυχίας 12,2%. Το σύνολο των Συμβολαίων Έργου που τελικώς υπογράφηκαν ανέρχεται στα 74, με ποσοστό επιτυχίας 11,3%.

Ο μέσος όρος του ποσοστού επιτυχίας της συνολικής συμμετοχής της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» (με βάση την κατάταξη των προτάσεων με κυπριακή συμμετοχή στη λίστα υποψήφιων προτάσεων για χρηματοδότηση) ανέρχεται στο 11,73%.

Διάγραμμα 30: Συνολικά ποσά που εξασφάλισαν οι Κυπριακοί Φορείς από την ΕΕ ανά προτεραιότητα του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

4.3.3. Οι Δραστηριότητες του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας

Κατά το έτος 2014, το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας υποστήριξε ενεργά τους κυπριακούς φορείς στην προσπάθειά τους να συμμετέχουν με επιτυχία στα ερευνητικά έργα της ΕΕ, αξιοποιώντας την πολύχρονη εμπειρία του σε θέματα επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης και τη συμμετοχή του σε ευρωπαϊκά δίκτυα για την έρευνα και την καινοτομία.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για συντονισμό των δραστηριοτήτων για τη συμμετοχή της Κύπρου στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το Ίδρυμα φιλοξενεί τα Εθνικά Σημεία Επαφής (ΕΣΕ) - National Contact Points (NCPs) για την Κύπρο τα οποία παρείχαν, χωρίς χρέωση, υπηρεσίες στήριξης σε εκατοντάδες ερευνητές για όλες τις δραστηριότητες του Προγράμματος.

Με στόχο τη διευκόλυνση της συμμετοχής κυπριακών φορέων, τα ΕΣΕ προσέφεραν συνοπτικά τις εξής υπηρεσίες:

Συστηματική Διοχέτευση Πληροφοριών προς την Ερευνητική Κοινότητα της Κύπρου

Κύρια δραστηριότητα των ΕΣΕ ήταν η διάχυση πληροφοριών μέσω ηλεκτρονικής αλλά και απευθείας επικοινωνίας με τους ενδιαφερόμενους σε θέματα που αφορούσαν σημαντικά συνέδρια, εκδηλώσεις δικτύωσης καθώς και το περιεχόμενο και τη διαδικασία υποβολής προτάσεων για τις Προσκλήσεις του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκε μεγάλος αριθμός κατ' ιδίαν συναντήσεων για ενημέρωση και επίλυση αποριών καθώς και συμμετοχή των ΕΣΕ σε αριθμό εκδηλώσεων κατόπιν πρόσκλησης από κυπριακούς Φορείς.

Διοργάνωση Εκπαιδευτικών και άλλων Σεμιναρίων

Κατά το 2014, διοργανώθηκαν Εκπαιδευτικά και άλλα Σεμινάρια βάσει των αναγκών της ερευνητικής κοινότητας. Ενδεικτικά, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες στοχευμένες εκδηλώσεις σχετικά με το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» τις οποίες παρακολούθησαν πέραν των 2000 ατόμων:

- 24 Ενημερωτικές Ημερίδες.
- 33 Ενημερωτικές Ημερίδες στις οποίες συμμετείχε το ΙΠΕ κατόπιν πρόσκλησης.
- 19 Εκπαιδευτικά Εργαστήρια με θέματα όπως η προετοιμασία πετυχημένων προτάσεων, οικονομικά και νομικά θέματα και η διαχείριση έργων.

Παροχή Εξατομικευμένης Στήριξης

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν εκατοντάδες συναντήσεις για παροχή εξατομικευμένης στήριξης για την ετοιμασία και υποβολή Προτάσεων, στο πλαίσιο Προσκλήσεων του Προγράμματος. Επιπλέον, περαιτέρω στήριξη δόθηκε από τα ΕΣΕ και για ειδικά θέματα όπως θέματα Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνητικού Κοινοπραξίας, συμβουλές σε διαχειριστικά θέματα και θέματα συμβολαίων (π.χ. δικαιώματα/ευθύνες συμμετεχόντων) καθώς και στήριξη κατά τη διάρκεια

Στήριξη στην Εξεύρεση Συνεργατών από το Εξωτερικό

Η υποστήριξη των κυρίων ερευνητών περιλάμβανε και την παροχή Βοήθειας για εξεύρεση συνεργατών για τη δημιουργία Δικτύων Συνεργασίας για υποβολή Προτάσεων, μέσω της προώθησης Προφίλ Φορέων και Αναζητήσεων Συνεργατών στα Ευρωπαϊκά Δίκτυα ΕΣΕ, αλλά και της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων που ανέπτυξαν τα Δίκτυα των ΕΣΕ για το σκοπό αυτό.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στην προώθηση Αναζητήσεων Συνεργατών, τα ΕΣΕ παρείχαν στήριξη στην ετοιμασία Προφίλ Φορέων και Αναζητήσεων Συνεργατών για συγκεκριμένες ιδέες για έργα, τα οποία στη συνέχεια προωθούν στα ΕΣΕ του εξωτερικού για γενική αλλά και στοχευμένη διάχυση σε τυχόν ενδιαφερόμενους συνεργάτες τους. Επιπρόσθετα, προσφέρθηκε βοήθεια σε σημαντικό αριθμό φορέων της Κύπρου στην ετοιμασία και υποβολή Αναζητήσεων Συνεργατών, μέσω των ηλεκτρονικών εργαλείων δικτύωσης των ΕΣΕ στο διαδίκτυο, με ιδιαίτερη επιτυχία να σημειώνεται στο εργαλείο του Δικτύου των ΕΣΕ για τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), «Idealist 2014».

Προεπισκόπηση Προτάσεων

Τα ΕΣΕ παρείχαν υψηλού επιπέδου εξατομικευμένη Βοήθεια στην ετοιμασία ανταγωνιστικών Προτάσεων, στο πλαίσιο προεπισκόπησης Προτάσεων, ιδιαίτερα στο Πρόγραμμα «Ανθρωποι» («Marie Curie Fellowships») και στη θεματική προτεραιότητα «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών». Συγκεκριμένα, η υπηρεσία αυτή αφορούσε μεταξύ άλλων σε προκαταρκτικό έλεγχο σε σχέση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, έλεγχο της συμβατότητας της ιδέας με τους στόχους της Πρόσκλησης, καθοδήγηση στην εύρεση των ορθών επίσημων εγγράφων και προτύπων εντύπων υποβολής, εισηγήσεις για το σχεδιασμό της Πρότασης και επεξήγηση των απαιτήσεων των εντύπων, συμβουλές για την προσέγγιση της συνολικής στρατηγικής και δομής της Πρότασης, αλλά και κειμενογραφικό έλεγχο. Κατά τη διάρκεια του 2014 πραγματοποιήθηκαν περίπου 90 προεπισκοπήσεις Προτάσεων.

Εκπαίδευση Προσωπικού ΙΠΕ για τον «Ορίζοντα 2020»

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και εκπαίδευσης των Επιστημονικών Λειτουργιών του Ιδρύματος, στελέχη του Ευρωπαϊκού Τομέα του ΙΠΕ συμμετείχαν σε εκπαιδευτικό σεμινάριο με τίτλο «Legal and Financial Issues in Horizon 2020» που διοργανώθηκε στην Κύπρο και αποσκοπούσε στη βελτίωση των δεξιοτήτων των ΕΣΕ στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στην ερευνητική κοινότητα. Επιπλέον, τα ΕΣΕ συμμετείχαν σε όλες τις Ενημερωτικές Ημερίδες που διοργανώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της ενημέρωσης για τον «Ορίζοντα 2020».

Συμμετοχή Προσωπικού ΙΠΕ σε έργα των Δικτύων ΕΣΕ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για τη συμμετοχή της Κύπρου στον «Ορίζοντα 2020», τα ΕΣΕ συμμετείχαν ως δικαιούχοι (beneficiaries) σε 11 έργα και ως συνεργάτες (associated partner) σε 4 έργα των Δικτύων ΕΣΕ για τον «Ορίζοντα 2020». Τα έργα αυτά συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντα 2020» και σκοπός τους είναι μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων συντονισμού και υψηλού επιπέδου υπηρεσιών που προσφέρονται από τα μέλη του δικτύου:

- η προώθηση των επιμέρους Προγραμμάτων του «Ορίζοντα 2020» στην ερευνητική κοινότητα
- η διευκόλυνση της εξεύρεσης συνεργατών για υποβολή προτάσεων
- η αύξηση της συμμετοχής σε ερευνητικά έργα
- η ενημέρωση της ερευνητικής κοινότητας για τα υφιστάμενα έργα, τις σχετικές εκδηλώσεις και συνέδρια, τις Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων κ.λπ.

Τα ΕΣΕ της Κύπρου κατάφεραν να έχουν δυναμική συμμετοχή στα εν λόγω έργα μέσω ανάληψης σημαντικού ρόλου ως Co-coordinators, Work Package Leaders και Task Leaders ως ακολούθως:

- NPCs Care ως Co-coordinator και Work Package Leader for Capacity Building
- IDEALIST2018 ως Work Package Leader for Capacity Building
- SiS.net2 ως Task Leader
- C-Energy 2020 ως Task Leader
- SEREN III ως Task Leader
- Net4Mobility ως Task Leader
- COSMOS2020 ως Task Leader
- NCPWIDE.NET ως Task Leader
- Net4Society4 ως Task Leader
- ETNA3 ως Task Leader
- EURAXESS TOP3 ως Task Leader
- RICH ως Associated Partner
- HNN-2 ως Associated Partner
- BioNET2 ως Associated Partner

4.4. Συμμετοχή στον Οργανισμό EUREKA

Ο Οργανισμός «EUREKA» δημιουργήθηκε το 1985 και αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο που στοχεύει στην προώθηση της βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Οργανισμού «EUREKA», βιομηχανίες, ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια από σαράντα δύο (42) ευρωπαϊκές χώρες και την ΕΕ αναπτύσσουν και αξιοποιούν τεχνολογίες απαραίτητες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας ζωής των ευρωπαίων πολιτών. Ο Οργανισμός «EUREKA» δεν επιχορηγεί έργα, αλλά εγκρίνει και συστήνει τα επιλέξιμα έργα, τα οποία τυγχάνουν επιχορήγησης από εθνικές πηγές.

Από τις δραστηριότητες του Οργανισμού «EUREKA» χρηματοδοτείται σημαντικός αριθμός έργων, τα οποία εμπίπτουν στις εξής κατηγορίες:

- **Έργα EUREKA:** Έργα βιομηχανικής έρευνας που έχουν σαν κύριο στόχο την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών.
- **Έργα EUREKA Umbrellas:** Είναι θεματικά δίκτυα, τα οποία λειτουργούν κάτω από τον Οργανισμό «EUREKA» και εστιάζουν σε μια τεχνολογική περιοχή ή επιχειρησιακό κλάδο. Ο στόχος των έργων αυτών είναι η ενεργοποίηση νέων έργων «EUREKA» στο συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο του κάθε δικτύου.
- **Έργα EUREKA Clusters:** Έργα τα οποία υλοποιούνται στο πλαίσιο των «EUREKA Clusters», τα οποία αποτελούν μακροπρόθεσμες, στρατηγικής σημασίας βιομηχανικές πρωτοβουλίες και στοχεύουν στην ανάπτυξη τεχνολογιών μεγάλης σπουδαιότητας για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, κυρίως στους τομείς της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών, της ενέργειας και της βιοτεχνολογίας.
- **Έργα EUROSTARS:** Έργα βιομηχανικής έρευνας που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος «EUROSTARS». Το Πρόγραμμα «EUROSTARS» είναι μια πρωτοβουλία του Οργανισμού «EUREKA» για τη χρηματοδότηση των ερευνητικά δραστήριων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης.

Η Κύπρος είναι μέλος του Οργανισμού «EUREKA» από το 2002, με το ΙΠΕ να αποτελεί το Εθνικό Γραφείο EUREKA στην Κύπρο, έχοντας υπό την ευθύνη του τη διαχείριση της συμμετοχής της Κύπρου στις δραστηριότητες του Οργανισμού. Στο πλαίσιο του ρόλου του ως Εθνικό Γραφείο EUREKA στην Κύπρο, το ΙΠΕ έχει καθιερώσει το Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» ως το μηχανισμό επιλογής και στήριξης των κυπριακών φορέων που επιθυμούν τη συμμετοχή τους σε έργα «EUREKA» (βλ. Κεφ. 3.4.3.).

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων ενημέρωσης της ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας, το Ίδρυμα διοργάνωσε στις 7 Φεβρουαρίου 2014 ενημερωτική ημερίδα με θέμα «Συμμετοχή στο Πρόγραμμα EUROSTARS - 11^η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων». Στην Ημερίδα έλαβαν μέρος περί τους 50 συμμετέχοντες, οι οποίοι έλαβαν συμβουλές και καθοδήγηση για την ετοιμασία ποιοτικών προτάσεων και κατά συνέπεια την αύξηση του ποσοστού επιτυχίας των φορέων από την Κύπρο στο Πρόγραμμα.

4.5. Συμμετοχή στο European Science Foundation (ESF)

Το European Science Foundation (ESF) είναι ένας πανευρωπαϊκός, μη κυβερνητικός Οργανισμός με έδρα το Στρασβούργο, στον οποίο συμμετέχουν εξήντα έξι (66) φορείς χρηματοδότησης έρευνας από είκοσι εννέα (29) χώρες του ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου, που έχουν την ευθύνη της υποστήριξης ερευνητικών δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο.

Η συμμετοχή της ερευνητικής κοινότητας μιας χώρας στις δραστηριότητες του ESF, προϋποθέτει τη συμμετοχή φορέα/ων από τη χώρα αυτή στον Οργανισμό. Το ΙΠΕ έγινε μέλος του ESF από το 2002, καταβάλλοντας ετήσια συνδρομή η οποία επιτρέπει τη συμμετοχή κυπρίων ερευνητών στις δραστηριότητές του.

Βασικοί στόχοι του ESF είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας σε επίπεδο βασικής έρευνας μέσω δραστηριοτήτων όπως η διακίνηση ερευνητών, πληροφοριών και ιδεών, η μελέτη και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα επιστημονικής και ερευνητικής πολιτικής που αφορούν τομείς στρατηγικής σημασίας και ο σχεδιασμός και η διαχείριση συλλογικών ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Τα πιο σημαντικά «εργαλεία» υλοποίησης των στόχων του είναι τα εξής:

- Exploratory Workshops - Διερευνητικά Εργαστήρια
- Research Networking Programmes - Προγράμματα Ερευνητικής Δικτύωσης
- Research Conferences - Ερευνητικές Διασκέψεις
- Forward Looks - Συναντήσεις Επιστημονικών Προοπτικών
- EUROCORES Programmes - Ερευνητικά Προγράμματα Συνεργασίας
- European Young Investigator Awards - Βραβεία για Νεαρούς Ευρωπαίους Ερευνητές
- Member Organisation Fora – Φόρουμ Οργανισμών Μελών
- Research Infrastructures - Μελέτες Ερευνητικών Υποδομών

Το ESF βρίσκεται, το τελευταίο χρονικό διάστημα, στο στάδιο της αναδιάρθρωσης των δραστηριοτήτων του, με αποτέλεσμα την αισθητή μείωση του όγκου των δραστηριοτήτων του (Διερευνητικά Εργαστήρια, Ερευνητικά Συνέδρια, Προγράμματα Ερευνητικής Δικτύωσης) καθώς και του επιστημονικού του προσωπικού.

Το Ίδρυμα υποστήριξε οικονομικά εντός του 2014, μέσα από ειδική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του, αριθμό Προγραμμάτων Ερευνητικής Δικτύωσης.

4.6. Συμμετοχή στις Δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών της ΕΕ (Joint Research Centre -JRC)

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών της ΕΕ (ΚΚΕρ) αποτελεί ξεχωριστή Γενική Διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρέχει ανεξάρτητη επιστημονική και τεχνική υποστήριξη τόσο σε αυτήν όσο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο Υπουργών και στα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Το ΚΚΕρ διαθέτει επτά (7) επιστημονικά Ινστιτούτα τα οποία διεξάγουν έρευνα που άπτεται του άμεσου ενδιαφέροντος των ευρωπαίων πολιτών, ενώ μέσα από τη συνεργασία με πανεπιστήμια, εθνικά ινστιτούτα και τη βιομηχανία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Χώρου (ΕΕΧ). Τα Ινστιτούτα του ΚΚΕρ βρίσκονται σε πέντε διαφορετικές χώρες (Βέλγιο, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία και Ισπανία) και είναι τα εξής:

- Ινστιτούτο Υλικών Αναφοράς και Μετρήσεων (Institute for Reference Materials and Measurements, IRRM - Γκιλ, Βέλγιο).
- Ινστιτούτο για την Προστασία και Ασφάλεια του Πολίτη (Institute for the Protection and Security of the Citizen, IPSC - Ίσπρα, Ιταλία).
- Ινστιτούτο για το Περιβάλλον και τη Βιωσιμότητα (Institute for Environment and Sustainability, IES - Ίσπρα, Ιταλία).
- Ινστιτούτο Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή (Institute for Health and Consumer Protection, IHCP - Ίσπρα, Ιταλία).
- Ινστιτούτο Υπερουράνιων Στοιχείων (Institute for Transuranium Elements, ITU - Καρλσρούη, Γερμανία).
- Ινστιτούτο Ενέργειας (Institute for Energy, IE - Πέπτεν, Ολλανδία).
- Ινστιτούτο Μελετών Τεχνολογιών του Μέλλοντος (Institute for Prospective Technological Studies, IPTS - Σεβίλλη, Ισπανία).

Σε όλη την Ευρώπη, το ΚΚΕρ συνεργάζεται με μεγάλο αριθμό δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών, ερευνητικών κέντρων, πανεπιστημίων, ρυθμιστικών φορέων, τοπικών αρχών, βιομηχανικών συνδέσμων και εταιριών.

Το ΚΚΕρ έχει οικοδομήσει επιτυχείς κοινοπραξίες μέσα από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Πλαίσιο για την Έρευνα της ΕΕ και επιπλέον διαθέτει πολλούς εταίρους εκτός ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων και διεθνών οργανισμών.

Η συνεργασία του ΚΚΕρ με τους κύριους εταίρους του έχει καθιερωθεί κυρίως μέσα από θεσμικά δίκτυα και ανταγωνιστικές δραστηριότητες και έργα, καθώς και μέσα από συμφωνίες συνεργασίας.

Συγκεκριμένα, το ΚΚΕρ συνεργάζεται με κύριους εταίρους σε τομείς όπως η ποιότητα του αέρα, η πρόληψη της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων, η διαχείριση ωκεανογραφικών και θαλάσσιων δεδομένων, η παροχή πληροφοριών για το τοπικό και περιφερειακό κλίμα, η παρακολούθηση της ραδιενέργειας στο περιβάλλον, η συγκέντρωση φωτοβολταϊκών συστημάτων, η έρευνα στον τομέα της σεισμικής μηχανικής, το σύστημα επίβλεψης για εμπορευματοκιβώτια, τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα, η Κοινή Αγροτική Πολιτική, οι ΓΤΟ, η τεχνική και επιστημονική υποστήριξη για τα βιοκτόνα, η μετρολογία στη χημεία και η σήμανση, ταξινόμηση, αξιολόγηση ρίσκου και η ταυτοποίηση των χημικών ουσιών.

Το Ίδρυμα είναι ο εθνικός εκπρόσωπος για θέματα που αφορούν στο ΚΚΕρ και από το 2002 εκπροσωπεί την Κύπρο στο Διοικητικό του Συμβούλιο (Board of Governors). Επίσης στέλεχος του Ιδρύματος εκτελεί χρέη Εθνικού Σημείου Επαφής (National Contact Point) του Προγράμματος της ΕΕ για Έρευνα και Καινοτομία για θέματα του ΚΚΕρ.

4.7. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα COST

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα COST (European Co-operation in the Field of Scientific and Technical Research), συστάθηκε το 1971 με στόχο την δημιουργία πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, μέσω της προώθησης και της ενδυνάμωσης της συνεργασίας στην Ευρώπη στον τομέα της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Η Κύπρος είναι πλήρες μέλος του Προγράμματος από το 1999.

Το Πρόγραμμα COST έχει εξελιχθεί σε ένα από τα μεγαλύτερα πλαίσια για ερευνητική συνεργασία στην Ευρώπη. Στο Πρόγραμμα, εκτός από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμμετέχουν και οι περισσότερες χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης. Συνολικά στο COST συμμετέχουν τριάντα έξι (36) χώρες ως πλήρη μέλη. Επίσης, συμμετέχουν ερευνητικά ιδρύματα/οργανισμοί από χώρες μη μέλη του COST χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς.

Το COST χρηματοδοτεί τα έξοδα συντονισμού και διαχείρισης Ερευνητικών Δικτύων γνωστών ως «Δράσεων», που εγκρίνονται στα πλαίσια του Προγράμματος. Οι Δράσεις αποτελούν δίκτυα συνεργασίας ερευνητών/τριών που υλοποιούν στη χώρα τους ερευνητική εργασία σε συγκεκριμένο θέμα. Οι Δράσεις του COST καλύπτουν όλο το επιστημονικό φάσμα. Μέσα από τις Δράσεις δίνεται η ευκαιρία στους ερευνητές να ανταλλάξουν απόψεις, να παρουσιάσουν τα ερευνητικά τους αποτελέσματα και να συντονίσουν τις ερευνητικές τους δραστηριότητες.

Το Πρόγραμμα COST καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής των ερευνητών στις συναντήσεις που διοργανώνονται στα πλαίσια υλοποίησης των Δράσεων. Η χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται κατά την υλοποίηση των Δράσεων εξασφαλίζεται είτε με ίδια χρηματοδότηση είτε στο πλαίσιο κάποιου άλλου Προγράμματος (π.χ. Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ, ΔΕΣΜΗ Προγραμμάτων ΙΠΕ, ιδίους πόρους). Επίσης στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων κάθε Δράσης, μπορούν να καλυφθούν τα έξοδα για διοργάνωση Καλοκαιρινών Σχολείων ή Short-term Scientific Missions.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014, το Πρόγραμμα COST έχει αποκτήσει Νέα Διακυβερνητική Δομή στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», με όνομα COST Association. Η Κύπρος είναι πλήρες μέλος της νέας ανεξάρτητης οντότητας που έχει δημιουργηθεί.

Το Ίδρυμα έχει αναλάβει τον συντονισμό του Προγράμματος στην Κύπρο, προωθώντας και ενδυναμώνοντας τη συμμετοχή της Κύπρου στις Δράσεις (Δίκτυα) του Προγράμματος. Κατά το 2014, η Κύπρος εντάχθηκε σε εξήντα τέσσερις (64) νέες Δράσεις του Προγράμματος, οι οποίες παρουσιάζοντα αναλυτικά στον Πίνακα του Παραρτήματος III.

Επίσης, κατά το 2014, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Συναντήσεις Διαχειριστικών Επιτροπών του Προγράμματος, οι οποίες υποστηρίχθηκαν οικονομικά από το Ίδρυμα:

- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας 2 της Δράσης FA1003 με τίτλο «East-West Collaboration for the Grapevine Diversity Exploration and Mobilization of Adaptive Traits for Breeding», 23-24 Ιουνίου 2014, Λεμεσός.
- 2ο Εκπαιδευτικό Σχολείο με τίτλο «WasteWater Resource Recovery Technologies» της Δράσης ES1202 με τίτλο «Conceiving WasteWater Treatment in 2020 - Energetic, Environmental and Economic Challenges», 29-31 Οκτωβρίου 2014, Λευκωσία.
- Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας 1 της Δράσης FA1306 με τίτλο «The Quest for the Tolerant Varieties - Phenotyping at Plant and Cellular Level», 13-14 Νοεμβρίου 2014, Λάρνακα.

4.8. Διακρατικές Συνεργασίες

Οι Διακρατικές Συμφωνίες ή Πρωτόκολλα Συνεργασίας είναι επίσημα έγγραφα που συνυπογράφει η Κύπρος και μια άλλη χώρα, για συνεργασία σε θέματα Έρευνας και Ανάπτυξης. Οι Συμφωνίες/Πρωτόκολλα υπογράφονται με σκοπό την ανάπτυξη και ενδυνάμωση της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας των δύο κρατών, στη βάση της ισότητας και της αμοιβαίας ωφέλειας. Η επιλογή των χωρών συνεργασίας γίνεται από την Κυπριακή Κυβέρνηση και απαιτείται έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για έναρξη των διαπραγματεύσεων για τις μορφές συνεργασίας.

Κάθε Συμφωνία ή Πρωτόκολλο που υπογράφεται, περιλαμβάνει διαφορετικές πρόνοιες, οι οποίες αντανακλούν τις πολιτικές προτεραιότητες των δύο κρατών. Η κυριότερη από τις συνθήκες βασικές πρόνοιες των Διακρατικών Συμφωνιών ή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας είναι η προκήρυξη ενός Κοινού Προγράμματος Συνεργασίας σε θέματα Έρευνας και Ανάπτυξης, βάσει του οποίου καλούνται οι ενδιαφερόμενοι ερευνητικοί φορείς και επιχειρήσεις από τις δύο χώρες να υποβάλουν από κοινού προτάσεις για την εκπόνηση συγκεκριμένων ερευνητικών έργων.

Το ΙΠΕ εκ μέρους της Κύπρου και ένας αρμόδιος οργανισμός/υπηρεσία από την άλλη χώρα, αναλαμβάνουν την ευθύνη υλοποίησης των προνοιών που προβλέπει η κάθε Συμφωνία ή Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Το Ίδρυμα έχει εντάξει στη ΔΕΣΜΗ 2009-2010 το Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες» ως το μηχανισμό ανακοίνωσης των Κοινών Προγραμμάτων Συνεργασίας.

Η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει μέχρι στιγμής υπογράψει σχετικά Πρωτόκολλα Συνεργασίας³ με την Ελλάδα, τη Γαλλία, τη Σλοβενία, την Ιταλία, την Αίγυπτο και τη Ρουμανία και το ΙΠΕ έχει προκηρύξει στο παρελθόν κοινά προγράμματα συνεργασίας με τις εν λόγω χώρες.

Συμφωνίες Συνεργασίας⁴ έχουν συναφθεί στο παρελθόν με τις ΗΠΑ, την Κούβα και το Ισραήλ ενώ με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Αυστρία έχουν υπογραφεί Μνημόνια Συναντίληψης,⁵ χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνουν στις πρόνοιές τους την προκήρυξη συγκεκριμένων Προγραμμάτων Συνεργασίας, με εξαίρεση το Ισραήλ.

Εντός του 2014 προκηρύχθηκαν Κοινές Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με τη Γαλλία και το Ισραήλ.

4.9. Συμμετοχή της Κύπρου σε Κοινά Ερευνητικά Προγράμματα

4.9.1. Συμμετοχή σε Πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του Άρθρου 185 της Συνθήκης της ΕΕ

Ambient Assisted Living (AAL)

Το ΙΠΕ έχει αναλάβει την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του Κοινού Προγράμματος «Ambient Assisted Living» (AAL), το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο του Άρθρου 185 της Συνθήκης της ΕΕ. Το Πρόγραμμα AAL αποτελεί μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής της τρίτης ηλικίας μέσα από τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και την εισαγωγή καινοτόμων τεχνολογιών και υπηρεσιών στην ευρωπαϊκή αγορά. Οι τελικοί χρήστες οι οποίοι αναμένεται να επωφεληθούν είναι όχι μόνο τα άτομα της τρίτης ηλικίας, αλλά και το περιβάλλον τους.

⁴Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας στηρίζεται σε προϋπάρχουσα Συμφωνία Συνεργασίας, έχει λιγότερο επίσημο χαρακτήρα και καθορίζει τεχνικές υλοποίησης προνοιών της Συμφωνίας.

⁵Η Συμφωνία Συνεργασίας είναι επίσημο νομικό έγγραφο το οποίο καθορίζει τα νομικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των δύο κυβερνήσεων στα θέματα που αποφασίζουν να συνεργαστούν.

⁶Το Μνημόνιο Συναντίληψης εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη των δύο μερών για μια κοινή γραμμή δράσης, χωρίς να συνεπάγεται νομική ή οικονομική δέσμευση.

Το Πρόγραμμα AAL υλοποιείται με ταυτόχρονη εξασφάλιση χρηματοδότησης, τόσο από εθνικούς πόρους, όσο και από την ΕΕ. Το AAL έχει πενταετή διάρκεια και σε αυτό συμμετέχουν συνολικά μέχρι στιγμής είκοσι τρία (23) κράτη-μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου.

EUROSTARS

Το Πρόγραμμα «EUROSTARS» αποτελεί μία ακόμη πρωτοβουλία υπό το Άρθρο 185 της Συνθήκης της ΕΕ. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η χρηματοδότηση των καινοτόμων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Έρευνας και Ανάπτυξης.

Το Πρόγραμμα «EUROSTARS» εντάσσεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού Οργανισμού «EUREKA» για ανάπτυξη της βιομηχανικής έρευνας (βλ. Κεφ. 4.4.).

Πίνακας 6: Συμμετοχή του ΙΠΕ σε Πρωτοβουλίες υπό το Άρθρο 185 της Συνθήκης της ΕΕ

A/A	ΚΟΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΟΧΕΥΣΗΣ
1	Ambient Assisted Living (AAL)	Άρθρο 185 της Συνθήκης της ΕΕ	Βελτίωση της ποιότητας ζωής της τρίτης ηλικίας μέσα από τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
2	EUROSTARS	Άρθρο 185 της Συνθήκης της ΕΕ	Στήριξη καινοτόμων ΜμΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης

4.9.2. Συμμετοχή στο Σχέδιο ERA-NET του 7ου Προγράμματος Πλαισίου

Το Σχέδιο ERA-NET περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα «Συνεργασία» του 7ου ΠΠ και έχει ως βασική επιδίωξη την ανάπτυξη και ενίσχυση του συντονισμού μη κοινοτικών (εθνικών και περιφερειακών) ερευνητικών προγραμμάτων μέσω της προώθησης της δημιουργίας των απαραίτητων Δικτύων Συνεργασίας ανάμεσα σε φορείς που σχεδιάζουν και διαχειρίζονται ερευνητικά προγράμματα στην Ευρώπη.

Μέσα από τα χρηματοδοτούμενα έργα ERA-NET, η ΕΕ παρέχει τη δυνατότητα για ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες, αναφορικά με τον τρόπο σχεδιασμού, προκήρυξης και υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των έργων, προκηρύσσονται από τους συμμετέχοντες φορείς Κοινές Προσκλήσεις, οι οποίες αντανακλούν τις ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή ερευνητική κοινότητα της αντίστοιχης θεματικής περιοχής.

Κατά το 2014, το ΙΠΕ συμμετείχε στα εξής έργα ERA-NET:

- **SOLAR-ERA.NET/Solar Electricity for the Implementation of the Solar Europe Industry Initiative**

Το SOLAR-ERA.NET ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2012 και έχει διάρκεια 48 μηνών. Το SOLAR-ERA.NET έχει ως στόχο την ανάληψη κοινών δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια και συγκεκριμένα από τη χρήση τεχνολογιών Φωτοβολταϊκών (PV) και Συγκεντρωτικών Ηλιακών Συστημάτων (CSP). Στο Δίκτυο SOLAR-ERA.NET συμμετέχουν οργανισμοί χρηματοδότησης έρευνας από 17 χώρες και περιφέρειες με στόχο την ανάπτυξη αειφόρου συνεργασίας μεταξύ εθνικών προγραμμάτων και οργανισμών χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας, ώστε να υλοποιηθεί η στρατηγική της ομάδας πρωτοβουλίας Solar Europe Industrial Initiative (SEII), η οποία χαράσσει οδικό χάρτη για υλοποίηση και εφαρμογή του σχεδίου Strategic Energy Technology (SET Plan) της ΕΕ, για την παραγωγή ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια. Το Ίδρυμα συμμετείχε, κατά το 2014, στις δυο κοινές Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Δικτύου που προκηρύχθηκαν τον Ιανουάριο και τον Δεκέμβριο 2014. Στις Προσκλήσεις υποβλήθηκαν συνολικά δώδεκα (12) προτάσεις με δεκαέξι (16) κυπριακές συμμετοχές.

- **M-ERA.NET/Materials Science and Engineering**

Το Δίκτυο M-ERA.NET δημιουργήθηκε το Φεβρουάριο του 2012 και αποτελείται από τριάντα έξι (36) οργανισμούς χρηματοδότησης έρευνας από είκοσι πέντε (25) χώρες. Το Δίκτυο έχει στόχο την ανάπτυξη αειφόρου συνεργασίας μεταξύ εθνικών προγραμμάτων και οργανισμών χρηματοδότησης, σε θέματα Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών, συμπεριλαμβανομένων των μικροτεχνολογιών και νανοτεχνολογιών, και την προκήρυξη κοινών, διεθνικών Προσκλήσεων χρηματοδότησης για τη στήριξη έργων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης. Το ΙΠΕ συμμετείχε στο παρελθόν σε όλες τις κοινές Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Δικτύου. Στην κοινή Πρόσκληση υποβολής προτάσεων που ανακοινώθηκε τον Ιούνιο του 2014 συμμετείχαν δώδεκα (12) κυπριακοί φορείς σε εννέα (9) προτάσεις.

- **ERASysAPP/Systems Biology Applications**

Το ευρωπαϊκό έργο με τίτλο «Systems Biology Applications» και ακρωνύμιο «ERASysAPP», στοχεύει στην προώθηση ευρωπαϊκών έργων, προγραμμάτων και ερευνητικών πρωτοβουλιών που αφορούν σε σειρά ερευνητικών πεδίων στον ευρύτερο τομέα των βιολογικών συστημάτων. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του έργου περιλαμβάνεται και η προκήρυξη κοινών Προσκλήσεων οι οποίες θα επικεντρωθούν σε εφαρμοσμένα θέματα πολύπλοκων βιολογικών διεργασιών σε μικροοργανισμούς, φυτά και ζώα προς αντιμετώπιση βιολογικών και φυσιολογικών διαδικασιών κοινού ενδιαφέροντος στους ευρύτερους τομείς των βιοεπιστημών και της βιοτεχνολογίας. Η πρώτη κοινή Πρόσκληση με θέμα «Transferring Systems Biology Knowledge into Applications» ανακοινώθηκε τον Νοέμβριο 2013, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων τον Ιανουάριο 2014 και στην οποία συμμετείχε Ίδρυμα. Επιπλέον, συμμετοχή υπήρξε και στη δεύτερη κοινή Πρόσκληση με θέμα «Further Transfer of Systems Biology Knowledge into Applications» η οποία ανακοινώθηκε τον Οκτώβριο 2014, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων εντός Ιανουαρίου 2015. Η Πρόσκληση είχε στόχο τη δημιουργία ευρωπαϊκών διακρατικών συνεργασιών για έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των βιολογικών συστημάτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις εφαρμογές.

- **MED ERA-NET/Euro-Mediterranean Cooperation**

Ο κύριος στόχος του έργου MED ERA-NET είναι η ενίσχυση της ευρωμεσογειακής συνιδιοκτησίας μέσω της προώθησης δραστηριοτήτων καινοτομίας και ανταγωνιστικής έρευνας στις κοινωνικές προκλήσεις που αφορούν την περιοχή της Μεσογείου. Το έργο στοχεύει στη μείωση του κατακερματισμού που παρατηρείται στα θέματα ερευνητικού προγραμματισμού στην περιοχή της Μεσογείου, μέσω της ενίσχυσης του συντονισμού των εθνικών ερευνητικών Προγραμμάτων των ευρωπαϊκών κρατών-μελών, των συνδεδεμένων χωρών και των εταίρων από άλλες μεσογειακές χώρες. Η πρώτη κοινή Πρόσκληση υποβολής προτάσεων του έργου, η οποία επικεντρώθηκε στις θεματικές περιοχές των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του νερού και του συνδυασμού των δύο περιοχών, προκηρύχθηκε τον Νοέμβριο του 2014 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων τον Φεβρουάριο του 2015.

- **GENDER-NET/Promoting gender equality in research institutions and the integration of the gender dimension in research contents**

Το ευρωπαϊκό έργο με τίτλο «Promoting gender equality in research institutions and the integration of the gender dimension in research contents» και ακρωνύμιο «GENDER-NET» άρχισε την υλοποίησή του τον Οκτώβριο του 2013 και έχει τριετή διάρκεια. Κύριοι στόχοι του έργου είναι η χαρτογράφηση και ανάλυση μιας σειράς εθνικών/περιφερειακών προγραμμάτων και ερευνών που στοχεύουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων στον τομέα της έρευνας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω διαρθρωτικών αλλαγών, ο προσδιορισμός κοινών δεικτών για την ισότητα των φύλων και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση διακρατικών δραστηριοτήτων οι οποίες προωθούν τη διαρθρωτική αλλαγή για την πρόοδο της ισότητας των φύλων. Στο έργο συμμετέχουν δώδεκα (12) εταίροι από έντεκα (11) διαφορετικές χώρες σε Ευρώπη και Αμερική. Το Ίδρυμα συμμετέχει ενεργά σε όλες τις δραστηριότητες του έργου ενώ αναμένεται ότι θα επωφεληθεί ιδιαίτερα μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε θέματα ισότητας φύλων αλλά και μέσω της εμπλοκής του σε κοινές διεθνικές δραστηριότητες στα εν λόγω θέματα.

Πίνακας 7: Συμμέτοχη του ΙΠΕ σε πρωτοβουλίες του Σχεδίου ERA-NET

A/A	ΚΟΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΟΧΕΥΣΗΣ
1	SOLAR-ERA.NET	Σχέδιο ERA-NET του 7ου ΠΠ	Παραγωγή ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια με τη χρήση τεχνολογιών Φωτοβολταϊκών (PV) και Συγκεντρωτικών Ηλιακών Συστημάτων
2	M-ERA.NET	Σχέδιο ERA-NET του 7ου ΠΠ	Επιστήμη και Μηχανική Υλικών
3	ERASysAPP	Σχέδιο ERA-NET του 7ου ΠΠ	Βιολογικά συστήματα
4	Eranet-Med	Σχέδιο ERA-NET του 7ου ΠΠ	Ενίσχυση Ευρωμεσογειακής Συνιδιοκτησίας
5	GENDER-NET	Σχέδιο ERA-NET του 7ου ΠΠ	Ισότητα Φύλων

4.9.3. Συμμετοχή στις Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Τα κράτη-μέλη της ΕΕ διαθέτουν ένα σημαντικό όγκο εθνικών πόρων στην έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία για την αντιμετώπιση σύγχρονων κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και άλλων προκλήσεων. Το γεγονός αυτό φανερώνει τόσο τη σημασία που η έρευνα διαδραματίζει για την πρόοδο και την ανάπτυξη όσο και την ανάγκη για κοινό συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών. Η συνεργασία σε επίπεδο επιστημονικών, χρηματοδοτικών και ανθρωπίνων πόρων αναμένεται να οδηγήσει στη βέλτιστη δυνατή κατανομή τους, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο και μετατρέποντας τα αποτελέσματα των ερευνητικών δραστηριοτήτων σε απτά οφέλη για τους ευρωπαίους πολίτες.

Προς αυτή την κατεύθυνση συστάθηκαν και λειτουργούν οι καινοτόμες Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού.

Οι κύριοι στόχοι των ΠΚΠ, οι οποίοι εστιάζουν σε συγκεκριμένες επιστημονικές περιοχές που αποτελούν προτεραιότητες για ολόκληρη την Ευρώπη είναι:

- Η διαμόρφωση κοινού οράματος (common vision) για την κάθε ΠΚΠ.
- Η διαμόρφωση Στρατηγικών Ερευνητικών Προτεραιοτήτων (Strategic Research Agendas) με συμπερίληψη των θεμάτων που αντιπροσωπεύουν τις κυριότερες ερευνητικές ανάγκες της Ευρώπης, τους στόχους και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους.
- Η υλοποίηση των Στρατηγικών Ερευνητικών Προτεραιοτήτων και η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων τους προς διασφάλιση της ποιότητας και του οφέλους τους.
- Η διαμόρφωση και υλοποίηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων.

Η εφαρμογή του κοινού προγραμματισμού και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων γίνονται στους βασικούς τομείς/εργαλεία που διέπουν την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων όπως είναι για παράδειγμα η προκήρυξη κοινών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, οι διαδικασίες αξιολόγησης ερευνητικών προτάσεων, η αξιολόγηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων, η διάχυση ερευνητικών αποτελεσμάτων, η προστασία και διαχείριση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κ.ά.

Η Κύπρος, με απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, εντάχθηκε και συμμετέχει από το 2011 στις Ομάδες Εργασίας των Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού. Πιο συγκριμένα συμμετέχει στις ακόλουθες τέσσερις (4) Πρωτοβουλίες:

- «Προκλήσεις Υδάτινων Πόρων για ένα Μεταβαλλόμενο Κόσμο»
- «URBAN EUROPE - Παγκόσμιες Προκλήσεις - Τοπικές Λύσεις»
- «Γεωργία, Ασφάλεια Τροφίμων και Κλιματική Αλλαγή» και
- «Πολιτιστική Κληρονομιά και Παγκόσμια Αλλαγή: Μία Νέα Πρόκληση για την Ευρώπη»

Με αυτό τον τρόπο, η Κύπρος ενισχύει την παρουσία της και την ενεργή εμπλοκή της στο σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η συμμετοχή του ΙΠΕ, κατά το 2014, στις ΠΚΠ είχε πολλαπλά οφέλη, όπως:

- Συμβολή στη διαμόρφωση ενιαίων ερευνητικών προτεραιοτήτων (Strategic Research Agendas) και κοινών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
- Συμμετοχή ερευνητών και υπεύθυνων χάραξης στρατηγικών στα σώματα Συμβούλων των ΠΚΠ (Stakeholders Advisory Boards).
- Δικτύωση και διαπεριφερειακή συνεργασία.
- Συμμετοχή σε διαβουλεύσεις για την εξεύρεση λύσεων αντιμετώπισης σημαντικών κοινωνικο-οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων και φαινομένων που αντιμετωπίζει η Κύπρος και η Ευρώπη.
- Ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών στους τομείς διαχείρισης και αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων, μεθοδολογιών τοποθέτησης ερευνητικών προτεραιοτήτων, διάχυσης ερευνητικών αποτελεσμάτων, διαχείρισης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κ.ά.
- Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων των Εθνικών Προγραμμάτων με αυτές που έχουν συμπεριληφθεί στις Στρατηγικές Ερευνητικές Προτεραιότητες των ΠΚΠ (Strategic Research Agendas).

Οι δυνατότητες συμβολής και συμμετοχής των ενδιαφερόμενων ερευνητικών ομάδων στις δραστηριότητες των Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού και στις Κοινές Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων γνωστοποιούνται από το ΙΠΕ μέσα από σχετικές δραστηριότητες προβολής και ενημέρωσης (ανακοινώσεις, εκδηλώσεις, εργαστήρια, ημερίδες).

Αναλυτικά, το 2014, το Ίδρυμα συμμετείχε ενεργά και στις τέσσερις Πρωτοβουλίες που έχει ενταχθεί ως εξής:

«Water Challenges for a Changing World»

Η ΠΚΠ «Water Challenges for a Changing World» στοχεύει στην αντιμετώπιση του προβλήματος της μείωσης των διαθέσιμων υδάτινων πόρων με έμφαση τόσο στην ποιότητα όσο και στην ποσότητα των υδάτινων αποθεμάτων. Η ΠΚΠ καλύπτει μια σειρά από σύγχρονες προκλήσεις που ομαδοποιούνται σε τέσσερις (4) επιστημονικές περιοχές:

- Οικονομικές προκλήσεις (αειφόρος οικονομική ανάπτυξη του υδατικού τομέα).
- Οικολογικές προκλήσεις (ενίσχυση της ικανότητας των υδάτινων οικοσυστημάτων στην απορρόφηση των ρύπων και συνεπώς συμβολή στην μείωση των εκπομπών τους - θετική συμβολή στο φαινόμενο του θερμοκηπίου).
- Τεχνολογικές προκλήσεις (αφαλάτωση με χαμηλό ενεργειακό κόστος, βελτίωση της ποιότητας πόσιμου νερού, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση υδάτων, παραγωγή ενέργειας μέσω διαδικασιών διαχείρισης υγρών αποβλήτων κ.ά.).
- Κοινωνικές προκλήσεις (πρόσβαση πολιτών σε άριστης ποιότητας πόσιμο νερό και προστασία από ρύπους, κοινωνική αποδοχή προς νέες τεχνολογίες επαναχρησιμοποίησης/ανακύκλωσης υδάτων).

Η Κύπρος εκπροσωπείται στις δραστηριότητες του σώματος Συμβούλων της Πρωτοβουλίας (Scientific and Technological Board) μέσω εκπροσώπου, ο οποίος επιλέγθηκε κατόπιν διαδικασίας επιλογής των πλέον άρτια καταρτισμένων και έμπειρων ερευνητών στον τομέα της υδατικής διαχείρισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από την Επιτροπή Διακυβέρνησης της Πρωτοβουλίας.

Η πρώτη κοινή Πρόσκληση υποβολής προτάσεων, όπου συμμετείχε και το ΙΠΕ, ανακοινώθηκε στις αρχές του 2013. Στην Πρόσκληση συμμετείχαν δεκαέξι (16) κυπριακοί φορείς σε δεκατέσσερις (14) προτάσεις. Δύο (2) συνολικά προτάσεις με κυπριακή συμμετοχή κλήθηκαν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Η υλοποίηση των επιτυχόντων έργων ξεκίνησε τον Δεκέμβριο 2014.

«URBAN EUROPE - Global Challenges - Local Solutions»

Η ΠΚΠ «URBAN EUROPE: Global Challenges - Local Solutions», αποσκοπεί στην εξέταση και αξιολόγηση παγκόσμιων προβλημάτων και προκλήσεων του αστικού περιβάλλοντος και στην διαμόρφωση προτάσεων που θα προσφέρουν λύσεις σε τοπικό επίπεδο.

Η εν λόγω ΠΚΠ εστιάζει σε τρία (3) επίπεδα:

- Κατανόηση Αστικών Συστημάτων.
- Σχεδιασμός Αστικών Πολιτικών.
- Υλοποίηση - Εφαρμογή Νέων Τεχνολογιών και Λύσεων Διακυβέρνησης.

Εντός του 2013 προκηρύχθηκε η δεύτερη κοινή διεθνική Πρόσκληση υποβολής προτάσεων της ΠΚΠ και η αξιολόγηση των Προτάσεων που υποβλήθηκαν ολοκληρώθηκε το 2014. Εντός του 2014 ανακοινώθηκε η τρίτη Κοινή Διεθνική Πρόσκληση υποβολής προτάσεων της Πρωτοβουλίας, μέσω του ERA-NET Cofund Smart Cities and Communities, με συμμετοχή χρηματοδοτικών φορέων από δώδεκα (12) χώρες. Συνολικά, υποβλήθηκαν ογδόντα (80) αρχικές προτάσεις (pre-proposals), δεκαοχτώ (18) εκ των οποίων είχαν συμμετοχή κυπριακών φορέων. Η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν θα ολοκληρωθεί το 2015.

«Cultural Heritage and Global Change: A New Challenge for Europe»

Η ΠΚΠ «Cultural Heritage and Global Change: A New Challenge for Europe» έχει στόχο τη διερεύνηση της:

- Συσχέτισης μεταξύ πολιτιστικής κληρονομιάς και της κλιματικής αλλαγής.
- Διερεύνηση της συσχέτισης μεταξύ της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και της σημαντικότητάς της για την κοινωνία.
- Θεμάτων προστασίας και ασφάλειας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η πρώτη κοινή Πρόσκληση υποβολής προτάσεων, όπου συμμετείχε το ΙΠΕ, ανακοινώθηκε τον Μάρτιο του 2014. Στο πρώτο στάδιο υποβλήθηκαν σαράντα πέντε (45) προτάσεις με συμμετοχή κυπριακών φορέων και από αυτές οι τριάντα επτά (37) προωθήθηκαν για επιστημονική αξιολόγηση στο πρώτο στάδιο. Στο δεύτερο στάδιο υποβολής προτάσεων υποβλήθηκαν επτά (7) προτάσεις με συμμετοχή κυπριακών φορέων οι οποίες και προωθήθηκαν για επιστημονική αξιολόγηση. Τελικά, δύο (2) προτάσεις με κυπριακή συμμετοχή κλήθηκαν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

«Agriculture, Food Security and Climate Change»

Η ΠΚΠ «Agriculture, Food Security and Climate Change», στοχεύει στην αντιμετώπιση των διαφόρων προκλήσεων στον τομέα της γεωργίας, της ασφάλειας τροφίμων και της κλιματικής αλλαγής και ειδικότερα στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στη γεωργική παραγωγή για κάλυψη της αυξανόμενης παγκόσμιας ζήτησης τροφίμων. Η διαμόρφωση ασφαλούς και ποιοτικής διατροφικής αλυσίδας λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες και μελλοντικές κλιματικές αλλαγές, αποτελεί επίσης στόχο της ΠΚΠ.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των πιο πάνω στόχων, διαμορφώθηκε Στρατηγική Ερευνητική Ατζέντα (Strategic Research Agenda) της ΠΚΠ στην οποία περιγράφονται οι πέντε βασικοί θεματικοί πυλώνες και τα πεδία εφαρμογής, καθώς και προτάσεις για βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δράσεις.

Εντός του 2014 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δραστηριότητες: (α) συμμετοχή στις συναντήσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Εκτελεστικής Επιτροπής (Steering Committee), (β) παρακολούθηση της υλοποίησης του Σχεδίου Στόχων 2016-2017, (γ) υλοποίηση του έργου ERANET Plus «Food Security, Agriculture, Climate Change», (δ) υποβολή πρότασης στο έργο ERANET-Cofund «Sustainable and resilient agriculture for food and non-food systems» του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και προετοιμασία για την ανακοίνωση της πρώτης κοινής Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και (ε) διαχείριση της κοινής Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που είχε ανακοινωθεί σε συνεργασία με το έργο ERANET «Biodiversa».

4.10. Προσέλκυση κυπρίων απόδημων ερευνητών και ερευνητών εξωτερικού

Η ανάπτυξη καναλιών επικοινωνίας και συνεργασίας με ερευνητές του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων και των κύπριων απόδημων, συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση του επιπέδου των δραστηριοτήτων εγχώριας έρευνας αλλά και στην αύξηση των δυνατοτήτων των κυπριακών ερευνητικών ομάδων για ένταξη σε διεθνή δίκτυα και για συμμετοχή σε μεγάλα διεθνή ερευνητικά Προγράμματα.

Το ΙΠΕ τηρεί επικαιροποιημένο αρχείο καταγραφής των στοιχείων επικοινωνίας κυπρίων ερευνητών, που έχουν τη βάση τους στο εξωτερικό, με στόχο την προώθηση της συμμετοχής τους σε εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα και έργα, σε συνεργασία με κυπριακές ερευνητικές ομάδες, καθώς και την αξιοποίησή τους για θέματα διαμόρφωσης πολιτικής για την έρευνα στην Κύπρο.

Το Ίδρυμα, μέσω του Προγράμματος «Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού», το οποίο εντάσσεται στον Άξονα V «Ανάπτυξη Διεθνούς Συνεργασίας και Δικτύωσης» της ΔΕΣΜΗΣ Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία 2009-2010, επιδιώκει την ένταξη αξιόλογων ερευνητών από το εξωτερικό για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο Σύστημα ΕΤΑΚ της Κύπρου (βλ. Κεφ. 3.6.3.), υποστηρίζοντας έτσι τη διαδικασία μεταφοράς τεχνογνωσίας προς της κυπριακές ερευνητικές ομάδες και τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε διασυνοριακές δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.

4.11. EURAXESS - Κέντρο Κινητικότητας Ερευνητών Κύπρου

Το ΙΠΕ είναι ο Επικεφαλής Οργανισμός (Bridgehead Organisation) και το Κέντρο Υπηρεσιών «EURAXESS - Service Centre» για την Κύπρο, προσφέροντας πληροφορίες και συμβουλές σε μετακινούμενους ερευνητές (mobile researchers), τόσο σε ξένους ερευνητές που επιθυμούν να εργαστούν στην Κύπρο όσο και σε κύπριους ερευνητές που επιθυμούν να εργαστούν στο εξωτερικό.

Το «EURAXESS - Researchers in Motion» αποτελεί σημαντικό εργαλείο μέσω του οποίου ερευνητές, τόσο Ευρωπαίοι όσο και μη, μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αναζητήσεις θέσεων εργασίας σε όλη την Ευρώπη, τεκμηριωμένες πληροφορίες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και πρακτικές συμβουλές για τη μετακίνησή τους σε ευρωπαϊκές χώρες. Διαμορφώθηκε μετά από πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο του στρατηγικού στόχου της Λισαβόνας για να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες που θα προσελκύσουν τους καλύτερους ερευνητές από όλο τον κόσμο να εργαστούν στην Ευρώπη. Λειτουργώντας εδώ και πάνω από δέκα χρόνια, το EURAXESS συνεχίζει και εντός του πλαισίου του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020», για την περίοδο 2014 - 2020, αποτελώντας πλέον προτεραιότητα και στο πλαίσιο της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας (Flagship Initiative) «Ένωση Καινοτομίας/Innovation Union» της ΕΕ.

Στόχος του Δικτύου EURAXESS, το οποίο αποτελείται από σαράντα (40) συμμετέχουσες χώρες και πάνω από 250 Κέντρα Υπηρεσιών (Service Centres) ανά την Ευρώπη και άλλες συνεργαζόμενες χώρες, είναι η παροχή βοήθειας σε ερευνητές και τις οικογένειές τους για θέματα που σχετίζονται με την κινητικότητά τους. Μέσω των πρωτοβουλιών του Ευρωπαϊκού Δικτύου Κέντρων Κινητικότητας (EURAXESS Services) και της Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Πύλης Κινητικότητας Ερευνητών (EURAXESS Jobs), το EURAXESS παρέχει ενημέρωση σχετικά με διαθέσιμες θέσεις εργασίας (job vacancies), διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και διαθέσιμες υποτροφίες και χορηγίες (funding opportunities, fellowships and grants), πρακτικές πληροφορίες και υπηρεσίες (practical information and services), καθώς και οτιδήποτε άλλο κρίνεται χρήσιμο για τους ερευνητές, όπως για παράδειγμα το ερευνητικό περιβάλλον και τις προϋποθέσεις εισόδου και τις συνθήκες εργασίας για όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο Δίκτυο.

Η Πανευρωπαϊκή Πύλη EURAXESS, στο σύνδεσμο: <http://ec.europa.eu/euraxess/>, συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των ευρωπαίων επιστημόνων και την ενίσχυση της κινητικότητάς τους μεταξύ ευρωπαϊκών ή και τρίτων χωρών, φιλοξενώντας τις ακόλουθες τέσσερις επιμέρους πρωτοβουλίες:

- EURAXESS Jobs: η πρωτοβουλία αυτή παρέχει συνεχώς ανανεωμένη πληροφόρηση για ανοιχτές θέσεις εργασίας σε όλη την Ευρώπη, με δυνατότητα αναζήτησης ανά επιστημονικό πεδίο και ανά χώρα.
- EURAXESS Services: με την πρωτοβουλία αυτή παρέχονται ολοκληρωμένες υπηρεσίες πληροφόρησης και υποστήριξης στους ερευνητές και τις οικογένειές τους, οι οποίοι επιθυμούν να μετακινηθούν εντός του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (European Research Area).

- EURAXESS Rights (Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και Κώδικας Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών – European Charter & Code): στην πρωτοβουλία αυτή διασαφηνίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ερευνητών και των εργοδοτών ή χρηματοδοτών τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι ήδη στην Κύπρο 13 από τους μεγαλύτερους δημόσιους και ιδιωτικούς ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς οργανισμούς έχουν υπογράψει τη Δήλωση Υιοθέτησης του «Charter & Code». Επιπλέον, 2 εξ αυτών (το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής), είναι μεταξύ των μόλις περίπου 180 οργανισμών ανά την Ευρώπη, οι οποίοι έχουν λάβει την Πιστοποίηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «Human Resources Strategy for Researchers».
- EURAXESS Links: η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί εργαλείο για τη διασύνδεση Ευρωπαίων ερευνητών που εργάζονται εκτός Ευρώπης (ΗΠΑ, Ινδία, Κίνα, Ρωσία, Ιαπωνία, Βραζιλία, κ.λπ), με σκοπό την ενημέρωσή τους σχετικά με την έρευνα και τις δυνατότητες απασχόλησης στην Ευρώπη, καθώς και για θέματα Επιστημονικής Βίζας.

Το Ίδρυμα, έχει την αρμοδιότητα του Επικεφαλής Οργανισμού του Δικτύου EURAXESS στην Κύπρο, ενώ φιλοξενεί το μοναδικό Κυπριακό Κέντρο Υπηρεσιών EURAXESS. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της δραστηριοποίησης του ΙΠΕ εντός του Δικτύου EURAXESS, η Κύπρος έχει αξιοσημείωτα επιτεύγματα, όπως: την από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διοργάνωση του Συνεδρίου του Δικτύου για το 2011 (το Συνέδριο πραγματοποιείται κάθε δύο χρόνια σε διαφορετική χώρα και αποτελεί συνάντηση εργασίας άνω των 250 εκπροσώπων Επικεφαλής Οργανισμών, Κέντρων Υπηρεσιών και αρμοδίων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) και τη συμπερίληψη της Κύπρου μεταξύ των 10 χωρών-παραδειγμάτων για «Σύμβαση Υποδοχής» για Επιστημονική Βίζα.

Ο κυπριακός Επικεφαλής Οργανισμός διατηρεί Εθνική Διαδικτυακή Πύλη στη διεύθυνση: www.euraxess.org.cy, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν κατ' αντιστοιχία για την Κύπρο ό,τι ακριβώς και στην πανευρωπαϊκή πύλη. Σημαντική ενότητα της Κυπριακής Πύλης αποτελεί το τμήμα των «Πρακτικών Πληροφοριών για την Κύπρο», μέσω του οποίου παρέχεται άμεση και σε απλή γλώσσα πληροφόρηση για το κυπριακό ερευνητικό τοπίο και τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς, τις προϋποθέσεις εισόδου και εργασίας στη χώρα για ερευνητές, θέματα μισθοδοσίας-φορολόγησης-κοινωνικής ασφάλισης, θέματα για την υποστήριξη των οικογενειών των ερευνητών, κ.ά.

Κεφάλαιο 05

Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων, Μεταφορά Τεχνολογίας και Καινοτομία

5.1. Εισαγωγή

Η αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων είναι η χρήση, για κοινωνικούς και οικονομικούς σκοπούς, των κύριων συμπερασμάτων, εργαλείων, μεθόδων, προϊόντων κ.λπ, που παράγονται μέσα από τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Μέσω της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων επιτυγχάνεται η μεγιστοποίηση του οφέλους που προκύπτει από τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης για την κοινωνία και την οικονομία ενός κράτους, επιστρέφοντας έτσι την επένδυση του κράτους στον τομέα της έρευνας προς την ίδια την αγορά και την κοινωνία.

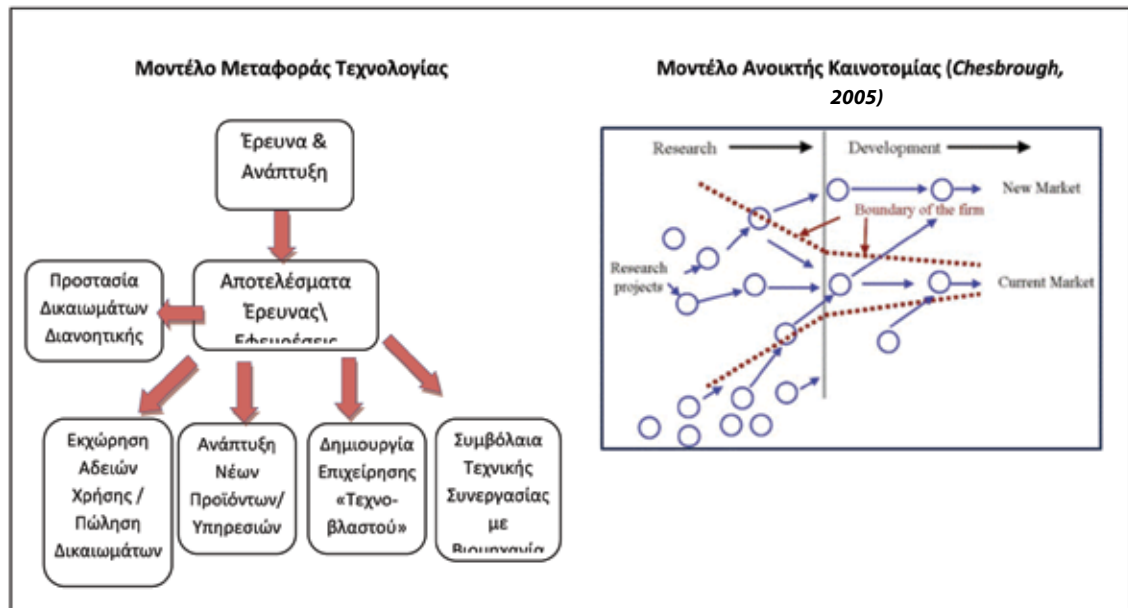
Η εμπορική αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων αποφέρει οικονομικό όφελος τόσο για τους ερευνητές όσο και για τους φορείς που αποτελούν τους «τελικούς χρήστες» των αποτελεσμάτων. Σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, συμβάλλει στην ευρύτερη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του κράτους, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και επαγγελματικών ευκαιριών για τους νέους απόφοιτους και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσα από την αξιοποίηση των νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Η εμπορική αξιοποίηση είναι δυνατό να γίνει με έναν ή περισσότερους, ταυτόχρονα, τρόπους όπως:

- Την παραγωγή και πώληση των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών που προκύπτουν από τον ίδιο τον φορέα που υλοποιεί την έρευνα.
- Τη δημιουργία επιχειρήσεων «τεχνοβλαστών» με κύρια δραστηριότητα την αξιοποίηση του ερευνητικού αποτελέσματος για την παραγωγή νέου προϊόντος ή υπηρεσίας.
- Την παραχώρηση δικαιωμάτων και αδειών χρήσης της νέας γνώσης, έναντι οικονομικών ανταλλαγμάτων σε τρίτους.
- Τη μεταφορά τεχνολογίας μέσω συμβολαίων τεχνικής συνεργασίας για το σχεδιασμό και ανάπτυξη πρωτότυπων και εφαρμογών των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε βιομηχανίες ή άλλους τελικούς χρήστες (Industrial R&D Contract, Consulting Services).

Η εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων είναι άμεσα συνυφασμένη με την καινοτομία. Η σύνδεση αυτή έχει εκφραστεί, κατά καιρούς, μέσω διαφόρων θεωρητικών μοντέλων. Κάποια από τα μοντέλα αυτά είναι γραμμικά (βλ. Μοντέλο Μεταφοράς Τεχνολογίας) και παρουσιάζουν τη μεταφορά τεχνολογίας ως μέσο για καινοτομία και ως άμεσο συνεπακόλουθο της αναγνώρισης ερευνητικών αποτελεσμάτων με εμπορικές ή κοινωνικές προοπτικές. Ταυτόχρονα, κάποια άλλα μοντέλα (βλ. Μοντέλο Ανοικτής Καινοτομίας, Chesbrough 2005) παρουσιάζουν την καινοτομία ως αποτέλεσμα πολυδιάστατων παραγόντων, καθώς και εσωτερικών και εξωτερικών επιδράσεων που λαμβάνουν χώρα κατά τη διαδικασία πραγματοποίησης δραστηριοτήτων έρευνας και μεταφοράς τεχνολογίας, με πολυδιάστατα οφέλη και εναλλακτικά κανάλια αξιοποίησης.

Διάγραμμα 31: Θεωρητικά Μοντέλα διασύνδεσης της έρευνας με την καινοτομία

Η μεταφορά τεχνολογίας για σκοπούς ανάπτυξης της καινοτομίας, κατέχει συχνά την έννοια της μεταφοράς διαθέσιμης γνώσης, ικανοτήτων, τεχνολογιών, μεθόδων και εργαλείων ανάμεσα σε δημόσιους και ιδιωτικούς ερευνητικούς οργανισμούς ή/και επιχειρήσεις, σε τοπικό και σε διεθνές επίπεδο, για την περεταίρω ανάπτυξή τους ή την απ' ευθείας αξιοποίησή τους από τους τελικούς παραλήπτες. Ως εκ τούτου, η μεταφορά τεχνολογίας, με την πιο πάνω έννοια, αποτελεί ξεχωριστό στόχο και τυγχάνει ιδιαίτερου χειρισμού και στήριξης μέσω των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος και ειδικότερα του συντονισμού και της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κέντρου Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου (ΕΚΕΣΚ).

Το ΙΠΕ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, ιδιαίτερα των αποτελεσμάτων που έχουν προκύψει από ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς της Κύπρου. Παράλληλα, στοχεύει στην ανάπτυξη της καινοτομίας στις κυπριακές επιχειρήσεις, ενισχύοντας το ερευνητικό τους δυναμικό, καθώς και τους δεσμούς συνεργασίας τους με ερευνητικούς φορείς από την Κύπρο και το εξωτερικό για υποστήριξη της διαδικασίας μεταφοράς τεχνολογίας.

Το Ίδρυμα έχει να επιδείξει μια μακρά πορεία στην επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για τρόπους αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παράγονται από τα εγχώρια ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα καθώς και τις επιχειρήσεις. Την τελευταία διετία το Ίδρυμα προχώρησε σε μια σειρά δραστηριοτήτων προς ενίσχυση της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της μεταφοράς των αποτελεσμάτων στην αγορά όπως την εκπόνηση ειδικής Μελέτης για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Τεχνολογίας και το σχεδιασμό και την υλοποίηση Μέτρου για την Ανάπτυξη Εσωτερικών Πολιτικών Διαχείρισης Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας στα Πανεπιστήμια και Ερευνητικούς Φορείς.

5.2. Στήριξη της Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Το Ίδρυμα κατανοώντας την ανάγκη για εμπορική αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και το όφελος που θα επιφέρει η διασύνδεση της έρευνας με την οικονομία και την κοινωνία στην Κύπρο ή το εξωτερικό προχώρησε στην διεξαγωγή μελέτης, η οποία ξεκίνησε το 2013 και ολοκληρώθηκε το 2014, με στόχο την υποβολή εισήγησης, προς τους εμπλεκόμενους φορείς, για τη μορφή που θα πρέπει να έχει ένα Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Τεχνολογίας από τα ακαδημαϊκά και τα ερευνητικά Ιδρύματα. Κατά τη συζήτηση που διεξήχθη στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης, υποστηρίχθηκε από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς η ανάγκη ανάπτυξης ενός Κεντρικού Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας, το οποίο θα εξυπηρετεί τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ιδρύματα. Ταυτόχρονα, προτάθηκε η διατήρηση τοπικών «μονάδων» (αντένες) μεταφοράς τεχνολογίας εντός των πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων, τα οποία θα αναλαμβάνουν την υλοποίηση κάποιων υποστηρικτικών δραστηριοτήτων μεταφοράς τεχνολογίας και την επικοινωνία και συντονισμό με το κεντρικό Γραφείο. Ακολούθως, το ΙΠΕ προχώρησε στο σχεδιασμό ενός νέου Μέτρου Στήριξης της Ανάπτυξης Εσωτερικών Πολιτικών Διαχείρισης ΔΔΙ στα πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς. Το Μέτρο, στοχεύει στην ανάπτυξη των σχετικών εγγράφων εσωτερικής πολιτικής διαχείρισης ΔΔΙ, προσαρμοσμένων στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των κυριότερων ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας, καθώς και των απαραίτητων εγγράφων και συμφωνητικών για Μεταφορά Τεχνολογίας τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς οργανισμούς στην Κύπρο. Την ίδια στιγμή το Ίδρυμα, ενημερώνοντας σημαντικό αριθμό θεσμικών φορέων, υποστήριξε έμπρακτα τη θέση των Δημόσιων Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων για την ανάγκη αλλαγής της νομοθεσίας που αφορά την εκμετάλλευση των ΔΔΙ τους.

Παράλληλα, ξεκίνησε και η μελέτη σχετικά με τον τρόπο δημιουργίας του Εθνικού Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας, το οποίο μπορεί να αποτελεί τμήμα του ΙΠΕ και θα παρέχει υποστήριξη προς την ερευνητική κοινότητα της Κύπρου για προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και αποτελεσμάτων έρευνας. Στο πλαίσιο αυτό έχει ήδη ετοιμαστεί σχετικό επιχειρηματικό σχέδιο.

5.3. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου (ΕΚΕΣΚ)

5.3.1. Συντονισμός και Λειτουργία

Το ΙΠΕ συντονίζει από το 2008 τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Κέντρου Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου, προσφέροντας πληροφόρηση, συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες προς την κυπριακή επιχειρηματική κοινότητα, με στόχο την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητάς και της καινοτομίας στις εγχώριες επιχειρήσεις. Το Κέντρο είναι μέλος του Enterprise Europe Network, ενός παγκόσμιου δικτύου υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δημιουργήθηκε το 2008 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διαθέτει μια σειρά από μέσα και εργαλεία προς εξυπηρέτηση των ΜμΕ. Σήμερα, το δίκτυο Enterprise Europe Network είναι ο μεγαλύτερος φορέας παροχής εξειδικευμένων επιχειρηματικών υπηρεσιών στον κόσμο, με περισσότερους από 600 οργανισμούς-μέλη και παρουσία σε πενήντα (50) και πλέον χώρες στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή, την Ασία και τις ΗΠΑ. Το Δίκτυο, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, στοχεύει στην υποστήριξη των ευρωπαϊκών μικρομεσαίων επιχειρήσεων έτσι ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους για διεθνή συνεργασία και ανάπτυξη καινοτομίας. Σημαντικό πλεονέκτημα του Enterprise Europe Network είναι το γεγονός ότι αποτελεί ένα ενιαίο δίκτυο εξυπηρέτησης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων το οποίο συγκεντρώνει όλους τους βασικούς φορείς που ασχολούνται με την υποστήριξή τους.

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου, το οποίο απαρτίζεται από το ΙΠΕ, το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και το Ευρωπαϊκό Γραφείο Κύπρου αποτελεί την εθνική κοινοπραξία, μέλος του δικτύου Enterprise Europe Network και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Προγράμματος για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και τις ΜμΕ 2014-2020 COSME.

Το Κέντρο υποστηρίζει τις εγχώριες ΜμΕ προσφέροντας, χωρίς χρέωση, μια σειρά υπηρεσιών που περιλαμβάνουν τη διαμεσολάβηση για την επίτευξη επιχειρηματικών συμφωνιών, την από κοινού συμμετοχή ερευνητικά προγράμματα, τη μεταφορά τεχνολογίας, καινοτομίας και γνώσης, τη διάδοση και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθώς και υποστήριξη σε θέματα που αφορούν εθνικές και ευρωπαϊκές νομοθεσίες και προγράμματα. Παράλληλα, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου, αποτελεί το μοναδικό ίσως μηχανισμό στην Κύπρο που προσφέρει άμεση υποστήριξη σε όσους ενδιαφέρονται να αξιοποιήσουν τις καινοτομίες και τα ερευνητικά τους αποτελέσματα.

5.3.2. Δραστηριότητες του ΕΚΕΣΚ

Το 2014, ολοκληρώθηκε η τρίτη περίοδος λειτουργίας του Κέντρου (2013-2014) μετά τη θετική αξιολόγηση της ΕΕ και την έγκριση συγχρηματοδότησης ύψους €630,000 για το σύνολο της διετίας.

Το ΙΠΕ, πέραν από το συντονισμό του ΕΚΕΣΚ, έχει την ευθύνη παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης για μεταφορά τεχνολογίας και γνώσης από και προς την Κύπρο, προώθησης και υποστήριξης της συμμετοχής των κυπριακών φορέων σε ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας καθώς και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Κατά το 2014 εκατοντάδες κυπριακές επιχειρήσεις, σύνδεσμοι επιχειρήσεων, ερευνητικοί, ακαδημαϊκοί και άλλοι φορείς και άτομα έχουν αξιοποιήσει τις υπηρεσίες που προσφέρει το Κέντρο.

Πιο κάτω παρατίθενται, ενδεικτικά, κάποιες από τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν από το Κέντρο κατά το 2014:

Ενημερωτικές και Εκπαιδευτικές Εκδηλώσεις

Το κυπριακό Κέντρο σε συνεργασία με άλλους φορείς διοργάνωσε συνολικά 26 εκδηλώσεις, τις οποίες παρακολούθησαν περισσότερα από 1000 άτομα. Οι εκδηλώσεις κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, σημαντικού ενδιαφέροντος για τις κυπριακές επιχειρήσεις και τους ερευνητικούς φορείς όπως ήταν η ενημέρωση για εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης των κυπριακών επιχειρήσεων, της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ενημερωτικά εργαστήρια προς συγκεκριμένους επαγγελματικούς κλάδους κ.ά.

Συναντήσεις και Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

Πραγματοποιήθηκαν εκατοντάδες κατ' ιδίαν συναντήσεις με ενδιαφερόμενους στους οποίους προσφέρθηκαν εξειδικευμένες συμβουλές σε σχέση με:

- Ετοιμασία και υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας.
- Διαχείριση έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.
- Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία σε διάφορους τομείς.
- Κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.
- Μεταφορά τεχνολογίας και γνώσης.
- Άλλα θέματα που αφορούν την ΕΕ, τις νομοθεσίες και τα Προγράμμάτα της.

Διοργάνωση και Συμμετοχή σε Εκδηλώσεις Δικτύωσης

Η συμμετοχή σε Εκδηλώσεις Δικτύωσης και Επιχειρηματικές Αποστολές (Brokerage Events και Company Missions) του Enterprise Europe Network θεωρείται ως ένας από τους πλέον αποτελεσματικούς τρόπους εξεύρεσης συνεργατών από το εξωτερικό. Από τις δεκάδες Εκδηλώσεις Δικτύωσης που διοργανώνονται κάθε χρόνο από το Δίκτυο, το ΕΚΕΣΚ επιλέγει τις πιο κατάλληλες, τις οποίες προωθεί σε ενδεχόμενους ενδιαφερόμενους και υποστηρίζει τη συμμετοχή τους σε αυτές. Επιπρόσθετα, το Κέντρο διοργανώνει, κάθε χρόνο, σε συνεργασία με άλλα μέλη του Enterprise Europe Network, αριθμό Εκδηλώσεων Δικτύωσης.

Συνολικά, το 2014, περισσότερες από 130 κυπριακές επιχειρήσεις, φορείς και άτομα συμμετείχαν σε Εκδηλώσεις Δικτύωσης του Enterprise Europe Network και είχαν πέραν των 480 συναντήσεων με φορείς του εξωτερικού. Σημαντικός αριθμός εξ αυτών έλαβαν επιχορήγηση για κάλυψη των εξόδων συμμετοχής τους μέσω της Δράσης του Ιδρύματος «Συμμετοχή σε Εκδήλωση Δικτύωσης» (βλ Κεφ. 3.6.4).

Αναζητήσεις Συνεργατών

Στο πλαίσιο του Enterprise Europe Network λειτουργεί βάση δεδομένων η οποία υποστηρίζει τους ενδιαφερόμενους για την εξεύρεση συνεργατών από άλλες χώρες-μέλη του Δικτύου. Κατά το 2014, προωθήθηκαν συνολικά 28 κυπριακά τεχνολογικά και επιχειρηματικά προφίλ για τα οποία εκδηλώθηκε ενδιαφέρον συνεργασίας από περισσότερους από 115 φορείς του εξωτερικού. Ο αντίστοιχος αριθμός εκδήλωσης ενδιαφέροντος συνεργασίας από κυπριακούς φορείς για προφίλ φορέων του εξωτερικού ήταν 117.

Συμφωνίες Συνεργασίας

Ως αποτέλεσμα των υπηρεσιών ενημέρωσης, υποστήριξης και δικτύωσης που παραχωρήθηκαν από το Κέντρο, το 2014, επιτεύχθηκαν συνολικά 15 επίσημες συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ κυπριακών φορέων και επιχειρήσεων και οργανισμών στο εξωτερικό, που αφορούσαν τη συμμετοχή σε ερευνητικές προτάσεις καθώς και ευρύτερα την επιχειρηματική συνεργασία. Επιπρόσθετα, σημαντικός αριθμός κυπριακών επιχειρήσεων και φορέων ήρθε σε επαφή μέσω του ΕΚΕΣΚ με φορείς του εξωτερικού,

Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης καινοτομίας

Το ευρωπαϊκό έργο «Enhancing the Innovation Management Capacity of Cypriot SMEs-KAM-2CY» αποτελεί υποστηρικτική Δράση του Ιδρύματος το οποίο απευθύνεται προς τις ΜμΕ και συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Στόχος του έργου είναι η αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης της καινοτομίας από τις κυπριακές ΜμΕ καθώς και η καθοδήγηση τους με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση γίνεται με αξιόπιστα εργαλεία, κυρίως το εργαλείο IMP3rove και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου CEN/TS 16555-1.

Πιο συγκεκριμένα, η μεθοδολογία που ακολουθείται από το ΙΠΕ για την αξιολόγηση των καινοτόμων δραστηρίων ΜμΕ είναι βασισμένη στα ακόλουθα στάδια:

1. Ανάλυση Δυνατοτήτων Καινοτομίας μέσω επιτόπιων συναντήσεων, τη συλλογή δεδομένων και τη χρήση του ειδικού εργαλείου αξιολόγησης για αναγνώριση των αναγκών και δυνατοτήτων καινοτομίας.
2. Ανάλυση Χάσματος και Αναγκών (Gap & Needs analysis), αναφορικά με τις δραστηριότητες και τη διαχείριση της καινοτομίας στην επιχείρηση.
3. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός Σχεδίου Δράσης για βελτίωση των δυνατοτήτων της επιχείρησης σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης, τις δυνατότητες και τις ανάγκες της.

Δικαιούχοι φορείς είναι κυπριακές ΜμΕ με δραστηριότητες καινοτομίας, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα της ΕΕ. Αναμένεται ότι με τη συμμετοχή τους στις εν λόγω δραστηριότητες οι επιχειρήσεις θα έχουν μεγαλύτερα οφέλη από τις επενδύσεις τους στην έρευνα και καινοτομία.

Εντός του 2014 έγινε πιλοτική αξιολόγηση, στοχευμένα, σε μικρό αριθμό επιχειρήσεων ενώ προγραμματίζεται και η εφαρμογή της μεθόδου και σε αριθμό άλλων ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

5.4. Διαχείριση Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΔΔΙ)

Εσωτερικές Πολιτικές Διαχείρισης Δικαιωμάτων Ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα

Η διαμόρφωση εσωτερικών πολιτικών για τη διαχείριση των Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητες έρευνας των πανεπιστημίων και των ερευνητικών φορέων της Κύπρου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχημένη αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και τη μεταφορά τεχνολογίας καθώς και για τη δημιουργία στενότερων δεσμών της ερευνητικής κοινότητας με τις ανάγκες της αγοράς, της κοινωνίας και της οικονομίας του τόπου.

Οι πολιτικές για διαχείριση ΔΔΙ που διαμορφώνονται και υιοθετούνται εκ των προτέρων, ως μέρος ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού, από ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς διευθετούν θέματα όπως είναι:

- Η νομική ιδιοκτησία των δικαιωμάτων.
- Τα δικαιώματα και τις ευθύνες του κάθε μέρους που εμπλέκεται στην εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων.
- Η συνήθης διαδικασία που ακολουθεί ο Οργανισμός για την κατοχύρωση και προστασία των ΔΔΙ, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και το χειρισμό πιθανών προβλημάτων ή εμποδίων.
- Η κατανομή των ωφελημάτων ανάμεσα στους ερευνητές/επιστήμονες, το Τμήμα/Σχολή και τον Οργανισμό ευρύτερα ή ακόμη και στο Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας που εμπλέκεται ενδεχομένως στην όλη διαδικασία.

Μια εσωτερική πολιτική διαχείρισης ΔΔΙ είναι απαραίτητο να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες και στις δεξιότητες του κάθε Οργανισμού καθώς και να αποτελεί βάση κοινής κατανόησης για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Παράλληλα, θα πρέπει να ενθαρρύνει τη διαδικασία μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης, να προστατεύει την ακαδημαϊκή ελευθερία, να παρέχει πρότυπα, να είναι συμβατή με την εθνική νομοθεσία και να προωθεί το όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Ως αναπόσπαστο και κρίσιμο κομμάτι της αλυσίδας αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, οι εσωτερικές πολιτικές διαχείρισης ΔΔΙ έχουν αποτελέσει θέμα συζήτησης σε εκδηλώσεις/εκπαιδευτικά εργαστήρια που έχουν διοργανωθεί διαχρονικά από το Ίδρυμα, καθώς και στις συζητήσεις δημόσιου διαλόγου που πραγματοποιούνται με την ερευνητική κοινότητα.

Κατά τα προηγούμενα έτη, το Ίδρυμα διεξήγαγε σχετική μελέτη σε σχέση με τους δυνατούς τρόπους στήριξης της ανάπτυξης υψηλού επιπέδου εσωτερικών πολιτικών διαχείρισης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας εντός των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της Κύπρου και ανακοίνωσε Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένα νέο Μέτρο για την ανάπτυξη εσωτερικών πολιτικών διαχείρισης ΔΔΙ από τις διευθύνσεις των μεγαλύτερων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της Κύπρου.

Το Μέτρο περιελάμβανε τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Ανάπτυξη ενός Κοινού Εγγράφου Πολιτικής Διαχείρισης ΔΔΙ και Πρότυπων Εγγράφων Μεταφοράς Τεχνολογίας.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών εμπειρογνομοσύνης από τον επιλεγμένο συμβουλευτικό οίκο σε θέματα διαχείρισης ΔΔΙ και μεταφοράς τεχνολογίας.
- Ανάπτυξη προσαρμοσμένων Εγγράφων Πολιτικών ΔΔΙ για τους δικαιούχους.

Με την έγκριση του Μέτρου από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΠΕ επιλέχθηκε, κατόπιν σχετικού Διαγωνισμού, ο συμβουλευτικός οίκος Isis Innovation του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης με σκοπό την δημιουργία εσωτερικών πολιτικών διαχείρισης διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο Isis Innovation είναι ένας διεθνής οίκος αναγνωρισμένης αξίας, ο οποίος παρέχει υποστήριξη σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας και διαχείρισης διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο συμβουλευτικός οίκος ανέλαβε την ανάπτυξη ενός κοινού βασικού εγγράφου, προσαρμοσμένο στο κυπριακό Σύστημα Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας για τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας καθώς και τα αντίστοιχα Πρότυπα Έγγραφα για Μεταφορά Τεχνολογίας (Technology Transfer Model Agreements), τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους ακαδημαϊκούς ή ερευνητικούς οργανισμούς στην Κύπρο όταν συνάπτουν συμφωνίες με εταιρείες της Κύπρου ή του εξωτερικού.

Τον Μάιο του 2014, ο Isis Innovation και το Ίδρυμα διοργάνωσαν στην Κύπρο το εκπαιδευτικό εργαστήριο με τίτλο «Development of an Institutional IPR Policy and Adoption of an Institutional Process Governing Technology Transfer in Universities and Research Institutions», κατά τη διάρκεια του οποίου τα έμπειρα στελέχη του Isis Innovation πραγματοποίησαν μια πρώτη παρουσίαση της διαδικασίας κατάρτισης των Πρότυπων Εγγράφων. Στην εκδήλωση συμμετείχαν εκπρόσωποι από τα Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα που εκδήλωσαν σχετικό ενδιαφέρον και ήταν: το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, το Πανεπιστήμιο Frederick, το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και το Ινστιτούτο Κύπρου. Ακολούθως, προς υλοποίηση της επόμενης φάσης του Μέτρου, τα στελέχη του Isis Innovation επισκέφθηκαν ξανά την Κύπρο, περί το μέσα του έτους, για παροχή κατ' ιδίαν καθοδήγησης προς τους εκπροσώπους των φορέων που συμμετέχουν με στόχο την τελική διαμόρφωση των εσωτερικών τους πολιτικών και διαδικασιών. Οι σχετικές δραστηριότητες ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2014 και οι συμμετέχοντες φορείς ανέπτυξαν τα προσχέδια των εσωτερικών πολιτικών τους αναφορικά με τη διαχείριση ΔΔΙ, σύμφωνα και με τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε φορέα, αναμένεται να υιοθετηθούν από τις διοικήσεις των φορέων στο εγγύς μέλλον ενώ σε κάποια ιδρύματα υιοθετήθηκαν ήδη επίσημα.

Χρηματοδότηση Κατοχύρωσης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

Παράλληλα, το ΙΠΕ συνεχίζει μέσα από τη Δράση «Ευρεσιτεχνία» (βλ Κεφ. 3.4.2.), η οποία προκηρύχθηκε στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2008 και της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, να επιχορηγεί δραστηριότητες κατοχύρωσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για αποτελέσματα που προέκυψαν στο παρελθόν από χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα.

Τον Ιανουάριο του 2014 προκηρύχθηκε νέα Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στην οποία υποβλήθηκαν οκτώ προτάσεις, εγκρίθηκαν έξι και υπογράφηκαν πέντε συμβόλαια έργου ενώ η υπογραφή του έκτου συμβολαίου αναμένεται να γίνει εντός του 2015. Επιπρόσθετα, τον Νοέμβριο του 2014 προκηρύχθηκε νέα Πρόσκληση τα αποτελέσματα της οποίας ανακοινώθηκαν εντός του 2015.

Μέσα από την εν λόγω Δράση έχει παραχωρηθεί μέχρι στιγμής χρηματοδότηση πέραν των €133.000 για την κατοχύρωση και προστασία, σε πανευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, οκτώ διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κυπριακών επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων.

Κεφάλαιο 06

Δραστηριότητες Προβολής και Καλλιέργειας Ερευνητικής Κουλτούρας

6.1. Εισαγωγή

Η ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου για τα θέματα έρευνας και καινοτομίας καθώς και η προβολή των δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που προσφέρει το Ίδρυμα αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες του ΙΠΕ.

Για το σκοπό αυτό, το ΙΠΕ διαθέτει μέσα προβολής και επικοινωνίας ενώ σε τακτά χρονικά διαστήματα διοργανώνει ενημερωτικές δράσεις. Η ιστοσελίδα, το περιοδικό, το ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο και τα ενημερωτικά έντυπα του Ιδρύματος αποτελούν τα βασικά μέσα που είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για ενημέρωση, τόσο στα θέματα της εγχώριας και διεθνούς έρευνας και της καινοτομίας όσο και για το ρόλο και τις δραστηριότητες του Ιδρύματος. Αντίστοιχα, οι εκδηλώσεις, ημερίδες, εργαστήρια, συναντήσεις και συνέδρια που διοργανώνονται, συμβάλλουν στην ανάπτυξη στενών σχέσεων με την ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα και παρέχουν την ευκαιρία για ενημέρωση, συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων σε επίκαιρα θέματα έρευνας και καινοτομίας.

Η εξοικείωση της κοινωνίας με την έρευνα και την καινοτομία όπως και η συνειδητοποίηση του ρόλου και της σημασίας που διαδραματίζουν για την κοινωνική πρόοδο και ευημερία αποτελούν διαχρονικές επιδιώξεις του Ιδρύματος. Η έρευνα αποτελεί μια δραστηριότητα, η οποία είναι δυνατό να διδαχθεί από τα πρώτα κιόλας στάδια της εκπαιδευτικής διαδικασίας και να εμπλουτιστεί μέσα από την ακαδημαϊκή και επαγγελματική πρόοδο των νέων. Σε μακροπρόθεσμο δε επίπεδο, στόχος είναι η καλλιέργεια συγκροτημένης και πολυεπίπεδης ερευνητικής κουλτούρας, η οποία θα αποδίδει στη δραστηριότητα της έρευνας τη σημασία που της αρμόζει και θα διευκολύνει στο να γίνουν αντιληπτά τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει στους πολίτες και την κοινωνία.

Για να είναι δυνατή η δημιουργία ερευνητικής κουλτούρας, είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός και η διάθεση κατάλληλων μηχανισμών στήριξης, καθώς και ενημέρωσης σχετικά με τις δυνατότητες που παρέχονται για την υλοποίηση ερευνητικών δραστηριοτήτων και τη συνεργασία με ερευνητικές ομάδες τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας που διαχρονικά καταβάλλει το Ίδρυμα για ενίσχυση των μέσων που θα συμβάλουν στην θεμελίωση ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας στις νεότερες γενιές της Κύπρου, το 2014 πραγματοποιήθηκαν ειδικά σχεδιασμένες εκδηλώσεις και δραστηριότητες που απευθύνονταν στοχευμένα σε μαθητές και φοιτητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης.

Μεταξύ άλλων, το Ίδρυμα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία και στην ενίσχυση της συμμετοχής γυναικών σε δραστηριότητες έρευνας και επιστήμης, καθώς και στη διασφάλιση της συμβατότητας των ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Κύπρο με τους κανόνες βιοηθικής και επιστημονικής δεοντολογίας.

6.2. Δραστηριότητες και Μέσα Προβολής του ΙΠΕ

6.2.1. Ενημερωτικές Εκδηλώσεις

Το 2014, το Ίδρυμα διοργάνωσε σημαντικό αριθμό ενημερωτικών εκδηλώσεων για προβολή των δυνατοτήτων συμμετοχής σε εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά Προγράμματα καθώς και των διαθέσιμων μέσων για διεθνή δικτύωση και ερευνητική συνεργασία. Τις εκδηλώσεις του ΙΠΕ παρακολούθησε πληθώρα ενδιαφερομένων από ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και συνδέσμους επιχειρήσεων, ιδιωτικούς και δημόσιους κοινωφελείς οργανισμούς, καθώς και από τον δημόσιο τομέα.

Επιπρόσθετα, το Ίδρυμα φιλοξένησε αριθμό συναντήσεων Διαχειριστικών και Θεματικών Επιτροπών ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει το ΙΠΕ καθώς και συναντήσεις συντονισμού διακρατικών συνεργασιών στις οποίες συμμετείχαν προσκεκλημένοι από την Κύπρο και το εξωτερικό.

6.2.2. Περιοδικό «υψΙΠΕτης»

Το περιοδικό «υψΙΠΕτης» εκδίδεται από το 2001 σε τακτική βάση από το ΙΠΕ και αποστέλλεται σε 2000 περίπου παραλήπτες, που έχουν εκδηλώσει αντίστοιχο ενδιαφέρον. Το περιοδικό περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας και καινοτομίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ειδήσεις από το χώρο της έρευνας και της καινοτομίας, αφιερώματα σε επίκαιρα θέματα έρευνας, ημερολόγιο εκδηλώσεων, προβολή επιτυχημένων ερευνητικών αποτελεσμάτων, καθώς και προσφορές και αναζητήσεις τεχνολογίας, σε διεθνές επίπεδο, από τη βάση τεχνολογικών προφίλ του Δικτύου Enterprise Europe Network.

6.2.3. Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο ΙΠΕ

Το Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο του ΙΠΕ αποστέλλεται ανά δεκαπενθήμερο σε μια λίστα 2500 περίπου παραληπτών και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, νέα από το χώρο της έρευνας και της καινοτομίας, πληροφορίες για εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά Προγράμματα, αναζητήσεις συνεργατών, εκδηλώσεις και συναντήσεις δικτύωσης καθώς και προσφορές και αναζητήσεις τεχνολογίας από τη βάση του Δικτύου Enterprise Europe Network.

6.3. Διαγωνισμοί ΙΠΕ για καλλιέργεια ερευνητικής κουλτούρας

Η προσπάθεια για καλλιέργεια ερευνητικής κουλτούρας στις νεότερες γενιές της Κύπρου αποτελεί μια μακρά και δύσκολη διαδικασία που προϋποθέτει από τα πρώτα κιόλας βήματα της εκπαίδευσης του ατόμου τη θεμελίωση στέρεων βάσεων. Για το σκοπό αυτό, το ΙΠΕ προκηρύσσει, σε ετήσια βάση, Διαγωνισμούς που απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Τα βραβεία των Διαγωνισμών περιλαμβάνουν χρηματικά έπαθλα και εύφημες μνείες για τις επιτυγχούσες ερευνητικές ομάδες.

Επιπρόσθετα, για την ανάδειξη του έργου και της προσωπικότητας επιστημόνων με ενεργή συμβολή στα ερευνητικά δρώμενα της Κύπρου και με σημαντικά ερευνητικά αποτελέσματα που τυχάνουν διεθνούς αναγνώρισης, το ΙΠΕ προκηρύσσει τα ετήσια Βραβεία Έρευνας.

6.3.1. Διαγωνισμός «ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ (ΜΕΡΑ) 2013 - 2014»

Ο Διαγωνισμός «Μαθητές στην Έρευνα - ΜΕΡΑ» προκηρύσσεται από το 2001 σε ετήσια βάση, ως αποτέλεσμα της διαπίστωσης ότι η καλλιέργεια πνεύματος δημιουργικότητας και πρωτοβουλίας στους νέους και η βελτίωση των δεξιοτήτων τους για ανάπτυξη νέων ιδεών αποτελούν σημαντικές παραμέτρους για την ευρύτερη καλλιέργεια και παιδεία τους. Βασικός στόχος του Διαγωνισμού «ΜΕΡΑ» είναι η κατανόηση των βασικών εννοιών της έρευνας και η επαφή των μαθητών που φοιτούν σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και των εκπαιδευτικών τους, με τις βασικές αρχές και τις διαδικασίες, τα μεθοδολογικά εργαλεία και τις μεθόδους της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

Επιπρόσθετα, μέσα από την ομαδική εργασία οι μαθητές μαθαίνουν να εκτιμούν την αξία της έρευνας, να αναγνωρίζουν τη συμβολή της για την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας και να κατανοούν τη σημασία της τεχνολογικής εξέλιξης για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Για το σχολικό έτος 2013-2014 υλοποιήθηκαν εβδομήντα (70) ερευνητικές εργασίες και αξιολογήθηκαν από Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία αποτελείτο από ένα επιστήμονα - ερευνητή με εμπειρία στα θέματα της θεματικής ενότητας στην οποία είχε υποβληθεί η ερευνητική εργασία, όπως επίσης και σε θέματα εκπαιδευτικής έρευνας, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και έναν εκπρόσωπο του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας.

Οι ομάδες μαθητών παρουσίασαν ενώπιον της Επιτροπής τις ερευνητικές τους εργασίες το διάστημα 12 με 16 Μαΐου 2014. Οι παρουσιάσεις πραγματοποιήθηκαν στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στη Λευκωσία, ενώ η Τελετή Βράβευσης των νικητών πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 2014 στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου.

Στο Παράρτημα IV παρουσιάζονται αναλυτικά οι βραβευθείσες ερευνητικές ομάδες του Διαγωνισμού «ΜΕΡΑ 2013 - 2014».

6.3.2. Διαγωνισμός «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΤΕΚΕ) 2013 - 2014»

Ο Διαγωνισμός «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση - ΤΕΚΕ» καλύπτει τόσο τεχνολογικές όσο και καινοτομικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες και προωθεί την ενίσχυση της επινοτικότητας και της εφευρετικότητας των μαθητών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης σε συνδυασμό με την αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων.

Για το σχολικό έτος 2013-2014 υλοποιήθηκαν τριάντα έξι (36) Τεχνικές Μελέτες και Κατασκευές και αξιολογήθηκαν σύμφωνα με τις διαδικασίες αξιολόγησης του Διαγωνισμού από Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των τριών βαθμίδων της εκπαίδευσης (Δημοτική, Μέση Γενική και Μέση Τεχνική) από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και εκπρόσωπο του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας. Οι ομάδες μαθητών παρουσίασαν, το διάστημα 9 με 16 Μαΐου 2014, ενώπιον της Επιτροπής τις Τεχνικές Μελέτες και Κατασκευές τους. Οι παρουσιάσεις έλαβαν χώρα στο Λύκειο Ιδαίου ενώ η Τελετή Βράβευσης των νικητών, πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 2014 στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, όπου εκτέθηκαν παράλληλα και οι βραβευμένες κατασκευές.

Στο Παράρτημα V παρουσιάζονται αναλυτικά οι βραβευθέντες του Διαγωνισμού «ΤΕΚΕ 2013 - 2014».

6.3.3. Διαγωνισμός «ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ (ΦΟΙΤΩ) 2013 - 2014»

Το ΙΠΕ θεωρεί ως πολύ σημαντική την επαφή των φοιτητών με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, καθώς βρίσκονται στο πλέον κατάλληλο περιβάλλον για να αντιληφθούν τη σημασία τους. Η καθημερινή επαφή τους με ακαδημαϊκούς και ερευνητές, η δραστηριοποίησή τους στο περιβάλλον των ερευνητικών εργαστηρίων και η άμεση επαφή τους με τα αποτελέσματα της έρευνας που εκπονείται στον ακαδημαϊκό χώρο των σπουδών τους, αποτελούν θετικές επιδράσεις που είναι δυνατόν να συμβάλουν καθοριστικά σε τυχόν απόφασή τους να ακολουθήσουν καριέρα ερευνητή.

Ο Διαγωνισμός «Φοιτητές στην Έρευνα (ΦΟΙΤΩ)» έχει ως βασικό στόχο την εμπλοκή των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Διαγωνισμού, οι φοιτητές υποβάλλουν εργασίες συναφείς με τα επιστημονικά και τεχνολογικά ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, για τη διεκδίκηση τιμητικών διακρίσεων. Συγκεκριμένα, ο Διαγωνισμός απευθύνεται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες φοιτητών: (α) προπτυχιακοί φοιτητές σε οποιοδήποτε έτος των σπουδών τους και (β) μεταπτυχιακοί φοιτητές, εξαιρουμένων των υποψήφιων διδασκόντων.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον Δεκέμβριο του 2013 και τον Ιούνιο του 2014 υποβλήθηκαν δώδεκα (12) ερευνητικές εργασίες, των οποίων η διαδικασία αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο του 2014.

Η Επιστημονική Αξιολόγηση των ερευνητικών εργασιών έγινε εξ' αποστάσεως με τη βοήθεια ανεξάρτητων κριτών.

Η απονομή των Βραβείων και των Επαίνων στους επιτυχόντες πραγματοποιήθηκε μετά το πέρας της διάλεξης με θέμα: «Έρευνα στην Εποχή της Κρίσης: ο Ρόλος και οι Προοπτικές των Νέων Ερευνητών», η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της «Εβδομάδας Έρευνας και Καινοτομίας 2014» που διοργάνωσε το Ίδρυμα.

Στο Παράρτημα VI παρουσιάζονται αναλυτικά οι βραβευθέντες του Διαγωνισμού «ΦΟΙΤΩ 2013-2014» στις δύο κατηγορίες.

6.3.4. Βραβεία Έρευνας

Το ΙΠΕ καθιέρωσε από το 2007 την απονομή ετήσιου Βραβείου Έρευνας με στόχο την ανάδειξη του έργου και της προσωπικότητας ερευνητών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο και οι οποίοι έχουν να επιδείξουν σημαντικά και διεθνούς επιπέδου αποτελέσματα.

Το 2014, το Ίδρυμα απένειμε το «Βραβείο Έρευνας - Νέος Ερευνητής» στις θεματικές ενότητες «Φυσικές Επιστήμες και Μηχανική», «Επιστήμες Ζωής» και «Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» καθώς και το «Βραβείο Έρευνας - Έμπειρος Ερευνητής» στη θεματική ενότητα «Επιστήμες Ζωής». Τα Βραβεία, που επιβραβεύουν ξεχωριστά νέους και έμπειρους ερευνητές που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, αποτελούν Δράση του Προγράμματος «Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας».

Το «Βραβείο Έρευνας - Νέος Ερευνητής 2014» και το «Βραβείο Έρευνας - Έμπειρος Ερευνητής 2014» απονεμήθηκαν στις 26 Νοεμβρίου 2014, στο πλαίσιο κοινής τελετής με το «Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας», που διοργανώθηκε από το ΙΠΕ και την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων. Την απονομή των Βραβείων στους νικητές, οι οποίοι επιλέγονται κατόπιν ανταγωνιστικής διαδικασίας, έκανε ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργος Λακκοτρύπης και ο Υπουργός Υγείας κ. Φίλιππος Πατσάλης εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρουσία πλήθους πολιτικών, ακαδημαϊκών, επιχειρηματιών και κοινού.

Βραβείο Έρευνας - Νέος Ερευνητής

Το «Κυπριακό Βραβείο Έρευνας - Νέος Ερευνητής» απονέμεται σε νέους ερευνητές με λιγότερο από επτά (7) έτη ερευνητικής εμπειρίας από την απόκτηση του διδακτορικού τους τίτλου, οι οποίοι έχουν υλοποιήσει συγκεκριμένο έργο υψηλής ποιότητας και έχουν ξεχωρίσει από τα αρχικά στάδια της καριέρας τους. Πέρα από την ανάδειξη του έργου και της προσωπικότητάς τους, το Βραβείο στοχεύει επίσης να παρέχει έμπρακτη υποστήριξη στους νέους επιστήμονες για τη συνέχιση της σταδιοδρομίας τους.

Το «Κυπριακό Βραβείο Έρευνας - Νέος Ερευνητής 2014» για τη θεματική ενότητα «Φυσικές Επιστήμες και Μηχανική» απονεμήθηκε στον Δρα Τριαντάφυλλο Στυλιανόπουλο, Λέκτορα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου για την αξιοποίηση της εναρκτήριας χρηματοδότησης που έλαβε από τον φορέα του για τη δημιουργία Εργαστηρίου Βιοφυσικής του Καρκίνου. Στη θεματική ενότητα «Επιστήμες Ζωής» το Βραβείο απονεμήθηκε στη Δρα Ελισάβετ Παπαγεωργίου, Chief Scientific Officer της εταιρείας NIPD Genetics Ltd, για το έργο «Using fetal-specific methylated markers for the development of non-invasive prenatal diagnosis for Down syndrome». Στις «Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» το Βραβείο απονεμήθηκε στο Δρα Θωμά Παπαδόπουλο, Λέκτορα στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, για την υποψηφιότητα με τίτλο: «Takeovers and Mergers in European and Cypriot Company Law».

Οι νέοι επιστήμονες έλαβαν χορηγία ύψους €35.000 έκαστος για συνέχιση της έρευνάς τους ενώ παρέλαβαν και έργο τέχνης που φιλοτεχνήθηκε αποκλειστικά για το σκοπό αυτό.

Βραβείο Έρευνας – Διακεκριμένος Ερευνητής

Το «Κυπριακό Βραβείο Έρευνας - Διακεκριμένος Ερευνητής» απονέμεται σε διακεκριμένους επιστήμονες με περισσότερα από επτά (7) έτη ερευνητικής εμπειρίας από την απόκτηση του διδακτορικού τους τίτλου, οι οποίοι έχουν να επιδείξουν σημαντικά και με διεθνή αναγνώριση ερευνητικά αποτελέσματα.

Για το «Βραβείο Έρευνας - Διακεκριμένος Ερευνητής 2014», το οποίο φέτος απονεμήθηκε στη θεματική ενότητα «Επιστήμες Ζωής», νικητής αναδείχθηκε ο Καθηγητής Κωνσταντίνος Δέλτας, Καθηγητής Γενετικής του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου, Διευθυντής του Κέντρου Ερευνών Μοριακής Ιατρικής και Επικεφαλής του Εργαστηρίου Μοριακής και Ιατρικής Γενετικής, ο οποίος επιλέχθηκε ομόφωνα από την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης για τη γενικότερη ερευνητική του εργασία, τα επιτεύγματά του και τον αντίκτυπό τους. Τα μέλη της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης αποτελούσαν οι κ. Γιώργος Γεωργίου (Πρόεδρος Επιτροπής), Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης και Πρόεδρος του ΔΣ του Ιδρύματος, Δρ Ελευθέριος Διαμαντής, Καθηγητής Εργαστηριακής Ιατρικής και Επικεφαλής στο Τμήμα Κλινικής Βιοχημείας του Πανεπιστημίου του Τορόντο και του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Mount Sinai, Δρ Νικόλαος Ζάμπογλου, Καθηγητής Ακτινοογκολογίας και Διευθυντής της Ογκολογικής Κλινικής του Ακαδημαϊκού Νοσοκομείου του Offenbach του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης, Δρ Γιώργος Χριστοφίδης, Καθηγητής Μολυσματικών Ασθενειών και Ανοσίας στο Imperial College London, η Δρα Πόπη Κανάρη, Διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους και μέλος του ΔΣ του ΙΠΕ και η Δρα Δώρα Χειμωνίδου, Διευθύντρια του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και μέλος του ΔΣ του ΙΠΕ. Ο νικητής παρέλαβε έργο τέχνης που φιλοτεχνήθηκε αποκλειστικά για το σκοπό αυτό.

6.4. Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας

Το ΙΠΕ συνέχισε για ένατη συνεχή χρονιά το 2014 την έμπρακτη στήριξη του θεσμού του «Κυπριακού Βραβείου Καινοτομίας», το οποίο προκηρύσσεται σε ετήσια βάση από την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και τυγχάνει της πλήρους στήριξης της Κυπριακής Κυβέρνησης καθότι έχει τεθεί υπό την αιγίδα του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Το ΙΠΕ στηρίζει το «Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας» με την παραχώρηση ετήσιας χορηγίας.

Με άξονες την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την εθνική πολιτική για προώθηση της καινοτομίας, καθώς την ανάγκη για συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, ο Διαγωνισμός καθιερώθηκε από το 2006 και απευθύνεται σε επιχειρήσεις, οργανισμούς, υπηρεσίες του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Υπό τον γενικό τίτλο «Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας» απονέμονται τέσσερα επιμέρους βραβεία για τον Πρωτογενή Τομέα, τον Μεταποιητικό Τομέα, τον Τομέα των Υπηρεσιών και για τον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, σε φορείς που αποδεικνύονται ιδιαίτερα επιτυχείς στην εφαρμογή καινοτόμων ιδεών και πρακτικών.

Το Βραβείο Καινοτομίας στον Πρωτογενή Τομέα απονεμήθηκε στην εταιρεία Hellenic Copper Mines Ltd για την παραγωγή καθαρού μεταλλικού χαλκού με την πρωτοποριακή μέθοδο της υδρομεταλλουργίας. Το Βραβείο Καινοτομίας στον Τομέα της Μεταποίησης απονεμήθηκε στην εταιρεία Nicolaidis & Kountouris Metal Company Ltd για τη δημιουργία πρωτοποριακής μεθόδου αξιοποίησης των αποβλήτων πολυουρεθάνης για την παραγωγή του καινοτόμου προϊόντος «THER-MINK». Στην εταιρεία PhoenixPro Ltd, απονεμήθηκε το Βραβείο Καινοτομίας στον Τριτογενή Τομέα για τη δημιουργία του πρωτοποριακού χαρτοφυλακίου υπηρεσιών «φ-Cloud», ενός καινοτόμου τρόπου παροχής υπηρεσιών ασφαλείας μέσα από το διαδίκτυο. Τέλος το Βραβείο Καινοτομίας στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, απονεμήθηκε στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Αδειών Ασθενείας του προσωπικού της Αρχής.

Την απονομή των Βραβείων στους νικητές, έκαναν ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Γιώργος Λακκοτρύπης και ο Υπουργός Υγείας κ. Φίλιππος Πατσαλής, εκ μέρους του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην κοινή τελετή που διοργανώθηκε με τα «Κυπριακά Βραβεία Έρευνας» του ΙΠΕ στις 26 Νοεμβρίου 2014.

Στο χαιρετισμό του, τον οποίο διάβασε ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Γιώργος Λακκοτρύπης, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αφού συνεχάρη τους βραβευθέντες, ανέφερε ότι «οι κυπριακές επιχειρήσεις, απέδειξαν ήδη ότι έχουν τη δύναμη, τις γνώσεις και τη θέληση να παράγουν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και να ανταγωνίζονται τις αντίστοιχες επιχειρήσεις διεθνώς». Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Πρόεδρος της ΟΕΒ, κ. Χρίστος Μιχαηλίδης και ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Βραβείου Καινοτομίας και του Βραβείου Έρευνας, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΠΕ κ. Γιώργος Γεωργίου.

6.5. Εβδομάδα Έρευνας και Καινοτομίας 2014

Εργαστήρια, διαλέξεις και εκδηλώσεις για την ανάδειξη της σημασίας της έρευνας και της καινοτομίας, επισκέψεις σχολείων σε ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις και άλλες σημαντικές δράσεις περιλάμβανε το πρόγραμμα της «Εβδομάδας Έρευνας και Καινοτομίας», που διοργανώθηκε για δεύτερη συνεχή χρονιά από το Ίδρυμα μεταξύ 24 και 28 Νοεμβρίου 2014.

Πρωταρχικός στόχος της πρωτοβουλίας ήταν η ανάδειξη και η περαιτέρω προώθηση της σημασίας της έρευνας και της καινοτομίας για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου, η γνωριμία και η εξοικείωση με τα θέματα της έρευνας και της καινοτομίας καθώς και η προβολή του έργου των ερευνητών στο ευρύ κοινό.

Κατά την «Εβδομάδα Έρευνας και Καινοτομίας» πραγματοποιήθηκαν οι πιο κάτω δραστηριότητες :

- **Διάλεξη με θέμα: «Έρευνα στην Εποχή της Κρίσης: Ο Ρόλος και οι Προοπτικές των Νέων Ερευνητών»**

Η εναρκτήρια εκδήλωση της «Εβδομάδας Έρευνας και Καινοτομίας 2014», με θέμα «Έρευνα στην Εποχή της Κρίσης: ο Ρόλος και οι Προοπτικές των Νέων Ερευνητών», πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2014, στο Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία».

Βασικός σκοπός της εκδήλωσης ήταν να αναδείξει τα θέματα που απασχολούν τους νέους επιστήμονες της Κύπρου, να προβάλει καλά παραδείγματα, ενισχύοντας την προσπάθεια των νέων για μια καριέρα στον απαιτητικό χώρο της έρευνας και να τονίσει το σημαντικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν στην ανάπτυξη και στην έξοδο από την οικονομική κρίση.

Επίτιμος προσκεκλημένος και κεντρικός ομιλητής στην εκδήλωση ήταν ο Καθηγητής Εργαστηριακής Ιατρικής και Παθολογίας και επικεφαλής στο Τμήμα Κλινικής Βιοχημείας του Πανεπιστημίου του Τορόντο και του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Mount Sinai Δρ Ελευθέριος Διαμαντής, διεθνώς αναγνωρισμένος απόδημος επιστήμονας στον χώρο των βιολογικών και ιατρικών επιστημών, ειδικά στο αντικείμενο της «Διαγνωστικής του καρκίνου», όπως επίσης και στη «Γενομική» και «Προτεομική» καθώς και στη κλινική μελέτη του καρκίνου. Ο Καθηγητής Ε. Διαμαντής ανέλυσε, μέσα από μια βιωματική αφήγηση, τη σημασία της έρευνας για την ανάπτυξη εν καιρώ κρίσης, δίνοντας έμφαση στο ρόλο των νέων ερευνητών.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της εκδήλωσης, πραγματοποιήθηκαν ομιλίες από δύο νέους ερευνητές για τις εμπειρίες τις οποίες αποκόμισαν κατά τα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους και συγκεκριμένα από τον Δρα Κυριάκο Φελέκκη, Επίκουρο Καθηγητή και Αναπληρωτή Πρόεδρο στο Τμήμα Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στο Πρόγραμμά της Ανθρώπινης Βιολογίας, Ανώτερο Λέκτορα Ιστοπαθολογίας και υπεύθυνο του μουσείου Παθολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, καθώς επίσης και από τον Δρα Τριαντάφυλλο Στυλιανόπουλο, Λέκτορα στο Τμήμα Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής του Πανεπιστημίου Κύπρου και επικεφαλής του εργαστηρίου Βιοφυσικής του Καρκίνου. Στη συνέχεια ακολούθησε συζήτηση με συμμετοχή των ομιλητών και της νέας ερευνήτριας, Δρος Ελένης Μούσιη, μεταδιδακτορικής φοιτήτριας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο πλαίσιο της οποίας δόθηκε ευκαιρία στο κοινό να θέσει τους δικούς του προβληματισμούς για τις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι επιστήμονες καθώς και για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να τους βοηθήσουν οι αρμόδιοι θεσμικοί φορείς.

Την εκδήλωση παρουσίασε ο δημοσιογράφος του ΡΙΚ, κ. Γιάννης Νικολάου, ο οποίος συντόνισε και τη σχετική συζήτηση στο τέλος των ομιλιών.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με δεξίωση που προσέφερε το ΙΠΕ, όπου νέοι ερευνητές που συμμετείχαν σε έργα που έχουν χρηματοδοτηθεί από το Ίδρυμα παρουσίασαν τη δουλειά τους μέσω αναρτημένων εργασιών.

- **Εκδηλώσεις Επιστημονικών Καφενείων (Café Scientifique) σε Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο**

Τρεις συνολικά συναντήσεις «Επιστημονικών Καφενείων», άτυπων δηλαδή συναντήσεων που ενθαρρύνουν το διάλογο μεταξύ νέων κυρίως ανθρώπων και ερευνητών, σε επιστημονικά, τεχνολογικά και ερευνητικά θέματα πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Εβδομάδας σε Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο.

Ομιλήτρια της εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στη Λάρνακα ήταν η Δρ Καλυψή Ιορδάνου, Λέκτορας στο UCLan Cyprus, παρουσιάζοντας το θέμα: «Πολίτες του 21^{ου} αιώνα: Ποιές δεξιότητες θα τους είναι απαραίτητες;». Η ομιλία επικεντρώθηκε σε εκείνες τις δεξιότητες οι οποίες θα επιτρέψουν στους πολίτες του 21^{ου} αιώνα να παράγουν και να αξιολογούν νέα γνώση. Η Δρ Κ. Ιορδάνου παρουσίασε το πώς οι πεποιθήσεις των ατόμων σχετικά με την ευφυΐα και τη γνώση (επιστημολογικές αντιλήψεις) επηρεάζουν την αυτοεκτίμησή τους, τα κίνητρά τους για αναζήτηση γνώσης, τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγουν και ευρύτερα τον τρόπο που σκέφτονται και μαθαίνουν.

Ο Δρ Χαράλαμπος Πουλλής, Επίκουρος Καθηγητής στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ήταν ο ομιλητής του Επιστημονικού Καφενείου που πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό με θέμα: «Disappointed with your reality? Create your own!». Ο Δρ Χ. Πουλλής παρουσίασε τεχνολογίες αιχμής που αφορούν τη σάρωση, την ανακατασκευή και τη ρεαλιστική απεικόνιση αληθινών αντικειμένων και περιβαλλόντων καθώς και το πώς οι τεχνολογίες αυτές εφαρμόζονται στο σημερινό περιβάλλον.

Στο Επιστημονικό Καφενείο που πραγματοποιήθηκε στην Πάφο, ομιλήτρια ήταν η Δρ Τζούλια Τζώρτζη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης με θέμα: «Έρευνες για το Περιβάλλον και την Πολιτιστική Κληρονομιά του Τοπίου της Πάφου». Η Δρ Τ. Τζώρτζη παρουσίασε τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα που αφορούν στο Περιβάλλον, στην Πολιτιστική Κληρονομιά και στο Τοπίο, τα οποία έχουν άμεση σχέση με την περιοχή της Πάφου, η οποία θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2017.

Στις συναντήσεις των «Επιστημονικών Καφενείων» συμμετείχαν φοιτητές και ερευνητές, εκπρόσωποι επιχειρήσεων, ελεύθεροι επαγγελματίες, μαθητές και εκπαιδευτικοί.

- **Επισκέψεις σχολείων σε ερευνητικά κέντρα**

Στο πλαίσιο της «Εβδομάδας Έρευνας και Καινοτομίας 2014» το Ίδρυμα έδωσε την ευκαιρία σε μαθητές της μέσης εκπαίδευσης να επισκεφθούν ερευνητικά κέντρα που υλοποιούν ερευνητικά έργα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της ΕΕ και την Κυπριακή Δημοκρατία, μέσω της ΔΕΣΜΗΣ Προγραμμάτων του Ιδρύματος, καθώς και καινοτόμες επιχειρήσεις.

Οι επισκέψεις οι οποίες έγιναν κατά την περίοδο 24-27 Νοεμβρίου 2014, ήταν μονοήμερες και αφορούσαν συνολικά σε δεκατέσσερα μαθητικά τμήματα Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών σχολείων από τις επαρχίες της Λευκωσίας και της Λεμεσού. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν σε ερευνητικές εγκαταστάσεις και να παρακολουθήσουν από κοντά πειράματα και επιδείξεις, βιώνοντας με αυτό τον τρόπο την υλοποίηση ενός ερευνητικού έργου. Οι μαθητές που επισκέφθηκαν καινοτόμες επιχειρήσεις, ενημερώθηκαν για τις δραστηριότητες εταιρειών που ασχολούνται με καινοτόμες ιδέες και επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Οι εντυπώσεις που άφησαν στους μαθητές και στους καθηγητές των σχολείων οι επισκέψεις ήταν πολύ θετικές, ενώ έντονο ήταν το ενδιαφέρον που επέδειξαν οι μαθητές για την έρευνα και το αντικείμενο των ερευνητικών έργων.

- **Διαλέξεις σε Ερευνητικά και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα**

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Εβδομάδας, Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα που συνεργάζονται με το Ίδρυμα, διοργάνωσαν τέσσερεις συνολικά διαλέξεις σε διάφορα θέματα έρευνας και καινοτομίας. Στις διαλέξεις που έγιναν στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο Frederick υπήρξε σημαντική συμμετοχή τόσο από την ερευνητική κοινότητα όσο και από το ευρύ κοινό.

- **Εργαστήρια για τις υπηρεσίες του «Key Account Management» και για την ετοιμασία τεχνολογικών προφίλ του Δικτύου Enterprise Europe Network**

Στις 25 Νοεμβρίου 2014 πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του ευρωπαϊκού έργου «Enhancing the Innovation Management Capacity of Cypriot SMEs in the Enterprise Europe Network - KAM2CY». Το έργο, το οποίο συντονίζεται από το ΙΠΕ και χρηματοδοτείται από την ΕΕ, έχει στόχο την προώθηση της έξυπνης ανάπτυξης μέσα από την παροχή συμβουλών για την ενίσχυση της διαχείρισης της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις. Το Ίδρυμα, στο πλαίσιο του έργου, παρέχει στοχευμένες υπηρεσίες με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας διαχείρισης της καινοτομίας των κυπριακών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η αξιολόγηση και η εις βάθος ανάλυση των δραστηριοτήτων και ικανοτήτων των ΜμΕ στον τομέα διαχείρισης της καινοτομίας γίνεται με τη μεθοδολογία που προσφέρει το εργαλείο αξιολόγησης IMP³rove.

Το διαδραστικό εργαστήριο για την ετοιμασία τεχνολογικών προφίλ, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Κέντρου Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου, διεξήχθη στις 27 Νοεμβρίου 2014. Τα τεχνολογικά προφίλ έχουν στόχο να προωθήσουν τεχνολογίες που αναπτύχθηκαν από κυπριακές εταιρείες για εξεύρεση συνεργατών στο εξωτερικό ή να αναζητήσουν τεχνολογίες που χρειάζονται οι κυπριακές επιχειρήσεις και μπορεί να κατέχουν εταιρείες στο εξωτερικό διαμέσου της σχετικής βάση προφίλ του Δικτύου Enterprise Europe Network. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν προφίλ αναζήτησης ή προσφοράς για συγκεκριμένες τεχνολογίες τις οποίες προσφέρει ή ενδιαφέρεται να αποκτήσει η εταιρεία τους.

- **Εργαστήριο για ερευνητές στα πρώτα στάδια καριέρας για συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»**

Το Ίδρυμα, στο πλαίσιο κύκλου Εξειδικευμένων Εργαστηρίων που ξεκίνησε για τη μέγιστη δυνατή στήριξη ερευνητών στα πρώτα στάδια καριέρας σε σχέση με τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», διοργάνωσε Εκπαιδευτικό Εργαστήριο για νέους ερευνητές με θέμα: «Πρόγραμμα για Έρευνα και Καινοτομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης “HORIZON 2020” και Ευκαιρίες Χρηματοδότησης για Ερευνητές στα Πρώτα Στάδια Καριέρας». Το Εργαστήριο πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2014, στη Λευκωσία.

Εκπαιδευτές ήταν τα Εθνικά Σημεία Επαφής της Κύπρου, ενώ κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου οι συμμετέχοντες έλαβαν πρακτικές συμβουλές έτσι ώστε να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες που προσφέρονται από την ΕΕ στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και του Προγράμματος COST καθώς και να γνωρίσουν πετυχημένες στρατηγικές για την ετοιμασία Προτάσεων.

Παρουσιάστηκαν επίσης και οι ευκαιρίες απασχόλησης στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

6.6. Εκδήλωση «Με τη ματιά του...ερευνητή 2014»

Το ΙΠΕ σε συνεργασία με τα ερευνητικά και ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Κύπρου διοργάνωσε, με μεγάλη επιτυχία, την Εκδήλωση «Με τη ματιά του ερευνητή 2014», με σύνθημα: «Keep Calm and Research On».

Η Εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο «ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ», στις 28 Νοεμβρίου 2014, από τις 10:00 ως τις 21:00, είχε ως κύριο στόχο την ενίσχυση της δημόσιας εικόνας των ερευνητών και την ανάδειξη του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν στην κοινωνία, ενώ ταυτόχρονα αποσκοπούσε στην ενθάρρυνση νέων ατόμων να ακολουθήσουν επαγγελματική σταδιοδρομία στην έρευνα, μέσα από την καλλιέργεια της ερευνητικής κουλτούρας στις νεότερες γενιές.

Μαθητές Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων από περίπου είκοσι σχολεία επισκέφθηκαν οργανωμένα την εκδήλωση κατά το πρωινό μέρος (10:00 - 13:00), ενώ υπολογίζεται ότι πάνω από 1500 άτομα όλων των ηλικιών και κυρίως νέοι και παιδιά επισκέφθηκαν την εκδήλωση από το απόγευμα ως το βράδυ.

Κατά τη διάρκεια της Εκδήλωσης λειτούργησε εκθεσιακός χώρος, ο οποίος περιλάμβανε τριάντα πέντε περίπτερα, όπου το κοινό είχε την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με τους ερευνητές, να συμμετάσχει σε πειράματα και να ανακαλύψει τις απαντήσεις της επιστήμης σε διάφορα καθημερινά ερωτήματα. Οι επισκέπτες είχαν επίσης την ευκαιρία να ενημερωθούν για το ρόλο και τη σημασία της έρευνας στο σύγχρονο κόσμο καθώς και για τις καθημερινές, πρακτικές εφαρμογές των ερευνητικών αποτελεσμάτων και να λάβουν πλούσιο ενημερωτικό υλικό που διανεμήθηκε στο περίπτερο της «Γωνιάς του ΙΠΕ». Οι μικροί επισκέπτες είχαν επίσης την ευκαιρία να απολαύσουν μια σειρά από ενδιαφέροντα παιχνίδια και δραστηριότητες ειδικά σχεδιασμένες για αυτούς.

Ενδεικτικά, κάποιοι εκ των τίτλων των δραστηριοτήτων της Εκδήλωσης, μέσα από τις οποίες το κοινό είδε τον κόσμο και την επιστήμη με...τη Ματιά του Ερευνητή, ήταν: «Οι “εγκέφαλοι” της σύγχρονης τεχνολογίας - Υπολογιστική Νοημοσύνη και Ευφυή Συστήματα», «Με τη Ματιά του... Βιοαρχαιολόγου», «Λαβύρινθος του Σέρλοκ Χολμς», «Εφαρμογές παρατήρησης Γης με διαστημικές τεχνολογίες», «Εφαρμογές ρομποτικής τεχνολογίας στη γεωργία», «Παρατηρήστε τον πιο φωτεινό γαλαξία στο εγγύτερο σύμπαν», «Η κούπα του Πυθαγόρα. Φτιάξε την μόνος σου!», «Εφαρμοσμένη Νευροεπιστήμη», «Γνωρίστε τις θάλασσες της Κύπρου σε μικρογραφία», «Διαδραστικά Παιχνίδια Αρχαίας Τεχνολογίας» και πολλά άλλα.

Συνεχίζοντας την παράδοση των τελευταίων ετών, το βράδυ της Εκδήλωσης διοργανώθηκε ο Διαγωνισμός «S-Factor». Στόχος του Διαγωνισμού είναι να αναδείξει μαθητές με γνώσεις και ταλέντο στην επικοινωνία της επιστήμης. Στο Διαγωνισμό συμμετείχαν μαθητές Δημόσιων και Ιδιωτικών Γυμνασίων και Λυκείων οι οποίοι παρουσίασαν, σε χρόνο δύο λεπτών, ενώπιον της κριτικής επιτροπής και του κοινού ένα επιστημονικό φαινόμενο, με πρωτότυπο και χιουμοριστικό τρόπο.

Οι διαγωνιζόμενοι, που είχαν δύο λεπτά μόνο για να εντυπωσιάσουν τους κριτές και το κοινό, δίνοντας μια διασκεδαστική και πρωτότυπη προφορική παρουσίαση, κρίθηκαν για τον τρόπο που προσέγγισαν το επιστημονικό φαινόμενο που επέλεξαν να παρουσιάσουν, για τον τρόπο παρουσίασης και ταυτόχρονα για το πόσο αντιληπτό έγινε το θέμα τους στο ακροατήριο. Οι κριτές βαθμολόγησαν με βάση το περιεχόμενο, το χρονικό πλαίσιο παρουσίασης, τη σαφήνεια και το χάρisma.

Το ενδιαφέρον ήταν και φέτος αρκετά μεγάλο με 15 συμμετοχές μαθητών Γυμνασίου και 31 συμμετοχές μαθητών Λυκείου. Οι δύο καλύτερες παρουσιάσεις από κάθε κατηγορία κέρδισαν πλούσια δώρα ενώ δόθηκαν και έπαινοι σε πέντε μαθητές, οι οποίοι συνοδεύονταν και από δωρεάν εγγραφή στο Μαθητικό Συνέδριο της Κυπριακής Μαθηματικής Εταιρείας. Όλοι οι συμμετέχοντες έλαβαν πιστοποιητικά συμμετοχής.

Στο Παράρτημα VII παρουσιάζονται αναλυτικά οι βραβευθέντες του Διαγωνισμού «S-Factor».

6.7. Διαγωνισμός FameLab 2014

Το FameLab Κύπρου είναι ένας εθνικός Διαγωνισμός για την ανάδειξη του καλύτερου νέου ταλέντου στην επικοινωνία της επιστήμης. Στόχος του Διαγωνισμού είναι να ενθαρρύνει νέους επιστήμονες με ενδιαφέρον και ικανότητες στην επικοινωνία της επιστήμης και της τεχνολογίας να μοιραστούν τις γνώσεις και τον ενθουσιασμό τους με το κοινό.

Ο Διαγωνισμός FameLab Κύπρου συνδιοργανώθηκε το 2011, για πρώτη χρονιά, από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Κύπρου και το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας σε συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο (British Council) και είναι βασισμένο στο επιτυχημένο μοντέλο FameLab UK.

Ο Διαγωνισμός είναι ανοικτός για συμμετοχή σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω τα οποία εργάζονται ή σπουδάζουν σε τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής, των μαθηματικών ή των ιατρικών επιστημών, με πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Οι συμμετέχοντες, μέσα σε χρόνο τριών λεπτών, πρέπει να παρουσιάσουν με πρωτότυπο και επιστημονικά ακριβή τρόπο ένα επιστημονικό φαινόμενο, έτσι ώστε να εντυπωσιάσουν τους κριτές και το κοινό.

Ο Διαγωνισμός για την ανάδειξη του εθνικού νικητή για το 2014 πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 2014. Νικητής του FameLab για το 2014 ήταν ο καθηγητής δημοτικής εκπαίδευσης κ. Χριστόδουλος Σατζιάκης για την παρουσίαση με που είχε τίτλο «Μια σωτήρια ανωμαλία», όπου ξήγησε πως το χάος στον καταψύκτη μας από ένα ξεχασμένο αναψυκτικό συνδέεται με την επιβίωση των ψαριών σε παγωμένες λίμνες.

Ο κ. Χ. Σατζιάκης έλαβε χρηματικό έπαθλο €2000 και εξασφάλισε τη συμμετοχή του στον τελικό του Διαγωνισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στον τελικό του Διαγωνισμού FameLab International 2014, που έγινε στις 5 Ιουνίου 2014, στο Cheltenham του Ηνωμένου Βασιλείου διαγωνίστηκαν οι εθνικοί νικητές από τις συμμετέχουσες χώρες. Οι διαγωνιζόμενοι κρίθηκαν από διεθνή ομάδα εμπειρογνομόνων σε θέματα επικοινωνίας της επιστήμης.

6.8. Γυναίκες στην Επιστήμη

Το Ίδρυμα εκπροσωπεί την Κύπρο από το 2010 στην Ομάδα «Helsinki Group on Women in Science», η οποία δραστηριοποιείται από το 1999 με πρωτοβουλία της ΕΕ και σ' αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των κρατών-μελών και των συνδεδεμένων χωρών.

Η Ομάδα έχει ως στόχο την προώθηση του διαλόγου αναφορικά με τη μειωμένη εκπροσώπηση των γυναικών σε όλα τα επίπεδα επιστημονικής έρευνας, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και απόψεων αναφορικά με την προώθηση της ισότητας φύλων στην έρευνα.

Εντός του 2014, η εκπρόσωπος του Ιδρύματος συμμετείχε σε όλες τις συναντήσεις της Ομάδας. Συμμετείχε επίσης σε συζητήσεις με εκπροσώπους της ΕΕ και άλλων ενδιαφερομένων χωρών για ετοιμασία και υποβολή πρότασης, για χρηματοδότηση από την ΕΕ, με τίτλο «E-Quality Research and Innovation Laboratory» (EQUI-LAB) και θέμα την ετοιμασία και υιοθέτηση Gender Equality Plans.

Επίσης, το Ίδρυμα συνέχισε τη συμμετοχή του στο έργο ERA-NET με ακρωνύμιο «GENDER-NET», το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ και έχει στόχο την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την υιοθέτηση πρωτοβουλίας/δραστηριότητας για την προώθηση της ισότητας φύλων στην έρευνα.

Ταυτόχρονα, το Ίδρυμα μετά από σχετική Πρόσκληση, συμμετέχει ενεργά στη Δράση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος COST, TN1201 (genderSTE), με θέμα «Gender, Science, Technology and Environment». Μέσω της πρωτοβουλίας αυτής, προωθήθηκε η συμμετοχή και άλλων ερευνητών από την Κύπρο στη Διαχειριστική Επιτροπή και στις Ομάδες Εργασίας της Δράσης. Σε συνεργασία με τους υπολοίπους συμμετέχοντες στη Δράση, έχουν σχεδιαστεί δραστηριότητες για λήψη συγκεκριμένων μέτρων για προώθηση της ισότητας φύλων στην έρευνα στην Κύπρο. Ως πρώτο μέτρο, προγραμματίζεται, εντός του 2015, η διοργάνωση εκπαιδευτικού σεμιναρίου στην Κύπρο για διαμορφωτές πολιτικής.

6.9. Βιοθική στην Έρευνα

Η διαρκής παρακολούθηση, έρευνα, συστηματική ανάλυση και αξιολόγηση των θεμάτων και προβλημάτων που σχετίζονται με την επιστημονική έρευνα, πρόοδο και εφαρμογή των επιστημών της Βιοτεχνολογίας, της Βιολογίας, της Ιατρικής, της Γενετικής και της Φαρμακευτικής καθώς επίσης την ανθρώπινη παρέμβαση στη βιολογική διαδικασία και στον ανθρώπινο γονότυπο και τη διερεύνηση των ηθικών, δεοντολογικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών κοινωνικών διαστάσεων τους αποτελεί αποστολή της Εθνικής Επιτροπής Βιοθικής Κύπρου (ΕΕΒΚ).

Το Ίδρυμα στην προσπάθεια που καταβάλλει για διασφάλιση της τήρησης της σχετικής νομοθεσίας και των Κωδικών Πρακτικής (ΚΔΠ 175/2005), με τους οποίους εγκαθιδρύθηκε ένα ενιαίο, εθνικό σύστημα βιοθικού ελέγχου για την ερευνητική δραστηριότητα στην Κύπρο, παραπέμπει στην ΕΕΒΚ τα έργα που πιθανόν χρήζουν βιοθικής αξιολόγησης για σκοπούς γνωμοδότησης/έγκρισης πριν από την έναρξη υλοποίησής τους αλλά και κατά τη διάρκεια εκπόνησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων σε περίπτωση που προκύψει σχετική ανάγκη.

Πέραν των ενεργειών στις οποίες προβαίνει το Ίδρυμα, κάθε ερευνητής υποχρεούται να υποβάλει σχετική αίτηση προς αξιολόγηση στην ΕΕΒΚ, μετά την εξασφάλιση χρηματοδότησης το ερευνητικό του έργο, ενώ η έναρξη υλοποίησης του Έργου προϋποθέτει την θετική έγκριση της Επιτροπής.

Η ΕΕΒΚ έχει εκχωρήσει στις Επιτροπές Βιοθικής Αξιολόγησης (ΕΒΑ) που έχουν συσταθεί, την αρμοδιότητα της για αξιολόγηση ερευνητικών προτάσεων που αφορούν την βιοϊατρική έρευνα, κλινικές δοκιμές στα φάρμακα ανθρώπινης χρήσης και οποιαδήποτε άλλη έρευνα σε θέματα υγείας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες της. Η ΕΕΒΚ εποπτεύει, κατευθύνει και συντονίζει το έργο των ΕΒΑ ενώ ταυτόχρονα ασκεί δευτεροβάθμιο έλεγχο επί των αποφάσεων τους. Ακόμα, η ΕΕΒΚ έχει το δικαίωμα, όποτε και εάν αυτή το αποφασίσει, να διερευνήσει και να ελέγξει οποιοδήποτε ερευνητικό πρόγραμμα εμπίπτει κάτω από τις αρμοδιότητες της. Ανεξάρτητα με την όποια απόφαση της ΕΒΑ, η ΕΕΒΚ έχει ανά πάσα στιγμή το δικαίωμα να τροποποιήσει, να αναστείλει, να τερματίσει ή να επιβεβαιώσει αρχική απόφαση της ΕΒΑ.

Το Ίδρυμα διατηρεί στενή συνεργασία με την ΕΕΒΚ για σκοπούς ενημέρωσης και επικαιροποίησης των γνωμοδοτήσεων που εκδίδονται κατά καιρούς από την Επιτροπή και καλύπτουν θέματα στους επιστημονικούς τομείς της βιοτεχνολογίας, βιολογίας, ιατρικής, γενετικής, φαρμακευτικής, ιατρικής φροντίδας και της ανθρώπινης παρέμβασης στη βιολογική διαδικασία και στον ανθρώπινο γονότυπο.

Κατά τη διάρκεια του 2014 το Ίδρυμα συμμετείχε σε συναντήσεις με θέμα «Πρωτοβουλία για την Κρίση» που διοργανώθηκαν από την ΕΕΒΚ.

Κεφάλαιο 07

Οικονομικές Καταστάσεις ΙΠΕ 2014

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ/(ΕΞΟΔΩΝ) ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2013-2014

	2014	2013
	(€)	(€)
Εισοδήματα		
Χορηγίες	13.347.812	13.525.246
Άλλο Εισόδημα	182.364	199.639
Επιχορηγήσεις		
Επιχορηγήσεις ερευνητικών Προγραμμάτων	(7.887.807)	(11.574.701)
Έξοδα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων	(267.141)	(312.098)
	5.375.228	1.838.086
Έξοδα Διοίκησης	(2.451.743)	(2.423.177)
Λειτουργικά Αποτελέσματα	2.923.485	(585.091)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα (καθαρά)	410.254	552.508
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα) πριν τη Φορολογία	3.333.739	(32.583)
Φορολογία	(144.420)	(150.858)
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα) μετά τη Φορολογία	3.189.319	(183.441)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Θεματικές Ενότητες που καλύπτονται από την ΔΕΣΜΗ 2009-2010 και την Πρόσκληση του 2011

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά οι θεματικές ενότητες και τα αντικείμενα έρευνας που καλύπτονται από τα Προγράμματα του Άξονα Ι της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, όπως αυτά προκηρύχθηκαν και στην Πρόσκληση του 2011.

Σημειώνεται ότι οι ίδιες θεματικές ενότητες εφαρμόζονται για σκοπούς κατηγοριοποίησης των προτάσεων και στα υπόλοιπα Προγράμματα του Ιδρύματος που έχουν οριζόντιο χαρακτήρα.

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»		
Δράση «Υλικά-Νανοεπιστήμες-Νανοτεχνολογίες»	Θεματική Ενότητα «Υλικά»	• Νέα, βελτιωμένα και έξυπνα υλικά βασισμένα στη γνώση • Πολυμερή, νέα βιοϋλικά, βιο-εμπνευσμένα και βιο-ιατρικά υλικά • Ποιότητα και συμπεριφορά δομικών υλικών στην αντοχή των κατασκευών • Φυσικά υλικά / ορυκτά κυπριακής προέλευσης • Διαδικασίες επεξεργασίας υλικών και αντοχής υλικών • Ανάπτυξη νέων τεχνικών μη-καταστροφικού χαρακτηρισμού καινοτόμων υλικών • Σχέσεις μικροδομής – ιδιοτήτων υλικών
	Θεματική Ενότητα «Νανοεπιστήμες & Νανοτεχνολογία»	• Νέες εφαρμογές νανοκατασκευών και νανομετρολογίας • Βελτιωμένες ή καινοτόμες εφαρμογές νανοηλεκτρονικής και νανοφωτονικής • Νανομηχανική, νανοτεχνολογίες, νανοεπιστήμες και συγκλίνουσες επιστήμες (πχ υγεία, ασφάλεια, περιβάλλον) • Νανοϋλικά (όπως κολλοειδή, φουλλερένια, νανοσωλήνες άνθρακα, νανοσωματίδια, νανοδομημένοι αγωγοί) • Ανάπτυξη μεθοδολογιών ελέγχου ποιότητας
Δράση «Ενέργεια»	Θεματική Ενότητα «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)»	• Αιολική ενέργεια - φωτοβολταϊκά συστήματα • Ενεργειακά ηλιακά συστήματα • Αξιοποίηση μη ορυκτών ΑΠΕ, όπως ενέργεια κυμάτων, γεωθερμική, υδραυλική, παλιρροϊκή ενέργεια, βιομάζα και βιοαέρια • Νέες εφαρμογές και συστήματα ΑΠΕ • Ανάπτυξη τεχνολογιών αποθήκευσης, μεταφοράς και εκμετάλλευσης ΑΠΕ • Ενσωμάτωση των ΑΠΕ στα ενεργειακά συστήματα
	Θεματική Ενότητα «Βέλτιστη Παραγωγή, Αξιοποίηση και Εξοικονόμηση Ενέργειας»	• Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση συστημάτων παραγωγής ενέργειας • Εξερεύνηση, εξόρυξη και εκμετάλλευση ενεργειακών πηγών • Βελτιστοποίηση τεχνολογιών καυσίμων • Νέα συστήματα ορθής και αποδοτικής διαχείρισης ενέργειας • Νέα συστήματα ελέγχου και μείωσης κατανάλωσης και απωλειών ενέργειας • Εξοικονόμηση ενέργειας σε βιομηχανία / μεταφορές / πρωτογενή τομέα • Ενεργειακός σχεδιασμός κτιρίων

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»		
Δράση «Θετικές Επιστήμες»	Θεματική Ενότητα «Μαθηματικά»	• Άλγεβρα και γεωμετρία • Ανάλυση και συναρτησιακή ανάλυση • Θεωρία αριθμών και αριθμητική ανάλυση • Επιχειρησιακή έρευνα, πιθανότητες και στατιστική • Βιομαθηματικά • Αναλογιστικά μαθηματικά
	Θεματική Ενότητα «Φυσική»	• Ηλεκτρομαγνητισμός, ηλεκτρονική • Φυσική των ρευστών και στερεάς κατάστασης • Ατομική και μοριακή φυσική, πυρηνική φυσική και φυσική σωματιδίων • Ακουστική και οπτική • Θερμοδυναμική • Μετρολογία
	Θεματική Ενότητα «Χημεία»	• Αναλυτική, ανόργανη, οργανική και συνθετική χημεία • Θεωρητική και υπολογιστική χημεία • Χημεία μακρομορίων, φυσικοχημεία και πυρηνική χημεία
Δράση «Εφαρμογές Μηχανικής»	Θεματική Ενότητα «Εφαρμογές Μηχανικής στη Μεταποίηση»	• Νέα συστήματα κατασκευών και παραγωγής • Ευέλικτα και νοήμονα συστήματα παραγωγής • Ανάπτυξη νέων αρχών σχεδιασμού για βελτίωση του κύκλου ζωής Βιομηχανικών συστημάτων, προϊόντων και υπηρεσιών • Μέθοδοι ταχείας επανακατασκευής και παραγωγής πλαστικών και μεταλλικών Βιομηχανικών προϊόντων • Νέες τεχνολογίες στη μεταποίηση προϊόντων γεωργίας / αλιείας / ιχθυοκαλλιέργειας • Βιομηχανικά πρωτότυπα για παραδοσιακά προϊόντα • Νέες εφαρμογές ρομποτικής στην κυπριακή βιομηχανία
	Θεματική Ενότητα «Ιατρική Τεχνολογία»	• Νέες ή βελτιωμένες συσκευές, εργαλεία και ιατρικά μηχανήματα • Νέες μέθοδοι συνδυασμού ιατρικών συσκευών για αξιοποίηση στην ιατρική επιστήμη • Νέες μέθοδοι επεξεργασίας σημάτων και εικόνας στην υπηρεσία της ιατρικής • Αξιοποίηση ρομποτικής στην ιατρική
	Θεματική Ενότητα «Άλλες Εφαρμογές Μηχανικής»	• Αυτοματισμοί και μικροτεχνολογία • Χημική μηχανική • Ηλεκτρική και ηλεκτρονική μηχανική • Βιομηχανική τεχνολογία, τεχνολογία οργάνων μέτρησης και ελέγχου, • Μηχανολογική μηχανική • Τεχνολογία Οχημάτων, Ναυτική Μηχανική, Μηχανική Μεταφορικών Μέσων, Αεροναυπηγική, Τεχνολογία Διαστήματος • Μεταλλουργική Μηχανική, Τεχνολογία Ορυχείων

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
Πρόγραμμα «Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών»		
Δράση «Τεχνολογίες Πληροφορικής»	Θεματική Ενότητα «Λογισμικό»	• Νέες προσεγγίσεις μηχανικής λογισμικού, αποδοτικότητα και παραγωγικότητα στην ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση λογισμικού • Δημιουργία λογισμικού βασισμένη σε επιμέρους πακέτα, ενθυλακωμένα συστήματα • Ενδιάμεσο λογισμικό • Έξυπνη διαχείριση και έλεγχος περιεχομένου και πληροφορίας • Λογισμικό ανοικτού κώδικα • Εφαρμογές πολυμέσων και γραφικών με έμφαση στις 3 διαστάσεις • Διαδραστικές υπηρεσίες • Ανάπτυξη καινοτόμων λογισμικών προγραμμάτων
	Θεματική Ενότητα «Υλικό»	• Βελτίωση υλικού και επεξεργαστικής του ισχύος • Επέκταση υπαρχόντων μονάδων υλικού και αξιολόγηση της επίδοσής τους • Δημιουργία μοντέλων μέτρησης επίδοσης μονάδων υλικού και αξιολόγηση της επίδοσής τους
	Θεματική Ενότητα «Θεμελιώσεις και Θεωρία Υπολογιστών»	• Θεωρητικά μοντέλα και θέματα θεωρίας επιστημονικού υπολογισμού • Συστήματα διασφάλισης ποιότητας - πρότυπα λογισμικού • Εφαρμογές θεωρητικών μοντέλων σε νέα λογισμικά
Δράση «Τεχνολογίες Επικοινωνιών»	Θεματική Ενότητα «Δίκτυα»	• Ασφάλεια δικτύων, υποστηρικτικές εφαρμογές διαχείρισης και έλεγχος δικτύων για εξασφάλιση ομαλής και συνεχούς λειτουργίας δικτύων • Δίκτυα υψηλής χωρητικότητας και εξελικτικά δίκτυα • Μελλοντικές εφαρμογές σε δίκτυα IPv6 • Ολοκλήρωση και διαχείριση επικοινωνιακών δικτύων • Χρήση πληροφορικής σε ταχεία δίκτυα τηλεπικοινωνιών • Πολυμεσικές υπηρεσίες μέσω δικτύου και διαδικτύου
	Θεματική Ενότητα «Ασύρματες και Δορυφορικές Επικοινωνίες»	• Συστήματα και δίκτυα ασύρματων και κινητών επικοινωνιών νέας γενιάς • Κινητά ευρυζωνικά δίκτυα επικοινωνίας • Εφαρμογές προστιθέμενης αξίας σε υπηρεσίες δικτύων δεύτερης και τρίτης γενιάς • Εφαρμογές μηχανικής τηλεπικοινωνιών
	Θεματική Ενότητα «Μέσα Μετάδοσης Υψηλών Ταχυτήτων»	• Νέες εφαρμογές με οπτικές ίνες • Φωτονικά δίκτυα επικοινωνίας • Σχεδιασμός και ανάπτυξη οπτοηλεκτρονικών και φωτονικών στοιχείων

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
Πρόγραμμα «Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών»		
Δράση «Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ»	Θεματική Ενότητα «ΤΠΕ στην Εκπαίδευση»	• Νέες εφαρμογές της ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό • Νέα εργαλεία και μέθοδοι εκπαίδευσης, όπως ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, τηλε-εκδόσεις και εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες • Ψηφιακές Βιβλιοθήκες και ηλεκτρονικά υποβοηθούμενη μάθηση
	Θεματική Ενότητα «ΤΠΕ στην Υγεία και Ποιότητα Ζωής»	• Νέα εργαλεία και μέθοδοι τηλε-ιατρικής • Βιο-πληροφορική • Νευρο-πληροφορική • Ηλεκτρονική ενσωμάτωση και υποβοήθηση • Περιβαλλοντικά υποβοηθούμενη ζωή με την αξιοποίηση ΤΠΕ
	Θεματική Ενότητα «ΤΠΕ στη Διακυβέρνηση και Εργασία»	• Ηλεκτρονικό εμπόριο (επιχείρηση προς πελάτη και επιχείρηση προς επιχείρηση), νέα εργαλεία και μέθοδοι διασφάλισης συναλλαγών και υποδομών • Νέες μέθοδοι εργασίας εξ αποστάσεως • Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης, αυτοματοποίησης επιχειρήσεων και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης • Νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών στους πολίτες • Συστήματα και υπηρεσίες ΤΠΕ για την εξυπηρέτηση και βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»		
Δράση «Φυσικό Περιβάλλον»	Ενότητα «Χερσαία Οικοσυστήματα»	• Ολοκληρωμένη διαχείριση και αειφόρος χρήση των φυσικών πόρων • Διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων, αντιμετώπιση φυσικών διαταραχών, πυρκαγιών, πλημμυρών και βόσκησης • Οικολογία σε επίπεδο τοπίου, πληθυσμών, ειδών και φέρουσα ικανότητα χερσαίων οικοσυστημάτων • Διατήρηση της βιοποικιλότητας (μη-γηνγενή, ξενικά είδη, καταπολέμηση της απειλήμωσης) • Επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών επί των χερσαίων οικοσυστημάτων • Γενετικά τροποποιημένοι μικροοργανισμοί και επιπτώσεις της απελευθέρωσής τους στη φύση • Εργαλεία ταυτοποίησης, καταγραφής, χαρτογράφησης και παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραμέτρων • Βοτανική, φυσιολογία φυτών • Ζωολογία, εντομολογία • Ανάλυση τοπίου
	Θεματική Ενότητα «Υδάτινα Οικοσυστήματα»	• Παράκτια οικοσυστήματα, ενοποιημένη διαχείριση παράλιων περιοχών • Διατήρηση και διαχείριση εύρωτων παράκτιων ενδιαιτημάτων της Κύπρου • Διατήρηση της βιοποικιλότητας στο θαλάσσιο περιβάλλον • Κλιματικές αλλαγές και επιπτώσεις στα υδάτινα οικοσυστήματα, όπως αύξηση του τάχους ιζηματοποίησης και χρήση παλαιοοικολογικών μεθόδων αξιολόγησης των κλιματικών αλλαγών • Ολοκληρωμένη διαχείριση και αειφόρος χρήση υδάτινων πόρων, όπως βελτιστοποίηση διαδικασίας διανομής νερού με συστήματα μαθηματικού προγραμματισμού, αξιοποίηση υφάλμυρων νερών στη γεωργία, εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, ανακύκλωση νερού για πολλαπλές χρήσεις και καταστολή εξάτμισης νερού από φράγματα

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»		
Δράση «Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον»	Θεματική Ενότητα «Έλεγχος και Προστασία από την Ρύπανση»	- Προστασία και αποκατάσταση περιβάλλοντος, ρύπανση ατμόσφαιρας και εδάφους, ορθολογική χρήση φυτοφαρμάκων, ιχνομέταλλα και φυσικά ραδιοστοιχεία, μέθοδοι διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων - Μοντέλα πρόβλεψης και διαχείρισης για την προστασία από τη ρύπανση, φερτά υλικά σε υδατοφράκτες, υφαλμύρωση παραλιακών υδροφορέων και ετοιμασία μοντέλου πρόβλεψης και διαχείρισης του προβλήματος - Χωρική και εποχική παρακολούθηση της δυναμικής των θρεπτικών συστατικών και της χλωροφύλλης, προσδιορισμός ρυπαντών στα ψάρια - Μελέτη φυσικών ραδιενεργών στοιχείων στον κυπριακό χώρο
	Θεματική Ενότητα «Αειφόρος Αστικός Σχεδιασμός»	- Αειφόρος χωροταξικός - πολεοδομικός σχεδιασμός και ορθολογική διαχείριση πόρων - Εναέριες, θαλάσσιες και χερσαίες μεταφορές, δίκτυα συγκοινωνιών και κυκλοφοριακό σύστημα, αειφόρα κυκλοφοριακά συστήματα - Δομημένο περιβάλλον και οχλήσεις, περιβαλλοντικός θόρυβος, ποιότητα της ατμόσφαιρας - Ανάλυση τοπίου - αστικό, δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον - Πρόβλεψη, αντιμετώπιση και διαχείριση φυσικών καταστροφών και σεισμικού κινδύνου σε αστικές περιοχές και ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων, τεχνικών και συστημάτων επικοινωνίας, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης του κοινού, λήψης αποφάσεων για την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος.
	Θεματική Ενότητα «Ανακύκλωση και Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων»	- Ανακύκλωση, ανάκτηση, επαναχρησιμοποίηση αστικών αποβλήτων - Συστήματα αποχετεύσεων σε μικρές κοινότητες - Διαχείριση, μείωση και επεξεργασία αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων - Διερεύνηση της χρήσης ανακυκλωμένων δομικών αποβλήτων
Δράση «Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες»	Θεματική Ενότητα «Γεωργία»	- Βιολογική Γεωργία - Βιοκαλλιέργεια, Γεωπονική Βιοτεχνολογία - Ανάπτυξη συστημάτων αειφορικής γεωργίας και διαφύλαξη των φυσικών πόρων, Βιολογική αντιμετώπιση φυτικών εχθρών, όπως δάκος και μεσογειακή μύγα - Διερεύνηση και μελέτη της παρουσίας νέων φυτοασθενειών στις καλλιέργειες της Κύπρου - Ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, ανάπτυξη / βελτίωση ειδών και μεθόδων καλλιέργειας και προστασίας φυτών, όπως ανθοκομία, αρωματικά ενδημικά φυτά, εσπεριδοειδή, αμπέλια και λαχανικά - Γεωργία και προκλήσεις των κλιματικών αλλαγών - Προστασία της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος από τους πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με την καλλιέργεια γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών - Μετασυλλεκτική διαχείριση γεωργικών προϊόντων, όπως καραμελοποίηση πατατών και συστήματα παραγωγής ελαιόκαρπου και ελαιόλαδου - Βελτίωση της ποιότητας γεωργικών προϊόντων για την προστασία της υγείας του καταναλωτή
	Θεματική Ενότητα «Κτηνοτροφία»	- Εφαρμογές της βιοτεχνολογίας στην ανάπτυξη της ζωικής παραγωγής - Εφαρμογές Βιοεπιστημών στην κτηνοτροφία για την αντιμετώπιση ασθενειών των αγροτικών ζώων - Διαφύλαξη γενετικών ζωικών πόρων - Διατροφή αγροτικών ζώων, νέες μέθοδοι επεξεργασίας και χρήση υποπροϊόντων στη διατροφή των ζώων, ύδρευση αγροτικών ζώων σε εξοθερμικό περιβάλλον - Ανάπτυξη / βελτίωση ειδών και μεθόδων κτηνοτροφίας - Ανάπτυξη Μελισσοκομίας - Διαχείριση συστημάτων βοσκής χαμηλής έντασης

Θεματικές Ενότητες	Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»	
Δράση «Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες»	Θεματική Ενότητα «Υδατοκαλλιέργειες και Θαλάσσια Βιολογία» • Ανάπτυξη / βελτίωση ειδών και μεθόδων υδατοκαλλιέργειας / ιχθυοκαλλιέργειας με εφαρμογές νέων τεχνολογιών και γενετική βελτίωση των καλλιεργούμενων ειδών • Εφαρμογές βιοεπιστημών στη βελτίωση των καλλιεργούμενων ειδών • Ορθολογική διαχείριση φυσικών αλιευτικών πόρων, ισορροπία αλιευτικών πόρων και εκμετάλλευσής τους, μελέτη αλιευτικών αποθεμάτων • Διαφοροποίηση της παραγωγής με εισαγωγή νέων ειδών, τεχνολογιών και μεθόδων καλλιέργειας
Δράση «Κοινωνικοοικονομική Αειφορία»	Θεματική Ενότητα «Κοινωνική Διάσταση Αειφορίας» • Αξιολόγηση κοινωνικών επιπτώσεων από την εφαρμογή περιβαλλοντικά ευαίσθητων στρατηγικών ανάπτυξης ή / και μέτρων διαχείρισης φυσικού πλούτου, αποβλήτων, εφαρμογή διαφόρων μορφών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας • Κοινωνικές παράμετροι που επηρεάζουν την εφαρμογή και διαχείριση μέτρων βελτίωσης του περιβάλλοντος (πχ ανακύκλωση νερού, εφαρμογή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας) • Δημογραφική αλλαγή και αντιμετώπιση της γήρανσης του πληθυσμού • Ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων, ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας και ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τα θέματα της περιβαλλοντικής διαχείρισης • Κοινωνική συνοχή και επίπεδα κοινωνικής φέρουσας ικανότητας ενόψει προγραμματισμένων αναπτύξεων • Αναβίωση της υπαίθρου, προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς
	Θεματική Ενότητα «Οικονομική Διάσταση Αειφορίας» • Αξιολόγηση οικονομικών επιπτώσεων στις επιχειρήσεις από την εφαρμογή περιβαλλοντικά ευαίσθητων στρατηγικών ανάπτυξης ή / και μέτρων διαχείρισης φυσικού πλούτου, αποβλήτων κ.κ. • Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και η συμβολή στην ανάπτυξη βιώσιμων από οικονομικής απόψεως επιχειρήσεων με περιβαλλοντική ευαισθησία • Η ανάπτυξη καινοτόμων αειφόρων προϊόντων και διαδικασιών στις επιχειρήσεις • Προώθηση και ανάπτυξη του αειφόρου τουρισμού και οικοτουρισμού • Μηχανισμοί αναβίωσης της Κυπριακής Υπαίθρου και ανάπτυξης αγροτικών περιοχών • Ανάπτυξη περιοχών με υψηλή οικονομική εξάρτηση από την αλιεία. Βελτίωση της ποιότητας του εφοδιασμού της αγοράς και αξιοποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας • Κλιματικές αλλαγές και αναπτυξιακό οικονομικό μοντέλο – διερεύνηση του κινδύνου που αντιμετωπίζουν οι τομείς της οικονομίας από τις επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών
	Θεματική Ενότητα «Πολιτική Διάσταση Αειφορίας» • Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας • Μηχανισμοί ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών θεμάτων σε άλλες οριζόντιες πολιτικές και στρατηγικές, όπως τουρισμού, συγκοινωνιών και μεταφορών • Στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση μέτρων, σχεδίων και προγραμμάτων του ευρύτερου δημόσιου τομέα • Ανάπτυξη μηχανισμών διασύνδεσης έρευνας-πολιτικής στον τομέα της Αειφόρου Ανάπτυξης

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»		
Δράση «Δημόσια Υγεία»	Θεματική Ενότητα «Προληπτική Ιατρική - Διάγνωση - Θεραπεία»	- Ανάπτυξη νέων μεθόδων / διαγνωστικών εργαλείων πρόληψης και θεραπείας σημαντικών ασθενειών (πχ καρκίνος, AIDS, άσθμα, σακχαρώδης διαβήτης, καρδιαγγειακά νοσήματα, παθήσεις νευρικού συστήματος) - Πρόληψη, διάγνωση, φροντίδα και θεραπευτική αγωγή σε σχέση με τις ιατρικές επιστήμες της οδοντιατρικής, νευροεπιστημών, οπτομετρίας, παθολογίας, ψυχιατρικής και χειρουργικής - Μεταφορά των αποτελεσμάτων κλινικών ερευνών στην κλινική ιατρική
	Θεματική Ενότητα «Επιδημιολογία Δημόσιας Υγείας»	- Επιδημιολογικές έρευνες σε ευρέως διαδεδομένες ασθένειες, όπως καρκίνο, διαβήτη, μολυσματικές και κληρονομικές ασθένειες - Επιδημιολογικές έρευνες σε σχέση με σπάνιες τοπικές ασθένειες - Επιδημιολογικές έρευνες σε σχέση με ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως παιδιά, τρίτη ηλικία, εγκύους και τοπικές κοινότητες - Η επιδημιολογία ως εργαλείο διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών υγείας
	Θεματική Ενότητα «Περιβάλλον, Αθλητισμός και Υγεία»	- Υγεία του παιδιού και μείωση της παιδικής νοσηρότητας από περιβαλλοντικά αίτια - Περιβάλλον και υγεία στο γενικό πληθυσμό: ατμοσφαιρική ρύπανση, ρυπογόνες ουσίες, κλιματολογικές συνθήκες, ακτινοβολία, νχορύπανση, νανο-σωματίδια - Ηλιακό Φως στην αντιμετώπιση διαφόρων ασθενειών, όπως εποχικές συναισθηματικές διαταραχές, δερματολογικές παθήσεις, οστεοπόρωση, ραχίτιδα κα ή και στην πρόκληση διαφόρων επικίνδυνων ασθενειών, όπως κακοήγη μελανώματα και άλλες μορφές καρκίνου του δέρματος, σοβαρά εγκαύματα, πρόωρη γήρανση - Υγεία και ασφάλεια στην εργασία: φυσικοί εργονομικοί, καρκινογόνοι, μεταλλαξιογόνοι και βιολογικοί παράγοντες, οθόνες οπτικής απεικόνισης, μυοσκελετικές παθήσεις - Αθλητική αγωγή, σωματική άσκηση, αθλητική ψυχολογία στο γενικό πληθυσμό και ειδικότερα στα παιδιά και στην τρίτη ηλικία
	Θεματική Ενότητα «Υπηρεσίες Υγείας»	- Νέες μέθοδοι διοίκησης και οργάνωσης νοσοκομείων, ιατρικών κέντρων και συστημάτων υγείας - Βελτιστοποίηση υπηρεσιών και παροχών για την ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη περίθαλψη των πολιτών στα δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα - Ανάπτυξη στρατηγικών που αφορούν υπηρεσίες για περίθαλψη κατ' οίκον
Δράση «Βιοϊατρικές Επιστήμες & Βιοτεχνολογία»	Θεματική Ενότητα «Τεχνολογία της Γονιδιωματικής»	- Νέες ή βελτιωμένες μέθοδοι ανάλυσης γονιδιώματος - Εφαρμογή των γνώσεων γονιδιωματικής στη βιοτεχνολογία της υγείας - Καταπολέμηση σημαντικών ασθενειών μέσω ανάπτυξης γνώσεων και χρήσης ζωικής και φυτικής γονιδιωματικής - Καταπολέμηση σοβαρών ασθενειών και εκφυλιστικών νόσων, όπως καρκίνος, AIDS, καρδιαγγειακές παθήσεις, νόσος του Alzheimer και νόσος του Parkinson - Μελέτη της διαδικασίας ανθρώπινης γήρανσης
	Θεματική Ενότητα «Βιοτεχνολογία, Μοριακή Βιολογία και Γενετική»	- Ανάπτυξη και εφαρμογές νέων τεχνικών μοριακής γενετικής, κυτταρικών, βιοχημικών και βιοφυσικών τεχνικών - Νέες εφαρμογές στις Βιοεπιστήμες: Βιοτεχνολογία, Κυτταρική Βιολογία, Γενετική, Ιολογία και Βιοχημεία για την προστασία της δημόσιας υγείας - Μεταφραστική / Μεταγραφική Έρευνα στην υπηρεσία της δημόσιας υγείας

Θεματικές Ενότητες		Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»		
Δράση «Βιοϊατρικές Επιστήμες & Βιοτεχνολογία»	Θεματική Ενότητα «Βιοτεχνολογία και Φάρμακα»	• Παραγωγή νέων ή βελτιωμένων φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων • Παραγωγή νέων ή βελτιωμένων εμβολίων • Επιπτώσεις της χρήσης των φαρμάκων από ειδικές ομάδες πληθυσμού • Αντιμετώπιση των ανθεκτικών στα φάρμακα παθογόνων παραγόντων
Δράση «Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων»	Θεματική Ενότητα «Διατροφή και Υγεία»	• Παθήσεις που σχετίζονται με τις διατροφικές συνήθειες, όπως παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης, τροφικές αλλεργίες και ανορεξία • Λοιμώδεις νόσοι, όπως γρίπη των πνευμόνων, σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών, μηνιγγίτιδα και ελονοσία • Τροφική αλυσίδα • Υγιεινή και ασφάλεια προϊόντων διατροφής • Διατροφική αξία προϊόντων τοπικής προέλευσης (πχ γαλακτοκομικά προϊόντα, μέλι)
	Θεματική Ενότητα «Χημεία και Τεχνολογία Τροφίμων»	• Διαιτητικά Τρόφιμα και Γλυκαντικά • Πρόσθετα Τροφίμων, όπως βιταμίνες και ανόργανα πρόσθετα, χρωστικές ουσίες, συντηρητικά και πρόσθετα ζωοτροφών και γεωργικών φαρμάκων • Βελτίωση των διεργασιών παραγωγής τροφίμων, όπως αντιδραστές, βιομηχανικές ζυμώσεις, μικροβιακές ζυμώσεις και ενζυμικές διεργασίες • Έλεγχος και βελτίωση της επεξεργασίας και των μεθόδων συντήρησης τροφίμων, όπως θερμική επεξεργασία, ψύξη και κατάψυξη και χημική συντήρηση • Βελτίωση μεθόδων ανάλυσης των τροφίμων, όπως προσδιορισμός συστατικών και έλεγχος ρυπαντών και παθογόνων μικροοργανισμών • Έλεγχος και διασφάλιση ποιότητας τροφίμων • Βελτίωση της ποιότητας των τοπικών ποτών μέσω της μελέτης των ποιοτικών παραγόντων που σχετίζονται με την παραγωγή και την επεξεργασία • Γενετικά τροποποιημένα Τρόφιμα • Βιολογικά Προϊόντα
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»		
Δράση «Παιδεία»	Θεματική Ενότητα «Παιδαγωγική»	• Παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχία των αποφοίτων των σχολείων στη μετέπειτα φοιτητική τους πορεία • Νέες μέθοδοι και σχολικά προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού και σύνδεση με την τριτοβάθμια εκπαίδευση • Νέοι εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί, δημιουργικότητα και επιχειρηματικότητα • Ανάπτυξη μεθόδων αντιμετώπισης προβλημάτων στην εκπαίδευση • Ελκυστικότητα τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης • Αξιολόγηση και βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων τεχνικών και μεθόδων διδασκαλίας
	Θεματική Ενότητα «Μαθητές και Σχολείο»	• Σχολική επιτυχία και κοινωνική συμπεριφορά των Κυπρίων μαθητών • Μαθητική παραβατικότητα • Αποτελεσματικότητα του κυπριακού σχολείου σήμερα • Ο ρόλος του σχολείου και οι δεξιότητες που απαιτούνται από τον πολίτη της κοινωνίας των πληροφοριών και τρόποι ανάπτυξής τους • Το φαινόμενο της παραπαιδείας στην Κύπρο • Σχολική αποτυχία, εγκατάλειψη και εκσυγχρονισμός του σχολείου • Μαθησιακές δυσκολίες- πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση Αυτοεκτίμηση και εικόνα των μαθητών

	Θεματικές Ενότητες	Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»		
Δράση «Παιδεία»	Θεματική Ενότητα «Εκπαίδευση»	- Αξιολόγηση, αξίες και πολιτική στην εκπαίδευση και επιπτώσεις στην παιδεία, πολιτική, κοινωνική δομή και οικονομία - Διαπολιτισμική εκπαίδευση και επίδραση της πολυπολιτισμικότητας στην εκπαίδευση - Σχέσεις εκπαιδευτικού συστήματος με τον κόσμο εργασίας - Καινοτομικές προσεγγίσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών - Συστήματα επιλογής των εκπαιδευτικών και επιπτώσεις στην ποιότητα της εκπαίδευσης - Ανοικτή και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση - Ο ρόλος της τεχνικής εκπαίδευσης στη διατήρηση πλήρους απασχόλησης και τεχνολογικής αναβάθμισης των κυπριακών επιχειρήσεων - Η Κύπρος ως περιφερειακό κέντρο παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών - Η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση στην πρωτοβάθμια / δευτεροβάθμια εκπαίδευση - Σύστημα διοίκησης των σχολικών μονάδων - Εκπαιδευτική Ηγεσία, Διεύθυνση και Διοίκηση - Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική και η επίδρασή της στην Κύπρο
Δράση «Οικονομία»	Θεματική Ενότητα «Δημοσιονομικά - Οικονομική Ανάπτυξη»	- Μακροοικονομικά μεγέθη και μεταβλητές - Ο ρυθμός ανάπτυξης και ο συσχετισμός με την ιδιωτική κατανάλωση, τις ιδιωτικές επενδύσεις και τις εξαγωγές υπηρεσιών - Το δημοσιονομικό έλλειμμα, το δημόσιο χρέος και τα αποτελέσματα της υλοποίησης του Προγράμματος Σύγκλισης - Η οικονομική κρίση: αίτια, κίνδυνοι, επίδραση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, μέτρα αντιμετώπισης - Ανισότητα εισοδημάτων, κατανομή πλούτου και παραγωγικών συντελεστών - Εξωγενή και ενδογενή μοντέλα οικονομικής ανάπτυξης - Φορολογική μεταρρύθμιση - Συμπεριφορά καταναλωτή και μικροοικονομικά θέματα - Σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων και υγείας, κοινωνική σύνταξη - Νομισματική και χρηματοοικονομική πολιτική
	Θεματική Ενότητα «Οικονομικά της Εργασίας και των Επιχειρήσεων»	- Εταιρική κοινωνική ευθύνη - Οι οικονομικές επιπτώσεις της απασχόλησης ξένου εργατικού δυναμικού - Ο ρόλος του συνδικαλιστικού κινήματος και οι εργασιακές σχέσεις - Οι τάσεις της αγοράς εργασίας και ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης - Ελαστικότητα μισθών και μορφές εργασίας - Βελτίωση της παραγωγικότητας σε περιόδους οικονομικής ύφεσης - Νέα μοντέλα μέτρησης παραγωγικότητας πολλαπλών παραγόντων / Συστήματα μετρήσεως παραγωγικότητας και διεπιχειρησιακών συγκρίσεων - Έρευνα και Ανάπτυξη, Τεχνολογική Πρόοδος και Παραγωγικότητα / Εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία - Διοίκηση επιχειρήσεων και χρηματοοικονομική διαχείριση - Τραπεζική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση - Σύγχρονες μορφές βιομηχανικής οργάνωσης και ανάπτυξης - Πολυεθνικές επιχειρήσεις στο κυπριακό οικονομικό περιβάλλον
	Θεματική Ενότητα «Οικονομικά Μοντέλα και Οικονομικοί Δείκτες»	- Θεωρητική οικονομετρία - Στατιστικοί έλεγχοι - Ανάλυση πολλαπλής παλινδρόμησης - Οικονομετρία χρονοσειρών και διαστρωματικών στοιχείων - Γραμμικά και μη γραμμικά οικονομετρικά μοντέλα - Στατικά και δυναμικά συστήματα - Εφαρμοσμένη οικονομετρία - Κατασκευή οικονομικών δεικτών - Τεχνικές πρόβλεψης οικονομικών δεικτών

Θεματικές Ενότητες	Αντικείμενα Έρευνας που καλύπτονται από τις Θεματικές Ενότητες
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»	
Δράση «Οικονομία»	Θεματική Ενότητα «Τουριστική Ανάπτυξη» • Απασχόληση και ανθρώπινο δυναμικό στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία • Τουριστική Βιομηχανία: Σύγχρονα κανάλια διανομής και ο ρόλος του ηλεκτρονικού εμπορίου • Οργάνωση και διοίκηση εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού • Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη • Ανταγωνιστικότητα, καινοτομία και ποιότητα του τουριστικού προϊόντος μικρών και παραδοσιακών επιχειρήσεων. • Διαχείριση κρίσεων στην τουριστική βιομηχανία • Μέγεθος, επιδράσεις και χαρακτηριστικά του εσωτερικού τουρισμού • Κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις/χαρακτηριστικά της τουριστικής ανάπτυξης Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων στην τουριστική βιομηχανία
Δράση «Κοινωνία»	Θεματική Ενότητα «Σύγχρονα Κοινωνικά Φαινόμενα» • Ανάπτυξη νέων μεθόδων αξιολόγησης και αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων • Παιδική και νεανική παραβατικότητα • Ο θεσμός της οικογένειας: σύγχρονος γάμος, μεικτοί γάμοι, συχνότητα διαζυγίων και μονογονικές οικογένειες • Σεξουαλική συμπεριφορά νεολαίας • Ενσωμάτωση μεταναστών, ξένων εργατών και παλιννοστούντων στην κυπριακή κοινωνία • Κράτος ευημερίας, κοινωνικός αποκλεισμός και ανάπτυξη συστημάτων εξυπηρέτησης κοινωνικών ομάδων με ιδιόζουσες ανάγκες (ηλικιωμένοι, ανάπηροι, παιδιά με ειδικές ανάγκες, αλλοδαποί κκ) • Τρίτη ηλικία: προβλήματα, κοινωνικές ανάγκες και κρατικές πολιτικές • Μέρимνα και επαγγελματική αποκατάσταση ατόμων με αναπηρίες • Ο ρόλος της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία και την αγροτική περιφέρεια • Προβλήματα στέγασης νέων οικογενειών • Μέτρα πολιτικής για πρόσφυγες, εγκλωβισμένους και συγγενείς αγνοουμένων • Ο ρόλος του εθελοντικού κινήματος στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών • Κοινωνική δικτύωση και ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα.
	Θεματική Ενότητα «Ψυχολογία, Ψυχική Υγεία, Εθισμός και Εξάρτηση» • Γνωστική, εξελικτική, κοινωνική, παιδαγωγική και κλινική ψυχολογία • Ψυχοφυσιολογία • Ψυχοκοινωνιολογία του ασθενή και της οικογένειάς του • Ψυχική υγεία, αγχώδεις / ψυχολογικές διαταραχές, όπως άγχος, στρες, πανικός, φοβίες και κατάθλιψη και βία • Ψυχογενείς παθήσεις, όπως ανορεξία, βουλιμία και παχυσαρκία • Εθισμός και εξάρτηση, ναρκωτικά, κάπνισμα, ουσίες, όπως αλκοόλ και φάρμακα • Νέοι και ναρκωτικά • Πρόληψη, φροντίδα και θεραπευτική αγωγή ατόμων με ψυχικές διαταραχές • Αντιμετώπιση του στιγματισμού και των διακρίσεων εις βάρος ατόμων με ψυχικές διαταραχές • Αξιολόγηση προγραμμάτων και πολιτικών στους τομείς της ψυχικής υγείας, του εθισμού και της εξάρτησης
	Θεματική Ενότητα «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Κοινωνία» • Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και κοινωνική συμπεριφορά • Επηρεασμός των σύγχρονων κοινωνικών αξιών από την τηλεόραση • Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην ομαλή ανάπτυξη των παιδιών • Τηλεοπτική διαφήμιση και κατανάλωση αγαθών • Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην έξαρση βίας στην οικογένεια και την κοινωνία ευρύτερα • Οι επιδράσεις των νέων μέσων και επικοινωνιακών τεχνολογιών στη δημοκρατία και τη δημόσια ζωή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Έργα με Ημερομηνία Έναρξης ή Ολοκλήρωσης εντός του έτους 2014

Πίνακας 1: Πρόγραμμα «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ/ΥΛΙΚΑ/0308 (BIE)/05	Chameleon-Like Adaptive Nano-composite Catalytic Materials For Optimization Of Low Temperature Water Gas Shift Reaction (LT-WGS)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	119.674
2	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ/ΕΝΕΡΓ/0308 (BIE)/05	The Development And Implementation Of A Novel Online Partial Discharge Condition Monitoring System For The Prediction Of Faults In T&D Cables	Πανεπιστήμιο Κύπρου	159.842
3	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ/ΕΝΕΡΓ/0308 (BIE)/15	Investigation and determination of the geothermal parameters of the ground in Cyprus, for use in the design of ground heat exchangers and heat pumps	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	159.245
4	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ/ΘΕΠΙΣ/0308 (BIE)/08	Ring transformation of 1,2,3-Dithiazolines into Bifunctional Indoles	Πανεπιστήμιο Κύπρου	120.000
5	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ/ΜΗΧΑΝ/0308 (BIE)/05	Development and testing of a robotic system for minimally invasive Development and testing of a robotic system for minimally invasive interventions with real-time MRI guidance	Πανεπιστήμιο Κύπρου	136.510

Πίνακας 2: Πρόγραμμα «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΤΠΕ/ΠΛΗΡΟ/0308(BIE)/03	Synthesis of Dynamic Characters with Motion Capture Data for Human Figure Animation: Educating the Police Force	Frederick Research Center	123.954
2	ΤΠΕ/ΟΡΙΖΟ/0308(BE)/03	Γενικευμένο σύστημα ασφούς γνωστικού χάρτη για ρεαλιστική προσομοίωση πολύπλοκων δυναμικών συστημάτων	Πανεπιστήμιο Κύπρου	96.408
3	ΤΠΕ/ΟΡΙΖΟ/0308(BIE)/15	Ποσοτική και ποιοτική ανάλυση εστιών πολλαπλής σκληρυνσης σε εικόνες εγκεφάλου μαγνητικής τομογραφίας	Κέντρο Εφαρμοσμένων Ερευνών και Τεχνολογίας	125.766
4	ΤΠΕ/ΕΠΙΚΟΙ/0308(BIE)/01	Monitoring and Prediction of HF Spectral Occupancy in Cyprus	Πανεπιστήμιο Κύπρου	128.46

¹ Η Ημερομηνία Έναρξης, όπως αναγράφεται στο Συμβόλαιο των Έργων.

² Η Ημερομηνία Ολοκλήρωσης αναφέρεται στην ημερομηνία έκδοσης της επιταγής τελικής δόσης, ή στην ημερομηνία έγκρισης της τελικής έκθεσης από το ΙΠΕ στις περιπτώσεις που το πρώτο δεν εφαρμόζεται. Για Έργα για τα οποία εκκρεμεί η επιστροφή μέρους της χρηματοδότησης δεν σημειώνονται.

Σημείωση: Η χρηματοδότηση ΙΠΕ αφορά στη χρηματοδότηση με βάση το Συμβόλαιο Έργου. Σε ειδικές περιπτώσεις, ενδέχεται η τελική χρηματοδότηση που έλαβαν τα έργα, με βάση τις τελικές επιλέξιμες δαπάνες, να είναι μικρότερη από τη χρηματοδότηση που αναγράφεται στο Συμβόλαιο Έργου.

Πίνακας 3: Πρόγραμμα «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΑΕΙΦΟΡΙΑ/ΦΥΣΗ/0308 (BE)/06	Οικολογία και Διαχείριση της Σκαλιφούρτας (Oenanthe cyprica) στην Κύπρο	Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Παναγιάς	109.949
2	ΑΕΙΦΟΡΙΑ/ΦΥΣΗ/0308 (BE)/07	Επιπτώσεις των Κλιματικών Αλλαγών στα Τοπικά Ενδημικά Φυτά του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους	Frederick Research Center	109.715
3	ΑΕΙΦΟΡΙΑ/ΦΥΣΗ/0609 (BE)/12	Sustainable Management of Agro-Industrial Wastes: Valorization and Solar-Fenton Post-Treatment of Olive Mill Effluents (SOLIVAL)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	122.320

Πίνακας 4: Πρόγραμμα «ΥΓΕΙΑ & ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	ΥΓΕΙΑ/ΔΥΓΕΙΑ/0609(BIE)/21	Epidemiology and Management of Occupational Stress and Musculoskeletal disorders in Firefighters	Πανεπιστήμιο Κύπρου	119.834
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΥΓΕΙΑ/ΔΥΓΕΙΑ/0308 (BIE)/33	Διάγνωση Προβλημάτων Μάθησης στην Κύπρο: Προς μια Επιστημονικά Υποστηριζόμενη Προσέγγιση	Πανεπιστήμιο Κύπρου	160.000
2	ΥΓΕΙΑ/ΒΙΟΣ/0308(BE)/01	Ο ρόλος των χρωματοσυνδέσεων στην Πολλαπλή Σκλήρυνση	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	119.998
3	ΥΓΕΙΑ/ΒΙΟΣ/0308(BIE)/13	Benzo[1,2,4]triazinones: Inhibitors of β -Amyloid Aggregation - New Leads for the fight against Alzheimer's Disease	Πανεπιστήμιο Κύπρου	160.000
4	ΥΓΕΙΑ/ΒΙΟΣ/0308(BE)/11	Development of an Integrated Computer System for text mining biomedical databases	Πανεπιστήμιο Κύπρου	119.261
5	ΥΓΕΙΑ/ΒΙΟΣ/0308(BIE)/01	Ελικοβακτηρίδιο στην Κύπρο: Χαρακτηριστικά και συνέπειες	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	159.994
6	ΥΓΕΙΑ/ΒΙΟΣ/0308(BIE)/08	Meta-analysis of genome-wide association data and large-scale replication aiming to identify novel breast cancer susceptibility loci	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	159.998

Πίνακας 5: Πρόγραμμα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΝ/0308(BIE)/04	Ανάπτυξη Θρησκευτικού Προσκυνηματικού Τουρισμού στην Κύπρο	Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου	99.999
2	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΝ/0308(BIE)/05	Δημιουργία Υποδομής και Προβλέψεις Δεικτών της Κυπριακής Οικονομίας	Πανεπιστήμιο Κύπρου	99.999
3	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΝ/0609(BIE)/10	Ανάπτυξη στοχαστικού μοντέλου γενικής ισορροπίας για την Κύπρο	Πανεπιστήμιο Κύπρου	119.703
4	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΝ/0609(BE)/20	Μοντέλα στοχαστικού προγραμματισμού για διαχείριση δημοσίου χρέους	Πανεπιστήμιο Κύπρου	82.540
5	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΑΝΘΡΩ/0308(BIE)/04	Η ιστορία της κουμανδαρίας – Ψηφιακές Διαδρομές στο Χρόνο	ΤΕΠΑΚ	99.890
6	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΑΝΘΡΩ/0609(BIE)/05	Η εξέλιξη της εκλογικής συμπεριφοράς στην Κύπρο μέσω ενός «πάνελ» ψηφοφόρων	ΑΚΕΛ	108.850
7	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΚΟΙΝΩ/0308(BIE)/08	Exploring the Nature and Causes of Students Views of and Experiences with Racism and Ethnic-Out Groups in Cyprus: A Case-Study Approach	EUC Research Center Ltd	93.945

Πίνακας 6: Πρόγραμμα «ΔΙΔΑΚΤΩΡ» και «ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/BP-NE/0613/04	Full Duplex Radio: modeling, analysis and Design (FD-RD)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	50.000
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/0609/21	Autonomic Wireless Networking for the Future Internet through Distributed Policy-Based Management	Πανεπιστήμιο Κύπρου	124.596
2	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/0609/48	Model-based Investigation of Optimal Cancer Chemotherapy	Πανεπιστήμιο Κύπρου	144.156
3	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/0609/52	Migration or Indigenous Development in Ancient Cyprus: Oxygen and Strontium isotope Analyses using mass spectrometry (MIDAC-OSTA)	Ινστιτούτο Κύπρου	149.975
4	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/ΔΙΣΕΚ/0308/20	Παρακολούθηση εγρήγορης κατά τη διάρκεια αναισθητοποίησης	Πανεπιστήμιο Κύπρου	134.800
5	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/ΔΙΣΕΚ/0308/46	Διερεύνηση και Ανάπτυξη Δεξιότητων Αυτοδιαχείρισης των Νοσηλευτών στον Κλινικό Χώρο.	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	131.080
6	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/ΔΙΣΕΚ/0308/49	Φωτοκαταλυτική σύνθεση υπεροξειδίου του υδρογόνου από ηλεκτροενεργά μεταλλο-οργανικά σύμπλοκα	Πανεπιστήμιο Κύπρου	134.725
7	ΔΙΔΑΚΤΩΡ/ΔΙΣΕΠ/0308/03	Μοριακοί Βιοδείκτες Ανταπόκρισης σε Πολυδύναμες Ενώσεις Κυανινών με Κιναζολίνες με Συνδυασμένες Απεικονιστικές και Θεραπευτικές Ιδιότητες	EPOS Iasis Ltd	95.982

Πίνακας 7: Πρόγραμμα «ΠΕΝΕΚ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/08	Ανάπτυξη και εφαρμογή μοριακής μεθόδου διάγνωσης-πρόληψης κληρονομικών σπειραματοπαθειών	Πανεπιστήμιο Κύπρου	90.000
2	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/71	Design And Implementation Of Reconfigurable Passive Modules For Next Generation Cognitive Radios	Frederick Research Centre	89.964
3	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/77	Ανάπτυξη νέων διαδικτυακών υπηρεσιών και μεθόδων υπολογιστικής γονιδιωματικής για τη μελέτη περιοχών χαμηλής πολυπλοκότητας σε αμινοξικές αλληλουχίες	Πανεπιστήμιο Κύπρου	89.999
4	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/86	Καταγραφή Των Δεικτών Ποιότητας Της Παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας Στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας Του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	88.016
5	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/34	Μοντελοποίηση συμπεριφοράς αστικών δικτύων υδατοπρομήθειας και βελτιστοποίηση ανίχνευσης και εντοπισμού διαρροών με χρήση αισθητήρων	Πανεπιστήμιο Κύπρου	90.000
6	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/42	Using mathematical modeling to examine the impacts of social and biological factors on the biodiversity of the Pafos Forest	FREDERICK Research Center	89.944
7	ΠΕΝΕΚ/ΕΝΙΣΧ/0308/64	Αναζήτηση για το μποζόνιο higgs μέσω λεπτονικών καναλιών σε πειράματα στον επιταχυντή LHC, στο πλαίσιο του Πρότυπου Μοντέλου	Πανεπιστήμιο Κύπρου	89.929
8	ΠΕΝΕΚ/0609/03	Nanoscale modeling and optimization of hard disk drive design with experimental validation for ultra-high recording densities	Πανεπιστήμιο Κύπρου	69.979
9	ΠΕΝΕΚ/0609/07	V-Sense: Υποδομή Δικτύου Οχημάτων με Αισθητήρες	Πανεπιστήμιο Κύπρου	63.337
10	ΠΕΝΕΚ/0609/34	Πρότυπα Κατανόησης της Βιοποικιλότητας (χλωρίδα και ασπόνδυλη πανίδα) ως προς την τοπική κλιματική μεταβολή στην Κύπρο	Frederick Research Centre	104.458
11	ΠΕΝΕΚ/0609/42	Η κατάρτιση των κλινικών αντωνυμιών της Κυπριακής διαλέκτου	Πανεπιστήμιο Κύπρου	680.00
12	ΠΕΝΕΚ/0609/54	Ο Αναίμακτος Πόλεμος: Προπαγάνδα και Αντι-Προπαγάνδα στον Κυπριακό Αγώνα (1955-1959)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	649.18
13	ΠΕΝΕΚ/0609/72	Συσσωματώσεις αντιδρουσών κόνεων σχηματιζόμενων με υπερηχητική κονομεταλλουργία	Πανεπιστήμιο Κύπρου	349.80

Πίνακας 8: Πρόγραμμα «ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΣΥΛΛΟ/0308/01	Η αναγέννηση της Κουμανδαρίας – Ανάπτυξη ευδιάκριτης μάρκας για την δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος	Σύνδεσμος Οινοπαραγωγών Κύπρου	149.930
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΠΡΟΙΟΝ/0609/82	Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Κατασκευαστικών Μοντέλων για τη Διδασκαλία των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με Έμφαση στην Ηλιακή Ενέργεια	Engino.Net Ltd	145.396
3	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΠΡΟΙΟΝ/0609/86	Mobile AR Assisted Maintenance	A.R.M.E.S. Ltd	146.932
4	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΕΦΑΡΜ/0308/09	Ανάπτυξη ενός Προηγμένου Σχεδιαστικού Εργαλείου Ηλεκτρικών Γεννητριών για τη Βιομηχανία Ηλεκτρικής Ισχύος	Electromagnetic Valley Ltd	156.768
5	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΕΦΑΡΜ/0308/23	Ευφυής Υπηρεσία Ιχθυοασιμότητας Δεμάτων μέσω Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης με Χρήση Ραδιοσυχνοτήτων σε Άλυσίδες Ανεφοδιασμού και Μεταφοράς Εμπορευμάτων [eXNΙΛΑΤΗΣ]	Datatech Business Solutions Ltd	168.500
6	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΕΦΑΡΜ/0308/28	Το μονοπάτι της Notch και τα καρκινικά κύτταρα μίσχων (ΚΚΜ) στη θεραπεία του καρκίνου του μαστού	Trojantec Ltd	169.047
7	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΕΦΑΡΜ/0308/51	eLearning Analytics Tool: Εργαλείο ανάλυσης συμπεριφοράς μαθητών σε διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης	CNI Noesis Chemoinformatics Ltd	151.356
8	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΕΦΑΡΜ/0308/57	Πειραματικό Σύστημα Χαρτογράφησης του Πληθυσμού της Ευδεμίδας στην Κύπρο μέσω Αυτόματων Παγίδων και Ασύρματων Συστημάτων Επικοινωνίας και Εντοπισμού	G.&T.G. Novatex Solutions Ltd	169.891
9	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΠΡΟΙΟΝ/0609/38	Ανάπτυξη καινοτόμου θερμικού ηλιακού συστήματος βεβαιωμένης κυκλοφορίας υψηλής απόδοσης που θα λειτουργεί αυτόνομα χωρίς κατανάλωση ρεύματος	THEOHALKO Solar Energy Industry Ltd	143.891

Πίνακας 9: Πρόγραμμα «ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» - Δράση «Ευρεσιτεχνία»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014			
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ/ΕΥΡΕΣΙ/0114/01	NICOLAIDES & KOUNTOURIS METAL CO LTD	4.350
2	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ/ΕΥΡΕΣΙ/0114/02	ΤΕΠΑΚ	20.000
3	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ/ΕΥΡΕΣΙ/0114/03	ΤΕΠΑΚ	20.000
4	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ/ΕΥΡΕΣΙ/0114/06	ENGINO.NET LTD	19.950
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014			
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-

Πίνακας 10: Πρόγραμμα «EUREKA ΚΥΠΡΟΥ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	EUREKA/ EUSTAR/ 0113/01	Network-Aware Delivery Clouds for User Centric Media Events	University of Nicosia	150.000
2	EUREKA/ EUSTAR/ 0113/02	Development and validation of a non-invasive prenatal diagnostic (NIPD) kit for aneuploidy detection	NIPD Genetics LTD	168.566

Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	EUREKA/EUYΦΙ/0609/01	Methods for Acceleration of Ageing and Corrosion tests (MAAC)	NovaMechanics LTD	99.040

Πίνακας 11: Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
Πρόγραμμα Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής (ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ), Πρόσβαση σε Υποδομές του Εξωτερικού (ΕΡΥΕΞ), Ερευνητική Υποδομή (ΕΡΥΝΕ)				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-

Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
Πρόγραμμα Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής (ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ), Πρόσβαση σε Υποδομές του Εξωτερικού (ΕΡΥΕΞ), Ερευνητική Υποδομή (ΕΡΥΝΕ)				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ/ΠΑΓΙΟ/0308/05	Θεραπεία Ισχαιμικού Εγκεφαλικού με Θρομβόλυση και Θεραπευτικούς Υπερήχους	MEDSONIC LTD	399.944
2	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ/ΠΑΓΙΟ/0308/12	Γεφυρώνοντας τη Μοριακή και την Κλασική Προσέγγιση για Νέα Νανοσκοπικά Μαγνητικά Υλικά: Σύμβαση και Μελέτη Νέων Γιγάντιων Μοριακών Μαγνητών	Πανεπιστήμιο Κύπρου	400.000
3	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ/ΠΑΓΙΟ/0308/04	Άλφα Ραδιομετρία Φυσικών Δειγμάτων	Πανεπιστήμιο Κύπρου	55.180
4	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ/ ΠΛΗΡΟΣ/0308/02	Αναβάθμιση Πληροφοριακών Συστημάτων για Αποθήκευση και Ανάλυση Δεδομένων Νευροαπεικόνισης	AAI Scientific Cultural Services Ltd	100.000
5	ΠΡΟΣΒΑΣΗ/ΕΡΥΕΞ/0308/04	Copy Number Variation in the Cypriot Population	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	40.000
6	ΠΡΟΣΒΑΣΗ/ΕΡΥΕΞ/0308/11	Παθολογία Χάσματος Συνδέσεων Εγκεφάλου στην Πολλαπλή Σκλήρυνση	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	40.000
7	ΕΡΥΝΕ/0506/17	Επίδραση της αερόβιας άσκησης της άσκησης αντιστάσεων και του συνδυασμού τους στην αποκατάσταση καρδιοπαθών χαμηλού κινδύνου	A.S. Cyprus College Ltd	422.025

Πίνακας 12: Πρόγραμμα «ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014

Διακρατική Συνεργασία «Κύπρου - Γαλλία»

A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-

Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014

Διακρατική Συνεργασία «Κύπρου - Ρουμανίας»

A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	KY-POY/0609/08	Epidemiology of thin basement membrane nephropathy in Cyprus and Romania / Επιδημιολογία της νόσου των λεπτών μεμβράνων στην Κύπρο και Ρουμανία	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	24.640

Διακρατική Συνεργασία «Κύπρου - Σλοβενίας»

A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
2	KY-ΣΛΟ/0411/05	Postharvest performance, phyto-chemical profile and antioxidant potency of indigenous (Malus domestica) apple cultivars / Μετασυλλεκτική συμπεριφορά, φυτοχημικό προφίλ και αντιοξειδωτικές ιδιότητες γηγενών ποικιλιών μηλιάς	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	24.960

Πίνακας 13: Πρόγραμμα «ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014

Δράση «Στοχευμένη Διεθνής Συνεργασία»

A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-

Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014

Δράση «Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα»

A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	ΔΙΕΘΝΗ/ΣΤΟΧΟΣ/0609/09	Ουδετεροποίηση Φωτισμού με Εφαρμογή στην Παρακαλούθηση Αντικειμένων	Πανεπιστήμιο Κύπρου	59.964
2	ΔΙΕΘΝΗ/ΣΤΟΧΟΣ/0609/07	Ενιαυμένη με δόνηση συμπίεση ταχείας σταθεροποίησης σωματιδίων κραμάτων	Πανεπιστήμιο Κύπρου	59.718

Πίνακας 14: Πρόγραμμα «ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ»

Έργα με Ημερομηνία Έναρξης εντός του 2014				
A/A	Αρ. Πρωτοκόλλου	Τίτλος Έργου	Ανάδοχος Φορέας	Χρηματοδότηση ΙΠΕ (€)
1	-	-	-	-
Έργα με Ημερομηνία Ολοκλήρωσης εντός του 2014				
1	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ/ ΕΜΠΕΙΡΟΣ/0311/08	Ανάπτυξη εναέριου τηλεπισκοπικού συστήματος χαμηλού ύψους, για την υποστήριξη της επεξεργασίας δορυφορικών απεικονίσεων σε αρχαιολογικές έρευνες	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	49.100
2	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ/ ΕΜΠΕΙΡΟΣ/0311/16	Οι σ-όροι του Νουκλεονίου	Πανεπιστήμιο Κύπρου	45.480
3	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ/ΠΡΟΝΕ/ 0308/01	Συμμετρίες, Νόμοι Διατήρησης και Αναλυτικές Λύσεις Συστημάτων Διαφορικών Εξισώσεων τα Οποία Εμφανίζονται στη Μαθηματική Βιολογία και Φυσική	Πανεπιστήμιο Κύπρου	109.970

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ COST ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ Η ΚΥΠΡΟΣ ΤΟ 2014

A/A	Κωδικός Δράσης	Τίτλος	Φορέας	Ημερ. Υπογραφής Δράσης	Ημερ. Ολοκλήρωσης
1	BM1402	Development of a European Network for Preclinical Testing of Interventions in Mouse Models of Age and Age-related Diseases (MouseAGE)	Πανεπιστήμιο Frederick	2014	2018
2	CM1407	Challenging Organic Syntheses Inspired by Nature - From Natural Products Chemistry to Drug Discovery	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
3	MP1305	Flowing Matter	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
4	IS1406	Enhancing Children's Oral Language Skills Across Europe and Beyond - A Collaboration Focusing on Interventions for Children with Difficulties Learning their First Language	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
5	TU1405	European Network for Shallow Geo-thermal Energy Applications in Buildings and Infrastructures (GABI)	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
6	TD1208	Electrical Discharges with Liquids for Future Applications	Πανεπιστήμιο Frederick	2014	2017
7	IS1312	Structuring Discourse in Multilingual Europe (TextLink)	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
8	TD1401	Fast Advanced Scintillator Timing (FAST)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
9	IC1304	Autonomous Control for a Reliable of Services (ACROSS)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
10	TU1306	Fostering Knowledge About the Relationship Between Information and Communication Technologies and Public Spaces Supported by Strategies to Improve their Use and Attractiveness (CYBERPARKS)	Ινστιτούτο Κύπρου	2014	2018
11	ES1302	European Network on Ecological Functions of Trace Metals in Anaerobic Biotechnologies	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	2014	2017
12	BM1403	Native Mass Spectrometry and Related Methods for Structural Biology	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής	2014	2018
13	IC1303	Algorithms, Architectures and Platforms for Enhanced Living Environment (AAPELE)	Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
14	BM1202	European Network on Microvesicles and Exosomes in Health and Disease (ME-HAD)	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής	2014	2016
15	IS1403	Oceans Past Platform (OPP)	Ινστιτούτο Κύπρου	2014	2018
16	TU1206	SUB-URBAN: A European Network to Improve Understanding and Use of the Ground Beneath Our Cities	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας / Διον. Τουμαζής και Συνεργάτες	2014	2017
17	TD1402	Multifunctional Nanoparticles for Magnetic Hyperthermia and Indirect Radiation Therapy (RADIOMAG)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
18	IS1306	New Speakers in a Multilingual Europe: Opportunities and Challenges	UCLAN Cyprus	2014	2017
19	FA1307	Sustainable Pollination in Europe: Joint Research on Bees and Other Pollinators	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
20	TD1210	Analyzing the Dynamics of Information and Knowledge Landscapes	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017

A/A	Κωδικός Δράσης	Τίτλος	Φορέας	Ημερ. Υπογραφής Δράσης	Ημερ. Ολοκλήρωσης
21	IS1005	Medieval Europe-Medieval Cultures and Technological Resources	Ινστιτούτο Κύπρου	2014	2015
22	BM1306	Better Understanding the Heterogeneity of Tinnitus to Improve and Develop New Treatments (TINNET)	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής	2014	2018
23	TD1201	Colour and Space in Cultural Heritage	Ινστιτούτο Κύπρου	2014	2016
24	TD1202	Mapping and the Citizen Sensor	Τμήμα Δημοσίων Έργων	2014	2016
25	MP1401	Advanced Fibre Laser and Coherent Source as Tools for Society, Manufacturing and Lifescience	Πανεπιστήμιο Frederick	2014	2018
26	FA1103	Endophytes in Biotechnology and Agriculture	Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	2014	2015
27	IS1405	Building Intrapartum Research Through Health - an interdisciplinary whole system approach to understanding and contextualising physiological labour and birth (BIRTH)	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου/ TUV Nord Ltd	2014	2018
28	BM1207	Networking Towards Clinical Application of Antisense-mediated Exon Skipping	AAI Scientific Cultural Services Ltd	2014	2017
29	BM1309	European Network for Innovative Uses of EMFs in Biomedical Applications (EMF-MED)	AAI Scientific Cultural Services Ltd	2014	2018
30	BM1201	Developmental Origins of Chronic Lung Disease	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2016
31	IC1302	Semantic Keyword-based Search on Structural Data Sources (KEYSTONE)	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
32	ES1104	Arid Lands Restoration and Combat of Desertification: Setting Up a Drylands and Desert Restoration Hub	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2016
33	FP1403	Non-Native Tree Species for European Forests: Experiences, Risks and Opportunities (NNEXT)	TTR Centre (Timber, Training and Research Centre)	2014	2018
34	IS1203	In Search of Transcultural Memory in Europe (ISTME)	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου	2014	2016
35	IC1306	Cryptography for Secure Digital Interaction	Eclat Enterprises Ltd	2014	2018
36	FP1306	Valorisation of lignocellulosic biomass side streams for sustainable production of chemicals, materials & fuels using low environmental impact technologies	Πανεπιστήμιο Frederick	2014	2018
37	BM1303	A Systematic Elucidation of Differences of Sex Development	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής	2014	2017
38	ES1301	Impact of Fluid circulation in old oceanic Lithosphere on the seismicity of transform-type plate boundaries: new solutions for early seismic monitoring of major European Seismogenic zones (FLOWS)	Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης	2014	2017
39	BM1208	European Network for Human Congenital Imprinting Disorders	Νοσοκομείο Αρχ. Μακάριος ο Γ' / Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής	2014	2017
40	IC1101	Optical Wireless Communications - An Emerging Technology	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2015

A/A	Κωδικός Δράσης	Τίτλος	Φορέας	Ημερ. Υπογραφής Δράσης	Ημερ. Ολοκλήρωσης
41	IS1207	Local Public Sector Reforms: An International Comparison	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
42	ES1105	Cyanobacterial blooms and toxins in water resources: Occurrence, impacts and management.	Marine and Environmental Research (MER) Lab Ltd / Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	2014	2016
43	TN1301	Next Generation of Young Scientist: Towards a Contemporary Spirit of R&I - Sci-GENERATION	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2015
44	ES1307	Sewage Biomarker Analysis for Community Health Assessment	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
45	TD1309	Play for Children with Disabilities	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
46	ES1309	Innovative optical Tools for proximal sensing of ecophysiological processes (OPTIMISE)	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
47	BM1302	Joining Forces in Corneal Regeneration Research	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
48	IS1206	Femicide Across Europe	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2017
49	TD1004	Theranostics Imaging and Therapy: An Action to Develop Novel Nanosized Systems for Imaging-Guided Drug Delivery	EPOS-IASIS R&D Biomedical Research	2014	2015
50	MP1307	Stable Next-Generation Photovoltaics: Unraveling degradation mechanisms of Organic Solar Cells by complementary characterization techniques (StableNextSol)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
51	FA1306	The Quest for Tolerant Varieties: Phenotyping at Plant and Cellular Level	Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	2014	2018
52	TD1307	European Model Reduction Network (EU-MORNET)	Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
53	ES1003	Development and implementation of a pan-European Marine Biodiversity Observatory System (EMBOS)	Marine and Environmental Research (MER) Lab Ltd	2014	2015
54	IS1410	The Digital Literacy and Multimodal Practices of Young Children (DigiLitEY)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
55	MP1404	Simulation and pharmaceutical technologies for advanced patient-tailored inhaled medicines (SimInhale)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2019
56	IC1405	Reversible Computation - Extending Horizons of Computing	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
57	BM1407	Translational Research in Primary Ciliary Dyskinesia - Bench, Bedside, and Population Perspectives (BEAT-PCD)	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
58	TU1406	Quality specifications for roadway bridges, standardization at a European level (BridgeSpec)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
59	TD1408	Interdisciplinarity in Research Programming and Funding Cycles (INTREPID)	XPRO Consulting Limited	2014	2018
60	IC1406	High-Performance Modelling and Simulation for Big Data Applications	Πανεπιστήμιο Λευκωσίας	2014	2018
61	IC1408	Computationally-intensive methods for the robust analysis of non-standard data (CRoNoS)	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
62	IC1409	Computationally-intensive methods for the robust analysis of non-standard data (CRoNoS)	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018
63	CM1404	Chemistry of Smart Energy Carriers and Technologies	Πανεπιστήμιο Frederick	2014	2018
64	IS1401	Strengthening Europeans' capabilities by establishing the European literacy network	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2014	2018

Παράρτημα IV: Νικητές Διαγωνισμού «ΜΕΡΑ 2013-2014»

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ.	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/29	Δημοτικό Σχολείο Δευτεράς	Αντώνης Γεωργίου Αλεξάνδρος Νικολάου Μάριος Στυλιανού Στέφανος Τικκας Γιώργος Τριανταφυλλίδης Χρίστος Χατζημιχαήλ Μαρία Αντωνίου Δέσποινα Ευαγγέλου Άντρια Θεοδωρίδου Μελίνα Θωμά Λίζα Ιακώβου Κωνσταντίνα Κυριάκου Θέα Κωνσταντίνου Ανδρομάχη Αθανασία Σαββίδου Μαρία Χρυσοστόμου	1ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/51	Δημοτικό Άγιου Σπυριδωνα Λευκωσίας	Λούης Ιωάννου Γεωργία Ποσνακίδου Μαριέλλα Αθανασίου Φλωρεντία Γεωργίου Μαρία Ζιντίλη Ρεβέκκα Αχιλλέως Θεοδώρα Αντρέου Κωνσταντίνα Γεωργίου Ντάνιελ Φραντλέσκου Φίλιππος Μαννής	2ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/04	Δημοτικό Σχολείο Μαθιάτη	Άγγελος Κουμουρή Χαρίλαος Κουτσάφτας Κωνσταντίνος Κυριάκου Μιχάλης Κυριάκου Παναγιώτης Χαράλαμπος Χρύσω Ευαγγέλου Παναγιώτα Ζαμανή Στυλιάννα Κωνσταντίνου Πετρίνα Λουκά	3ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/48	Δημοτικό Σχολείο Πολεμίου	Δημητριάνα Δημητρίου Αντιγόνη Πανταζή Μιχάλης Φριξού Ιωάννης Χαράλαμπος Δημήτρης Δημητρίου Χρυστάλλα Ιακώβου Γεωργία Κανάρη Μάριος Καψούλης Νεόφυτος Κουμπάρης Χαράλαμπος Κωνσταντινίδης Γιάννος Μεσαρίτης Χρυσοβαλάντω Νεοφύτου Άρης Παπακωνσταντίνου Ουρανία Σωκράτους Μαργαρίτα Χαντ Δημητριάδη Ναταλν Χριστοφή	3ο ΒΡΑΒΕΙΟ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ.	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/67	Δημοτικό Σχολείο Δασούπολης ΚΑ	Αριστόδημος Αντωνίου Αίας Ζαννέτος Αλέξανδρος Ζορπός Κωνσταντίνος Κελεπέσις Ορέστης Κυριάκου Παναγιώτης Κωνσταντίνου Ιωάννης Σούπασις Φαίδωνας Τσαγγαρίδης Παναγιώτης Φάππας Φραντζιάς Ιωσήφ Ραφήλ Χριστοδούλου Βαλεντίνια Αντόνοβα Ραφέλα Γεωργίου Ελίζα Γκέτε Νάσια Θεοχάρους Εβελίνα Καραγιάννη Νεφέλη Νικολάου Χάρης Παλληκαρα Χριστίνα Παφίτη Ανδρομάχη Πιττάκη Γεωργία Χριστοφίδου Μαρίνος Αντωνίου Μάριο Μπιστριτσέανου Στυλιανός Γεωργίου Νικόλας Δημητρίου Αντώνιος Ζαχαριάδης Αλέξανδρος Λιασιδής Ρόπερτ Μαρίν Παναγιώτης Μουζάκης Χάρης Σμυρίλλης Λεόντιος Στυλιανού Θεόδωρος Τσαμουρλίδης Χρίστος Χαραλάμπους Κωνσταντίνος Αντωνιάδου Ηλέκτρα Γαλατοπούλου Κωνσταντίνη Γιαπιντζάκη Σοφία Ελιώτη Λουκιάνη Λουκαΐδου Άννα Μάρκου Μαρία Μωυσίδου Χρυστάλλα Μαρίνα Παναγίδη Μέλανη Παναγιώτου Άντρεα Παρίση Δανάη Τάση Όλγα Χρυσοστόμου	Α' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/34	Δημοτικό Σχολείο Πυργών	Μιλτιάδης Αναστασίου Αιμίλιος Αντωνίου Μιχάλης Αντωνίου Σωτήρης Αντωνίου Κασσιανή Αριστείδου Μαρίνα Γέρου Τάσος Γεωργίου Αθηνά Γιάγκου Μιχάλης Γιάγκου Έκτορας Έκερουτ Ιφιγένεια Ευέλθοντος Γιώργος Θεοχάρους Χρίστος Κορυτσά Σωτήρης Κουλουμή Σταύρια Κωνσταντίνου Σάββας Πατρόκλου Αγαθοκλής Πατσαλίδης Χρίστος Σάββα Γιώργος Χαρίτου	Β' ΕΠΑΙΝΟΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ.	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/28	Γυμνάσιο Ειρήνης και Ελευθερίας	Μαρίνα Πολυκάρπου Κυριάκος Τσαπαρέλλας Αλέξανδρος Γεωργίου Μαρία Ιωάννου Άντρη Τίγγου Λουκία Παντελή Ελένη Χατζηκωνσταντή	1ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/49	Γυμνάσιο Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Πλατύ	Ινώ Στυλιανοπούλου Ορέστης Ιωαννίδης Ιωάννα Γεωργίου Μαρία Μαλακούνα Κασσάνδρα Μπελτράν Μαρία Χατζουλλή Άντρεα Αγαπίου Φίλιππος Σοφοκλή	2ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/61	Γυμνάσιο Παραλιμνίου	Γιώργος Κουζαλής Ανδρέας Ζάνης Αντώνια Ζαχαρίου Φραντζέσκα Χατζησπύρου Αδαμαντίνη Καλλίσση Δημήτρης Θεοφυλάκτου Μάριος Περατικός Μαρία Κίργια Ανδρεανή Ισάακ Ευριδίκη Κολοκούδια Χρύσω Κουμή Άρτεμις Οικονόμου Λούκας Χατζηκωνσταντής Δέσποινα Μουλαζίμη Γιώργος Χατζηπρακλέους Ελένη Χατζησπύρου	3ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/52	Γυμνάσιο Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου	Χάρης Χατζηναντώνης Αντρέας Χατζηκωστής Γιάννης Κωνσταντίνου Νικόλας Πετρίδης Σοφία Καυκαλία Οδυσσέας Σταύρου Ευριδίκη Βλάχου Άντρεα Πρικόπε Νικολέτα Λουκά Κωνσταντίνος Παφίτης Νέαρχος Παυλίδης	Α΄ ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/63	Γυμνάσιο Σταυρού	Επιφανείου Εύη Θωμά Μαρία Ερωτοκρίτου Χρίστος Κορίνου Μαρία Χαραλάμπους Μαρίνα Μενόικου Κωνσταντίνος Φίλιπ Άννα-Μαρία Χαραλάμπους Μαρία Λουίζα Γεωργίου Παναγιώτης Αντωνίου Χρυσόστομος Ερωτοκρίτου Χάρης Δημητρίου Ελευθερία Θωμά Ελένη Μηνά Θεοδώρα Μυτηλιναίου Γεωργία Σαραντέλη Ελεονώρα Καπελλίδου Αναστασία Μάντη Άνθια Μιχαήλ Κυριακή Σάββα Χαρά Τσίγκου Αναστασία Ιωάννου Τάσος Τσοπάνου Μιχάλης Χατζηγεωργίου Αντώνης	Β΄ ΕΠΑΙΝΟΣ

ΛΥΚΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ.	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/19	Λύκειο Εθνομάρτυρα Κυπριανού	Παναγιώτα Νεοφύτου Άντρεα Κουτούμπα Λευτέρης Αγρότης Μαρία Μαρίνου Κωνσταντίνα Χατζηκαλλή Γεωργία Καρμιώτη Μαρίτα Παρούτη Ησσίας Ταλιαδώρας Μάριος Γέρου Σταύρος Κυριάκου Γιάννης Κυριάκου Αντιγόνη Νανούση Κυριάκος Νικολάου Στέλλα Βασιλειάδου Τάνια Ρόουζ Κυριακή Σταυρινίδου Κύπρος Παναγιώτου Έλενα Ππαλή Νίκη Χατζηβασιλείου	1ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/26	Παγκύπριο Λύκειο Λάρνακας	Φλωρεντία Κωνσταντινίδου Πέτρος Κωνσταντίνου Δήμητρα Κωνσταντάκη Χριστίνα Χατζηπαρασκευά	2ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/14	Λανίτειο Λύκειο Λεμεσού	Aliosha Pittaka Bielenberg Δημήτρης Καραγρηγορίου Ιωάννα Χαρή Στέλλα Βασιλείου Ζαχαρίας Πινδάρου Νάντια Σολομωνίδου Άννα Τσπανή Ραφαήλ Βασίλειος Χρυσάγης	3ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/27	Λύκειο Αραδίππου	Ιωάννα Μεσημέρη Άντρια Αβραάμ Γεωργία Μεσημέρη Σωτήρης Παϊδίου Δήμητρα Παντελή	Α' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/32	Απεΐτειο Γυμνάσιο Αγρού	Παναγιώτης Ιωάννου Ελένη Μαντσεντίδου Δέσποινα Βακανά Στέλλα Ευθυμίου Αγαθοκλής Παπαγαθοκλεους Νίκη Γιούπη Μαρία Κουπηή Ελευθερίου Στυλιάνα Μάριος Καραβέλλας	Β' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/62	Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λάρνακας	Χριστόδουλος Ανδρέου Μαρίνα Βύρα Ιουδίθ Γκάτ Αντρη Λάμπρου Άρτεμις Παπαδοπούλου Κατερίνα Σιακκαλή Μαρία Χαραλάμπους Χαραλαμπία Πατσιά Χατζηνασάση Ελένη Χατζησάββα Λουίζα Ψωμά Ελένη Παντελή Ειρήνη Κκαίλη Χριστίνα Διάκου Αντωνία Χόσος Γιώργος Νικολάου Χρίστος Ανδρέου Θέκλα Περός Κωνσταντίνος Πέρδικου Ευαγγελία Σίμου Μαρία Ζαχαρίου Κωνσταντίνα Αντωνίου Μαίρη Χριστιάννα Κκαίλη	ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/38	Εσπερινό Γυμνάσιο-Λύκειο Λάρνακας	Ιωάννης Σπυριδωνίδης Ευάγγελος Χριστοδούλου Δημήτρης Ροδοσόγλου Γεωργία Βασιλείου Μαρία Σάββα Καλλιόπη Λουλουδιά	ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/10	Λύκειο Αγίου Αντωνίου	Μαρίνα Γεωργίου Νικολέττα Χαραλάμπους Μελανή Γαβριηλίδου	ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΜΕΡΑ/1113/25	Λύκειο Γιαννάκη Ταλιώτη Γεροσκήπου	Διονυσία Αρέστη Λεάνδρος Θεοδοσίου Λουίζα Ιγνατίου Ασημίνα Παπαϊωάννου Αυγή Χατζηζηνοβίου	ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ

Παράρτημα V: Νικητές Διαγωνισμού ΤΕΚΕ 2013 – 2014»

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ. / ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/03	Δημοτικό Σχολείο Φρενάρου	Αγγέλικα Χριστοδούλου Ελένη Τσιαπούτα Παρασκευή Καραγιαννά Γιώργος Χριστοδούλου Θεόδωρος Κουτσού Γεωργία Παπαϊωάννου Χαρά Κωνσταντίνου Αλέξανδρος Μαρκουλλής Κυριάκος Δημητρίου	1° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/09	Δημοτικό Σχολείο Δευτεράς	Γιώργος Δημητρίου Στυλιανός Δημητρίου Σωτήρης Θεοδούλου Κωνσταντίνος Νικολάου Ιωάννης Πηλαβάκης Παναγιώτης Προδρόμου Ηλιάνα Δεσπότη Αναστασία Κύρου Αφροδίτη Λαζαρίδου Ειρήνη Μιχαήλ Κωνσταντίνα Ντούρα Σωσάννη Παντελή Μαρία Πολυδώρου Άντρεα Προδρόμου Μαρία Τσιουρούτη	2° ΒΡΑΒΕΙΟ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ. / ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/12	Γυμνάσιο Νεάπολης Λεμεσού	Μιχάλης Χαραλάμπους Χαρίτων Σάπκας Αλέξανδρος Βινιαρσκις Χρίστος Δημητρίου	1° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/21	Ιδιωτική Ελληνική Σχολή ΦΟΡΟΥΜ	Ανδρέου Γιάννης Ζαχαριάδης Ιωνάς Παρασκευά Κωνσταντίνα Ττελιά Κωνσταντίνα Παπασταύρου Γιώργος	2° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/08	Περιφερειακό Γυμνάσιο Κιτίου	Αναστασία Γεωργίου Ειρήνη Ιωάννου Μαρίνα Παναγιώτου Μαρία Παπαδημητρίου Ραφαήλια Φιλίππου	Α' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/30	Γυμνάσιο-Λύκειο Ολύμπιον	Καραγιώργη Μαρία Κυριάκου (Τσιακλή) Νεόφυτος Μάρκου Άντρεα Πιερίδης Ανδρέας Σολωμού Μάριος Στυλιανού Στυλιανού	Β' ΕΠΑΙΝΟΣ

ΛΥΚΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ. / ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/25	Λύκειο Αγίου Νεοφύτου	Θεοφάνους Σωτήρης Ρουσούνιδης Δημοσθένης Χρυσόστομος Χρυσαστόμου Στάθης Αλεξάνδρου	1 ^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/15	Λύκειο Αραδίππου	Μουσικός Φίλιππος Σαμαράς Ελευθέριος Φαλάς Μιχάλης	2 ^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/31	Λύκειο Λασιών	Νικολάου Αβέρκιος Μαρkitανής Σωτήρης Κορελίδης Στέφανος	3 ^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/24	Λύκειο Λασιών	Μερόπη Ζυμαρίδη Κωνσταντίνος Φυλακτής	Α' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/04	Λύκειο Α' Εθνάρχης Μακαρίου Γ' Πάφος	Ευστάθιος Παχύς Κωνσταντίνος Στρουμπιώτης Μιχάλης Σωτηρίου Δημήτρης Αλεξίου	Β' ΕΠΑΙΝΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ. / ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/17	Β' Τεχνική Σχολή Λεμεσού	Γεωργίου Στέφανος Ιακωβίδης Νικόλας Κωνσταντίνου Πέτρος Στυλιανού Πέτρος Χαραλάμπους Μιχάλης	1 ^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/06	Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου	Ιάκωβος Ρούσκη Χατζηθωμά Ξενής Παπέττα Δήμητρα	2 ^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/20	Περιφεριακή Τεχνική και Γεωργική Σχολή Αμμοχώστου/ Αυγόρου	Βασιλείου Κυριάκος Πυλιώτης Παναγιώτης Κωνσταντίνου Παναγιώτης Αδάμου Γεώργιος Κώστα Παναγιώτης	3 ^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/34	Β' Τεχνική Σχολή Λεμεσού	Σπύρου Αντρέας Μπύρρου Άγγελος Καπριτζιής Μιχάλης Ραφαήλ Παναγιώτης Λάμπρου Οδυσσέας Ιωάννου Στέφανος Μόσχος Ραφαήλ Καραβόλια Άρτεμης Γιούνις Ρομάριο	Α' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΤΕΚΕ/1113/26	Γ' Τεχνική Σχολή Λεμεσού	Μάρτιν Αντώνης Ανδρέου Δημήτρης Νέρουπος Νικόλας	Β' ΕΠΑΙΝΟΣ

Παράρτημα VI: Νικητές Διαγωνισμού «ΦΟΙΤΩ 2013-2014»

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α' – ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/08	Μελέτη της βιοποικιλότητας των αρθροπόδων οργανισμών στο εσωτερικό και στα περιθώρια της καλλιέργειας τομάτας	Αγγελίδου Ιωάννα Αποστολίδου Χαρά	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	1° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/01	ROS and Intestinal Tracheogenesis in <i>Drosophila melanogaster</i>	Χαραλάμπους Ειρήνη	Πανεπιστήμιο Κύπρου	2° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/11	Ακτινοβόληση Μετάλλων Με Λέιζερ Υπερβραχέων Παλμών	Γεωργίου Χάρης	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	3° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/04	ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗ ΕΥΡΩΠΙΟΥ ΣΕ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΙΖΗΜΑΤΑ Της ΚΥΠΡΟΥ	Λιάτσου Ιωάννα	Πανεπιστήμιο Κύπρου	Α' ΕΠΑΙΝΟΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/03	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΙΝΕΣ ΚΑΚΤΟΥ(ΟΡΥΝΤΙΑ FICUS-INDICA) ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΚΑΤΙΟΝΤΩΝ ΧΑΛΚΟΥ Cu (II)	Χατζηποφή Λουκία	Πανεπιστήμιο Κύπρου	Β' ΕΠΑΙΝΟΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β' - ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ)

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/07	Ενεργειακές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη χρήση νερού στον ξενοδοχειακό τομέα της Κύπρου	Κερίμης Μάριος	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	1° ΒΡΑΒΕΙΟ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ ΦΟΙΤΩ/1213/06	Ανάλυση, προσδιορισμός και επιπτώσεις της ποιότητας αέρα στο Κυπριακό Μουσείο και στο Βυζάντιο Μουσείο	Σκουρουπάτης Ανδρέας	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	2° ΒΡΑΒΕΙΟ

ipe@research.org.cy | www.research.org.cy

